॥ શ્રી [illegible] ॥

રસિક વિવિધ ધોળ.

તથા [illegible] સંગ્રહ.

[illegible]

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

બુકસેલર સાકરલાલ બુલાખીદાસ.

ઠે. [illegible]—અમદાવાદ.

ગ્રંથોદય પ્રેસમાં હરિભાઈ દલપતભાઈએ છાપી. શાહપુર
વનમાળીવાંકાની પોળ—અમદાવાદ.

[illegible] પ્રત ૨૦૦૦.

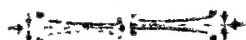
[illegible] સને ૧૯૨[illegible]

કિંમત રૂ. ૧-૮-૦.

॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

રસિક વિવિધ ધોળ

તથા પદ સંગ્રહ.

શ્રીવલ્લભીય સંપ્રદાયના વૈષ્ણવો માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

બુકસેલર સાકરલાલ બુલાખીદાસ.

ઠે. રીચીરોડ—અમદાવાદ.

[illegible] પ્રેસમાં [illegible]

[illegible]

આવૃત્તિ ૩ જી. (સર્વ હક સ્વાધીન.) પ્રત ૨૦૦૦.

સંવત ૧૯૮૦. સને ૧૯૨૪.

કિંમત રૂ. ૧-૮-૦.

શ્રીનાથજી.

અનુક્રમણિકા.

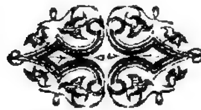
શ્રીમદ્ભાગવતના ષોડષ ધોળ.

રસિક પદ સંગ્રહ.

શ્રીજમુનાજીની આરતી.

શ્રીનાથજી તથા સાતસ્વરૂપકેપદ.

श्रीकृष्णाय नमः

રસિક વિવિધ ધોળ

તથા પદ સંગ્રહ.

વૈષ્ણવોનું નીત્ય, નૈમિતિક કર્મ

વૈષ્ણવોએ ઉષ:કાળમાં ઉઠવું. (પાછલી પાંચ ઘડી રાત્રિ બાકી હોય તે સમયને ઉષ:કાળ કહે છે.) તે સમયે ઉઠી પ્રથમ માળા તથા અધિકાર પ્રમાણે લીધેલા ઉપવીતને સંભાળી દર્શન કરવાં બૃહન્નારદીય પુરાણમાં કહ્યું છે કે:-

ब्राह्मे मूहूर्ते चोत्थाय परब्रह्म विचिन्तयेत् ।

બ્રાહ્મમુહુર્તમાં એટલે ઉપર દર્શાવેલા કાળમાં ઉઠી, પરબ્રહ્મ એટલે શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું હૃદયમાં પરિચિંતન કરવું વળી કહ્યું છે કે:-

वंदे सर्वोपनिषदां सारमेकपदास्थितम् ।

करस्फुरन्मुरलिकाश्यामलं ब्रह्म कोमलम् ॥

સર્વે ઉપનિષદોના સારરૂપ અને એક ચરણારવિંદે કરીને સ્થિત એવા સુશોભિત શ્રીહસ્તમાં મોરલી ધારણ કરનાર, મેઘશ્યામ પરબ્રહ્મ પુરૂષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણ, તેમનુ ધ્યાન ધરી વંદન કરવું. પછી નીચે પ્રમાણે નામોનાં ઉચ્ચારણ કરવાં:-

૧ શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી, ૨ શ્રીનવનીતપ્રિયાજી, ૩ શ્રીમથુરેશજી,

૪ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, ૫ શ્રીદ્વારકાનાથજી, ૬ શ્રીગોકુળનાથજી, ૭ શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી, ૮ શ્રીમદનમોહનજી, ૯ શ્રીબલદેવજી, ૧૦ શ્રીયમુનાજી, ૧૧ શ્રીગીરીરાજજી, ૧૨ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી, ૧૩ શ્રીમદ્‌ગોસ્વામિ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી (તેમનો પુત્ર) ૧૪ શ્રીગિરિધરજી, ૧૫ શ્રીગોવંદરાયજી, ૧૬ શ્રીબાલકૃષ્ણજી, ૧૭ શ્રી ગોકુલનાથજી ૧૮ શ્રીરઘુનાથજી, ૧૯ શ્રીયદુનાથજી, ૨૦ શ્રી ઘનસ્યામજી અને ૨૧ પોતાના ગુરૂદેવ. આમ એકવીશ નામોનાં ઉચ્ચારણ કરવાં, તે પછી દેહકૃત્ય કરવું.

શૌચ—શૌચને માટે જળનું મોટું પાત્ર ભરીને, યથાવકાશ ઘરથી અથવા ગામથી દુર શૌચ કરવા જવું, દેવભૂમિ, નદી, તળાવ, રાજમાર્ગ વગેરે સાર્વજનિક ઉપયોગના સ્થાનમાં શૌચ કરવા માટે કદી પણ બેસવું નહિ. શૌચ કરવા બેસતા પહેલાં વસ્ત્રથી મોં નાક તથા માથાને વીંટવું. ઉપવીત જમણે કાને ચઢાવવું.

एका लिंगे गुदे पंच तथा वामकरे दश ।

उभयोः सप्त दातव्याः पादयोस्तु त्रिभिस्त्रिभि ॥

અર્થ—મૂત્ર ઈંદ્રિયને એકવાર, ગુદાને પાંચવાર, ડાબા હાથને દશવાર, ફરી બેઉ હાથ ભેગા કરીને સાતવાર માટી સહિત જળથી ધોવા. તે પછી કોગળા કરવા. કોગળાનો વિધિઃ—

मूत्रे पुरीषे भुक्तांते रतःप्रस्रवण तथा ।

चतुरष्ट द्विषट्द्वयष्टगंडूषः शुद्धिमाप्नुयात् ॥

અર્થ—પિશાબ કરીને ચાર, શૌચ કરીને આઠ, જમ્યા પછી બાર, વિષયના અંતરમાં સોળ કોગળા કરવાથી શુદ્ધ થાય છે.

દંતધાવન-દાતણ કરવાનો વિધિઃ-

अपमार्ग वादरं वा द्वादशांगुलमव्रणम् ।

कनिष्ठांगुलिवत् स्थूल पर्वार्धकृत कूर्चकम् ॥

અર્થ—આવડો અથવા બોરડી વગેરે વૃક્ષનાં દાતણ બાર આંગળ લાંબાં, ટચલી આંગળીનાં ટેરવા જેટલાં જાડાં લેવાં.

દાતણની સ્તુતિનો શ્લોક—

आयुर्बलं यशोर्वचः प्रजापशुवसूनि च ।
ब्रह्म प्रज्ञां च मेधां च त्वन्नो देहि वनस्पते ॥

અર્થ—હે વનસ્પતે ! તું મને આયુષ્ય, બળ યશ, કાન્તિ, પશુ, દ્રવ્ય, જ્ઞાન તથા બુદ્ધિ આપ આ શ્લોક ભણી દાતણ કરવું. પછી બાર કોગળા કરી મુખ શુદ્ધ કરવું. વ્રતને દિવસે કાષ્ટનું દાતણ કરવું નહિ, પણ સારી રાખથી દાંત ઘસીને દાતણ કરવું.

સ્નાન—નાહવાનો વિધિઃ-પ્રથમ આંખે જળ લગાડી. ચોટલીની ગાંઠ વાળી પ્રાણાયામ કરવો. પછી નીચે પ્રમાણે સંકલ્પ કરવોઃ-

ममोपात्तदुरितक्षयद्वारा श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं सकलधर्म-
योग्यतासिद्ध्यर्थे प्रातःस्नानमहं करिष्ये ॥

પછી ગંગાદિક તીર્થોનું આવાહન કરવું. તેનો મંત્રઃ—

पुष्कराद्यानि तीर्थानि गंगाद्याः सरितस्तथा ।
आगच्छंतु पवित्राणि स्नानकाले सदा मम ॥
श्रीकृष्णवल्लभे देवि यमूने पापहारिणि ।
सेवायै स्नातुमिच्छामि जलेऽस्मिन्सन्निधिं कुरु ॥

આ મંત્ર ભણી ત્રણવાર સ્નાન કરવું. ટાઢા જળથી કોગળા કરી અંતરમાં શ્રીહરિસ્મરણપૂર્વક સ્નાન કરવું. નહાતી વખતે પગના

જળનો તથા એંઠાજળના છાંટાનો બચાવ રાખવો, બોલવું નહિ. નાહ્યા પછી અંગુછાથી પહેલાં મોઢું લુછવું, પછી આખું શરીર લુછવું પછી ધોએલાં વસ્ત્ર પહેરવાં. તથા ઓઢવાં પછી આસન ઉપર બેસી દેહની શુદ્ધિ માટે ભગવાનનું ચરણામૃત મુખમાં લેવું પછી આંખે તથા કપાળે લગાડવું. પછી શુદ્ધજળથી આચમન કરી, ચોટલીની ગાંઠ બાંધવી.

તિલક—પછી ભગવાનની પ્રસાદી કેસર, કુમ કુમ ચંદન ઇત્યાદીમાં ગોપીચંદન મેળવી વૈષ્ણવોએ બાર સ્થાનોમાં બાર તિલક કરવાં.

दंडाकारं ललाटे स्यात् पद्माकारं तु वक्षसि ।
वेणुपत्रनिभं बान्होरन्यादि पाकृति स्मृतम् ॥

અર્થ—લલાટેમાં દંડાકૃત એટલે ભગવાનના ચરણના આકારનું તિલક કરવું. વક્ષઃસ્થળ એટલે હૃદયમાં ખીડેલા કમળના આકારનું તિલક કરવું, બે બાહુપર વાંસનાં પત્રના આકારનાં તિલક કરવાં અને બાકીનાં ઠેકાણાંઓમાં દીવાની જ્યોતિના આકારનાં તિલક કરવાં. તીલક કરતી વખતે નીચે પ્રમાણે ભગવાનના નામોનો ઉચ્ચાર કરવો.

૧ લલાટમાં તિલક કરતાં " **केशवायनमः केशवं ध्यायामि** " ૨ દુંટીપર કરતાં " **नारायणायनमः नारायणं ध्यायामि** " ૩ હૃદયમાં કરતાં " **माधवाय नमः माधवं ध्यायामि** " ૪ કંઠમાં કરતાં " **गोविंदायनमः गोविंदं ध्यायामि** " ૫ જમણી કેડે **विष्णवेनमः : विष्णुं ध्यायामि** " ૬ જમણે હાથે કરતાં " **मधुसूदनायनमः मधुसूदनंध्यायामि** " ૭ જમણા કાનની મૂળે કરતાં " **त्रिविक्रमाय नमः त्रिविक्रमं ध्यायामि** " ૮ ડાબી કેડે કરતાં " **वामनायनमः वामनं ध्यायामि** " ૯ ડાબે હાથે કરતાં **श्रीधरायनमः श्रीधरं ध्यायामि** " ૧૦ ડાબા કાનના મૂળે કરતાં

"**હૃષીકેશાયનમઃ હૃષીકેશં ધ્યાયામિ**" ૧૧ પીઠે કરતાં **પદ્મનાભાયનમઃ પદ્મનાભં ધ્યાયામિ**" ૧૨ બોચીએ કરતાં "**દામોદરાયનમઃ દામોદરં ધ્યાયામિ**" એ પ્રમાણે બારે ઠેકાણે ભગવાનનાં દ્વાદશ નામ લેઇ તિલક કરવાં. બાકી રહેલા કુમકુમ ને ધોઇને તે જળ "**વાસુદેવાયનમઃ**" એ મંત્ર ભણી માથે ચઢાવવું. બ્રાહ્મણોને ઓંકાર (પ્રણવમંત્ર) પૂર્વક ઉપર લખેલાં નામો ભણી તિલક કરવાનો નિષેધ નથી એમ ઉપનિષદમાં કહ્યું છે.

મુદ્રા—પછી શીતળ ગોપીચંદનની મુદ્રા ધારણ કરવી તેનો વિધિ. વૈષ્ણવોએ તિલક મુદ્રા ધારણ કર્યા સિવાય કાંઇ પણ સત્કર્મો કરવાં નહિ. તે વિષે બૃહન્નારદીય પુરાણમાં વચન છે કઃ—

શંખચક્રા દિરહિતઃ પૂજા યસ્તુ સમાચરેત્ ।
નિષ્ફલં પૂજનં તસ્ય હરિશ્ચાપિ ન તુષ્યતિ ॥

અર્થ:—ગોપીચંદનની શંખ ચક્રાદિક મુદ્રાથી રહિત થઇ જે ભગવાનનું પૂજન કરે છે, તેનું પૂજન નિષ્ફળ થાય છે. અને શ્રીહરિ પણ તેના ઉપર પ્રસન્ન થતા નથી.

મુદ્રા કયા કયા અંગમાં કયી કયી ધારણ કરવી તેનો વિધિ. જમણા હાથના મૂળમાં એટલે ખભાથી સહેજ નીચે ચાર ચક્ર, તેની નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, તેની નીચે એક શંખ. તેના નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, અને તેની આજુબાજુ બબે મળી ચાર પદ્મ ધારણ કરવાં, એજ રીતે જમણા સ્તન ઉપર વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્ર ઉપરા ઉપરી કરવાં, વચ્ચે રાખેલા માગમાં એક એક એમ બે શંખ કરવા તેની આજુબાજુ બબે મળી ચાર પદ્મ કરવાં ફરી હૃદયમાં એક નામમુદ્રા કરવી, તેની હેઠળ આજુબાજુએ મળી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ

કરવી પછી લલાટમાં તિલકની વચ્ચે નાકના મૂળમાં એક ગદા કરવી, તેના ઉપરાઉપરી માથાના વાળ સુધી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ કરવી, પછી ડાબે હાથે ખભાની હેઠળ ચાર શંખ, તેની હેઠળ એક નામ મુદ્ર તેની હેઠળ એક ચક્ર તેની હેઠળ ફરી એક નામમુદ્રા અને તેની આજુબાજુ બબે મળી ચાર ગદાઓ કરવી. તેજ પ્રમાણે ડાબા સ્તન ઉપર ઉપરા ઉપરી વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્રો કરવાં, રાખેલા માર્ગમાં એક એક મળી બે શંખ કરવા, અને તેની આજુબાજુએ બબે મળી ચાર ગદાઓ કરવી. ફરી જમણા કાનની નીચેથી કંઠ નીચેથી કંઠ સુધીમાં વચ્ચે જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવાં અને કંઠના તિલકની વચ્ચે એક ચક્ર કરવું. પછી નાભી ઉપર તથા જમણી ડાબી બન્ને કેડો ઉપર તથા પુંઠ ઉપર તથા પાછળ બોચી પર તથા તાળવાપર એક એક ચક્ર કરવું.

ભગવત્સેવાના પ્રકાર

વૈષ્ણવોને ભગવત્સેવા કરવી એ મુખ્ય ધર્મ છે. જે ગાદીના સેવક હોય તે ગાદીના શ્રીમદાચાર્યચરણ ગુરૂદેવ પાસે પ્રાતઃકાળથી શયનપર્યંતની સેવાવિધિ સમજી લઇ પછી પોતાના ઘરમાં શ્રીનીસેવા પધરાવવી. ઋતુઅનુસાર પૂર્ણ પ્રીતિપૂર્વક સેવા કરવી. રાજસેવા કરવાની સર્વ પ્રકારે પોતાને અનુકુળતા ન હોય તો, વૈષ્ણવોએ પોતાના શ્રીગુરૂદેવના સેવ્ય સ્વરૂપની છબી ઘરમાં પધરાવી તેમની સેવા કરવી. ઘરમાં મંદિર હોય તો તેમાં એક નાનું સીંહાસન મંદિરના વેત પ્રમાણે રાખી, તે ઉપર રૂઇએલ ગાદી તકીયા મૂકી, તેપર એક મલમલની ચાદર બીછાવી. મુખવસ્ત્ર તકીઅપાર ધરી રાખવું. પીઠના તકીઆપર મલમલનું સુંવાળું વસ્ત્ર ઘડી વાળી ધરવું. પછી

ગાદીપર શ્રીનાથજી આદી ચિત્રને પધરાવવા. ઋતુને અનુસરતા વસ્ત્ર ધરાવવાં, ગુન્જની માળા ઇત્યાદિ જે શૃંગાર હોય તે ધરવા તે ઉપર મુગટ ટીપારો, મોરપીંછ ઇત્યાદિ ધરવાં. શ્રીમસ્તક ઉપર પાગ ધરવી પછી ફુલની માળા ધરી, તુલસી ચરણાર્વિંદમાં સમર્પવાં. વેણુંજી પોય તે ધરાવવાં. શુદ્ધ પવિત્ર જળ ઝારી ભરવાસારૂ લાવી રાખ્યું હોય તેમાંથી ઝારી ભરી, તેપર વસ્ત્ર વીંટી પડઘાપર ધરવી. પછી શ્રીપ્રભુજીને દર્પણ દેખાડવું. પછી મેવો તથા મીશ્રી યથાશક્તિ જે સમયે જે સિદ્ધ હોય તેનો એક કટોરીમાં ભોગ ધરવો. મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી બહાર બેસી પ્રાર્થના કરવી કે હે પ્રભો! શ્રીમહાપ્રભુજીની કાનીથી તથા શ્રીગુરૂદેવની કાનીથી ભોગ આરોગશો. પછી અષ્ટાક્ષર મંત્રની પાંચ માળા તથા પોતાના શ્રી ગુરૂદેવના નામની એક માળા અવશ્ય ફેરવવી. શ્રીમદ્‌ભાગવત શ્રીમદ્‌ભગવદ્‌ગીતા તથા ષોડષ ગ્રંથ જો વાંચતાં આવડતા હોય તો તેનો યથાશકિત પાઠ કરવો.

ગદ્ય પંચાક્ષર મંત્ર જપ કરવા જેવી અપરસ હોય તો તેનો પણ દરરોજ જપ કરવો. જો તેવી અપરસ ઘરમાં નહિ રહેતી હોય, તો નદી, તળાવ, વાવ કે જે જળાશય નજીક હોય તેમા સ્નાન કરી ગદ્ય પંચાક્ષર મંત્રનો જપ જરૂર કરવો.

વર્ણાશ્રમ ધર્માનુસાર સંધ્યા ગાયત્રીનો જપ વગેરે જે વૈદિક નિત્ય કર્મ કરવાનાં હોય તે સેવાના અવકાશમાં કરવાં. ત્રણ તાલી વગાડી ભોગ ધરાવવો, આ ચમન મુખવસ્ત્ર કરાવી બીડી ધરાવવી, ઝારી ફરી ભરીને ધરવી. શ્રીનાં દર્શન તથા ચરણસ્પર્શ કરી પછી સુખ શય્યામાં અથવા ઝાંપીમાં પોઢાડવા. મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી દંડવત પ્રમાણ કરવા, પછી બ્રાહ્મણ હોય તો તેમણે પ્રસાદી અન્નથી બલી વૈશ્વદેવ કરવો, મધ્યાન્હ સમયે કોઇ અતિથી આવ્યો હોય તો તેને

અવસ્ય પ્રથમ મહાપ્રસાદ લેવડાવવો, આ ગૃહસ્થાશ્રમીઓનો ધર્મ છે. અતિથી વખતે મળે કે હમેશાં તેને પ્રસાદ લેવડાવવાની પોતાની શકિત ન હોય તો ગૌ ગ્રાસ વિષે કાઢવો, પછી મહાપ્રસાદ લેવો. વૈષ્ણવોએ કદી પણ અસમર્પિત એટલે અણપ્રસાદી વસ્તુ ખાનપાનમાં વાપરવી નહિ સિદ્ધાંતરહસ્ય ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ અસમર્પિત વસ્તુ સર્વથા વર્જ કરવાની આજ્ઞા કરી છેઃ—

असमर्पितवस्तुनां तस्माद्वर्जनमाचरेत् ॥

કદાપિ ઉપર લખેલો પ્રકાર પ્રવાસ: અશૌચ વગેરે ખરી અડચણના કારણથી ન પળાય તો સંપ્રદાયના ચાલતા સદાચાર પ્રમાણે ભગવતપ્રસાદ તથા ભગવત્પ્રસાદી તુલસી તથા ભગવચ્ચરણામૃત ઉપયોગના પદાર્થોમાં મેળવીને તેમાંનો દોષ મટાડી પ્રસાદી કરી ઉપયોગમાં લેવા. આણેલા સર્વ પદાર્થોમાંથી, થોડો ભાગ પણ પ્રથમ પોતાના ઉપયોગમાંથી લીધો હોય તો તેમાંનો બાકીનો ભાગ તે અર્ધભુકત કહેવાય છે. તેવા અર્ધ ભુકત પદાર્થોનો વૈષ્ણવોએ શ્રીપ્રભુની સેવામાં ઉપયોગ ન કરવો. એવી " સિદ્ધાંત રહસ્ય " ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ આજ્ઞા કરી છે.

સાંજે સેવા આદિ કર્મો કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ સાંજે સ્નાન કરી, પાછળ બતાવ્યા પ્રમાણે તિલકમુદ્રા ધારણ કરી, સેવામાં તત્પર થવું. ઉત્થાપનથી શયન પર્યંતની સઘળી સેવા સ્નેહપૂર્વક કરવી, શયન થયા બાદ બહાર આવી, પોતાના વર્ણાશ્રમ પ્રમાણે સાયંસંધ્યા ગાયત્રી તથા અષ્ટાક્ષર પંચાક્ષરનો જપ. નિત્યપાઠ યથાવિધિ કરવા. પછી મહાપ્રસાદ લઇ પ્રથમ લખ્યા પ્રમાણે મુખશુદ્ધિ કરી બીડી લઇ સ્વસ્થ થવું. પછી ગામમાં ભગવત્ મંડળી કે સત્સસંગ જ્યાં થતો હોય ત્યાં વૈષ્ણવ બ્રાહ્મણને મુખેશ્રીમદ્‌ભાગવત,શ્રીસુબોધિનીજી

તત્વ દીપ નિબંધ ષોડશ ગ્રંથના સિદ્ધાંત વગેરે ગ્રંથોનું સારી રીતે શ્રવણ કરવું. સંસ્કૃત ગ્રંથો વાંચી સંભળાવનાર ન મળે તો તેનાં ભાષાંતરો તથા સંસ્કૃત ગ્રંથોના સિદ્ધાંતથી વિરૂદ્ધ ન હોય તેવા ભાષા ગ્રંથો વાંચવા સાંભળવા તથા મનન કરવા વેદ, ગીતા ભાગવત, નારદપંચરાત્રથી વિરૂદ્ધ ગ્રંથોનું શ્રવણ કદી કરવું નહિ ગામમાં તેવો સત્સમાગમ કોઇ ઠેકાણે ન થતો હોય તો ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પોતાના ઘરમાંજ બધા કુટુંબીઓએ ભેગા મળી આગ્રહ પૂર્વક સત્સમાગમ તથા ભગવત્કીર્તન સ્મરણ કરવું એક દિવસ પણ હરિકથા કીર્તન વિનાનો જવા દેવો નહિ નારદ પંચરાત્રમાં કહ્યું છે કે:—

तद्दिनं दुर्दिनं मन्ये मघाच्छन्नं न दुर्दिनम् ।
यद्दिन कृष्ण संलापकथापीयूष वर्जितम् ॥

અર્થ—શિવજી કહે છે કે હે પાર્વતિ! વાદળે કરીને આચ્છાદિત દિવસ તેને હું દુર્દિન માનતો ન,થી પણ જે દિને શ્રીકૃષ્ણસંબંધી કથા વાર્તારૂપી અમૃત પાન કરવાનું ન મળે તે દિવસને હું દુર્દિન (નકામો દિવસ) ગણું છું માટે સત્સમાગમ કરવાનો નિત્ય નિયમ કદી પણ ચુકવો નહિ.

સૂવાનો વિધિ—યથાશક્તિ અષ્ટાક્ષરમંત્રનો જપ કરી પ્રથમ લખેલાં એકવીશ નામનો ઉચ્ચારણ કરી ચર્ણામૃત લેઇ સુવું. ગૃહસ્થાશ્રમીઓને શ્રીભગવાનમાં સદૈવ ઉત્તમ પ્રકારનો સ્નેહ રાખે એવો સુલક્ષણવાન્ પુત્ર ઉત્પન્ન થવાની ઇચ્છા રાખવી. એકાદશી દ્વાદશી, અમાવાસ્યા, પૂનેમ, શ્રાદ્ધ વગેરે વ્રત તથા પર્વના દિવસોમાં ગૃહસ્થાશ્રમીઓએ અવશ્ય જીતેંદ્રિય રહેવું.

વ્રત કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ કયાં અને કેટલાં વ્રત કરવાં જોઇએ તેને માટે પદ્મ-

પુરાણના ઉત્તર ખંડમાં કહ્યું છે તે શ્લોકઃ—

कृष्णजन्माष्टमी रामनवम्येकादशीव्रतं ।
वामनद्वाः शतिद्वन्नृहरेस्तु चतुर्दशा ॥
विष्णुपंचकामित्येवं व्रतं सर्वाघनाशनं ।
नित्यं नौमित्तिकं काम्यं विष्णुपंचकमेवहि ॥

અર્થ—કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી (૧) રામનવમી (૨) ચોવીસ એકાદશી મળીને એક વ્રત (૩) વામનદ્વાદશી (૪) નૃસિંહચતુર્દશી (૫) એ પાંચે વ્રતો વિષ્ણુસંબંધી છે સર્વે પાપોને દુર કરનારાં છે, અને નિત્ય છે માટે એ પાંચે વ્રત વૈષ્ણવોએ અવશ્ય કરવાં. તેથી બીજા અન્ય દેવતાનાં વ્રતો છે તે, તે દેવતાનાં જે અનન્ય ભક્તો છે, તેઓએ તે કરવાનાં કહ્યાં છે. વિષ્ણુ ભક્તોએ તો પોતાના ઇષ્ટ શ્રીકૃષ્ણચંદ્રને પ્રસન્ન કરવા સારૂ ઉપર લખેલાં પાંચે વ્રતો અવશ્ય કરવાં.

રામનવમી વામનદ્વાદશી અને નૃસીંહ ચતુર્દશીના દિવસે ઉત્સવ અંતે પારણાં કરવાનો વિધિ કેટલીક ઠેકાણે છે; પણ વ્રત કરવાનો નિયમ તો છેજ તેમજ એકાદશી વ્રત પણ અવશ્ય કરવું એમ શ્રી આચાર્યચરણ શ્રી મહાપ્રભુજીએ ખાસ કરીને આજ્ઞા કરેલ છે. અને તે દશમી વિધા હોય તે ન કરવી પણ ઉદયાત્ હોય તેજ કરવી. અમુક એકાદશીનાં વ્રત કરવાં ને અમુક ન કરવાં એવું કંઇ પ્રમાણ નથી શ્રી મહાપ્રભુજીએ તો બધાં વ્રત કરવા આજ્ઞા કરેલી છે. તેમાં ન્યુનાધિક કંઇ છેજ નહિ.

માળા ધારણ કરવાનો વિધિ.

તુળસીની માળા (કંઠી) ધારણ કરવી તે વિષે નિર્ણયસિંધુમાં પુરાણનું વાક્યઃ—

निवेद्य केशवं मालां तुलसीकाष्ठसम्भवां ।

वहते यो नरो भक्त्या तस्य नैवास्ति पातकम् ॥

અર્થ—તુળસીના કાષ્ટથી બનેલી માળા શ્રીહરિને પ્રથમ અર્પણ કરીને પછી જે, તે માળાને ભાવસહિત પહેરે છે તેના શરીરમાં પાતક રહેતું નથી. એ મંત્રથી ભગવાનને ધરાવીને પ્રસાદી કરવી પછી તે માળા ધારણ કરવી તેનો મંત્ર, નિર્ણયસિંધુમાં પુરાણનો શ્લોકઃ- સ્કંદપુરાણના માર્ગશીર્ષ મહાત્મ્યમાંનો શ્લોકઃ—

तुलसीकाष्ठसम्भुते माल कृष्णजनप्रिय ।

बिभर्मि त्वामहं कंठे कुरु मां कृष्णवल्लभम् ॥

એ મંત્ર ભણીને માળા પહેરવી-તુળસીમાળાનું માહાત્મ્ય સ્કંદપુરાણના માર્ગશીર્ષ મહાત્મ્યમાંનો શ્લોકઃ—

तुलसीकाष्ठमालाभिर्भूषितः पुण्यमाचरेत ।

पितॄणां देवतानां च कृतंकोटिगुणं कलौ ॥

અર્થ—પિતૃકાર્ય અને દેવકાર્યને વિષે તુળસીની માળા પેહેરીને કાર્ય કરે તો તેને કળીયુગમાં કોટીગણું ફળ મળે છે. તુળસીની માળા સદૈવ ધારણ ન કરે તો દોષિત થવાય છે, તે વિષે સ્કંદપુરાણમાં લખ્યું છે કેઃ -

येषां न तुलसीमाला ते नरा मूढमानसाः

अन्नं विष्ठा जलं मूत्रं पीयूषं रुधिरं भवेत् ॥

अतःसर्वेषु कालेषु न त्याज्या कंठमालिका ।

क्षणार्धं तद्विहीनो यः विष्णुद्रोही न संशयः ॥

અર્થ—જેણે કંઠમાં તુલસીની માળા ધારણ કરી નથી તેને મૂઢબુદ્ધીવાળા જાણવા, અને તે અન્ન ખાય છે તે વિષ્ટા બરાબર છે,

અને જળનુંપાન કરે છે તે મૂત્ર બરાબર છે; અને દુધ પીએ છે તે લોહિ બરાબર છે. એ કારણુ માટે કંઠમાંથી તુળસીમાળાનો કોઇ પણુ કાળે ત્યાગ ન કરવો, જો અર્ધક્ષણુ માત્ર પણુ ત્યાગ કરે તો શ્રીવિષ્ણુ-નો દ્રોહી થાય છે. તેમાં સંશય નથી.

વૈષ્ણુવોએ ત્યાગ કરવા લાયક વસ્તુઓ.

જે વસ્તુ શાસ્ત્રમાં નિષેધ કરેલી હોય તેનો પ્રયત્ને કરીને ત્યાગ કરવો કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સરતા એ છએ દુર્ગણોનો ત્યાગ કરવો. પરસ્ત્રી નર્ક સમાન ગણી કદાપિ તેનો સંગ કરવો નહિ તેમજ દુર્જન બહિર્મુખ અને નાસ્તિકનો સંગ કરવો નહિ, માતા, બેન, દીકરી વગેરે કોઇ પણુ સ્ત્રીની સાથે એકાંતમાં બેસવું નહિ તેમજ ગુહ્ય ભાષણુ કરવું નહિ. પરસ્ત્રીનો સંગ આ લોક અને પરલોકમાં નાશ કરનાર છે. દશમીના વેધવાળી એકાદશી કરવી નહિ. જયંતીવ્રતો વિધા તિથિઓમાં કરવાં નહિ. તામસી આહાર કરવો નહિ, સૂતકીનું અન્ન એકાદશાહનું ભોજન, બારમાનું ભોજન, પ્રેત ભોજન વગેરેનો ત્યાગ કરવો. લશણુ, ડુંગળી (કાંદા) ગાજર, કાળીંગડું, તડબુચ રાતો મૂળો, ધોળું વંત્યાક તથા કેફ ચડે એવા પદાર્થોનો ત્યાગ કરવો. જુગાર રમવો નહિ. નિષિદ્ધ આહાર કરવાથી બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાય છે, ને બુદ્ધિનો નાશ થવાથી આત્માનો નાશ થાયછે વળી શ્રીમહાપ્રભુજીએ નિબંધમાં પણુ આજ્ઞા કરી છે તે શ્લોકઃ—

स्वधर्माचरणं शक्त्या । विधर्माच्च निवर्तनम् ॥
इंद्रियाश्वनिग्रहः । सर्वथा न त्यजेत्त्रयम् ॥

અર્થ—પોતાની શકિત પ્રમાણે સ્વધર્મનું આચરણુ કરવું અને વિધર્મથી (ધર્મથી ઉલટું તે વિધર્મ) દૂર રહેવું, તથા ઇંદ્રિયરૂપી ઘોડાને નિયમમાં રાખવો એ ત્રણુનો કોઇ પણુ પ્રકારે ત્યાગ કરવો નહિ.

શ્રીમદ્ વલ્લભકુળના બાળકોના જન્મદિવસની નોંધ ગુજરાતી માસ પ્રમાણે.

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી	ચૈત્ર વદી ૧૧
શ્રીગોપીનાથજી	ભાદરવા વદી ૧૨
શ્રીગુસાંઇજી	માગશર વદી ૯

શ્રી ગુસાંઇજીના સાત બાળકો કે જે સાત ગાદીના ટિકેત કહેવાય છે તેમના જન્મદિવસ.

૧ શ્રીગિરિધરજી	કારતક સુદી ૧૨
૨ શ્રીગોવિંદનાથજી	,, વદી ૮
૩ શ્રીબાલકૃષ્ણજી	ભાદરવા વદી ૧૩
૪ શ્રીગોકુલનાથજી	માગશર સુદી ૭
૫ શ્રીરઘુનાથજી	કારતક સુદી ૧૨
૬ શ્રીજદુનાથજી	ચૈત્ર સુદી ૬
૭ શ્રીઘનશ્યામજી	કારતક વદી ૧૩

હાલ ભુતળ ઉપર ૪૩ બાળકો બીરાજે છે તેમના જન્મદિવસ.

૩ શ્રીજીદ્વારમાં.

૧ તિલકાયિત શ્રીગોવર્દ્ધનલાલજી	શ્રાવણ વદી ૧
૨ ,, શ્રીદામોદરલાલજી	પોષ સુદી ૬
૩ શ્રી ગોપેશ્વરલાલજી	,, સુદી ૫

૪ શ્રી કાંકરોલીમાં.

૧ શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજી	અષાડ વદી ૧૩
૨ શ્રીદ્વારકેશલાલજી	જેઠ વદી ૬
૩ શ્રીવ્રજભૂષણલાલજી	મહા વદી ૨
૪ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી	પોસ વદી ૯

૧ કોટામાં

૧ શ્રી મુરલીધરલાલજી	ભાદરવા વદી ૮

૩ શ્રી મથુરાંજીમાં.

૧ શ્રીરમણલાલજી	કારતક વદી ૧
૨ શ્રીગોપાલલાલજી	,, વદી ૭
૩ શ્રીવ્રજપાલલાલજી	આસો વદી ૧૩

૩ શ્રી કામવનમાં.

૧ શ્રીગોપાલલાલજી	અષાડ સુદી	૨
૨ શ્રીરમણલાલજી	કારતક વદી	૮
૩ શ્રીવલ્લભલાલજી	અષાડ સુદી	૩

શ્રી શેરગઢ (હાલ વડોદરા)

૧ શ્રીગિરિધરલાલજી	ભાદરવા વદી	૧૨
૨ શ્રીવલ્લભલાલજી	" વદી	૭

૩ શ્રી ચાંપાસેનીમાં.

૧ શ્રીવ્રજનાથજી	શ્રાવણ વદી	૧૦
૨ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી	" વદી	૧૨
૩ શ્રીદ્વારકેશલાલજી	માગશર સુદી	૧૪

૫ શ્રી પોરબંદરમાં.

૧ શ્રીઘનશ્યામલાલજી	અષાડ સુદી	૮
૨ શ્રીદ્વારકેશલાલજી	ચૈત્ર વદી	૧
૩ શ્રીદામોદરલાલજી	ભાદરવા વદી	૩
૪ શ્રીજીવણલાલજી	માગસર સુદી	૧૩
૫ શ્રી પુરુષોત્તમલાલજી	" વદી	૧૩

૭ શ્રી મુંબાઈમાં.

૧ શ્રીગોકુળનાથજી	ભાદરવા સુદી	૧૨
૨ શ્રીગોવર્દ્ધનેશજી	શ્રાવણ વદી	૯
૩ શ્રીરણછોડલાલજી	માગશર વદી	૭
૪ શ્રીવલ્લભલાલજી	પોસ વદી	૯
૫ શ્રીદ્વારકેશલાલજી	જેઠ સુદી	૯
૬ શ્રીગોવર્દ્ધનલાલજી	ભાદરવા વદી	૩
૭ શ્રીવાગ્ધીશલાલજી	જેઠ વદી	૧૪

૨ શ્રી સુરતમાં.

૧ શ્રીવ્રજરત્નલાલજી	ભાદરવા સુદી	૭
૨ શ્રીકુંજબિહારીલાલજી	ફાગણ સુદી	૧૧

૧ શ્રી નડીઆદમા.

૧ શ્રીઅનિરૂદ્ધલાલજી	ભાદરવા સુદી	૧૨

૨ શ્રીરાજનગરમાં. (અમદાવાદ)

૧ શ્રીમધુસુદનલાલજી	મહા સુદી	૪
૨ શ્રીરણછોડલાલજી	પોષ વદી	૧૧

૨ શ્રી કાશીમાં.

૧ શ્રીગિરિધરલાલજી	માહા સુદી	૧૫
૨ શ્રીમુરલીધરલાલજી	ચૈત્ર સુદી	૧૨

૧ શ્રી જુનાગઢમાં.

૧ શ્રીરઘનાથલાલજી	આસો સુદી	૧૩

૨ શ્રી ઇંદોરમાં.

૧ શ્રીદેવકીનંદજી	વૈશાખ વદી	૧૧
૨ શ્રીકૃષ્ણરાયજી	અષાડ વદી	૧૩

૩ શ્રીદ્વારીકા બેટમાં.

૧ શ્રીપ્રદ્યુમ્નલાલજી	માહા વદી	૧૨
૨ શ્રીગોપિકાવલ્લભલાલજી	અષાડ સુદી	૨

॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

श्रीनाथजीनुं धोळ.

धोळ १ लुं.

સાખી.

માળા ગલે સોહામણી, શોભા વર્ણી ન જાય;
ગોસ્વામિ બાળક સહુ, માળા પહેરે ત્યાંય.

વલણ.

છઠી ઘર શ્રીજમુનાજી કુંજ ધામ રે,
મારૂં મન તો લાગ્યું છે એજ ધામ રે;
મંજુસ ઘર તો કહીએ અભિરામ રે,
સાહેલી આનંદ ઉરમાં ન માયરે. સાહેલી. ૧
મણિ કોઠા તે મણિમય રૂપરે,
શ્રી કુંવારિકાના કુંજ અનુપ રે;
ત્યાં જઇને મોહ્યા વ્રજ ભૂપ રે. સાહેલી. ૨
મંદિર અક્ષર બ્રહ્મ કરી જાણો રે,
ત્યાં બીરાજે શ્રીગોવર્દ્ધન રાણો રે;
શ્રીચંદ્રાવલીની કુંજ મન આણોરે. સાહેલી. ૩
સજ્યા મંદિર શ્રી પ્યારીજીના કુંજ રે;

શ્રીસ્વામિજીનિ છે રસના પુંજ રે;
બાલા રમણુ કરે છે બેઉ સંગ રે. સાહેલી. ૪

સાખી.

દર્શન આપ્યાં શ્રીનાથજી, પૂરી મનની આશ;
લોચન મન શીતળ થયાં, શ્રીમુખ નિરખ્યા ચંદ્રપ્રકાશ.

વસણુ.

મન મોહ્યું શ્રીસુંદર શ્યામરે,
છોડી નહિં તો જાઉં એજ ધામ રે;
મારૂં ચિત્તરે ચોર્યું અભીરામ રે,
શામળીયા વહાલા વરણાગીયા રે. શા. ૧
નેત્ર કમલને ભૃકુટી કમાન રે,
મોર મુકુટને કુંડલ કાન રે;
સુથન કાછનીની શોભા પરવારી રે. શા. ૨
શ્યામ ચોટી દીસે છે લેલાળી રે,
સખી શ્રીમુખની બલિહારી રે. શા. ૩
લાલ પહેરે પીતાંબર પટકારે,
નિત્ય નૌતમ કરે વહાલો લટકારે;
મારૂં ચિત્ત તો ચરણુમાં અટકે રે. શા. ૪
નિત્ય નૈતમ કરે છે શૃંગાર રે,

બહુ રત્ન ને મોતીના હાર રે;
નિરખી લોચન થયાં છે નિહાલ રે. શ્રા. ૫

સાખી.

કમલ નેંન પ્યારા પ્રભુ, મારા જીવન પ્રાણ;
ચરન કમલ પરસું સદા, વસું સદા એજ ધામ.

રાસડો.

સૈયર મન મોહ્યા શ્રીનાથજી છબીલા,
હાં હાં રે એઉનાં લોચન કુટિલ અરૂવીલા. સૈયર—૧
જગ મોહન શ્રીજમુનાજીની કુંજ,
હાં હાં રે વ્રજભક્ત ઉભા છે અલી પુંજ. સૈયર—૨
રત્ન તે ચોકમાં રત્ન મણિ જડીયા,
હાં હાં રે વ્રજભક્ત શ્રીમુખ જોઇ આડીયા. સૈયર—૩
શ્રીલલિતાજીના કુંજ સદન ધામ,
હાં હાં રે કીરતનિયા ગલી છે એનું નામ. સૈયર—૪
સપ્ત રાગણી સપ્ત સુર તીન ગ્રામ,
હાં હાં રે સ્વરૂપ સહીત ઉભા છે એજ ધામ. સૈયર—૫
તાલ મૃદંગ સારંગી બેનું બાજે,
હાં હાં રે કોકિલ કંઠ મધુર સુર સાજે. સૈયર—૬
જન્મ દીવસના ત્યાં થાય છે આનંદ,

હાં હાં રે જમે નંદ સુવન દોઉ સંગ. સૈયર—૭
સમે સમેના ગુણ ચરિત્ર ત્યાં ગાતાં,
હાં હાં રે પ્રાણનાથનાં ત્યાં દર્શન થાતાં. સૈયર—૮
વસ્ત્ર તે ઘરની છત છે ન્યારી,
હાં હાં રે નીચે ગોપી ગ્વાલની તિબારી. સૈયર—૯
આનંદ ગલી રંગીલી ગલી સોહે,
હાં હાં રે અન્નકોટની રસોઇ ત્યાં જોઇએ. સૈયર—૧૦
ઘરેણાં ઘર માણેકચોક સાચે,
હાં હાં રે પંખા ગલીમાં બેનું ત્યાં બાજે. સૈયર—૧૧
કૃષ્ણ કુમલા શ્રીમુખપર વારી,
હાં હાં રે મારૂં ચિત્ત ચોર્યું ગિરિધારી. સૈયર—૧૨

શ્રી સર્વોત્તમજીનું ધોળ.

ધોળ ૨ જું.

ભલે પ્રગટ્યા શ્રીવલ્લભદેવ, શ્રીપુરૂષોત્તમ ભૂતલ ફરીજી;
નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીએ. ૧
કરે નિગમ નિરૂપણ એમ, તે સાકારની સ્તુતિ કરીજી;
મહા કળિકાળાદિક દોષ, પંડિત દૃષ્ટિ તિમિર ભરીજી. ૨
મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરાસુર અરિજી;

વહાલે દયા કરી મુખરૂપ, નિજલીલા પ્રાકટ કરીજી. ૩
જેની વાણી અતિ દુર્બોધ, થાયે સુબોધ જેને કરીજી;
તેના અષ્ટોતર શતનામ, તે કહીએ મહાઅઘ હરિજી. ૪
જેના રૂષીવર અગ્નિકુમાર, જગતીછંદ નામે ધરીજી;
શ્રીકૃષ્ણ કમળ મુખદેવ, બીજ દ્દષ્ટિ કરૂણા ભરીજી. ૫
જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહીજી;
આપે અધરામૃતની સિદ્ધિ, તે મધ્યે નિશ્ચે કરીજી. ૬

ઢાળ.

વહાલો *આનંદ[૧] પરમાનંદ[૨] કહેવાય,
શ્રીકૃષ્ણ[૩] કમળ મુખ કૃપાનિધિ[૪] થાય. ૭
વહાલો દૈવી[૫] ઉદ્ધારણ પ્રયત્ન ઉપાય,
જેના સ્મર્ણ[૬] માત્રથી આરતિ જાય. ૮
શ્રીભાગવત[૭] ગુઢાર્થ પ્રકટાય,
સાકર[૮] બ્રહ્મનો વાદ સ્થપાય. ૯

---

* જે શબ્દ ઉપર ૧ થી ૧૦૮ સુધી આંકડા મુકવામાં આવ્યા છે તે જગાએ આચાર્ય શ્રી મહાપ્રભુનાં નામ સમજવાં.

९
वेद पारंग चौद भुवन कहेवाय.
१०
मायावाद निराकृत सहु मीली गाय. १०

११
सर्ववादि निरास कीधा ते लखाय,
१२
भक्ति मार्ग सरस कमळ विकसाय. ११

१३
स्त्री शुद्रादिकने उद्धारवा समर्थ,
जेना साधन बळथी न थाय अर्थ. १२

१४
अंगीकार मात्रथी सर्व स्वकीये,
कीधा श्रीगोपीजन पतिने प्रिये. १३

१५
अंगीकार करे मर्यादानुं सार,
१६ १७
महाकरूणावंत समर्थ अपार. १४

१८
वहालो अदेयवान देवाने चतुर,
१९
महाउदार चरित्र करे बहु पुर. १५

२०
लीला देखाडी प्राकृतनी जेह,
ते विषे मोह्या सुर रिपु तेह. १६

*વૈશ્વાનર[21] શ્રીવલ્લભ[22] છે નામ,
વહાલો સુંદર[23] રૂપ સ્વજન[24] હિત કામ. ૧૭

કૃષ્ણ[25] ભક્તિ કરે જન શિક્ષાકાજ,
આપે અખિલ[26] ઇષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ. ૧૮

સર્વ[27] લક્ષણથી સંપન્ન વિવેક,
શ્રીકૃષ્ણ[28] જ્ઞાન દાતા[29] ગુરૂ એક. ૧૯

પોતાના આનંદ[30] થકી બહુ પુષ્ટ,
એના કમળ[31] પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ. ૨૦

કૃપા[32] દૃષ્ટિની વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન,
તે દાસ દાસી પતિપ્રિય[33] છે અનન્ય. ૨૧

રોષ[34] દૃષ્ટિ કરે ભકિત શત્રૂ મજાય,
ભક્ત[35] સેવંતા સુખસેવા[36] રસાળ. ૨૨

---

* અગ્નિ.

જીરે ભક્તિ વિના નહિ સેવા સાધ્ય,

૩૭
તે કારણથી કહિયે દુરારાધ્ય. ૨૩

૩૮
જેના ચરણ સરોજ દુર્લભ દરસાય,

૩૯
તેના ઉગ્ર પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય. ૨૪

૪૦
વચનામૃત કરી પુર્યાં સેવકના અર્થ,

૪૧
શ્રીભાગવત અમૃત મથન સમર્થ. ૨૫

૪૨
તેનો સાર કહીયે વ્રજ સુંદરીનો ભાવ,

તે પરિપૂરણ છે દેહ ભરાવ. ૨૬

૪૩
સાન્નિધ્ય માત્રથી દાન કરે કૃષ્ણ પ્રેમ,

૪૪
ભક્તિ મુક્તિ દેવાનું એહુને નેમ. ૨૭

૪૫
એક રાસલીલામાં તેમનું તાન,

૪૬
પ્રભુ કૃપા કરીને કરે કથાનું દાન. ૨૮

૪૭
વહાલો વિરહના અનુભવને હેતે કાજ,

સર્વ ત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ. ૨૯

ઉપદેશ કર્યો ભક્તિ[૪૮] માર્ગ આચાર,
લોક માંહે કર્યો કર્મ[૪૯] માર્ગ પ્રચાર. ૩૦

વેદ શાસ્ત્ર કહ્યાં યજ્ઞાદીક[૫૦] દાન,
તેનું ફળ મર્યાદા ભક્તિ નિદાન. ૩૧

પ્રભુ[૫૧] પૂર્ણાનંદ છે પૂરણ[૫૨] કામ
સરસ્વતિના પતિ[૫૩]દેવ[૫૪]ધ્રશ અભિરામ. ૩૨

વહાલે સહસ્ર[૫૫] કહ્યાં પુરૂષોત્તમ નામ,
નિજજનને[૫૬] આશ્રયનું છે ધામ. ૩૩

ભક્તિ[૫૭] માર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ,
બહુ ગ્રંથ કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ. ૩૪

જેને પામવાને છોડ્યા પ્રાણ[૫૮]થી પ્રિયે
એવા ભક્ત[૫૯] સમાજ બિરાજે શ્રીએ. ૩૫

આપ સાધન[૬૦] કરે નિજ દાસને કાજ,
એવા સમર્થ[૬૧] શ્રીવલ્લભ મહારાજ. ૩૬

કરવા ભક્તિ[62] પ્રચારક ભૂતલ માંહિ.
વશ કીધા[63] પિતા થઇને ગ્રહી બાંહી. ૩૭

સર્વે સામર્થ્ય ધર્યું[64] પોતાને વંશ,
ગર્વ[65] દુર કરી ટાળ્યો સંશયનો અંશ ૩૮

પ્રભુ પતિવ્રતાના[66] ધર્મ સાક્ષાત,
કરે યહ લોક પરલોક[67] દાન વિખ્યાત. ૩૯

જેના અંતઃકરણ[68] છે ગુઢ અપાર,
અંગીકૃત્યને[69] જણાવ્યો મનનો વિચાર. ૪૦

ઉપાસનાદિક[70] માર્ગ જે અન્ય,
તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક અનન્ય. ૪૧

કર્યો નિશ્ચે જે ભક્તિ[71] સર્વથી વિશેષ,
કીધો શરણ[72] માર્ગનો જુવો ઉપદેશ. ૪૨

શ્રીકૃષ્ણના[73] મનની જાણે વાત

૭૪
લીલાકુંજ બિહારી પરિપૂર્ણ ગાત. ૪૩
૭૫
કથારસ મગ્ન સદા છે ચિત્ત,
૭૬
વીસર્યું સૈ તે થકી બીજું વિત. ૪૪
૭૭ ૭૮
પ્રિય છે ઘણું વ્રજને વ્રજનો વાસ.
૭૯ ૮૦
કરે પુષ્ટિ લીલા એકાંત વિલાસ. ૪૫
૮૧
કરે ભક્તેચ્છા પરિપૂરણ દાન,
૮૨
નહિ નિજ લીલાનું કોઇને જ્ઞાન. ૪૬
૮૩
અતિ મોહિત જેનુ * શીલ ઘણું,
૮૪
નહિ લોક વિશે આસક્તિ+અણું. ૪૭
૮૫
નિજ ભક્ત વિષે આસક્તિ છે એક,
૮૬
પ્રભુ પાવન કીધા પતિત અનેક. ૪૮
૮૭
જે કરે પોતાના ગુણનું ગાન,
તેને હ્દય કમળ રહેવાનું સ્થાન. ૪૯

* સ્વભાવ. + જરા.

નિજ યશરૂપી[૮૮] અમૃત લહેરી,
તેથી ભીંજવી સર્વ રસ વાસના હરિ. ૫૦

પ્રભુ પોતે સર્વ થકી[૮૯] છે પર,
ન કરે તુલ્યતા કો અવર. ૫૧

લીલારસ[૯૦] અમૃત તરંગ બહુ,
ભીંજવ્યા છે ભક્ત સહુ. ૫૨

રૂચિ આપે ગોવર્દ્ધન[૯૧]ગિરિ વાસ.
ને લીલામાં[૯૨] છે અતિશે ઉલ્હાસ. ૫૩

કરે યજ્ઞભોગ[૯૩] ને યજ્ઞકર્મ[૯૪],
આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ[૯૫] ધર્મ. ૫૪

પ્રભુ સત્ય[૯૬] છે * ત્રિગુણાતીત[૯૭],
નીતિ ચતુરાઇ[૯૮] છે અતિ અગણિત. ૫૫

કરવા પોતાની[૯૯] કીર્તિ પ્રકાશ્ય,

---

* ત્રણ ગુણથી પર.

[૧૦૦]
કર્યું વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય. ૫૬

[૧૦૧]
અતિ તુચ્છ =તુલ જે માયાવાદ.

[૧૦૨]
કદી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો +બ્રહ્મવાદ. ૫૭

[૧૦૩]
÷અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિ કાન્તિ,

[૧૦૪]
હસતાં મુખ શોભે છે બહુ ભાન્તિ ૫૮

[૧૦૫]
પ્રભુતિન લોકના ભૂષણ સાર,

[૧૦૬]
પ્રગટ્યા ધરણીનું ભાગ્ય અપાર. ૫૯

[૧૦૭]
પ્રભુ સુંદરતા છે અતિ અનૂપ,
કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ. ૬૦
સૌ માગે છે પોતાના જન,

[૧૦૮]
ચરણારવિંદની રજજે ધન. ૬૧
એ કહ્યાં એકસોને આઠે નામ,
શ્રીવલ્લભ આનંદનું છે ધામ. ૬૨

વલણ.

જે કોઇ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે,

= રૂ (કપાસ) +શુદ્ધાદ્વૈત. ÷માયારહીત.

તેનું મન પહેલું સ્થિર થાયેરે. ૧૩
અધમરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે;
તેમાં શંશયનું નહીં નામેરે. ૧૪
એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે,
તેના ફળમાં મુક્તિ છે લીનરે. ૧૫
તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે,
શ્રીકૃષ્ણ રસે મન ભરવોરે. ૧૬
શ્રીવિઠ્ઠલ * ઉચરિત એ નામરે,
જે ગાય પૂરે તેનાં કામરે. ૧૭
તેનો જન્મ સફળ કરી લેખેરે,
શ્રીવ્રજભુષણનાં સુખ દેખેરે. ૧૮

સિદ્ધાંત રહસ્યનું ધોળ.

ધોળ ૨ જું.

પુષ્ટિમાર્ગ સિદ્ધાંતની, સાંભળ કહું એક વાત;
શ્રાવણ સુદી એકાદશી, વચન કહ્યાં જે રાત. ૧
શ્રીમદ્ વલ્લભને મન, ચિંતા ઉપરની એહ;
આજ્ઞા બ્રહ્મસંબંધની, પ્રભુજી એમાં કીધી તેહ. ૨

* કહેલાં.

પોતાના જીવ જાણીને, ચિંતા ધરી મન વાંહ્ય;
આતુરતા દીઠી ઘણી, શ્રીજી પધાર્યા ત્યાંહ્ય. ૩
ત્યારે શ્રીજી એમ બોલીયા, સાંભળો વલ્લભરાય;
નામ સમર્પણ જે કરે, તેનાં પ્રાયશ્ચિત જાય. ૪
તમે છો શ્રીપુર્ણપુરૂષોત્તમ, જીવ છે દોષ સહિત;
ઉદ્ધારણ કારણ પ્રભુ કહું ધરી મન ચિત્ત. ૫
જીવમાત્ર હોય જે કોઈ આવે તમારે શરણ;
તે ઉપર કરૂણા કરી, રાખીશ મારે ચરણ. ૬
પવિત્રાં કરી સૂત્રનાં, પહેરાવ્યાં શ્રીજગદીશ;
કેસરી રંગે રંગીયા, તાર ત્રણસેં ત્રણ વિસ. ૭
મીશ્રી ભોગ ધરાવીને, વસ્ત્ર પેહેરાવ્યાં તેણીવાર;
કોર છેડા કર્યા કેસરી, ધોતી ઉપરણા સાર. ૮
ભક્ત મનોરથ પુરવા શ્રીજીએ કીધો શ્રમ;
નામ સમર્પણ આપીને, રાખ્યો વૈષ્ણવ ધર્મ. ૯
વળતાં શ્રીજી એમ બોલીયા, હરખી શ્રી મહારાજ;
સંદેહ ટાળ્યો જીવનો, સરશે સેવકનાં કાજ. ૧૦
શ્રીગિરીધારીજી મંદિરે પધાર્યા, એસુખ કહ્યાં નવ જાય;
હરિદાસ શોભા જોઇને આનંદ મંગલ ગાય. ૧૧

શ્રીનવરત્નનું ધોળ.

ધોળ ૪ થું.

શ્રીમદ્ વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુને નમુજી,
શ્રીવિઠ્ઠલેશ પ્રભુ લાગું પાય;
શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી,
શ્રીવ્રજભુષણજી પરમકૃપાળ. શ્રીમ૦ ૧
શ્રીવલ્લભદેવે મહા કરૂણા કરીજી,
જેથી જીવનનું કારજ થાય;
સર્વે વૈષ્ણવની કૃતિ એહ છે જી,
સઘળી ચિંતા નિવૃત થાય. શ્રીમ૦ ૨
દૃઢ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી,
ચિતા નવ ધરીએ લગાર;
સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમરપીએજી,
એ છે ભક્ત તણો આધાર. શ્રીમ૦ ૩
પુષ્ટિ માર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી,
જીવ કીધા છે અંગીકાર;
લૌકકની ગતિ ન આપે કદાજી,
પ્રભુ નથી જોતા અધિકાર. શ્રીમ૦ ૪

નામ નિવેદન કીધા થકીજી,
પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ;
વશ ન થાય એ પ્રભુ કો થકીજી,
વશ થઇ રહ્યા વલ્લભી પાસ. શ્રીમ૦ ૫

નિવેદન મંત્રનું સ્મરણ કરવુંજી,
સર્વદા ભગવદિય સાથ;
અવૈષ્ણવની સંગે ન ફરવુંજી
કૃપા થાય તો શ્રીજી હાથ. શ્રીજી૦ ૬

ફળની ચિંતા નવ રાખીએજી,
પ્રભુ સર્વેશ્વર કહેવાય;
સર્વના આત્મા શ્રીજી સાક્ષી છે જી,
દુર ભકતથી કેમ રહેવાય. શ્રીમ૦ ૭

પ્રભુને ગમે તે ખરૂં એમ જાણવુંજી,
હરિનું બીરદ છે દીનદયાલ;
સ્ત્રી પુત્રાદિક પુષ્ટિમાં આણવાજી,
યોગ્યતા ન વિચારે દયાળ. શ્રીમ૦ ૮

નિવેદન કરવું સર્વે સંગાથશુંજી,
અન્ય વિનિયોગની ચિન્તા ન આણ;
અજ્ઞાની હોય કિંવા જ્ઞાનીશુંજી,

સમજુ છું અધિક એવું ન જાણ. શ્રીમ૦ ૯

જેણે આત્મા નિવેદન કીધો છે જી,
તેના ઉદ્ધારનો સંદેહ ન આણ;
પ્રાણ સંગાથે શ્રી મહાપ્રભુજીને દીધું છેજી,
તેથી સંશય મનમાં ન આણ. શ્રીમ૦ ૧૦

સમર્પણ મંત્ર મહા સમર્થ છે જી,
ના જાણશો ઓછી વાત;
એ કોઇ અંશ કળા નથી પૂર્ણ છે જી,
શ્રીજી પુરૂષોત્તમ સાક્ષાત. શ્રીમ૦ ૧૧

પ્રભુ પોતે સર્વ થી પર છેજી,
વળી મહા સમર્થ છે એ નાથ;
ભક્તનાં દુઃખ હરતા સુખકારી છેજી,
ચિંતા નવ કીજીએ માથે નાથ. શ્રીમ૦ ૧૨

લૌકિક વૈદિક જે કર્મ છેજી,
તે સિદ્ધ હરી થવા દે નહિ;
તો એ સેવા સ્મરણ ધર્મ છેજી,
તેથી મન દુર કીજે નહિ. શ્રીમ૦ ૧૩

પુષ્ટિ માર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી,
વળી જીવનું કીધું શું હોય;

પ્રભુ કરે તે સુખ માની રહીયેજી,
સાક્ષી થઇ રહે સુખ હોય. શ્રીમ૦ ૧૪

દિનતા ભાવ મનમાં રાખીએજી,
બીજા સાધનનું નથી કામ;
સર્વદા સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી,
ગુરૂની આજ્ઞા થકી એ કામ. શ્રીમ૦ ૧૫

ગુરૂની આજ્ઞા ઉલ્લંઘન નવ કીજીએજી,
શ્રીજીની ઇચ્છાએ થાય તે થાય;
આપણું મન ગુરૂને દીજીએજી,
પ્રભુથી અધિક રાખીએ ભાવ. શ્રીમ૦ ૧૬

સેવા કરો નિત્ય ચીત્ત પ્રીતશુંજી,
તો સુખી થાશો આ યુગમાંહે;
પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કહ્યા નવ સુણેજી,
ન ઉદ્વેગ ધરો મન માંહે. શ્રીમ૦ ૧૭

તોએ ધીરજ રાખી સેવા કરવીજી,
પ્રભુ સુખ કર્ત્તા છે સત્ય;
એમજ લીલા જોઇ ચીંતા દુર કરવીજી,
વઇશ્ણુવને એરે જુગત્ય. શ્રીમ૦ ૧૮

એકાદશ ઇંદ્રિય પ્રભુને સન્મુખજી,

સેવામાં દીવસ ને રાત;
એકે ઇંદ્રીય વિમુખ નવ કીજીએજી
સર્વાત્મા ભક્તિ કરો અહો રાત. શ્રીમ૦ ૧૯
" શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ " સદા જપોજી,
ન વિસારશો પળ એક માત્ર;
એ જુગતેથી ચિંતા દુર કરોજી,
થાશો શ્રીજીના કૃપાપાત્ર. શ્રીમ૦ ૨૦
શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી,
વળી એ છે નિરધાર;
સરવે વૈષ્ણવ રાખજો ચિત્ત ધરીજી,
શ્રી વલ્લભજી આધાર. શ્રીમ૦ ૨૧
એ અમુલ્ય રત્ન જે કોઇ ચીત્ત ધરેજી,
તેને પુષ્ટિભક્તિ દૃઢ ફળ હોય;
જે આ ધોળ ગાયે ચિત્ત ફરેજી,
તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. શ્રીમ૦ ૨૨

यदुक्तं तातचरणैः श्रीकृष्णः शरणं मम ।
ततएवास्तिं नैश्चिंत्यमैहिके पारलौकिके ॥

અર્થઃ—અમારા તાત ચરણ એટલે પિતાજી શ્રી-
મહા પ્રભુજીએ " श्रीकृष्णः शरणं मम " એ રીતે જે

કહેલું છે તેથીજ આલોક તથા પરલોક સંબંધી કાર્યના વિચારમાં નિશ્ચંતપણું છે.

पंच तत्वनुं घोळ.

घोळ ५ मुं.

પુષ્ટિમાર્ગના પાંચ તત્વ નિત્ય ગાયેજી,
તેના જન્મો જન્મનાં પાપ સર્વે જાયેજી. ૧
શ્રીજી શ્રીનવનિતપ્રિયા સુખકારીજી,
સમરો શ્રીમથુરાંનાથ કુંજ બિહારીજી. ૨
શ્રીવિઠલેશરાય શ્રીદ્વારકેશરાય ગિરિધારીજી,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી શ્રીમદનમોહન પર વારીજી. ૩
બીજું તત્વ શ્રીવલ્લભકુળને ભજીયેજી;
કુડા લોક લાજને કાજ સર્વે તજીએજી. ૪
ત્રીજું તત્વ શ્રીગોવર્દ્ધનધર નીત્ય ગાયેજી,
શ્રીનટવરલાલનું ગમતું સર્વે થાયેજી. ૫
ચોથું તત્વ શ્રીજમુનાજીને જાણોજી,
કરો સ્નાન જલને પાન એ સુખ માણોજી. ૬
પાંચમું તત્વ શ્રીવ્રજભુમીને ગાઇયેજી,
નિત્ય ઉઠી વઇશ્ણવ જન પદરજ પાઇએજી. ૭

પાંચે તત્વનું ધ્યાન નીરંતર કીજેજી;
તો મનવાંછિતનાં ફળ મર્વે લીજેજી. ૮
પાંચે તત્વ શ્રીબ્રહ્માદીકને દુર્લભજી,
શ્રીવલ્લભપ્રભુ પ્રગટ પ્રમાણ કર્યાં સર્વે સુલભજી. ૯
એ શોભા જોઇ હરીદાસ જાય બલીહારીજી,
એ લીલા ગાજે નિત્ય નરને નારીજી, ૧૦

દશ મર્મનું ધોળ.

ધોળ ૬ ઠું.

પુષ્ટિમાર્ગ તણા મર્મ દશ જાણીને,
નિત્ય આચર્ણ કરી હૃદે વીચારે.
તો તેને વશ થાયરે શ્રીહરિ,
પ્રેમની વેલડી ત્યાં વીસ્તારે. ૧
પ્રથમ એક મર્મ શ્રીમહાપ્રભુ જાણીને,
દૃઢ વીશ્વાસ કરી વચન પાળે;
અવર સાધન સબ લૌકીક કામના,
એમની કૃપા વીના ફળ ન ભાળે. ૨
બીજો મર્મ તે કેવળ શ્રીગુરૂ વાયક,
વિશ્વાસ આચરણે કરવું;
જે જે વાણી શ્રીવલ્લભ ઓચરે,

ને તે વિચારી ને મન ધરવું. ૩

ત્રીજો મર્મ તે શ્રીકૃષ્ણના નામનો,
મહાત્મ દ્રઢ થઇ સકલ સારે;
અનેક પ્રકારના ધર્મ કોઇ ઉચરે,
તે કોટિમાં અંશ તેને ન ભારે. ૪

ચોથો મર્મ તે વિશ્વાસ આણી કરી.
પ્રભુજી કરશે તે અતી રૂડું;
શ્રીરાધીકા રમણ શ્રીવ્રજ વીહારી,
હરિ ભજન કરવું અન્ય જાણી કુડું. ૫

પાંચમો મર્મ શ્રીકૃષ્ણ શર્ણાગત,
લૌકીક વૈદીક પરીત્યાગ ભાવે;
નીરપેક્ષ ભાવના સર્વ વિશે રાખે,
ત્યારે શ્રીકૃષ્ણને હૃયારે આવે. ૬

છઠો મર્મ તે કેવળ નાથનો,
સર્વ પ્રકાર ગુણ ગાન કરીએ;
જ્ઞાન દ્વારા કરી સકળ લીલા ખરી,
શ્રીવ્રજનાથને હૃદે ધરીએ. ૭

સાતમો મર્મ તે અંતરીક્ષ સેવા,
વ્યસનાત્મક વ્રજ માંહીં ફરીએ;

ભાવાત્મક ત્યાં વપુ પોતા તણું,
તે સખી ભાવ શું જાણી વરીએ. ૮

આઠમો મર્મ તે ક્રીડારસ ભાવના,
અંતરમાં અનુભવ કરવો;
જેમ જેમ સખી સંગે ક્રીડેરે સાંવરો,
તેમ તેમ રસ હૃદે ધરવો. ૯

નવમો મર્મ તે દ્વૈત દલ ભાવના,
તાપ ક્લેશ મનમાંરે લાવે;
એ ફળ દશા વ્રજ સુંદરી ભોગવે,
તેમ તેમ એઊને અનુભવ કરાવે. ૧૦

દશમો મર્મ તે દીનતા ભાવનો,
સર્વ ભાવે કરી રદયે દુઃખ આણે;
અનેક પ્રકાર નાના વિધ છે ઘણા,
તે શ્રીકૃષ્ણ કૃપા વીના કોઈ ન માને. ૧૧

એ દશ મર્મ જે કોઇ ગાય ને અનુભવે,
તેનેશ્રી કૃષ્ણ આધીન થાયે;
શ્રીવલ્લભ મહાપ્રભુ નિપટ કરૂણા કરી,
આપના દાસની બાંહ્ય સાહે. ૧૨

विनतिनुं धोळ.

धोळ ७ मुं.

વીનતી કરૂં શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, અંતર ગત જાણો;
ચરણ શરણ રાખો સદા જીવ જક્ત લોભાણો. ૧
અવગુણ અમારા અનેક છે, હરી હૈયે ન ધરશો;
હું અબળાની વિનતી, જાણી કરૂણા કરશો. ૨
છેલછબીલા શ્રીનાથજી, આંખડલી અણીયાલી;
અંગે આભૂષણ શોભીતા, લટકે વનમાળી. ૩
કમળકોમલ મુખ માધુરી, દર્શન દીનને દેજો,
દૈવી ઉદ્ધારણ કારણે, બરદ પૂરણ કરજો. ૪
હું અજ્ઞાની આ મર્મમાં, પ્રભુ કાંઈ નવ જાણું,
કહાડોને ભવમાંથી કરગ્રહી, શોભા વહન વખાણું. ૫
વેહ આપો મ્હારા વાલમાં, વૃદ્ધિભાવ જગાવો,
વાટ માં જોશો સાધનતણી, રસ મનમાં ભરાવો. ૬
ભટકી કાળ કંઇક વહી ગયા, વિષયારસ માંતો,
શરણ સમર્પણ પામીયો, તોયે રંગ રાતો, ૭
તમારે બળે ત્રિભુવન ધણી, જીવ રૂપ જણાશે,
લોક વ્હેવાર વૈદીક તણી, મરજાદા જાશે. ૮
શર્ણાગત હું શ્રીહરિ એવું મન ઉપજાવો,

દાસ પોતાનો જાણીને, હવે વાર માં લાવો ૯
તમે તો વચન પ્રભુ પાતળીયા, ભૂતલ પાઉ ધારી,
વંશ પ્રકાશ કીધો ભલો, લીલા અવતરી. ૧૦
પ્રકટ અનુભવ આપીને, સુખ રાસ દેખાડયા,
જેવા મનોરથ જેહુને, તેમ રંગે રમાડયા. ૧૧
કરૂણા તણી કૃત શી કહું, કોઇ પાર ન પામે,
જીવ પડયો જંજાળમાં, ખેંચી આણ્યો છે ઠામે. ૧૨
જેમ જેમ જન વિનતી કરે, તેમ તેમ તમે કીધું;
અંગીકૃત્ય જે જીવ છે, તેણે સર્વે સુખ લીધું. ૧૩
આ અઢળક અવતારમાં, અળગા તે અભાગી,
દૃઢ આશરો જેને નથ શું, તેનો સહાય સુહાગી. ૧૪
આ લીલા આગે નવ સુણી, હવે પાછળ રેશો;
અખંડ લીલા કળી કાળમાં, બડભાગી જોશો. ૧૫
શ્રીગિરિધારીજી સુખકારી, વહેલા દર્શન આપો.
વ્રજરજમાં મન રાખજો, ભવબંધન કાપો. ૧૬
કૃત્ય અમારાં કરોડ છે, નરસામાં નરસાં;
દાસનો દાસ વીનતી કરે, પ્રભુ પદરજ પરસાં, ૧૭

ધોળ ૮ મું.

વ્રજના જીવન કરૂં વીનતીરે, હો શ્રીગોકુલનારે ચંદ.

વેગેતેઆંણાંમોકલો, હો શ્રીવલ્લભનંદ; વ્રજના. ટેક. ૧
તમારા દર્શન વિના શ્રીવલ્લભરે કહોજી કેમ રહેવાય;
મનડાં તે કઇ પેરે વાળીએ, નયણે નીર ભરાય. ૨
અરજ સુણો આદર કરીરે, શ્રી જમુનાજીરે માય;
વિજોગ તણાં દુઃખ દોહલાં, કહોજી કેમ રહેવાય. ૩
નયણાં ભરી કયારે નિરખશુંરે શ્રીઠકરાણીનો ઘાટ;
અંતરમાં ઇચ્છા ઘણી, જોઉં છું રે વ્રજની વાટ. ૪
દુર રહે કેમ ચાલશેરે, કહોને કયાંની એ રીત;
આજકાલનું કામ નથી, એ છે પૂર્વની પ્રીત. ૫
હરીરે હૈયાના જાણોછોરે, એ છે પૂર્વનો સ્નેહ;
દીન જાણીને દયા કરો, નહીં તો તજીશું આ દેહ. ૬
તન સુકાઇ ત્વચા થયાંરે, હરિ હળધર વીર;
પાપી તે નયણાં ખુટે નહીં ભરીભરી આવે છે નીર. ૭
વ્રજમાં તે વાસ માગું સદારે, શ્રીગોકુલ ગામ;
શ્રીજમુનાજીને કાંઠડે, શ્રીઠકરાણિજીનું ઠામ. ૮
રાંક ઉપર શાં રૂશણાંરે તમે છો દીનદયાળ;
દાસ પોતાનો જાણીને, કરજોરે સંભાળ. ૯

ધોળ ૬ મું.

ઉત્તમવ્રત એકાદશી સાહેલીરે, આજ મ્હારે અપવાસ;

જમુનાજી જઇએ ઝીલવા સાહેલીરે. ટેક.
રંગીલીગલીરળીયામણીસાહેલીરે, વૈષ્ણવની ભીડાભીડ.
સરખી સૈયર ટોળે મળી સાહેલીરે, હૈડે હરખ ન માય.
વહુ બેટી હીંડે મલપતાં સાહેલીરે, સૌકોઇનેદર્શન થાય.
સાકર કેરા કરા પડયા સાહેલીરે, દુધડે વર્ષ્યાં મેહ.
ગોકુલગામ રળીયામણું સાહેલીરે, સુંદરશ્રીજમુનાનીર.
શ્રીજમુનાજીમાં ઝીલતાં સાહેલીરે; છુટા મેલી કેશ.
રમણ રેતીમાં લોટતાં સાહેલીરે, ટુટયા નવસર હાર.
વ્રજવાસી સામા મળ્યા સાહેલીરે. હરખે સાહીશું કેશ
પ્રમાદ મેહેલો મોકળો સાહેલીરે, ઠાર તણો નહીં પાર, ૯
માધવદાસની વિનતી સાહેલીરે આપોનેશ્રીવ્રજમાંવાસ.
શ્રીયમુનાજી જઇએ ઝીલવા સાહેલીરે. ૧૦

શ્રીદીનતાનું ધોળ.

ધોળ ૧૦ મું.

શ્રીવલ્લવર મ્હારારે, તમને તો શું કહીએ;
પ્રાણજીવન છોરે, જેમ રાખો તેમ રહીએ. ૧
આશ તમારીરે, મ્હોટી અમને વહાલા;
છેહ નવ દેશોરે, શ્રીવ્રજનાથજીના લાલા. ૨

કૃપા કરીનેરે, દર્શન અમને દેજો;
શ્રીવલ્લભકુળ પ્રકટયારે, અનેક જીવને તાર્યો;
બહુ જન્મનારે, માર થકી મુકાવ્યા. ૪
એ વિશ્વાસેરે, હમો રહ્યાં છીએ વળગી,
પાલવ નહી મુકુરે, કેમ કરી કરશો અલગી. ૫
જે પોતાનાં કીધાંરે, તે મુકયાં કેમ જાશે;
બરદ તમારાંરે ભક્તવત્સળ કહેવાશે. ૬
જીવના દોષજરે, કહેતાં પાર ન આવે;
અઘોર કળીમાંરે, તમો વિના કોણ છોડાવે. ૭
પ્રદેશ પધારોરે, દાસલડાંને કાજ;
રીત ચલાવોરે, શ્રીવલ્લભજી મહારાજ. ૮
કૃત્ય અમારાંરે, જો વ્હાલા ચિત્ત ધરશો;
જીવ અથડાશેરે એવું તો ના કરશો. ૯
પુરણ પુરૂષોત્તમરે, પ્રભુજી તમે કહેવાવો;
અમારે સર્વસ્વરે, તમ સાથે છે દાવો. ૧૦
શિક્ષા હમનેરે, જે ઘટે તે દેજો;
શ્રી વિઠલવરજીરે, વલ્લભને શરણે લેજો. ૧૧
દાસની વીનતીરે, પ્રભુ હૈયામાં લઇએ;
શ્રીવિઠલવર મ્હારારે, તમને તો શું કહીએ. ૧૨

શ્રીજમનાજીનું ઘોળ.

ઘોળ ૧૧ મું.

ધન્ય શ્રીજમુના કૃપા કરી શ્રીગોકુલ વ્રજ સુખ આપજો;
વ્રજની રજમાં અહનિશ અમનેસ્થિર કરીને સ્થાપજો.૧
તમે મ્હોટાંછો શ્રીમહારાણી,તમે જીવ તણી કરૂણાજાણી;
શરણે લેજો અમને તાણીરે. ધન્ય. ૨
શ્રીવૃંદાવનની વાટમાં, ન્હાવું શ્રીજમુના ઘાટમાં;
વહાલે રાસ રમાડયાં રાતમાં. ધન્ય. ૩
ચાલો તો થઇએ વ્રજવાસી, પરીક્રમા કરીએ ચોરાસી;
મ્હારા જન્મ મરણની ટાળી ફાંસીરે. ધન્ય. ૪
પધરાવો સાત સ્વરૂપ સેવા, આરોગાવો મીઠા મેવા;
વૈષ્ણવને લાભ ઘણો લેવા. ધન્ય. ૫
શ્રીગોકુલ મથુરાની ગલીઓમાં,
મહારાજ મુજને ત્યાં મળીયા;
મારા સકલ મનોરથ સફળ થયારે. ધન્ય. ૬
નંદજીનો લાલો વનમાળી કાલિંદી કાંઠે ધેનુ ચારી;
વહાલો હસી હસી હમશું લે તાળીરે. ધન્ય. ૭
જીવજાણે શ્રીજમુનાનાહીયે,એવાઅખંડ વ્રજવાસીથઇયે
એ નૌતમ લીલા નિત્ય ગાઇયે. ધન્ય. ૮

સખીસમરોને સારંગપાણી, વૈષ્ણવને વ્હાલી એ વાણી;
એ લીલા હરિદાસે જાણીરે. ધન્ય. ૯

ઘોળ ૧૨ મું.

વહાલે કરી વંદુરે, શ્રીમહારાણીજી;
બહુ અધમ ઓધાર્યારે, એવા જશ જાણીને. ૧
ચૌદલોકના સ્વામિરે, વસે જ્યાં વાસ કરી;
પટરાણીજી પોનેરે રહ્યા એવા નાથ વરી. ૨
ગંગાપદ પામીરે, કે પાવન જેણે કર્યાં;
તે તો શ્રીમહારાણીરે, ગુણે બહુ વિસ્તરીયાં. ૩
જમુનાજળ નહાવારે, જોગેશ્વર દેહ દમે;
ક્રીડારસ પૂરણરે, હરિ નિત્ય રાસ રામે ૪
શીવજી અજ જેવારે, બેઠા ત્યાં ધ્યાન ધરી;
સનકાદીક સરખારે, ગાય ગુણ ગાન કરી. ૫
શ્રીજમુનાજળ મહીમારે, કળી નવ કોઇ શકે;
શેષનાગ સરીખારે, ગાતાં ગુણ તેજ થકે. ૬
જશ જાણી વિશેષરે, કે સુર મુની નરનારી;
તારો તાપ શું જાણેરે, કે એ રસ અધીકારી. ૭
અમૃતજળ એવાંરે, કે પીતાં પાપ હરે;
તે તો વેદની વાણીરે, કે સુરમુની ઓચરે. ૮

નીર ધીર મંબારેરે, ચાલે મહામોહ ભર્યા;
મથુરાં મંડળમાંરે, કે વિલાસે પરવરીયાં. ૯
વૃંદાવન તીરેરે અતી બહુ શોભા ધરે;
તટધિર સમીપેરે ગોપીજન ક્રીડા કરે. ૧૦
શ્રીગોકુળ રસ ભરીયુંરે, કે શોભા શીરે કહું;
એઉના ગુણ ગાવારે, કે દાસ થઇને રહું. ૧૧
મને આશા ઘણેરીરે, કે માતાજી તમારી છે;
પ્રભુદાસને સહાવારે, કે બાંહ પસારી છે. ૧૨

તાદ્દશીય વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૧૨ મું.

તાદશીય જન જેને જાણીએરે, જેમાં એવાગુણ હોય;
નીંદા સ્તુતીકોઇનીનવ કરે. સઘળું સમદ્દષ્ટીજોય તા. ૧
જેના દર્શન માત્રથીરે, ટળે પ્રપંચનું ધ્યાન;
સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નઆવે અઘ અજ્ઞાન (૨) તા. ૨
ગુણ ગાએ ગોવિંદનારે, પુલકીત મન થાય;
નેત્ર પ્રવાહ વહે પ્રેમના, હરખે રદય રૂંધાય (૨) તા. ૩
પરદુઃખે દાઝે ઘણા રે, ન કરે કોઇનો દ્રોહ;
ઇંદ્રજીત સાચા સગા, ન પામે માયામાં મોહ (૨) તા. ૪
સકળ ચરાચરને વિષે રે, વસ્યા દેખે ભગવાન;

શુભ ઇચ્છે સર્વ જગ્તનું, લેશ નહીં અભિમાન (૨)તા. ૫
સઘળી લીલા અવીનાશનીરે, જેમાં લુબ્ધ જેનું મન;
પ્રીતિ બહુ પર ઉપકારમાં, સદા પ્રસન્ન વદન (૨) ૬
નટવર ઝલકે નેનકમાં રે, કાંત કરૂણામેં હોય;
સત્ય ભાવ સંતોષ બહુ, દોષ કોઇનો ન જોય. (૨) તા. ૭
વહાલા લાગો છો સર્વનેરે, અતિ ઉદાર જેનું ચિત્ત;
અનન્ય ભાવે ભજે શ્રીકૃષ્ણને, જેને વ્હાલું નહિ વ્રત્ત(૨)
હરિ ગુરૂ વૈષ્ણવને વિષેરે, સદા અતી ઘણું વહાલ;
દઢ આશરો અરૂ દીનતા, બોલે વચન રસાલ (૨) ૯
સેવાસ્મરણસતસમાગમનેવિષેરે, જેનીઆશક્તિઅનંત,
કપટનો લેશ નહીં હૃદીયા વિષે, જેનું હરી ચરણે ચીત્ત(૨)
વિહવલતા શ્રીવિઠલેશસુંરે, મુખે શ્રીકૃષ્ણનું નામ;
એવા ભગવદીય દાસના, વલ્લભદાસ ગુણગાય(૨)તા. ૧૧

ધોળ ૧૪ મું.

વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, શીદ ગુમાનમાં ઘુમે;
હરિજન નથી થયો તુંરે ટેક.
હરિજન જોઈ હઇડું નવ હરખે, દ્રવે ન હરીગુણ ગાતાં;
કામધામ ચટકી નથી ફટકી, ક્રોધે લોચન રાતાં. વૈ. ૧
તુજ સંગે કોઇ વૈષ્ણવ થાએ, તો તે વઇષ્ણવ સાચો;

તારા સંગનો રંગ ન લાગે; તહાંલગી તું કાચો. વૈ. ૨
પરદુઃખ દેખી હૃદે ન દાઝે, પર નિંદાથી નથી ડરતો;
વ્હાલ નથી વીઠલશું સાચું, હઠે ન હું હું કરતો. વૈ. ૩
પરોપકારે પ્રીતિ ન તુજને, સ્વાર્થ છુટયો છે નાંહીં
કહેણી તેવી રહેણી ન મળે, કયાં લખ્યું એમ કહેની. ૪
ભજવાની રૂચિ નથી મનનિશ્ચે, નથી હરિનો વિશ્વાસ.
જગત તણી આશા જહાં લગી, જગત ગુરૂ તું દાસ. ૫
મન તણો ગુરૂ મન કરીયે તો, સાચિ વસ્તુ જડશે;
દયા દુઃખ કે સુખ માન પણ સાચું કહેવું પડશે. વૈષ્ણવ.૧

ધોળ ૧૫ મું

સર્વ તજીને ભજી લે શ્રીગોવિંદને,
જે નારાયણ નોધારાનો આધાર જો;
ભાગે સંકટ કુડારે સંસારનાં,
તેના નામ થકી તો ઉતરિયે ભવપારજો. સર્વ. ૧
અપરમાને વચને ધ્રુવજી વન સાંચર્યા
નારદજીએ દીધો છે ઉપદેશ જો;
જ્ઞાન દૃષ્ટિ વૈરાગ્ય તે મનમાં આણિયાં,
હરિ ભજ્યા તેણે જઇ બાલે વેષજો સર્વ. ૨
દૈત્ય પુત્ર પ્રહ્લાદજીને આગે થયા,

લાગ્યો છે કાંઈ પિતા પુત્રનો વાદ જો;
સ્થંભથી પ્રગટ્યા રે નૃસિંહ રૂપથી,
શ્રીમહાપ્રભુજીયે દીધો તેને સાદ જો. સર્વ. ૩
લાખાગ્રહમાં પાંડવને ઉગારિયા,
ભક્તજનને દીધીછે ઘણી ધીરજો.
સ્મરણ પહેલાં આવ્યા છો તમે સદા,
ભક્ત જન ઉગાર્યા પાંચે વીરજો. સર્વ. ૪
સુદામાનું દારિદ્ર જાણ્યું ઘણું,
મુષ્ટિ એક તાંદુલ આરોગ્યા મહારાજ જો;
એમ દાસ દયાનો પ્રભુજી કરૂણા કીજીયે
ભક્તજનનાં કીધાં કોટીધા કાજજો. સર્વ. ૫

ધોળ ૧૬ મું.

હરિ તુને પ્રસન્ન તે કેમ થાયે, ત્હારા મનનું કપટ ન જાયે;
ત્હારા દિલનો છળ નવ જાય, પ્રભુ તુને પ્રસન્ન. ટેક.
હરિ કીર્તન હરિનામ રટણમાં, અતિશે આળસ ત્હારે;
ડાચાકુટ લવે પરનિંદામાં, આખો દીવસ નવ હારે. ૧
પ્રભુનું પુજન કરતી વેળા, કાયા ત્હારી કંપે;
ગંજીફા સોગટાં કુટતાં, આઠે પહોર ન જંપે. ૨
પ્રભુનું ચંદન ઘસતી વેળા, તુજ શરીર શ્રમથી બગડે;

કુડી કુટકે મરી મસાલે, ભાવે ભાંગ તું રગડે. ૩
એકાદશી ઓચ્છવનું જાગરણ, અતિ અઘરૂં તુંને લાગે;
ભવાઇ કેગુણિકા નૃત્ય નારિસંગ, જામિનીઆખીજાગે. ૪
બે પૈસાની ગુરૂ સેવા બતાવે, ત્યારે ગણગણુ તું બોલે;
ઘરની સ્ત્રી જ્યારે માગે ઘરેણું, ત્યારેછગનમગન થઇ ડોલે. ૫
ખોટાં મોતી કાચ કીડીયાં, ભગવત ભુષણ ચાલે;
સોનું રૂપું મણી મુક્તા વિના, સ્ત્રીસુતને ના ચાલે. ૬
હરિના ભગતને લુખું સુકું, વેઠ વળગી હોય જ્યારે;
સગાંસંબંધી ઘેરઆવે પરૂણા, ત્યારે મિષ્ટાન પીરસે પરાણે.
જગ દેખે તાંહાં જપવા બેસે, બાકી ન્હાય ન ખાવા;
ગળાં કાપે ત્યાં થાય ગળગળો, એ વૈષ્ણવના ચાળા. ૮
આ કરવું આ ના કરવું, એમ સૌને શિક્ષા દે છે;
તેમાંનું તું કાંઇ નથી કરતો, અનુચિત કર્મ કરે છે. ૯
અંતરનો છળ અન્ય ન લહે, પણ જાગે અંતર જામી;
એ તો સાચાનો સંગી છે, દાસ દયાનો સ્વામી. પ્રભુ.૧૦

ધોળ ૧૭ મું.

ચિત્ત તું શીદને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે;
સ્થાવર જંગમ જડ ચૈતનમાં, માયાનું બળ ઠરે,
સ્મરણ કર શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું, જન્મ મરણ ભય હરે. ૧

નવ માસ પ્રાણી કૃષ્ણચંદ્રનું, ધ્યાન ગર્ભમાં ધરે;
માયાનું આવરણ કર્યું ત્યારે, લક્ષ ચોરાશી ફરે. કૃષ્ણ. ૨
તું અંતર ઉદ્વેગ ધરે, તેથી કારજ શું સરે;
ધણીનો ધાર્યો મનસુબો, હરબ્રહ્માથી નવ ફરે. કૃષ્ણ. ૩
દોરી સર્વની એના હાથમાં, ભરાવ્યું ડગલું ભરે;
જેવો જંત્ર વગાડે જંત્રી, તેવો સ્વર નીસરે. કૃષ્ણ. ૪
થનાર વસ્તુ થયાં કરે, જેમ શ્રીફળ પાણી ભરે;
જનાર વસ્તુ એણી પેરે જાશે, જેમ ગજ કોઠું ગળે.કૃષ્ણ.૫
જેવું જેટલું જે જયમ કાળે. તે તેને કર ઠરે;
એમાં ફેર પડે નહી કોઇથી, શીદ કુટાઇ તું મરે. કૃષ્ણ. ૬
તારૂં ધાર્યું થાતું હોય તો, સુખ સંગે દુઃખ હરે:
આપ આપણું અજ્ઞાનપણું એ, મુળ વિચારે ખરે. કૃ. ૭
થાવાનું અણચિંતવ્યું થાશે, ઉપનિષદ ઉચ્ચરે;
રાખ્ય ભરૂંસો રાધાવરનો, દયા શીદને ડરે. કૃષ્ણ. ૮

ધોળ ૧૮ મું.

ધન્ય જેણે હરિ ગુણ ગાયા,
સંસારમાં ધન્ય જેણે હરિગુણ ગાયા.
બધા સંસારમાં તે જન જીત્યા,
બીજા સહુ જાણજો વહેવાયા. સંસારમાં. ૧

હું ને મારૂં તેમાં પંડિત ભુલ્યા,
ધુળ મળ્યું ડહાપણમાં ડાહ્યા. સંસારમાં. ૨
હાથી ઘોડે સુખપાલ બેઠે શું થયું,
શું થયું મેળવી ઘણી માયા. સંસારમાં. ૩
જમના ઝપાટાથી નવ ચેત્યા,
કામ દામમાં લલચાયા. સંસારમાં. ૪
કંઠ સાહિને તુંને કાઢશે પલકમાં,
દુર રહેશે સગાં વિત્ત જાયા. સંસારમાં. ૫
દયા જપો નિત્ય નામ નંદકુંવરનું,
થાશે સફળ તારી કાયા. સંસરમાં. ૬

ધોળ ૧૧ મું.

દામોદર દુઃખડાં કાપોરે, પાવલે લાગું;
નંદલાલ નિજાનંદ આપોરે, એ વર માગું. ટેક.
વ્હાલાજી હું છું, પળ પળનો અપરાધી;
ભરેલો આધિ વ્યાધિરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૧
વ્હાલાજી હું તો તમારા બળથી ઘણો ગાજું;
જાણોછો કહું શું ઝાઝુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૨
વ્હાલાજી હું જેવો તેવો, તોએ છું તમારો;
આધાર અવર નહિં મ્હારોરે,પાવલે લાગું. દામોદર. ૩

વ્હાલાજી મારૂં, જોર નથી જે તરછોડો;
શું રૂઠી કરે મંકોડોરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૪
વ્હાલાજી શ્રીસુખ પોતાનો, કહો છો મારે લાડું;
બીજું બળ ક્યાંથી કહાડુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૫
વ્હાલાજી જનનું માન જગતમાં વધારો;
ગમે તો ઘરમાં મારોરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૬
નૃપનાં ગજ ઘોડા મસ્તી ખોરાને માન મ્હોટું;
મ્હારે ના માન ખોટુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૭
દયાના પ્રિતમ પાણી ગ્રહ્યો છે તો નીભાવો;
મારો દાસપણાનો દાવોરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૮

ધોળ ૨૦ મું.

સૌથી સમર્થ શ્રી રાધા વરનો આશરો,
જેહના જનને દુભવી શકે ન કોઇ જો;
જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે કદા,
ક્ષમા કરે કે હરિ ચહાયે તો જોયજો. સૌથી. ટેક. ૧
જુઠો હરિનો ભક્ત જગતમાં થઇ ફરે,
એહેવાનું પણ માધવ રાખે માનજો;
ખ્હાનું પોતાનું જોઇ પાળે બિરદ તે,
જ્યમ જડ પ્રોહિતને પોંખેછે જજમાનજો. સૌથી ૨

બીજા સૌ મોટા પણ હરિના હુકમમાં,
સુર બ્રહ્મા ગણુપતિ શક્તિ શિવ શેષજો;
કેશવ કોપે કોઇનું બળ ચાલે નહીં,
એ સૌ રૂઠે હરિજન ડરે ન લેશ જો. સૌથી. ૩

રાવણ હિરણ્યકશ્યપુ બ્રહ્મ હિમાયતી,
દુરજોધનને પક્ષ હતો બળરામજો;
કોપ્યા કૃષ્ણ તદા સર્વે જોતા રહ્યા,
હરિજનનું કોઇ લઇ શકયું નહીં નામ જો. સૌથી ૪

કરણ કુંવર સૂર્યનો અર્જુને મારીયો,
સબળ દુર્યોધન ભીમે મરણ પમાડયો જો;
હરિ રાખ્યા સૂર ગણેશ વિઘ્ન થયું નહીં,
ચિત્રકેતુ સઘ પડયો ન અંબા પાડયો જો. સૌથી ૫

માયા કાળ તણો ભય કોઇથી ના ટળે,
અભય અચળ કરવા સમર્થ નહીં કોય જો;
વિના એક શ્રીગિરિવરધારીલાલજી,
કોણ શરણ જાતાંમાં સન્મુખ જોય જો. સૌથી. ૬

વાત કરતાં અવળું પડે અન્ય દેવને,
કાંત્યું પીંજ્યું પળમાં થાય કપાસ જો;
કોપી કષ્ટ પમાડે તે વળી લાભમાં,

બહુ શ્રમથી કાંઇ ફળ આપે હોય નાશ જો. સૌથી. ૭
શ્રીજી જનના અવગુણ તે પણ ગુણ ગણે,
સહજ કરે શરણાંગત આપ સમાન જો;
સમોવડ કીધો શરણ જતાં મળ માસને,
આપી દીધું પુરૂષોત્તમ અભિધાન જો. સૌથી. ૮
એવા કરૂણાનિધિ સમર્થ શ્રીનાથજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ આધારજો;
એને મૂકી અન્ય તણો આશ્રય કરે,
તે નિર્ભાગી મૂર્ખના સરદાર જો. સૌથી. ૯

ધોળ ૨૧ મું.

મ્હારે અંત સમય અલબેલા મુજને મુકશોમાં;
મ્હારા મદન મોહનજી છેલા અવસર ચુકશોમાં. ૧
હરિ હું જેવો તેવો તમારો મુજને મુકશોમાં;
શ્રીગુરૂ સોંપી ગ્રહો કર મ્હારો અવસર ચુકશોમાં. ૨
મ્હારા દોષકોષ સંભારી મુજને મુકશોમાં;
શરણાંગત વત્સલ ગિરિધારી અવસર ચુકશોમાં. ૩
હરિ મ્હારે ધર્મ નથી કોઇ સાધન મુજને મુકશોમાં;
નથી સત્સંગતસ્મરણ આરાધન અવસર ચુકશોમાં. ૪
શ્રીપતિ સર્વાત્મા સર્વોત્તમ મુજને મુકશોમાં;

મ્હારા પ્રાણજીવન પુરૂષોત્તમ અવસર ચુકશોમાં. ૫
સમર્થ કરૂણાસિંધુ શ્રીજી દયાને મુકશોમાં;
મ્હારે ઓથ નથી કોઇ બીજી અવસર ચુકશોમાં. ૬

ધોળ ૨૨ મું.

પોષ નોમે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી
હાંરે વ્હાલો પ્રકટયા શ્રીવલ્લભ દ્વારજો;
એમને જોવાને થઇ વ્યાકુલી
હાંરે વહાલે કીધી સેવકને સાયજો. પોષ. ૧
પ્રથમ શ્રીનંદ ઘેર અવતર્યા
હાંરે વહાલે પુર્યાં શ્રીજસોદાજીના કોડજો;
રમતાં સખા સહુ સાથમાં
હાંરે વહાલો હરિહલધરજીની જોડજો. પોષ. ૨
હવે વલ્લભ સુત એ થયા
હાંરે વહાલો શ્રીગોપીનાથજીના ભ્રાતજો;
ગોદમાં લઇને ઝુલરાવતા
હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકાજી માતજો. પોષ. ૩
એહુનાં સુખ કોઈ કહી નવ શકે
હાંરે એમ નિગમ કહે છે નેતિ નેતિ જો;
શેષ સહસ્ર મુખ ઓચરે

હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીની રેતજો. પોષ. ૪
જ્યાં હરિ ધેનું ચરાવતા
હાંરે વહાલે કીધો છે રાસ વિલાસજો;
વેણુ વગાડી વૃંદાવનમાં
હાંરે વહાલે પૂરી વ્રજસુંદરીની આશજો. પોષ. ૫
રસે વિંધાણી વ્રજ વનિતા
હાંરે શોભા નિરખી કહેછે વલ્લભદાસજો;
કરજોડીને કરૂં વિનંતિ
હાંરે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજો. પોષ. ૬

ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઉંરે, આનંદ પ્રેમ ભરી;
શ્રીહરિના મુખથીરે, કે પ્રગટ્યા દેહ ધરી. ૧
તૈલંગ કુલ મંડનરે, શ્રીલક્ષ્મણ તાત સહી;
અગ્નિ કુંડપ્રગટ્યારે, તે લીલા ન જાય કહી. ૨
શેષનાગ સરીખારે, જેહને મુખ સહસ્ર ફણી;
તે તો પાર ન પામેરે, લીલા રસ સીંધુ તણી. ૩
અગ્નિ મધ્યે રમતારે, માતાજીયે દીઠા જ્યારે;
એ છે સુત મહારારે, ધાઈને આવ્યાં ત્યારે. ૪
અગ્નિએ માર્ગ દીધોરે, માતાજીને આવ્યાં જાણી;

બેઉ કર સાહીરે, કુંવરને લીધા તેડી. ૫
અમરાપતિ જુવેરે, રત્ન વૈમાન ચડી;
દેવ દુંદભી વાજેરે, ચહુંદીશ લાગી ઝડી. ૬
સૂર વનિતા સહુકોરે, જોવાને આવ્યાં ફરી;
અંજલિ ભરી ભરીનેરે, કે પુષ્પની વૃષ્ટિ કરી. ૭
સેવક સુખ સારૂરે, કે કરૂણાસીંધુ ભરી;
ફરી વ્રજ પ્રગટયારે, કે દ્વિજ વર રૂપ ધરી. ૮
એ શોભા જોઇનેરે, કહે વલ્લભદાસ ફરી;
વ્રજમાં વાસ દેજોરે, કે વિનતી ચિત્ત ધરી. ૯

अर्जुन गीता.

ધોળ ૨૪ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કહે સાંભળો અર્જુન,
ભક્તિ વિશે તમે રાખો મન,
ભક્તિ થકી અળગો નવ ખસું,
હૃદે કમલમાં વાસો વસુ,
મ્હારી દેહ મારા ભક્તને સહી,
તેમાં ભિન્નભેદ તમે જાણો નહી,
મને ભક્ત વહાલા છે ઘણું,
હું કારજ કરૂં સેવક તણું.

ભક્ત તણું હું રક્ષણ કરૂં,
હસ્ત છાયા મસ્તક શિર ધરૂં.
ભક્તિ ઉપર છે મારૂં મન,
ધેનુ ચરાવાને ઇચ્છું વન.
ખરો મિત્ર મુકું નહી ઘડી,
મને સેવકની ચીંતા ઘણી.
ખાય ખરચે મુજ નીમિત કરી
અક્ષય ભંડાર તેને આપું ભરી.
પાષાણમાંથી પ્રગટજ થઇ
ભકત માગે તે આપું સહી.
સુખ દુઃખનો વાંધ્યો સંબંધ
અક્ષર લખ્યા પહેલે દીન.
મારૂં લખ્યું ફોગટ નવ થાય
ચાહે દેશ મેલી પરદેશે જાય.
ભલું ભુંડું માથે નવ લેઉં
હૃદયમાં બેસી શિખામણ દેઉં.
મારી માયા કોઇ નવ લહે
શ્રીફળમાં જેમ પાણી રહે.
કોટીબ્રહ્માંડ ભાગું ને ઘડું

એક પલકમાં હું પેદા કરૂં.
જલ સ્થલ પૃથ્વી ને આકાશ
સર્વ ભૂતલમાં મારો વાસ.
જપ તપ તીર્થ મારૂં કરે
એ સઉ નીર સાગરમાં ભરે.

એવું જાણી જે મુજને ભજે
મોહ માયા અહંકારને તજે.
સર્વ લોકને સરખો જાણ
કીડી કુંજર એક સમાન.

રાત દિવસ હરિના ગુણ ગાય,
ત્યાં મારૂં મન પ્રસન્ન થાય.
મને જે મન સોંપે તે ખરૂં,
તેની ઈચ્છા હું પૂર્ણ કરૂં.
એક તરફ ધન સીંચે દિન રાત,
તેને બાંધી આપું જમને હાથ.
મને સેવ્યાનું ફળ છે ઘણું,
વૈમાન બેસાડી વૈકુંઠ મોકલું.

અર્જુન તું વહાલો છે ઘણું,
ગુંજની વાત તુજ આમળ કરૂં,

ગીતાનો અર્થ હતો જે,
મેં તુજને સંભળાવ્યો તે.
સઉ મળી લેજો હરિનું નામ,
રાત દિવસ ભજવા ભગવાન.
તે માટે પ્રપંચથી પરહરો,
શ્રી કૃષ્ણ હૃદયમાં ધરો.
કરજોડી કહે છે વલ્લભદાસ,
તમારે ચરણે અમારો વાસ. શ્રીકૃષ્ણ.

ધોળ ૨૫ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજીને ઘેર એ કુળ દીવોરે,
ભલે પ્રગટ્યા શ્રીવલ્લભરાય એ ઘણું જીવોરે. ૧
એમના સુત છે બેઉ અતીશે રૂડારે,
નહી નામે એમને શીષ તે જન કુડારે. ૨
શ્રી અંકાજી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે,
ગોપીનાથ શ્રીવિઠલનાથ એ પરવારીરે. ૩
બળદેવ શ્રીગોપીનાથજીને જાણોરે,
શ્રીકૃષ્ણ શ્રીવિઠલનાથ એ વ્રજ રાણોરે. ૪
શ્રીપુરૂષોત્તમજીને પ્રેમ ધરીને ગાયરે,
તેના જન્મો જન્મનાં પ્રાયશ્ચિત સર્વે જાયરે. ૫

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના સાત કુંવર સુખદાતારે,
કલિયુગમાં પુષ્ટિ પ્રકાશ કરે વિખ્યાતારે. ૬
શ્રી ગિરિધરજી ગુણવંત સૌને ગમતારે,
જઇ જુવો શ્રીજી નવનીત પ્રિયાજીશું રમતારે. ૭
શ્રીમથુરાનાથ મનોરથ પુરે મનનારે,
સમરો શ્રીનટવરલાલ જાય દુઃખ તનનાંરે. ૮
શ્રીગોવીંદરાય રસ મગ્ન રસ ભરી નિર્ખોરે,
એમને મંદિરે શ્રીવિઠ્ઠલેશરાય જોઇ જોઇ હર્ખોરે. ૯
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કૃપા કરી સુખ આપોરે,
શ્રીદ્વારકાંનાથજીનાં રૂપ હૃદેમાં સ્થાપોરે. ૧૦
શ્રીવલ્લભ ગોકુળનાથ સેવા ગિરિધારીરે;
જેણે રાખ્યો માળા પ્રસંગ તે પરવારીરે. ૧૧
શ્રીરઘુપતિજી છે રૂડા જોઇને મન મોહેરે,
એઉને મંદિર શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી સોહેરે. ૧૨
શ્રીજદુપતિજી છે જુગતે જોવા જેવારે,
એઉને મંદિરે શ્રીબાલકૃષ્ણ કેરી સુંદિર સેવારે ૧૩
શ્રીઘનશ્યામ પૂર્ણ કામ એ ઘણું રસીયારે,
શ્રીમદનમોહન મહારાજ મ્હારે મન વસીયારે. ૧૪
એ શોભા જોઇ વલ્લભદાસ જાય બલિહારીરે,

એ શોભા જોઇ વલ્લભદાસ જાય બલિહારીરે,
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને નારીરે. શ્રીલક્ષ્મણ.૧૫

ધોળ ૨૬ મું.

કોઇ મને કૃષ્ણ દેખાડોરે શ્રીગોકુળમાં,
કોઇ મને પ્રભુજી મેળાવોરે મધુવનમાં;
મેરી મતિ હેરી તેરો મર્મ ન જાણે,
વનમાં ફરે વ્હાલો તનમાંરે મધુવનમાં. કોઇ મને. ૧
સકળ બન ઢુંઢયા સકળ વ્રજ ઘેર્યા,
અતિરે ઉદાશી મારા તનમાંરે મધુવનમાં. કોઇ મને. ૨
અમર ચિર પહેર્યા મેઘાડંબર ઓઢયાં,
ફુલડાં વીણતી બાગનમાંરે મધુવનમાં. કોઇ મને. ૩
ફાટયાં ચીર ને હાર મારા તુટયા,
નિર ભરાયાં લોચનમાંરે મધુવનમાં. કોઇ મને. ૪
સૂરદાસ કહે પ્રભુ તીહારે મીલનકું
અતિરે ઉલટ મારા તનમાંરે મધુવનમાં. કોઇ મને. ૫

શ્રી ગોકુલનાથજીનું ધોળ.

ધોળ ૨૭ મું.

વહાલા લાગોછો ઘણું વહાલારે,

વલ્લભલાલ વહાલા લાગો છો.
કેસરીયા ધોતી મ્હારા પ્રભુજીને સોહિએરે,
છુટા મેલ્યા છે વહાલે કેશરે વલ્લભલાલ. ૧
કેસરીયા ઉપરણા મ્હારા વહાલાજીને સોહિએરે.
ચાલ લટકતી ચાલેરે. વલ્લભલાલ. ૨
કેસરીયા પાઘ મ્હારા પ્રભુજીને સોહીએરે,
મુખડાં છે પુનમ ચંદ્રરે. વલ્લભલાલ. ૩
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલજ કહીએરે,
રાણી રૂક્મણીજીના જાયારે. વલ્લભલાલ. ૪
શોભા બેટીજીના વિરજ કહીએરે,
પારવતી વહુજીના કંથરે. વલ્લભલાલ. ૫
કીકામાં કામણ કીધું મ્હારા વહાલારે,
મ્હારૂં મન હરીને લીધુંરે. વલ્લભલાલ. ૬
દૈવી જીવને હિત પ્રાકટ લીધુંરે,
અનેક જીવ ઉદ્ધાર્યા. વલ્લભલાલ. ૭
કર જોડીને કહે છે ગોપાલરે,
રાખો ચરણારવિંદની પાસરે. વલ્લભલાલ. ૮

ધોળ ૧૮ મું.

શ્રી વલ્લભ ઘેર આજ વધામણાંરે,

મલિયો રસિક વૈષ્ણવનો સાથ;
પોષ માસ વદ નોમે શ્રીનાથજીરે,
ભૂતલ પ્રગટ્યા શ્રીવિઠ્ઠલનાથ. ૧

મદનભેરી સરણાઇયો દુંદુભીરે,
વીણા તાલ મૃદંગ ઉપંગ;
શ્રીમંડલ સારંગી ખંજરીરે,
વાજે પંચ શબ્દ દરબાર. ૨

નભ નિશાએ વજાડે શુર સુરીરે,
હરખ્યા વરસે કુસુમ સુદેશ;
નાચે નટ દેશી ગત્ય ભેદશુંરે,
ગાંધર્વ ઉઘટીત સંગીત રસાલ. ૩

ષોડશ વર્ષની સકલ વ્રજ સુંદરીરે,
નવસત અંગે સજ્યા શ્રૃંગાર;
નવરંગ લહેગા ચોલી સુંદડીરે,
પાય નેપુર ઝાંઝર ઝણકાર. ૪

કટિ કેસરિને સોહે કીંકણિરે,
કંકણ ચુડી ખલકે પાણ,
દાડમ દંત ચિબુક મધ્ય બિંદુકીરે,
કોક નિપુણ ગુણ ચતુરે સુજાણ. ૫

સુર વનીતા સમોવડ આવે નહીંરે,
મૃગમદ અધર પ્રવાલ સુરંગ;
લોચન અંજન રંજીત રસ ભર્યા રે,
વારૂ ખંજન મીન કુરંગ. ૬

નકવેસર મુક્તામણી જળાહળેરે,
કુંકુંમ રંજીત તિલક સુભાલ;
કનક કલસ કેશર રસ ભર્યાંરે,
શ્રવણ જડીત મણી કંચન ઝાલ. ૭

કુચ જુગ મેરૂ સંગ બીચ સુરસુરીરે,
સુખદ જલ જમુના કંચન માલ;
કુમુદ વિમાન ચઢી જાણે આવીયાંરે,
કરપર સોહે વનીતા વૃંદ. ૮

કંચન થાલ ભરી ગજ મોતીયેરે;
પ્રેમ વિવશ ફુલ્યાં અંગો અંગ;
ચાલે મદ ગજ હંસ સોહામણીરે,
ઉડુમણ આવત પૂરણ ચંદ. ૯

માતા મંગલ ધોલ સોહામણાંરે,
આવ્યાં શ્રીઅંકાજીની પાસ;
સકલ મનોરથ આજ સફલ થયારે,

નીજજન વાધ્યો મનહુલ્લાસ. ૧૦

તીલક કરે ને વધાવે પ્રેમશુરે,
આરતી ઉતારે વ્રજની નાર;
તનમન પ્રાણ કરે બલીહારરે,
મુખ જોઇ સુંદરવર સુકુમાર. ૧૧

ચુવા ચંદન કેશર છાંટણાંરે,
મંડપ બાંધ્યો વિવિધ વિધાન;
ધ્વજા પતાકા તોરણ બારણેરે,
મુની જન કરે વેદ ધુની ગાન. ૧૨

જોતિષ નીપૂણ ગર્ગમુની અ.વીચારે,
જન્મ પત્રીકામાં લખ્યો વિચાર;
સાત પુત્ર એ પ્રભુ ઘેર પ્રકટશેરે,
તેનો થાશે બહુ વિસ્તાર. ૧૩

કલીના જીવ અનેક ઉદ્ધારશેરે,
દશેદીશ થાશે જશ વિસ્તાર;
કેવલ દૈવી જીવ ઉદ્ધારશેરે,
ભૂતલ પ્રગટયા કૃષ્ણ અવતાર. ૧૪

બંદીમાગધભાટ જાચક મલ્યારે,
આપે શ્રીવલ્લભરાજ ઉદાર;

મનવાંછીત પટ ભૂષણ ધન બહુરે,
ગાવે ગુણીજન કરે ઉચ્ચાર. ૧૫
ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભનાથનારે.
દ્વારે ઉભા દીએ આશીષ;
સાંભળીને આવ્યા જાચક સર્વ દેશનારે,
પ્રકટયા પુર્ણ બ્રહ્મ જગદીશ. ૧૬
શ્રીગીરીધરણ શ્રીવીઠલનાથસુરે,
જે જન જાણે મનમાં ભેદ;
તે ખળ અસુર કહીએ તેની ગતી નહીરે,
કહે પુરાણ પુકારે વેદ. ૧૭
પ્રભુજી મારી મત પત રાખજોરે,
જ્યાં લગી પ્રાણ રહે આ દેહ;
શ્રીવીઠલનાથ સદા ચીત્તમાં વસોરે,
નીત્ય પ્રતી ક્ષણુંક્ષણું અધીક સ્નેહ. ૧૮
શ્રીગીરીધર શ્રીવિઠલનાથસુરે,
કલ્પીત કરે મહા પાખંડ;
તેનો સંગ દોષ લાગે નહીંરે,
માગું અવીચળ ભક્તી અખંડ. ૧૯
ધર્મ વીમુખ છું આ કલી કાલમાંરે,

વૈષ્ણવ પદરજ વલ્લભદાસ;
કરો કૃપા હું કરૂં વીનતિરે,
જુગજુગ દેજો વ્રજમાં વાસ. ૨૦

ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીનાં ભાવે લીજે ભામણાં,
તૈલંગ તીલક ને વીપ્ર શીરોમણી ભૂપજો;
એહુના સુત શ્રી વલ્લભનાં લેઊં વારણાં,
દ્વજવર રૂપે પ્રકટયા અનલ અનૂપજો. ૧
ધર્મ ધુરંધર બે સુત શ્રીવલ્લભદેવના,
પ્રકટ કરવા વેદ તણો વીસ્તારજો;
ગુણ સમુદ્ર ભરીયા શ્રીગોપીનાથજી,
હળ મુશલ હરી હળધરનો અવતારજો. ૨
શ્રીગોવર્દ્ધનધર ધીરવીર બલદેવના,
રસના રૂપી કહીયે શ્રીનંદકુમારજો;
તે પુરૂષોત્તમ પ્રકટયા શ્રીવીઠલનાથજી,
નીર્ગુણ બ્રહ્મ તે સગુણ સ્નેહી સારજો. ૩
શ્રીવીઠલનાથજીના સાતે લાલ સોહામણા,
સૌથી મ્હોટા શ્રીગીરીધરજી મહારાજજો;
શરણ ગયા ને સોંપે તે શ્રીનાથજી,

કરવા સુંદર સેવા કેરાં કાજજો. ૪
શ્રીગોવીંદરાય તણાં મન પ્રસન્ન હુલ્લાસમાં,
આવે તેને આપે આનંદ દાનજો;
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કોમલ અંગે રસે ભર્યા,
કરાવે છે અધર સુધારસ પાનજો. ૫
શ્રીગોકુલનાથ જણાવે યુગમાં જીવને,
એવા પોતે કહીયે શ્રી પરમ કૃપાલજો;
શ્રીરઘુપતી રૂપે રૂડાં નૈણે નીરખતાં,
વદન સદનની ભુલ્યા લે સંભાળજો. ૬
જોવા સરખા દીસે શ્રીજદુનાથજી,
એ છે બ્હેની અબલાનો આધારજો;
દેખી હૈવી જીવ સદા ઘનશ્યામજી,
રેડે ઉપર અમૃત રસની ધારજો. ૭
સાતે સ્વરૂપ તણો વંશ સદા સંસારમાં
પ્રકટ બીરાજે પુરૂષોત્તમ પરીબ્રહ્મજો;
જમનાદાસ અધમ તે છે વળી આઘનો,
તે શું જાણે શ્રીવલ્લભ કુલનો મર્મજો. ૮

ધોળ ૨૦ મું.

મોહન મલપંતા ઘેર આવ્યારે,

મ્હેંતો લઇને મોતીડે વધાવ્યારે. ૧
વહાલે મારે કરૂણાની દષ્ટિએ જોયુંરે,
બહેની મારે એ વરસું મન મોહ્યુંરે. ૨
પડ્યું મારે નંદના કુંવર સાથે પાનુંરે,
હવે હુંતો કેમ કરી રાખીશ છાનુંરે. ૩
દુરીજનને કહેવું હોય તે કહેજોરે,
વહાલા મારા હૃદય કમલ વચ્ચે રહેજોરે. ૪
ધન્ય ધન્ય ગોકુલના ગિરિધારીરે,
વહાલાને જોવા મળી વ્રજનારીરે. ૫
હાંરે હુંતો વલ્લભકુળની દાસીરે,
હાંરે વહાલા કૃપા કરો વ્રજવાસીરે. ૬
વહાલે મારે વ્રજમાં તે આપ્યો વાસરે,
બલિહારી જાયે તે માધવદાસરે. ૭

ઘોળ ૨૧ મું.

અતીરે આનંદ ભર્યો આવો મરે અંગે,
શ્યામ સુંદરવર બેઠાછો સંગે. ૧
મુખડાં જોયા વિના પાણી નવ પીઉંરે,
રસીક સુંદર વર જોઇ જોઇ જીવુંરે. ૨
રસીક સુંદર વર શું રઢ લાગી,

જન્મો જન્મ મારી ભાવઠ ભાગી. ૩
સગપણ તે શ્યામળીઆનું સાચું,
બાકી સરવે દીસે છે કાચું. ૪
મુજને ન વારો અમારીરે માડી,
દર્શન કરવા જઇશુ દહાડી. ૫
કહેશે તેને કહેવારે દઇશું,
આપણે સરવે સાંભળી રહીશું.
નંદના કુંવર તમે ન કરો વડાઇરે.
મ્હોટા થયા છો મારૂં માખણ ખાઇરે. ૭
નંદના કુંવર તમે બહુ રંગ રસીઆ,
અમારે કારણ વહાલો વ્રજમાં વસીઆ. ૮
અતિરે આનંદ ભર્યા નંદઘેર જઇશું,
દર્શન કરીને સુખીયાં થઇશું. ૯
ઘણારે દીવસના વાયદારે વળીઆ,
વલ્લભ પ્રભુ શ્રીગોવર્દ્ધન મળીયા. ૧૦

ધોળ ૨૨ મું.

ઠકરાણી ઘાટ રળીયામણોરે, છોકર લહેકે બહારરે.
મારૂં શ્રીગોકુળ રળીયામણુંરે.
શ્રીવલ્લભ બીરાજતારે,

શ્રીવીઠલનાથજીના તાતરે. મારૂં શ્રીગો. ૧
ગુણવંત શ્રીગોપીનાથજીરે,
અગ્રજનો અવતારરે. મારૂં શ્રીગો. ૨
ગુણનિધિ શ્રીવિઠલનાથજીરે,
શ્રીકૃષ્ણતણો અવતારરે. મારૂં શ્રીગો. ૩
શ્રીગિરિધર ગોવિંદરાયજીરે,
શ્રીભામની રાણીજીના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૪
બળવંત શ્રીબાલકૃષ્ણજીરે,
શ્રીકમલાવતી વહુના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૫
ગુણનીધી શ્રીગોકુળનાથજીરે,
વહુશ્રીપાર્વતીજીના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૬
યવનને જીતી વડ્યારે,
રાખ્યો માળાનો ધર્મરે. મારૂં શ્રીગો. ૭
શ્રીરઘુપતી જદુપતિ જન્મ્યરે,
શ્રીજાનકી મહારાણીજીના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૮
ગુણવંત શ્રીઘનશ્યામજીરે,
શ્રીકૃષ્ણાવતી વહુજીના કંથજી. મારૂં શ્રીગો. ૯
શ્રીલક્ષ્મીને સત્યભામા બેઉરે,
અગ્રજને અનુહારરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૦

શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યારે,
સેવા કરે સુખસારરે. માારૂં શ્રીગો. ૧૧
શોભા યમુના કમલાદેવકાંરે,
શ્રીકમલા બેટીજીના તાતરે. માારૂં શ્રીગો. ૧૨
શ્રીગોકુલથી શ્રીજી આવતાંરે,
ચઢતાં શ્રીગોવર્ધનની ટેરરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૩
સેવા કરી શ્રીજી સાધશુંરે,
આપે શ્રીગોવર્ધન નાથરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૪
શૃંગાર ધરીને દર્પણ ધરેરે,
શ્રીમદનમોહન મુસકાયરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૫
ભોગ ધરાવે ને શ્રીભાવતારે,
શ્રી જમુનાજલ ઝારી હાથરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૬
આરતી ઉતારી દંડવત કરેરે,
માળા ધરે વ્રજરાજરે મારૂં શ્રીગો. ૧૭
પાટ અનુસર ત્યાં થયારે,
નમી નમી દડવત થાયરે મારૂં શ્રીગો. ૧૮
શ્રીગોવર્ધનથી શ્રીજી ઉતરેરે,
સાતે કુંવરની છે જોડરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૯
બંસી તે બટના ચોકમાંરે,

વહાલે કર્યો વેણું નાદરે. મારૂં શ્રીગો. ૨૦
શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાંરે.
રાધા રમે સુખ રાસરે. મારૂં શ્રીગો. ૨૧
રમશું રાધાજીના રાસમાંરે,
તાલી શ્રીગીરીધર હાથરે. મારૂં શ્રીગો, ૨૨
રસીક પ્રિતમ રસ રંગમાંરે,
નમી નમી દંડવત થાયરે. મારૂં શ્રીગો. ૨૩

શ્રીજન્માષ્ટમીનું ધોળ.

ધોળ ૨૨ મું.

આનંદ સાગર ઉલટયોરે લોલ,
શ્રીવસુદેવ દેવકીને દ્વારજો;
આઠમ ભાદરવા વદીરે લોલ,
રોહણી નક્ષત્ર બુધવારજો;
પ્રકટયા શ્રીકૃષ્ણ મન ભાવતારે લોલ. ટેક. ૧
પીળાં પીતાંબર પહેરીયાંરે લોલ,
ઓઢયાં ઉપરણાં સારજો;
મસ્તકે મુકુટ બીરાજતારે લોલ,
કુંડલ ઝલકે છે કાન જો. પ્રકટયા. ૨
ભાલ તીલક મૃગ મદ તણાંરે લોલ,

ખીટલીઆળા કેશજો;
ચારે ભુજાએ આયુધ ધર્યાં રે લોલ,
શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ જો. પ્રકટયા. ૩

નાકે નકવેસર શોભીતાં રે લોલ,
ચુની છે લાલ ગુલાબજો;
અધર ઉપર મોતી ઢળકતાં રે લોલ,
હડપચીએ હીરલાની કોરજો. પ્રકટયા. ૪

બાંહે બાજુબંધ બેરખા રે લોલ,
પહોંચી છે રત્ન જડાવ જો;
હાથે હાથફુલ સોહે મુદ્રિકા રે લોલ,
ઉર ગજ મોતીના હારજો. પ્રકટયા. ૫

કહેડે સોહે કટી મેખળા રે લોલ,
ચરણે ઝાંઝરનો ઝમકારજો;
એવા પ્રભુજીને નિરખતા રે લોલ,
દુઃખ ગયાં સરવે દુર જો. પ્રકટયા. ૬

વસુદેવ દેવકીજી હરખીયાં રે લોલ,
નિરખ્યાં શ્રીમુખ સ્વરૂપજો;
એવા પ્રભુને ક્યાં રાખીશું રે લોલ,
કોપ્યો છે કંસરાય ભુપ જો. પ્રકટયા. ૭

ત્યારે બાળક એમ બોલીયારે લોલ,
સાંભળો અમારી વાત જો;
નંદ તણા દરબારમાં રે લોલ,
મેલી આવો મુને તાત જો. પ્રકટયા. ૮
કન્યા લઇને વહેલા આવજોરે લોલ,
સરશે તમારાં કાજજો;
ને તમે કંસને દેખાડજોરે લોલ,
મોડશે એનાં માનજો. પ્રકટયા. ૯
એમ કહીને માયા ફેરવીરે લોલ,
ધર્યું છે બાળ સ્વરૂપ જો;
વિસ્મય થયા વસુદેવ દેવકીરે લોલ,
સ્વપ્નું થયું કે સત્ય જો. પ્રકટયા ૧૦
ભાગી ભુંગળ ખોલ્યાં બારણાંરે લોલ,
સુતા છે સહુ દરવાન જો;
મસ્તક ધરી હરિને નિસર્યારે લોલ,
લીધી શ્રીગોકુલની વાટ જો. પ્રકટયા. ૧૧
ઝરમર વરસે છે મેહુલારે લોલ,
ચહુદિશ ચમકે છે વીજ જો;
આગળ સિંહ ઘડુકતારે લોલ,

શેષનાગે કીધી છે છાંય જો. પ્રકટયા. ૧૨

શ્રીજમુનાજી વહેછે ભરપુરમાંરે લોલ,
ઉઠે છે લહેર તરંગજો;
ચરણ કમલ હરિનાં પરસશુંરે લોલ,
નીચાં થયાં છે નીરજો. પ્રકટયા. ૧૩

દીધો માર્ગ ચાલ્યા ઉતરીરે લોલ,
પહોંચ્યા શ્રીનંદ દરબારજો;
સુતા દીઠા સહુ સાથનેરે લોલ,
મનમાં કીધો છે વિચાર જો. પ્રકટયા. ૨૪

શ્રીજશોદાજીની ગોદમાંરે લોલ,
પોઢાડયા શ્રીગિરીધર લાલ જો;
કન્યા લઇ પાછા વળ્યારે લોલ,
જો જો પ્રભુજીના ખ્યાલ જો. પ્રકટયા. ૧૫

જાગ્યાં જસોદાજી તે સમેરે લોલ,
નિરખ્યા શ્રીસુંદર શ્યામ જો;
નંદ અતિ ઘણું હરખીયારે લોલ,
આપ્યાં છે રત્ન કેરાં દાન જો. પ્રકટયા. ૧૬

ઘેર ઘેર તોરણ બાંધીયાંરે લોલ,
માનિની મંગળ ગાય જો;

સહુ વ્રજ ઉમંગ્યો પ્રેમશું રે લોલ,
આનંદ ઉત્સવ થાય જો. પ્રકટયા. ૧૭
હલધર દહીં ઘૃત દુધની રે લોલ,
મચી છે તહાં કાંઈ કીચ જો;
તાળી પડે ફરે ફુંદડીરે લોલ,
નાચે છે સઉ નર નારજો. પ્રકટયા. ૧૮
બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ દેવતારે લોલ,
બોલે છે જય જયકારજો;
દેવનાંતે દુંદુભી વાગીયાંરે લોલ
વરસે છે કુસુમ અપાર જો. પ્રકટયા. ૧૯
એ સુખ શોભા શી કહું રે લોલ,
કહેતાં ન આવે પારજો;
શ્રીવલ્લભચરણ પ્રતાપશું રે લોલ,
વલ્લભદાસ જાય બલિહાર જો. પ્રકટયા. ૨૦

ધોળ ૨૪ મું.

વ્રજની શોભા હું શું કહું, નંદ ઘેર આનંદ ઉપજયો;
પ્રકટયા શ્રીગિરિધરલાલ (૨) ટેક. વ્રજની. ૧
નોબત વાગેરે નવરંગી, સોહે રાજદ્વાર:
ટોડલે તોરણ બાંધીયાં, ઝુમખ ઝમકેછે ગોખ. વ્રજની. ૨

દીપક જ્યોતી જળહળે, પુરી મેલ્યાં છે ગોખ;
ઉત્સાહે ભર્યાં આંગણાં, ઉપમા હરિને હાથ. વ્રજની ૩
બાવનચંદન ઘોરિઘોરિ, પુરયા મોતીના ચોક;
નાનુ સરખું ગોકળીયું, આયાં રૂડાં નંદજીનાં રાજ. ૪
કહેતી નગરીમાં નીસર્યા, સાથે હલધર વીર;
વહેતી નગરીમાં નીસરી, સૌને સરખો શૃંગાર. વ્રજની. ૫
ગિરિધર ગાયો ચરાવતા, સુંદર જમુનાને તીર;
માધવદાસની વિનતિ, આપો વ્રજમાંરે વાસ. વ્રજની. ૬

ધોળ ૩૫ મું.

સાચા સંબંધી શ્રી ગોકુલ કયારે જાશું,
આપણા બે બેલડી એવળગી શ્રીજમુનાજીમાં નાહીશું. ૧
શ્રીગોકુલીઆની ગલી એ ગલીએ, ગુણ ગોવિંદના ગાઇશું. ૨
શ્રીગિરિધારી અલબેલા જોઇ, મન ચિંતવ્યાં લાડ લડાવશું. ૩
શ્રીભીમના ઠાકોરને જઇ ભેટીશું, સદા સોહાગી થાશું. ૪

ધોળ ૩૬ મું.

શ્રીબાલકૃષ્ણ લાલ તમે શું લેહે લાગી:
મારે તમ સરિખા નહીં, કોઇ ભય ભવની ભાગી. ૧
મારા પ્રાણ તણા આધાર અલગા રહેશોમાં;
વહાલા છોરે હૈયાના હાર કોઇને કહેશોમાં. ૨

હું તો રૂપ તમારાં જોઇને, રીઝી રંગ રસિયા;
મારે તમ સરખા નવ કોઇ, મારે મન વસીયા. ૩
મારા કુટુંબ સહીત દર્શન તમારાં મેં કીધાં;
વહાલા તમે મટાડયા તાપ દર્શન બહુ દીધાં. ૪
હું ચરણકમલની દાસી, ચિત્ત ચરણે રાખું;
મેં તો બાંધી તમારી આશ બીજે નવ જાચું. ૫
મારી વિનતી સાંભળો નાથ તો તમને કહીએ,
અમને આપો વ્રજમાં વાસ તમ શરણે રહીએ. ૬
નાહીએ શ્રીજમુનાનાં નીર નિત્ય દર્શન કરીએ,
એમ કહે છે વલ્લભદાસ ભવોભવ તરીએ. ૭

*શ્રીમહાપ્રભુજીના પ્રાકટયનું ધોળ.

ધોળ ૨૭ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ ઘેર આજરે વધામણા:
પ્રકટયા શ્રી વલ્લભરાયરે,
સૈયર સૌ દીજીએ વધામણા. ૧
પ્રથમે શ્રીનંદ ઘેર પ્રકટીયા વધામણા,
દ્વિતીયે દ્વિજવર અવતારરે. સૈયર૦ ૨

---

* શ્રીસુરતવાળાં શ્રીજસોદા બેટીજી કૃત.

પંદરસેં પાંત્રીસ સંવતે વધામણા,
મધ્યાન સમે સુખ રાસરે. સૈયર૦ ૩
વૈશાખ વદી એકાદશી વધામણા,
શુભ નક્ષત્ર શુભ વારરે. સૈયર૦ ૪
ચંપારણ્ય સોહામણા વધામણા,
અગ્નિનો કુંડ ધન્ય ધન્ય રે. સૈયર૦ ૫
બાળ સ્વરૂપ મધ્ય કુંડમાં વધામણા,
ચરણ અંગુષ્ટ મુખ માંયરે. સૈયર૦ ૬
દેવનાં તે દુંદુભી વાગીયાં વધામણા;
પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય રે. સૈયર ૭
માતે દીધા તાતના ઉછંગમાં વધામણા.
વર્ત્યો છે જય જય કારરે. સૈયર૦ ૮
શ્રીલક્ષ્મણ તાત આનંદીયા વધામણા,
હરખ્યા શ્રીઇલંમાજી માત રે. સૈયર૦ ૯
ધાઇને તે નંદ ઘેર આવીયા વધામણા,
નાળ વધેરવાને કાજરે. સૈયર૦ ૧૦
ધાઇને તે પુત્ર લીધા ગોદમાં વધામણા,
મુખ ચુંબન છુટી દુધ ધારરે. સૈયર૦ ૧૧
શ્રીજીનો કેસરી ઉપરણો વધામણા,

કંઠીને અર્વિંત ઓઆળ રે. સૈયર૦ ૧૨
રત્ન જડીત કેરે પાલણે વધામણા,
ઝુલાવે શ્રીઇલંમાજી માત રે. સૈયર૦ ૧૩
નંદ જશોદાજી આવીયાં વધામણાં,
ગોપી ગ્વાલ સકલ સમાજરે. સૈયર૦ ૧૪
એક નાચેને ફરે ફુંદડી વધામણા,
ગોરસની મચીયેલ કીચરે. સૈયર૦ ૧૫
એક ગાયેને સર્વે ઝીલતા વધામણા,
મંગલ વધાઈ રસાલ રે. સૈયર૦ ૧૬
કદલીના સ્થંભ રોપાવીયા વધામણા,
તોરણ બાંધ્યાંછે દ્વારરે. સૈયર૦ ૧૭
મોતીના ચોક પુરાવીયા વધામણા,
કુંકુમ કેસર સાસરે. સૈયર૦ ૧૮
નામકરણ ગર્ગમુની કર્યાં વધામણા,
શ્રીવલ્લભ આચાર્ય સુખરાસરે. સૈયર૦ ૧૯
નામ સમર્પણ આપીયાં વધામણા,
કર ગ્રહી સોંપ્યા છે નિજ નાથરે. સૈયર૦ ૨૦
ગુઢ સ્વરૂપ નિજ સ્વામિનિ વધામણા,
નર દેહ ધરી છે આમ કાજરે. સૈયર૦ ૨૧

અંગીકૃત જન સર્વે જાણશે વધામણા,
વિમુખને એ રસ દુરરે. સૈયર૦ ૨૨
અમૃત કલ્પવૃક્ષ દ્રુમ ફળ્યો વધામણા,
શાખા પત્ર ફળ રસ રૂપરે. સૈયર૦ ૨૩
આપ સેવેને સેવા શિખવે વધામણા,
શૃંગાર ભોગ પ્રકાર રે. સૈયર૦ ૨૪
આપ ચરણ રજ કીંકરિ વધામણા,
જન્મો જન્મની દાસ રે. સૈયર૦ ૨૫
ગાય શિખે ને સાંભળે વધામણા,
હોજો શ્રી વ્રજમાં વાસરે. સૈયર૦ ૨૬

ધોળ ૨૮ મું

જે જે લાલ ગોવર્ધનધારી, સુંદર રૂડાં નામજી; ટેક.
શ્રીપુરૂષોત્તમ પ્રકટ થયા, શ્રીવિઠ્ઠલ રૂપ નિધાનજી. ૧
ટોળે મળી સર્વે તારૂણીને, સજોની સોળે શૃંગારજી;
થાળ ભરી મુક્તાફળેને, વધાવો શ્રીવલ્લભલાલજી. ૨
વધાવીને શ્રીમુખ નિર્ખો, નીમીશ ન અળગાં થાઓજી;
પ્રેમસુધારક પીઓરેપદ્માણી, હળીમળી મંગળગાઓજી; ૩
શ્રીવ્રજસુંદરીજીના જીવણ વહાલા, સેવકના સુખકંદજી;
બત્રીસમાં એકે નહી ઓછું, સોળ કળા મુખચંદ્રજી. ૪

શ્રીવલ્લભ સુત જો વહાલા કરિયે, તો ભવસાગર તરીએજી;
અન્ય દેવ ઉપાસના તજીએ, તો વર વિઠલ વરીએજી. ૫
તન મન ધન સમર્પણ કરીએ, વૈષ્ણવને અનુસરીએજી;
માધવદાસ એટલડું માગે, શ્રીગોકુળમાં અવતરીએજી. ૬

ધોળ ૩૯ મું.

શ્રીવલ્લભવિઠલહરિ ન જાણ્યા, તેણે સર્વસ્વખોયુંરે; ટેક.
શું લાવ્યા શું લઇને જાશો, વારંવાર વહેવાયા રે;
પુષ્ટિમાર્ગમાં જે જન આવ્યા, વિશ્વાસે ના વળગ્યારે. ૧
સેવાનું ફળ સેવા થાશે, ઋતુ પ્રમાણે મેવારે;
સંપત પ્રમાણે સમર્પિ લેઇએ, તેનું નામ તે સેવારે. ૨
સેવા કરશે ને પાખંડ ધરશે, તે ગથડાતા મરશે રે;
ભાવ વિના જે ભક્તિ કરશે, તે પત્થર કેમ તરશેરે. ૩
મીઠું બોલે ને આચરણ ખોટાં, તેને તે ખળ કહીયેરે;
માધવદાસ એટલું માગે છે, તેહનો સંગ ના કરીયેરે. ૪

ધોળ ૪૦ મું.

કૃષ્ણ કહેતાં શું બેસે નાણું, મૂર્ખ તુંને કૃષ્ણ કહેતાં શું બેસે નાણું; ટેક.
મીથ્યાલવરીમનગમતી કરે છે, તેમાં નહિ ઠામ ઠેકાણું. ૧
દામનું કામ નહીં પરિશ્રમ, ગાતાં ગોવિંદ ગુણ ગાણું. ૨

કિંચિત શ્રમને લાભ ઘણેરો, નહિં કોઇ કોઇ સમાણું. ૩
ખાતોન હોયતો નબળો કહું તુંને, જોઇયે બશેરનું ભાણું.૪
હરિ ભજતાંતુંનેઆળસઆવે ભવભટકણનિશાવહાણું.૫
કો દહાડો તુંને કોલીન થવું જે, કૃષ્ણ કીર્તનમુખ આણું.૬
પ્રભુ સ્મરણ વિના ભવ ન તરાયે,હું નિશ્ચે કરીને જાણું.૭
જનદયોકહેહરિભજનમનમ્હારા, ફરીનહિમળેઆટાણું.૮

ધોળ ૪૧ મું.

કૃષ્ણ કામધેનું દુઝે હમારે,
નિત્ય અમૃત રસ પીજેરે;
નિત્ય અમૃત રસ પીજે હો રસીયા,
નિત્ય અમૃત રસ પીજેરે. કૃષ્ણ૦ ૧
ખાંણ ખરચને ચારો ન માગે,
એનો દોહનારો દુઃખીયો ન થાયે રે;
અરણુ ન રહે કોમે હમારા કુળમાં,
વાછરૂ મરી નવ જાયરે. કૃષ્ણ૦ ૨
ખારાં ખાટાં ને તીખાં બીજાં,
અવરન રસ શું જાણે રે;
જમુના જીવણ જુગતે જોગવે,
દહીં દુધ ઘૃત આપે રે. કૃષ્ણ૦ ૩

આંખે છે આંજણી ને મોંઢે છે મુંજણી,
તોય કહેતી ગાય ખોટી રે;
વલ્લભના સ્વામિ પ્રભુ રસિક શીરોમણી,
ભવનાં બંધન કાપે રે. કૃષ્ણ૦ ૪

શૃંગાર સમે ગાવાનું ધોળ.

ધોળ ૪૨ મું.

વાંકે અંબોડે શ્રીનાથજીને, સુંદર શ્યામ સ્વરૂપ;
શ્રીવલ્લભ સેવા કરે એ શ્રીગોકુલના ભુપ. ૧
પાઘ બાંધે વ્હાલો જરકશી, ને સુંદીર વાઘા સાર;
પટકા છે પચરંગના, સજીઆ તે સોળે શૃંગાર. ૨
કેસરી તિલક સોહામણાં, તાસિકા વિશ્વાધાર;
ચીબુકની અતિ કાન્તિ છે, કંઠે મોતીના હાર. ૩
હડપચીએ હીરલો ઝગમગે, એમના તેજ તણો નહિ પાર;
અધર બિંબ એ રસીક છે, ઝળકે તે જોત પ્રકાશ. ૪
બાહે બાજુબંધ બેરખા, હરિના ખીટલીઆળા કેશ;
નિરખ્યાને વળી નિરખશું, એનો પાર ન પામે શેષ. ૫
ડાબી બાજુએ ગિરિવર ધર્યો, જમણો કટી મધ્યભાગ;
કૃપા કરો શ્રી નાથજી, મારાં હૈડાં ટાઢાં થાય. ૬
પાયે ઘુઘરી રણઝણે, મોજડીએ મોતીની હાર;

કૃપા કરો શ્રી નાથજી, બલિહારી માધવદાસ. ૭
માધવદાસ માગેમદા, મ્હારૂં માગ્યું આપો મહારાજ;
વળી વળી કરૂં વિનતી. મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ. ૮

ધોળ ૪૨ મું.

ઉભા રહો તો કહુ એક વાતડી. શ્રીનાથજી;
તમ માટે ગાળી છે મેં તો જાતડી. શ્રીનાથજી. ૧
જે દહાડે મળ્યા હતા વૃંદાવનમાં. શ્રીનાથજી;
તે દહાડાની તાલાવેલી તનમાં. શ્રીનાથજી. ૨
શ્રીનાથજી જોયાના મને કોડરે. શ્રીનાથજી;
પુરી મ્હારા મન કેરી આશરે. શ્રીનાથજી. ૩
હસો છો મધુરૂં વાંકુ જોઇને. શ્રીનાથજી;
નયનને કટાક્ષે મ્હારાં મન મોહીને. શ્રીનાથજી. ૪
ક્ષણક્ષણ ભણકારા વાગેકાનમાં શ્રીનાથજી;
ઘરમાં જાઉં ને ગાઉં તાનમાં. શ્રીનાથજી. ૫
ચિત્ત ચોટતું નથી ઘરકામમાં. શ્રીનાથજી;
ઘેલી ઘેલી કહે છે ગોકુળ ગામમાં. શ્રીનાથજી. ૬
કહેનારાં કહે છે પણ માથે છો ધણી. શ્રીનાથજી;
વલ્લભના સ્વામી હું દાસી તમતણી. શ્રીનાથજી. ૭
પ્રિતડી કરીએ તો હવે પાળીએ, શ્રીનાથજી;

શરણે આવે તેને તારીએ. શ્રીનાથજી. ૮
પુરો મ્હારા મન કેરી આશરે. શ્રીનાથજી;
શરણે આવ્યો છું તમ દાસરે. શ્રીનાથજી. ૯
ભવોભવ પાર ઉતારીએ. શ્રીનાથજી;
બલિહારી જાય માધવદાસરે. શ્રીનાથજી. ૧૦

ધોળ ૪૪ મું.

કાંકરોલીનારે વાસી, તેંનો વ્હાલા મુજને કીધી દાસી. ૧
પુર્વજન્મનીરે પ્રીતે, તે રસ માણું રંગ રીતે. ૨
નિર્ભય થઇનેરે નાચું, શ્રીવ્રજભુષણજીને જોઇને રાચું. ૩
એ વિના બીજું સર્વે કાચું, નિગમ કહેછે એછે સાચું. ૪
દયા કરીછેરે દયાળે, કૃપા કરી પ્રભુ જીવપર ભાળે. ૫
મહાસુખપામ્યારેજોતાં, વ્હાલેમારેભટકણભાગ્યાંગોથાં. ૬
તર્યાનું ઠેકાણુ રે એછે, દાસ મનોહર નીરખી કહેછે. ૭

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

(અલીખાનજી કૃત.)

* ધોળ ૪૫ મું.

શ્રીવિઠલવર નીત પ્રતી ગાઉં

---

* મુળ પુરૂષના રાગમાં ગવાય છે.

જાહી વિધિ શ્રીવૃંદાવન પાઉં;
શ્રીવલ્લભ પ્રભુકો કરૂં પ્રણામ,
સુમરો શ્રીગિરિવર ધર નામ. ટેક૦

સુમરો શ્રીગિરિવર ધરણવરનિત શરણશ્રીવલ્લભહરિ,
શ્રી વિઠલેશ કૃપાલ સાગર ચરણ રજ મસ્તક ધરિ. ૧
અબ ગાયહો નિજ જનકે ગુણ સૂચીપત્ર પ્રકટ કરો,
નિજભક્ત ચોરાસી ભયે અબ નામ તિનકો ઉચ્ચરો. ૨
અબ હરસાની દાસ [૧]દામોદર કહો હું એક પ્રથમહી,
[૨]કૃષ્ણદાસ મેઘન ગાય કે સુખ પાયકે આનંદ સહી. ૩
કન્નોજમેં એક દાસ[૩]દામોદર સંભલવારહિ સુખ લહો,
એક [૪]પદ્મનાભ વિશાલપતિ કવિ કાનકો સમતા કહો. ૪
[૫]રસેનાથ [૬]તુલસા [૭]પાર્વતીકે ગુણ કહો ચિત્ત લાયકે.
એક [૮]રામદાસજી બડે ભિતરી આ લસત [૯]રજો ચાયકે. ૫
તહાંશેઠ [૧૦]પુરૂષોત્તમ કહો [૧૧]ગોપાલ બેટા [૧૨]રૂકમણી,
તહાંસારસ્વતએક[૧૩]રામદાસજી કહો [૧૪] અમાક્ષત્રાણિ.૬
સુમરો [૧૫]ગદાધરદાસ [૧૬]વેણીદાસ [૧૭]માધવદાસકો,
[૧૮]હરિવંશપાઠકજાનીયે[૧૯]ગજનધાવન[૨૦]ગોવિંદદાસકો.
જહાં બ્રહ્મચારી દાસ[૨૧]નારાયણ શ્રી મહાવનમે વસે,
તહાંશેઠ[૨૨] દીનકરદાસ કાયસ્થદાસ [૨૩]દીનકરજગલ્લસે. ૮

કાયસ્થ [૨૪]મુકુંદહી સુમરીએ જાુમુકુંદ સાગર જીનકિયા,
કહિયે જલોટા [૨૫]પ્રભુદાસહિ એક મન નિશ્ચે દીયા. ૯
સિદ્ધાનંદ વાસી ભક્ત ઉત્કટ ભાટ એક [૨૬]પ્રભુદાસહે,
ક્ષત્રીજુ[૨૭]પુરૂષોત્તમદાસ શોભીત રાજઘાટ નીવાસહે. ૧૦
કાયસ્થ બરનો [૨૮]ત્રિપુરદાસહિં ભક્ત રતન ઉદારહે,
જેબલ[૨૯]પુરણમલ્લશોભીત [૩૦]જાદવેન્દ્રદાસકુભારહે. ૧૧
કહે ભટ્ટ[૩૧]માધો કાશ્મિરી લીખી જીન સુબોધીની,
બરનો [૩૨]ગુસાંઈદાસ કે ગુણ દયાસાગર વર્દ્ધિની. ૧૨
[૩૩]પદ્મા જુ રાવલ બરનેહો જોશી કહો[૩૪]પુરૂષોત્તમ,
[૩૫]જગન્નાથ જોશીસુમરિહોંશ્રી[૩૬]રામદાસજી ઉત્તમ. ૧૩
[૩૭]ગોવિંદ દુવે ખેરાલુકે [૩૮]કૃષ્ણદાસ અધીકારી કહો,
પ્રોહિતજુમીરાંબાઈકોભજ [૩૯]રામદાસહિં સુખલહો. ૧૪
[૪૦]બુલા જુમિશ્ર સારસ્વત એક [૪૧]રામાનંદ પંડિતબનો.
એક[૪૨]વિષ્ણુ[૪૩]વેણીદાસજીપા [૪૪]જીયાદાસ કૃપાઘનો.૧૫
[૪૫]ભગવાનદાસ સિંધોતરા [૪૬]કવિરાજ ભાટબડે ભયે,
લઘુએક [૪૭]પુરૂષોત્તમમહામતી ધીરજ અનવસરસયે.૧૬
અબ કહો શ્રી [૪૮]ગોપાલદાસજી નરોડા જાકે છંદ હે,
ઓર ક્ષત્રી એકજુ શેઠ ચોપડા [૪૯]જનાર્દન આનંદહે.૧૭
એક ભાટ [૫૦]નારાયણ કહો મથુરા વસે આનંદ ભરે,

શ્રીમદનગોપાલ પ્રકટ નારાયણ સહનહિમેં અવતરે. ૧૮
[૫૧]ગરૂડ સ્વામિ પરમ કહીયે [૫૨]દેવાકપુર બીરાજહી,
લલિતલાલ ત્રિભંડ મુર્તિ મોંહસો જહાં રાજહી. ૧૯
[૫૩]ક્ષત્રી કનૈયાલાલ [૫૪]નરહરિદાસ બ્રાહ્મણ વરનિયે,
શ્લોક [૫૫]ઉત્તમદાસ કહિ [૫૬]હરિદાસ પુષ્કરણાં કહિયે.૨૦
સુનો અબ ચોહાણ ભંડ એક [૫૭]રામદાસ કહવાવહિ,
પ્રથમ બાહા [૫૮]બાદરાયણ ભટ્ટ [૫૯]મોહન ભાવહિ. ૨૧
[૬૦]રાજા હુવે [૬૧]માધોહુવે દ્વે વિપ્ર ઉનકે સંગ વસે,
વ્યાસ [૬૨]રાણાદાસ પીતાંબર મુકુટમણિરસમય રસે. ૨૨
[૬૩]ગોપાલદાસવ્રજવાશી જટાધારી મહા અનુભવ ભરે,
[૬૪]ગોરજા સમરાઇ કહો નંદલાલ જીન રસમય ઢરે. ૨૩
કહી [૬૫]સૂર [૬૬]પરમાનંદ છકડા [૬૭]વાસુદેવ વખાણિયે,
[૬૮]બાબાજુ વેણી [૬૯]કૃષ્ણ [૭૦]જાદવદાસકે ગુણપાનિયે.૨૪
[૭૧]ભાગોજુક્ષત્રાણીકહોએક [૭૨]અચ્યુત [૭૩]આનંદદાસહે,
દુજેજુ [૭૪]અચ્યુતદાસ દ્વિજવર હરિચરણ વિશ્વાસહે.૨૫
[૭૫]આનંદ [૭૬]વિશ્વંભરદાસ [૭૭]સ્યામસુતારકેગુણગાઇયે,
વાસી અડેલ સદા નિરંતર સુંદર હરિ મન લાઇયે. ૨૬
દીવાન ઠઠાકો [૭૮]નારાયણદાસ પ્રગટ લુહાણહે,
માતા કહિયે સિંહાનંદ [૭૯]ક્ષત્રાણિપુત્રવત્સલ ગાનહે. ૨૭

કહે [૮૦]સંતદાસમહાવિરક્ત આસક્તનિત્યગિરિધરનસો,
[૮૧]આનંદ [૮૨]જગતાનંદદ્વિજવરદીન કુલહરિશરણસો. ૨૮
[૮૩]કુંભનદાસ મહા રસમત્ત જીન પ્રભુ સો સચી,
[૮૪]કૃષ્ણદાસ ગોવાલ કહિયે જીન ગૌ નાહરતેં બચી. ૨૯
એ ભક્ત ચોરાશી ભજે તબ શ્યામ શ્યામા ગાઇયે,
વિનતી સુની અલિદીનકી વ્રજવાસ કબધીં પાઇયે. ૩૦
અબ જાત દીન બીતે સબેં મેરી આશ કબધો પૂરહી,
કે દીન આ જગમાંઝ નીશદીન ત્રાસહિંમે ધુજહીં. ૩૧
યે ભક્ત જનસોં હેત તુમસોં તાહી છિન પ્રભુ જાનહો,
જબ દીનકો ગિરિરાજ વૃંદા વિપુનકે સુખ સાનિહો. ૩૨

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૪૬ મું.

પ્રથમ સ્મરૂં શ્રીવલ્લભ શ્રીવીઠલેશ જો,
એમના ચરણ કમલની રજ મસ્તક ધરૂં;
જાશે મારા જન્મ તણા કલેશજો,
ચોરાશી વૈષ્ણવના ગુણ ગાઇયે પ્રેમશું. ટેક. ૧
શ્રીદામોદરદાસ હરસાની પ્રભુ પાસે રહેતા,
એમને શ્રીવલ્લભ કહેતા દમલા નામ જો;

તારા સારૂ આ માર્ગ પ્રકટ કર્યો,
એવી રીતે શ્રીમુખથી કહેતા આપજો. ૨
કૃષ્ણદાસ મેઘન તે આજ્ઞા પાળતા,
શ્રીવલ્લભના તો મનની જાણે વાત જો;
ગંગાસાગર તરીને મુરમુરા લાવ્યા જો,
રાતે રાતે શ્રીમહાપ્રભુજીને અરોગાવ્યા જો;
ત્રણ વસ્તુ શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે માગી સહી,
બે વસ્તુનાં આપ્યાં છે વરદાન જો. ૩
સંભરવાલા દામોદરદાસ ક્ષત્રિ કહીએ,
એમને માથે શ્રીદ્વારીકાંનાથજી બીરાજે જો;
વિવિધ ભાતની સામગ્રી ઉજવલ કરી,
પ્રીત કરીને નિત્યપ્રતિ ધરતા ભોગ જો. ૪
પદ્મનાભદાસે સેવ્યા શ્રીમથુરેશજી,
ભાવ કરીને છેલ્લા ધરતા ભોગ જો;
પ્રેમ કરીને આરોગ્યા સઉ સ્વાદથી,
જે જે વસ્તુનાં નામ લઇને ભોગ ધરતા જો;
તે તે વસ્તુનો સ્વાદ મહાપ્રસાદમાં આવતો જો. ૫
પદ્મનાભદાસની બેટી તુલસા જાણજો,
એક સમે એક વૈષ્ણવ આવ્યા ઘેર જો;

તેને મહાપ્રસાદ લેવરાવી બહુ આદર કર્યો,
ભગવત્સ્મરણ કરતા બેઉ કરજોડ જો. ૬

પદ્મનાભદાસના સુતનાં પાર્વતી વહુ,
શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરતા રીતે ભાતે જો.
એમના સુત રઘુનાથદાસને જાણજો,
શાસ્ત્ર ભણીને આવ્યા શ્રીગોકુલમાંહ્યજો. ૭

રજોક્ષત્રાણી શ્રીબાલકૃષ્ણજીને સેવતાં,
સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં જો;
શ્રીમહાપ્રભુજી નીત્યે આરોગતા,
એમને શ્રીવલ્લભે કીધાં સેવા યોગ્ય જો. ૮

શેઠ પુરૂષોત્તમદાસ ક્ષત્રિ કાશીમાં રહેતા સદા;
શ્રીમદનમોહનજીને બાવ ૧ બીડાં આરોગાવતાજો;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી,
પહેલો નંદ મહોત્સવ એમને ઘેરથી માન્યો જો.૯

શેઠ પુરૂષોત્તમની બેટી કહીએ રૂક્મણી,
કાર્તકી ન્હાવાને શેઠ પુરૂષોત્તમદાસને પુછ્યું જો;
સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં,
ગંગાજી સરખાં તીર્થ મનમાં ન લાવ્યાં જો ૧૦

શેઠ પુરૂષોત્તમદાસના બેટા ગોપાલદાસ જાણજો,

શ્રીમદનમોહનજી સાનુભાવ જણાવતા જો;
એમના મુખ થકી શ્રીમદનમોહનજી ઉચ્ચારતા,
રાતે રાતે શ્રીઠાકોરજી હુંકારી દેતા જો. ૧૧

સારસ્વત બ્રાહ્મણ રામદાસને જાણજો,
એમને તાંતીશ્રાસ્ત્રોને દ્રવ્ય દેઇને પાછા લીધાં;
શ્રીનવનીત પ્રિયાજીએ વાણીયાનું દેવું આપીયું,
જલક્રીડા કંઈ કરતા અપરશ માંહ્ય જો. ૧૨
સારસ્વત બ્રાહ્મણ ગદાધરદાસને જાણજો,
એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી બીરાજે જો;
ગૌર તનને ચતુર્ભુજ સ્વરૂપ સોહામણા,
જલછાણિને સમે સમે ભોગ ધરતા જો. ૧૩
વૈષ્ણવ કહીએ વેણીદાસ માધવદાસ બે ભાઇજો,
ગદાધરદાસે ભક્તિ આપી પ્રેમશું;
એમના આશિરવાદથી થાયછે વૈષ્ણવરાજજો.૧૪
હરિવંશ પાઠક છે બનારસના વાસીજો;
ધંધાને અર્થે રહેતા પાટણ ગામમાં;
ડોલ ઝુલાવવાને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૧૫
ગોવિંદદાસ ભલા છે થાનેશ્વરનાવાસી જો,
શ્રીજીની સેવા પહોંચીને ઘેર આવતા;

રસોઇ કરીને ઘરમાં પ્રસાદ લેતાજો. ૧૬

અમા ક્ષત્રાણી વૈષ્ણવ છે બહુ ભાવિક જો,
શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા;
બે પુત્રનો શોક મનમાં ન લાવ્યાં જો. ૧૭

ગજ્જનધાવને શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યાં,
ભાત ભાતનીપ્રભુ સાથે ક્રિડા કરતાં જો;
સાચી પ્રીતે શ્રીહરીને મન ભાવીયાં. ૧૮

મહાવનમાં એક નારણદાસ બ્રહ્મચારી જો,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીને ખીર ધરતા પ્રીતશું;
ઘાસ ધોઇને ગાયોને ખવરાવતા જો,
જ્યાં બેસે ત્યાં દ્રવ્યના ઢગલા થાય જો;
બેટીને કહે બગાડ કાઢી નાંખોજો. ૧૯

મહાવનમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણી જો,
શ્રીજમુનાજી ન્હાવાને નિત્યે આવતાં;
ચાર સ્વરૂપ એમને ત્યાંથી પ્રાપ્ત થયાં જો. ૨૦

જીઆદાસસુરીલો ક્ષત્રિ સાર જો,
ચાર પહોર શ્રીલાડિલેશજીની સેવા કરી;
દેહે દોડીને આવ્યા લીલા માંહ્ય જો. ૨૧

દેવાકપુર ખત્રી કડા ગામના વાસી જો,

શ્રીલલિતત્રિભંગીને સેવ્યા બહુ રમ રીતશું;
એ વૈષ્ણવ મહા કહિએ પ્રેમી પુરાજો. ૨૨

વૈષ્ણવ કહીએ એકજ દીનકર શેઠજો,
કથા સાંભળવા ઉપર એમને રૂચી ઘણી;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને શ્રોતા કીધા જો. ૨૩

દિનકર મુકુંદદાસ કાયસ્થ કહિએ જો,
સુબોશ્રીધિનીજી માંહે પ્રવેશ ઘણો;
એતો ચરણકમળમાં દૃઢ આશરોકરી રહેતાજો. ૨૪

પ્રભુદાસ જલોટા ક્ષત્રિ સીંહાનંદના વાશીજો,
એમને માથે મદનશ્રીમોહનજી બીરાજતા;
દહીં લઇને મુક્તિ આહીરને આપી જો. ૨૫

પ્રભુદાસ ભાટ તે સિંહાનંદના વાસીજો;
શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા;
પ્રથોદક તીર્થ તુચ્છ કરીને માન્યા જો. ૨૬

પુરૂષોત્તમદાસ તે રહેતા આગ્રા માંહે જો,
એમને ઘેર શ્રીગુસાંઇજી સદાએ પધારતા;
કૃપા કરીને ભોજન કરતા ત્યાંય જો. ૨૭

ત્રિપુરદાસ કાયસ્થ શેરગઢના વાસીજો,
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીને પીઠ દઇને નવ ચાલતા;

એમની રંગીન પ્રભુજીએ કીધિ અંગીકારજો. ૨૮
પૂરણમલ ક્ષત્રી અંબાલાના વાસી જો,
એમને સ્વપ્નામાં શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીગોવર્દ્ધન ઉપર મંદિર મારાં કરજોજો. ૨૯
જાદવેંદ્રદાસ પ્રજાપતી તે બહુ બલવંત જો,
શ્રીગુસાંઇજીએ [1]નીમ ખોદવાની આજ્ઞા કરી;
અઢી પહોર રાતમાં ખોદી કરી તૈયાર જો. ૩૦
ગુસાંઇદાસ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એ તેના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;
શ્રીઠાકોરજીનાં સ્વરૂપ પધરાવીને આપ્યાં જો. ૩૧
માધ ભટ્ટ તે કાશ્મીરના વાસીજો,
એમણે શ્રીમહાપ્રભુજીની શ્રીમુખની કથા સુણી;
શ્રીસુબોધીનીજી લખતા અવળે પગલેજો. ૩૨
વાંસડાના કહીએ ગોપાળદાસજો,
ધર્મશાળાબંધાવી ઘરને બારણે,
વૈષ્ણવ ઉતરે ને ભગવદ્ વાર્તા થાય જો. ૩૩
પદ્મારાવળ સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એ ગોપાલદાસની સંગે બહુ વૈષ્ણવ થયા;

---

૧ મકાનનો પાયો.

શ્રીમહાપ્રભુજીએ ચંદનચરણામૃત આપ્યાંજો. ૩૪
પુરૂષોત્તમ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ જો,
એ ઉજ્જન પધારાવળને ઘેર આવતા;
કૃષ્ણભટે બહુ આદરકરીને બોલાવ્યા જો. ૩૫
જગન્નાથ જોશી સાચોરાબ્રાહ્મણ ખેરાલુના વાસીજો
એક દિવસ એમના મન માંહે આવી ગયું:
શ્રીઠાકોરજી કેમ વાઘા પહેરીને આરોગે જો. ૩૬
જગન્નાથ જોશીની માતા વૈષ્ણવ કહિએજો,
બે સુતને શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે મોકલ્યા;
સેવક થઇને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૩૭
નરહર જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ,
શ્રીજગન્નાથરાયજી જાતા જો;
એક વૃક્ષ તળે જઇને રસોઇઓ તૈયાર કરી,
શ્રીઠાકોરજીએ રોટી માગી લીધી જો. ૩૮
રાણાવ્યાસ સાચોરાબ્રાહ્મણ, ગોધરાગામનાવાસીજો;
શ્રીમહાપ્રભુજીને ત્યાં જઇ સેવક થયા,
એક રજપુતાણીના સત નાખ્યા ઉતારીજો ૩૯
રામદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજનગરના વાસીજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ સેવા સોંપી ચરણની;

તે પધરાવીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૪૦
ગોવિંદ દવે સાચોરા બ્રાહ્મણ,
એમનું મન વિગ્રહ બહુ રહેતું જો;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નરરત્ન પાઠ ભણાવીયા,
તે શિખ્યાથી સેવામાં ચિત્ત રહેતું જો. ૪૧
સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજાદુવેને માધવદુવે બે ભાઇજો,
એમની કૃપાથી બીજા બે વૈષ્ણવ થયા;
એમનાં દુઃખ એક ક્ષણ નાં નાંખ્યાં કા'' જો ૪૨
ઉત્તમ શ્લોકદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ,
શ્રીજીનાભીતરીયાજો, સૌ સેવકને ઘીસહ્યપીરસતા;
સૌ સેવક એમને મહેતાજી કહી બોલાવતાજો ૪૩
ઇશ્વરદુવે સાચોરા બ્રાહ્મણ શ્રીજીનો રસોઇઓજો,
શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે એવું માગીયું;
આપ ઉપર મને કુભાવ કદી ન આવે જો. ૪૪
છકડા વાસુદેવ સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહિએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની *હાંડવઇ લેઇને ચાલતા;
વળી હાકેમ સાથે યુદ્ધ કરીને જીત્યા જો. ૪૫
બાબાવેણુને કૃષ્ણદાસ ગગરીઆ કહિયે જો,

* એક છકડાનો બોજો.

એક પદ ગાઇને લીલામાં પ્રવેશ કર્યો;
જાદવદાસ ખવાસે સેવા કરી દેહ છોડી જો. ૪૬

જગતાનંદ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ,
થાનેશ્વરના વાસી જો:
સરસ્વતી ઉપર કથા કહેવાને બેસતા,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને વૈષ્ણવ કીધા જો ૪૭

આનંદદાસવિશ્વંભરદાસ.ક્ષત્રિવૈષ્ણવછેબેભાઇજો;
તે ભગવત્વાર્તા કરતા એકાંતે બેસી;
બીચ બીચમાં શ્રીઠાકોરજી હુંકારી દેતાજો. ૪૮

એક બ્રાહ્મણી વૈષ્ણવ અડેલમાંહી રહેતી જો,
એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;
એમને માથે શ્રીબાલકૃષ્ણજી પધરાવ્યા જો. ૪૯

વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણિ ચરખો કાંતિને રહેતાં જો,
લાડવા કરીને મંદીરમાં ઉંચા ધર્યા,
તે શ્રીબાલકૃષ્ણજી તત્ક્ષણ લઇ આરોગ્યા જો.૫૦

સિંહાનંદનાં સાસુ વહુ ક્ષત્રાણિ,
ગોરજા ને સમરાઈ જો,
એમને માથે શ્રીદામોદરરાયજી બીરાજતા,
સાચી પ્રીત કરીને વહુ સાથે રમણ કીધાં જો.૫૧

શ્રીરૂક્મણી વહુજીની ખવાસણી કૃષ્ણદાસી જો,
શ્રીવલ્લભ નો પ્રગટયા તે એમને કહે;
શ્રીગોકુલનાથજી ધરીઆં એમનાં નામજો. ૫૨

બુલામીશ્રમસારસ્વતબ્રાહ્મણપશ્ચિમદેશનાવાસીજો,
ક્ષત્રી યજમાનને હરિવંશ સંભળાવીયા;
તે સાંભળ્યાથી પુત્ર થયો તત્કાળ જો. ૫૩

રામદાસ મીરાંના પ્રોહીત, મેવાડમાં રહેતા જો,
વૃત્તિ છોડીને બીજે ગામ જઇને રહ્યા;
મીરાંના મુખ કોઈ દહાડો નવ જોયાં જો. ૫૪

બીજા રામદાસ રજપુત ને ચોહાણજો,
શ્રીગિરિરાજની કંદરામાં રહેતા સદા;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૫૫

ત્રીજા રામદાસ પંડિત થાનેશ્વરના વાસી જો,
વૈષ્ણવ અપરાધે શ્રીમહાપ્રભુજીએ ત્યાગ કર્યો
વચનવાળા શ્રીનાથજીએ નવ છોડયા જો. ૫૬

વિષ્ણુદાસ છીપા શ્રીગુસાંઇજીની સેવા કરતા જો,
વાદ કરતા પંડિત પાછા વાળીયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીની કૃપાથી સમર્થ ભારે જો. ૫૭

જીવણદાસ કપુર ક્ષત્રી શીહાનંદના વાસી જો,

રસોઇ કરતાં ઘટા ઉઠી વરસાહની;
શ્રીમહાપ્રભુજીની આણ દેઇને રોકી જો. ૫૮

ભગવાનદાસ તેસારસ્વતબ્રાહ્મણહાજીપુરનાવાસીજો.
એમને ઘેર શ્રીગુસાંઇજી સદા પધારતા;
ચરણ પાદુકાની સેવા કરતા પ્રીતે જો. ૫૯

બીજા ભગવાનદાસ શ્રીજીના ભીતરીઆ જો;
બાલભોગની સામગ્રી કરતા ભાવશું;
શ્રીમહાપ્રભુજીની સેવા સોંપીજો. ૬૦

અચ્યુતદાસ સનોડીયા બ્રાહ્મણ,
માનસી ગંગા ઉપર રહેતા જો;
શ્રીગિરિરાજની દંડવતી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
સેવા સ્મરણ કરતા નિશદીન સાર જો. ૬૧

બીજાઅચ્યુતદાસગૌડબ્રાહ્મણમહોટાભગવદિકહીએજો
એમના માથે શ્રીમદનમોહનજી બીરાજતા;
હવે બીરાજે શ્રીનાથજીની પાસે જો. ૬૨

ત્રીજા અચ્યુતદાસ સારસ્વત બ્રાહ્મણ,
કડા ગામના વાસી જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે પૃથ્વીપરિક્રમા ત્રણવારકરી
એમને માથે બીરાજે ચરણારવિંદની સેવા જો ૬૩

નારાણુદાસ તે દેશાધીપતિના ચાકર કહીએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીના દર્શનની આરતિ ઘણી;
એમનેચાકરકહેચલોભઇઆશ્રીગોકુલજાઇયેજો.૧૪

બીજા નારાયણુદાસ મથુરાના વાસી જો.
એમના સ્વપ્નમાં શ્રીમદનમોહનજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીવૃંદાવનની ભુમીમાંથી કાઢો જો. ૧૫
ત્રીજે નારાયણુદાસ લવાણા નગરકડાના વાસી જો,
બે બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવને કન્યાદાનદેવાનેદ્રવ્ય આપીયાં;
ત્યારે બંદીખાનેથી છુટીને ઘેર આવ્યા જો. ૧૬
શીહાનંદમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણી જો,
શાક લેવાને શ્રીઠાકોરજી પોકારતા;
*તોતરી કરીર રોટી ધરતા ભોગજો. ૧૭
દામોદરદાસ કાયસ્થ એમની સ્ત્રી વીરાંબાઈ;
શેરગઢના વાસીજો,
એમને માથે શ્રી કપુરરાયજી બીરાજતા;
શ્રીઠાકોરજીની આજ્ઞા થકી સુવાવડમાં સેવા કરી,
શુદ્ધ થયા ત્યારે અપરશ કઢી નાંખી જો. ૧૮
શીહાનંદના સ્ત્રી પુરૂષ રહેતા આશ્રા માંહે જો,

---

* કડકા.

સાંકડી જગ્યાને માટે એ બહાર સુતા;
મેહ વરસતાં પલળતાં એ બેઉ જણાં,
શ્રીઠાકોરજીએ ઘરમાં બોલાવીને લીધાં જો. ૬૯

એક સુતારને એક અન્ય માર્ગીનો સંગ હતો,
એ સુતારને એક વૈષ્ણવનો સત્સંગ થયો;
પુર્ણ પુરૂષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જો. ૭૦

કવિલઘુ પુરૂષોત્તમદાસ કવિતમાં બહુ બળવંતજો,
એ કવિત કરીને શ્રીજીને શુણાવતા;
શ્રીમહાપ્રભુજીના કવિતપણું બહુ કરતા જો. ૭૧

કવિ રાજ ભાટ તે ત્રણ ભાઇ છે વૈષ્ણવ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીને શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી;
એક કરીને જાણતા,
એ સ્વરૂપના કવિત ભેગા કરતા જો, ૭૨

ગોપાળદાસ તે ઈંટોડાના વાસી જો,
ચોખરા કરીને બહુ રીતે ગાયાજો;
તે સુણીને શ્રીમહાપ્રભુજી પ્રસન્ન થયા,
એવી રીતના બહુ છંદ બનાવ્યા જો, ૭૩

જનાર્દનદાસ ચોપડા ક્ષત્રી શ્રીગોકુળમાં આવ્યાજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીનાં અલૌકીક દર્શન થયાં.

પુર્ણ પુરૂષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જો. ૭૪
નરહરદાસ જે.ષી ગોડીઆ બ્રાહ્મણ:
શ્રીમદનમોહનજીની સેવા કરતા જો,
એમની દેહ થાકી એનીવાર,
શ્રીગુસાંઇજીને ઘેર પધરાવીયા;
હવે બીરાજો શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીની પાસે જો. ૭૫
મરૂડસ્વામી બ્રાહ્મણ શ્રીવૃંદાવનમાં રહેતાજો.
એમના સ્વપ્નામાં શ્રીઠાકોરજીએ જગાવીયા,
તમે શ્રીમહાપ્રભુજીને શરણે જાઓ જો. ૭૧
કનૈયાલાલ ક્ષત્રી રહેતા આગ્રા માંહે જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની પાસેથી સર્વે ગ્રંથ ભણીયા;
શ્રીગુસાંઇજીએમનીપાસેથીસર્વેગ્રંથશિખ્યાજો.૭૭
માણેકચંદસદુપાંડેભવાનીઅન્યોરગામમાંરહેતાજો.
નરોબાઇ દુધ લઇને શ્રીનાથજીને આરોગાવતાં;
શ્રીમહાપ્રભુએ બચ્યું તે દુધમાગી લીધું જો. ૭૮
બાદરાયણદાસ બાલકૃષ્ણ પુષ્કરણા બ્રાહ્મણ,
મોરબી ગામમાં રહેતા જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે બહુવાર શ્રીદ્વારકાં ગયા;
ષટ માસ રહીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૭૯

નરહર સંન્યાસી ને વેણી કોઠરી વૈષ્ણવ કહિએજો.
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે શ્રીદ્વારકાં ગયા;
શ્રીરણછોડજીનાં દર્શન કરીને ઘેર આવ્યા જો.૮૦
ગોપાલદાસ જટાધારી કહીએ,
શ્રીનાથજીની ખવાસી કરતા જો;
એ અનુસરમાં પંખો કરતા ઉભા રહી,
સેવા છોડીને પૃથ્વી પ્રદક્ષિણા સારૂ દેહ છોડીજો.૮૧
કૃષ્ણદાસ તે સ્ત્રી પુરૂષ બે બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવ કહીયેજો,
સ્ત્રી વાણીયાને સોંપીને વૈષ્ણવનું સમાધાન કર્યું;
શ્રીકૃષ્ણનું સ્મરણકરીને બેઉ જનહરખ્યાજો.૮૨
સંતદાસ તે ચોપડા ક્ષત્રિ રહેતા આગ્રા માંહે જો,
અષ્ટ પહોર એ પોથી લેઇને બેસતા;
કોઇ ભગવદિ મળે ત્યારે ભગવત્વાર્તા કરતાજો.૮૩
સુંદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુજીની સેવા કરતા જો,
એમની સંગે માધવદાસ વૈષ્ણવ થયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીને પોતાને ઘેર પધરાવતા જો. ૮૪
માવજીપટેલએમનીવીરજોસ્ત્રી રહેતાઉજ્જનમાંહેજો.
એ બાર મહીનામાં બે વાર શ્રીગોકુલ આવતા;
શ્રીમહાપ્રભુજીને શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરતાજો,૮૫

ગોપાલદાસ તે નરોડાગામના મોટા ભગવદિ કહિયેજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી;
શ્રીનાથજીએ એમની ઝારીનાં જલ પાયાં જો.૮૬

સૂરદાસ એક બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવભક્ત શિરોમણીરાજજો
સેવા લક્ષ પદ કરનારો સંકલ્પ કર્યો;
સૂરસાગર કરી શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો. ૮૭

ગોપાલપરામાં એક વાણીઓ રહેતો,
ઠઠા વિદ્યા બહુ કરતો જો,
સૂરદાસજીએ ક્ષમા કરીને વૈષ્ણવ કર્યા;
સાઠ વર્ષના થઇને શરણે આવ્યા જો. ૮૮

પરમાનંદદાસ કનોજીઆ બ્રાહ્મણ,
પરમ ભગવદિ કહીયે જો,
એકજલગરીઆવૈષ્ણવને સત્સંગએકવૈષ્ણવનો થયો;
સર્વભાવથી પરમાનંદ સાગર ગયાજો. ૮૯

કુંભનદાસતેગોરડીયાબ્રાહ્મણ જમનાવતારમાંરહેતાજો,
શ્રીગોવર્દ્ધન નાથજીના સખા થઇને સંગેરહ્યા;
સખા ભાવે શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો. ૯૦

કુંભનદાસનાસુત કૃષ્ણદાસગાયોની સેવાકરતાજો,
સિંહથી ગાય છોડાવીને પોતાની દેહ ત્યાગ કરી,

શ્રીનાથજી આગળ ગાયોદોવરાવવાઆવીઉભાજો.૬૧

કૃષ્ણદાસ અધિકારી કહીએ,
એમને રાસ લીલા ઘણી વહાલી જો,
એ કીર્તન કરીને શ્રીજીને સુણાવતા:
શ્રીગુસાઇજીએ એમનો અપરાધ ક્ષમા કરીને,
રાખ્યા ચરણની સેવામાં જો. ૬૨

સકલ મનોરથ પ્રભુએ એમના પુર્ણ કર્યા.
મનવાંછીત ફળ આપ્યાં છે નીરધારજો. ૬૩
ભાવ કરીને સર્વ ભગવદીના ગુણ ગાયા જો,
શ્રીગુરૂદેવની કૃપાથી મેં વર્ણવ્યા:
તેથી મારાં સરવે સરીયાં કાજજો. ૬૪

ભક્ત સકલના ગુણ જશાનો નહીં પારજો;
ગાતાં સુણતાં દુષ્કૃત આ તનનાં જશે;
આ મુખથી નિશ્ચે કહેજો વારંવારજો. ૬૫

ભાવ કરીને ગાશે નરને નારજો,
શ્રીવલ્લભ વીઠલ પ્રભુ એમને હૃદયે વસે;
નિજ લીલામાં તેને પ્રાપ્તિ થાયજો.
ઉંચ નીચ જે ધરશે એમનાં ધ્યાનજો;
ભવસાગરમાં તરવા તે સિદ્ધાંત છે,

હિત ચીત્ત કરી સાંભળશો ધરી કાંન જો ૯૬
ચોરાશી વઇષ્ણવની લીલામાં એમની પાંતીજો,
તે માટે શ્રીમહાપ્રભુજીએ પ્રાકટય કર્યા;
કલિયુગ જીવને સુધારવા શ્રીનાથજો. ૯૭
ભક્ત જનની શ્રીમહાપ્રભુજી પુરે આશ જો,
શ્રીજમુનાજી પાન સદા મુખથી કરૂં;
દાસ કહે મને આપો વ્રજમાં વાસજો. ૯૮

ધોળ ૪૭ મું.

જ્યાંહાંને રે જોઉં ત્યાં સખી આરે,
મ્હારા વ્રજના વહાલા. ટેક. ૧
વેદ પુરાણમાં લખીયા રે. મ્હારા વ્ર. ૨
પહેરો પીતાંબર પીળાં રે. મ્હારા વ્ર. ૩
વ્રજ વનીતા મન મોહે રે. મ્હારા વ્ર. ૪
પાઘડીના પેચ નિહાળો રે. મ્હારા વ્ર. ૫
દર્પણ લઇ મુખ નિહાળો રે, મ્હારા વ્ર. ૬
જઇ જમુનાજી તીરે રે. મ્હારા વ્ર. ૭
મહીડાં લુટયાં હલધરવિરે રે. મ્હારા વ્ર. ૮
વૃંદાવની વાટે રે. મ્હારા વ્ર. ૯
દાણ માગો છો શેને માટે રે. મ્હારા વ્ર. ૧૦

તમો તે ક્યાંથી પધાર્યા રે. મ્હારા વ્ર. ૧૧
મ્હારા માર્ગ વચ્ચે વસીયા રે. મ્હારા વ્ર. ૧૨
તમોબો સોળ સહસ્ત્ર નારી વચ્ચે ધસીયારે. ૧૩
તોયે કહેવાયા બ્રહ્મચારીરે. મ્હારા વ્ર. ૧૪
ગોકુલીએ ગૌધેનુચારીરે, મ્હારા વ્ર. ૧૫
તમે તો ક્યાંના દાણી રે. મ્હારા વ્ર. ૧૬
મારી નવરંગ ચુંદડી તાણીરે. મ્હારા વ્ર. ૧૭
માધવદાસ જાય બલિહારીરે મ્હારા વ્ર. ૧૮
લીલા અતી કુંજ બિહારી રે. મ્હારા વ્ર. ૧૯

ધોળ ૪૮ મું.

શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર તમે કાંઇ કીધું રે,
મ્હારૂં ચિત્ત વિત્ત ગોકુલનાથ હરીને લીધું રે. ૧
ગિરિધારીએ ઘેલી કરી મને, આજ ન ભાવે અ રે;
ધન્ય કુંવર શ્રી અંબીકાના જાયા,
તેથી મોહ્યું મારૂં મન તમે કાંઇ કીધું રે. ૨
લોભાણાં લોભી રહ્યાં, ને નંદકુંવર રંગ રેલરે:
રસીયા ઠાકોર બીમના, મારી અરજ સુણોઅલબેલતમે.૩

ધોળ ૪૯ મું.

તેડી જાઓ તો અમારાં મન ઠરે,

હું તો જોઉં શ્રીગોકુલની રીતરે;
હું તો નયણે નીરખું શ્રી નાથજી;
છે પૂર્વ જન્મની પ્રીત રે. ૧

ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં,
ભવન ભવન વસે વ્રજનાથ રે;
વસે શ્રીવલ્લભાચાર્યના લાડીલા
મહા મોટા મુનીવર હંસરે. ૨

શ્રીવૃંદા તે વન રળીયામણું,
સોહામણા ઠકરાણીના ઘાટ રે;
સોહામણી વાય વાલો વાંસળી. ૩

શ્રીવૃંદા તે વનની કુંજમાં,
એમાં કેમ ના સરજ્યા મોરરે;
અમો હેલ કરત નંદલાલશું,
નયણે નિખંત નંદ કીશોર રે. ૪

હું તો વરેહ દર્શનની વ્યાકુળી,
જર જીરણ મારી દેહરે;
હું તો વહુ બેટીઓને પાયે પડું,
નીહાળું શ્રીમુખ ચંદ્રરે. ૫

જેણે નયણે ના નિરખ્યા શ્રીનાથજી,

તેણે શાને ધરી આ દેહ રે;
જેણે શ્રીગોવર્દ્ધન જોયા નહીં,
તેનો સુનો ગયો સંસાર રે. ૬
જેણે શ્રીવલ્લભકુળ જાણ્યા નહીં,
તેનો એળે ગયો અવતાર રે;
ધીક ધીક પડયો આ દેહને,
ના નાહ્યો શ્રીજમુનાનાં નીર રે. ૭
ધન્ય ધન્ય જીવન વ્રજવાસીનું.
જેણે વ્રજમાં તે પુર્યા વાસરે;
કરજોડીને કરૂં વિનતી,
બલિહારી તે માધવદાસરે. ૮

ધોળ ૫૦ મું.

હરખે શ્રીવલ્લભ નંદન ગાવુંજી,
શ્રીવિઠલનાથને વારણે જાવુંજી. ૧
એમના તે નામ તણો મહિમાયજી,
સકળ અમંગળ અળગાં થાયજી. ૨
વહાલે મારે પુષ્ટિનાં દીધાં દાનજી,
ટાળ્યાં ટાળ્યાં જીવ તણાં અજ્ઞાનજી. ૩
કીધો કીધો મહા મોટા ઉપકારજી,

દૈવી તે જીવનો કીધો વિસ્તારજી. ૪
મનડાની આશા પુર્ણ કીધીજી,
શિક્ષા તે સેવા કરવાની દીધીજી. ૫
મીટયો મીટયો અસુરતણો આવેશજી.
કીધો કીધો ભક્તિ તણો ઉપદેશજી. ૬
જીવને બ્રહ્મ સંબંધ કરાવ્યાજી,
જે થકી પુરૂષોત્તમ મન ભાવ્યાજી. ૭
વાર્યા વાર્યા અન્ય આશ્રયે જીવ જાતાજી,
રાખ્યા રાખ્યા અસમર્પિ વસ્તુ ખાતાજી. ૮
શ્રીમદ્ ભાગવત રૂપ પ્રકાશ્યુંજી,
તે થકી તત્વ વેદનું ભાખ્યુ જી. ૯
બાંધી બાંધી ભક્તિ સિંધુની સેતજી,
કીધું કીધું દૈવી જીવનું હેતજી. ૧૦
સાત કુંવર તણા એ તાતજી,
શ્રીગોપીનાથજી કેરા એ ભ્રાતજી. ૧૧
શ્રીઅકાંજીના ગર્ભતણા એ રત્નજી,
પધાર્યા છે ભક્તોનું કરવા જત્નજી. ૧૨
તે મણિ ભકત તણે શિર સોહીએજી,
નિર્ખંતા નિજ જનનાં મન મોહિએજી. ૧૩

શ્રીમદ્ વિઠલના જે દાસજી,
તેમના તે પદરજની આશજી. ૧૪
વળી વળી એજ વિનતી કીજેજી,
દાસ રસિકને અભયપદ દીજેજી. ૧૫

ધોળ ૫૧ મું.

શ્રીલક્ષ્મી સુતને હું નમું, ને કરૂં તે પ્રણામ;
વાણી તે મુજને આપજો, જેમ ગાઊં જશ વિસ્તાર. ૧
મનમાં તે આનંદ અતિ ઘણો, મુખડે કહ્યો નવ જાય;
કૃપા હોય જો તમ તણી, તો દાસ કંઈક ગાય. ૨
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજી તાત એમના, શ્રીઈલંમાજી માત;
પ્રકટ લીલા તમતણી, સાંભળો કહું એક વાત. ૩
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજીના સ્વપ્નામાં, શ્રીજી પધાર્યા ઘેર,
વિશ્વાધાર તમ ઘેર પ્રકટશે, તેની તે કરજો પેર. ૪
કાશીએ જાઓ વેગે કરી, શ્રીઈલંમાજી લેજો સાથ,
પુર્ણ પુરૂષોત્તમ પ્રકટશે, માર્ગમાં એ નાથ. ૫
સાત વર્ષ અહીંઆં રહો, તોએ ન પ્રકટ થાય;
ગર્ભવંતાં દુઃખ પામશે શ્રીઈલંમાજી માય. ૬
વચન લઇ માથે ચડાવ્યું, પ્રભુ તમે કહો છો સત્ય;
તમારૂં કહેવું સત્ય છે, અમારે ચાલવું નિરધાર. ૭

ત્યાંથી વહાલોજી પધારીયા, માળા તે આપી બે,
એક કંઠી કંઠ ધરી, બીજી જપકરવાની જેહ.
ભક્તિ સુંદરીને ભાવ રૂપે, મણિકા એકસો આઠ;
એ માળા નિત્યે ફેરવવી ગ્રંથનો કરવો પાઠ ૯

ઉપરણો શ્રીઅંગનો, શ્રીજીએ આપ્યો સાર,
તે વસ્ત્ર લઈ ઓઢાડજો, બાલકને વળી ત્યાંય. ૧૦

નેત્ર ઉઘાડીને જોયું, ત્યારે દીઠાં વસ્ત્ર અમુલ્ય;
સ્વપ્નું અમારૂં સત્ય છે, હવે ચાલવું નિરધાર. ૧૧

ત્યાંથી પ્રભુજી પધારીયા, ચંપારણ્ય રહ્યું ગાઉ ચાર;
રાતે રસોઇ ત્યાં કરી, મનમાં કરે વિચાર. ૧૨
શ્રીકૃષ્ણ શ્રીપ્રિયાજી બેઉ, સુંદરી સૌ સાથ;
બેઉએ સ્વપ્ન આપીયાં, મળી સ્વપ્નામાં એ નાથ. ૧૩

તંબોળ લઇ શ્રીપ્રિયાજીએ આપ્યું, જન્મઘુંટી બાળ;
રસના વળશે તે તણી, બીજી વાણી તણો નહીં પાર.૧૪

પ્રાકટય શ્રીવલ્લભ દેવનું, આનંદ રહ્યો નવ જાય:
દેવલોક દુંદભી વાગીયાં, પુષ્પની વૃષ્ટી થાય. ૧૫
પ્રકટ થઇ પ્રાક્રમ કીધાં. વળી આનંદ છે અપાર;
નામ નિવેદન આપીને, કર્યા પુષ્ટિ અલંકાર. ૧૬
સેવા વિવિધ કરી શિખવી, ભક્તની પુરી આશ;

જુગ જુગ જીવો મ્હારા વ્હાલમાં બલિહારી તે
માધવદાસ. ૧૭

ધોળ ૫૨ મું.

આપણે જઇએ શ્રીગોકુલ ગામ સાહેલીરે.
શ્રીજીને નિરખીએ.
જીરે જુવતીનાં જુથ ટોળે મળ્યાં,
ગોપીએ સજીઆરે નવસત શૃંગાર; સાહેલીરે. ૧
ગોપી વેગે તે ચાલે ઉતાવળાં,
જઇ જોઇએરે અનૂપમ નાથ; સાહેલીરે. ૨
ગોપીએ કંચન થાળ કરે ગ્રહ્યા,
માંહી ભરિયાંરે મુક્તાફળ સાર, સાહેલીરે. ૩
મ્હારૂં મનને મથુરાં ચિત શ્રીગોકુલમાં,
મ્હારો જીવલડો રહ્યો શ્રીજીની પાસ. સાહેલીરે. ૪
ગોપીચરણ કમળ રજ લઇ રહ્યાં,
વ્હાલો આપેરે અભયપદ દાન. સાહેલીરે. ૫
ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં,
ગોપી આવ્યાં રે ઠકરાણીને ઘાટ. સાહેલીરે. ૬
મથુરાંમાં તે વાજીંત્ર વાગીયાં,
ગોકુલમાંરે ગડગડીઆં નિશાન. સાહેલીરે. ૭

વારિ જાઉં શ્રીવલ્લભ સુતને વારણે,
બલિહારિરે જાય માધવદાસ; સાહેલીરે. ૮

ધોળ ૫૩ મું.

આજ સખી વ્રજમાં ને આનંદ હુવોરે,
આપણા શ્રીનાથજીને જઈ જુવોરે. ૧
જેને કાજે તલસંતા બહુ દહાડીરે,
તે દ્વાર મેલ્યાં છે ઉઘાડીરે. ૨
વ્રજ ત્રિયા વેગે કરો શૃંગારરે,
પહેરોને નૌત્તમ મોતીના હારરે. ૩
આવે છે વ્રજ સુંદરીનો વહાલોરે
તેને તે નયણાં ભરિ નિહાળોરે. ૪
માનિની હળીમળી મંગળ ગાયરે;
માધવદાસ તે બલિહારી જાયરે. ૫

ધોળ ૫૪ મું.

શ્રીગોકુળ ગામને ગોંદરે સાહેલીરે, આશી ઝાકઝમાળ.
શ્રીગુસાંઇજી ગોકુલમાં પધારીયા સાહેલીરે. ટેક. ૧
મંડપ છાયા મોગરે સાહેલીરે, મોતીના ચોક પુરાય. ૨
તોરણબાંધ્યાંબારણેસાહેલીરે, કદલિના સ્થંભ રોપાય. ૩
રંગીલીગલી રળીઆમણીસાહેલીરે, ભીતરભીડનમાય. ૪

ગુજરાતી આવે મલપતા સાહેલીરે, વૈષ્ણવ સોરઠ દેશ. ૫
ગોકુલગામરળીઆમણું સાહેલીરે,જમુનાજીલહેરેજાય. ૬
વૃંદાવન સોહામણું સાહેલીરે, બંસીબટનો ચોક. ૭
માધવદાસ માગે સદા સાહેલીરે, શ્રીગોકુલમાંહી વાસ. ૯

ધોળ ૫૫ મું.

શ્રીગોકુલગામ અતીશોભીતાં, શોભીતાં મંદિર માળીયાં;
ચોક ચિત્રામણ શોભીતાં શોભીતાં જડિત્રને જાળીયાં. ૧
મણિરે માણેકસ્થંભશોભીતા શોભીતા હીંડોળા ખાટજી;
પાટી પચરંગી શોભીતી શોભીતા ઘુઘરીના ઘાટજી. ૨
ત્યાંહાંબિરાજેશ્રીવલ્લભરાજીયા, ભલીમળી વૈષ્ણવની જોડ;
આનંદ પ્રગટયો અતિ ઘણો, થઇછે કલ્યાણની કોટજી. ૩
વ્રજસુંદરિ વેગે વધાવાને આવે છે માંડવા માંહેજી;
કુંકુમ થાળરે કર ગ્રહી, મણિ મુક્તા ફળની જોડજી. ૪
પદ્મનિપ્રેમશું જઈ પહોચ્યાં, જઇ જોયા પૂર્ણ બ્રહ્મજી;
અગ્નીથકી પ્રભુપ્રગટી, વળીવળી કીધોછે શ્રમજી. ૫
શ્રીવલ્લભ ચર્ણ જે નમે, તેઓની પુરી છે આશજી;
માધવદાસની વિનતિ, રાખજે દૃઢ વિશ્વાસજી. ૬

ધોળ ૫૬ મું.

વાજે શ્રીવૃંદાવનવાંસળીરે, શ્રી ગોકુલીએ સંભળાય,

સખી આજરે વાજે શ્રીવૃંદાવન વાંસળી. ટેક, ૧
વાંસળી તે કેરી વેણમાંજીરે, ચીત્ત ઘણું અકળાય. ૨
શુદ્ધબુદ્ધ ભુલી સુંદરીજીરે, ઘર તજી વન જાય. ૩
અવળાંતેઆભરણપહેરીયાંજીરે,અવળાંઓઢયાંછેચીર. ૪
જીરે કરનાં તે કંકણ જોડનાંજીરે, નેપુર ધરીઆં કાંન. ૫
નયણે તે સીંદુરસારીયાજીરે, કાજળ ટીલડી લલાટ. ૬
ગાયોનાં દોહન ચુકીયાંજીરે, વાછડાંબાંધ્યાછે બહાર. ૭
ઘરનાંતે કામકાજ ચુકીયાંજીરે રોતાં મેલ્યાં છે બાળ. ૮
મેલ્યાંતે માતતાતભ્રાતનેજીરે, મેલ્યાં પતિપુત્રપરિવાર. ૯
આસોતે માસસોહામણોજીરે, સોહામણીશરદનીરાત. ૧૦
માધવદાસના સ્વામીને વિનવુંજીરે,
હાંરે વહાલે રંગે રમાડયાં છે રાસ. સખી આજ. ૧૧

ધોળ ૫૭ મું.

શ્રીગોકુલ જોવા સરખું રે રૂડા રસ રંગ ભર્યાં;
એવા જોઇ જોઇ મનડં હરખ્યાં રે.ભાગ્યસૌભાગ્યભર્યાં. ૧
શ્રીજમુનાજી વહે છેરે, નિરખતાં મારાં મન ઠર્યાં;
એતો સદા નિરંતર રમણકરેછેરે, ભક્તનાંકારજ સર્યાં.૨
શ્રીજમુનાજી નિર્મળ નાહાજોરે, અતિ અનુરાગીયાં;
ભવોભવ ભય નીવારોરે, શીરપર ગાજીયાં. ૩

અંગીકૃતના કીધારે, વહાલે મારે દાન આપ્યાં;
શ્રીગોકુળપતિ મહીમાભારીરે, શ્રીવલ્લભવર નામધર્યાં. ૪
એવા પ્રભુ મંગળકારીરે, પ્રેમે અમો વરવર્યાં;
મને વેગે આણું મોકલજોરે, પ્રભુ હું તારી સેવા કરૂં. ૫
કાંઇ કીકરદાસ તમારોરે, ચરણ રજ શિર ધરૂં. શ્રીગો. ૭

ધોળ ૫૮ મું.

આવો મળો સાહેલડીજી, નિરખીએ નંદ કુમાર;
પ્રીતેશું પ્રભુજીનેનીરખીએજી, પુરૂષોત્તમપ્રાણ આધાર. ૧
સંગ સ્નેહે શોભીતાંજી, હીરા રત્ન જડાવ;
વચ્ચોવચ ચુની લટકતીજી, રવીનો તેજ પ્રકાશ. ૨
સર્વે સુંદરી ટોળે મળીજી, ઉભીછે નંદજીને દ્વાર;
એક માગું તે આપજોજી, પુરો મારા મનડાના કોડ, ૩
જે રે માગું તે આપજોજી, પુરોમુજ અબળાની આશ;
માધવદાસ માગે સદાજી, શ્રીગોકુળ માંહી વાસ. ૪

ધોળ ૫૯ મું.

આવો મળો સાહેલડીજી, હૈડે હરખ ન માય;
માંહોમાંહે વધામણાંજી, પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલરાય. ૧
નવસતઆભરણઅંગેસજ્યાંજી, ચાલ્યાંશ્રીવરજનીનાર;
અતિ આનંદ ઉમંગે ભર્યાંજી પોહોચ્યાંશ્રીવલ્લભદ્વાર. ૨

ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ ધણીજી, ધન્ય શ્રીઅક્કાંજી માત;
શ્રીગોકુલચંદ્ર પ્રકટીયાજી, શ્રીગોપીનાથજીના ભ્રાત. ૩
માગશર માસ સોહામણોજી, સોહામણો નોમીનો દીન;
કૃષ્ણપક્ષે ઉદે હુવાજી, શ્રીગોકુલ માંહી રતન ૪
દ્વાપર માંહિ ઓળખ્યાજી હૈડે હતી હામ:
તે પ્રભુજી પધારીયાજી, પુરવા મનના કામ. ૫
રાત દીવસ સેવે સદાજી, બ્રહ્માદીક મહાઇશ;
દર્શન માત્ર પામે નહિજી, સ્વપ્નાન્તર લવલેશ. ૬
શેષ સહસ્ત્ર મુખ સ્તુતિ કરેજી, નિગમ ન પામે પાર;
તે પ્રભુજી પધારીયાજી, ટાળવા ભુમિનો ભાર. ૭
સેવકને સુખ આપવાજી અબળાના આધાર;
ઘેર ઘેર ઉત્સવ અતિ ઘણોજી, મોતીના ચોક પુરાય. ૮
કેસર કુંકુમ છાંટણાંજી, તોરણ બાંધ્યાં દ્વાર;
દૈવીનાં દુઃખ ટાળવાજી, પ્રકટયા બીજી વાર. ૯
વાજીંત્ર વાગે અતિ શોભતાંજી, વેણાતાલ મૃદંગ;
માનિની મંગળ ગાયેજી, હૈયે ધરી ઉમંગ. ૧૦
ગાયે ગીત સોહામણાંજી, પ્રકટયા શ્રીવિઠલનાથ;
દાન આપે નિત્ય તણાંજી, ઉદાર શ્રીવલ્લભનાથ. ૧૧
તૈલંગ તિલક ત્રિભુવન ધણીજી, શ્રીગોકુલપતી આધાર;

બંદીજન બહુયશ ભણેજી, ચીરણજીવો રાજકુમાર. ૧૨
શ્રીવલ્લભજીના લાડીલાજી, શ્રીપદ્માવતી વહુજીનો કંથ;
ભગવદી ભાવે ભેટતાજી, એવા અઢલક કરૂણાવંત. ૧૩
વદનકમળઅવિલોકતાંજી, પહોંચી મારામનડાની આશ;
માધવદાસ માગે સદાજી શ્રી ગોકુલમાંહિ વાસ. ૧૪

ધોળ ૬૦ મું.

શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રકટીયા, શ્રીગોકુળનારે નાથ;
એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, પછે ઘસશો બેઉ હાથ,
પ્રાણ પ્રાક્રમ તેં શું કર્યું. ૧
પામ્યો ઉત્તમ દેહ, જુગમાં જીવણ શ્રીનાથજી;
નેણે નીરખ્યા નહી તે, કલિમાં કારણ શ્રીનાથજી ૨
પ્રાતઃસમે નવ ઉઠીઓ નવ ગાયા ગુણરે ગોવીંદ;
મંગળા આરતિ ઉતારતાં ન જોયાં શ્રીમુખચંદ્ર. પ્રા. ૩
શ્રીમુખની શોભા શી કહું, મારે મુખ રસના છે એક;
મનમથ દેખીને લાજીઓ, પાતાળે પેઠા જઇ શેષ. ૪
કાને તે કુંડલ શોભી ાાં, શિરપર શોભે છે પાઘ;
ઉપર ચંદ્રીકા મોરની, વેણી વાસુકી નાગ. પ્રાણી. ૫
નેણાં તમારાં શ્રીનાથજી, જોઇ જોઇ શું કરૂં વખાણ;
જોતાં શુધબુધ ભુલી ગયો, હૈયામાં ઉપજ્યું છે હેત. ૬

નાકે તે નકવેસર શોભીતાં, લલાટે તિલક રસાલ;
તેપર સોહે અલકાવલી, લટકણ લટકે છે ભાલ. પ્રા. ૭
અધરની ઉપમા હું શી કહું, ચિબુક ઝલકે છે કાન્ત;
કંઠે સોહે હાંસડી; ઉરગજ મોતીના હાર. પ્રાણી. ૮
મોહન મોરલી વગાડતાં, કંઠે વૈજંતી માલ પ્રાણી. ૯
બાહે બાજુબંધ બેરખા, ફરકે ફુમતાં ચાર;
હાથમાં હેમની કલ્લી, પહોંચીછે હીરાજડાવ પ્રા. ૧૦
કોમળ કરપર ઝગમગે, રત્ન જડીતના ચોક;
તાપર અનુપમ મુદ્રિકા, દેખી મોહ્યા ત્રૈલોક. પ્રાણી. ૧૧
બીજી શોભા હું શી કહું, નખશીખ હીરાના હાર;
રવિશશી કોટીક વારણે, છબી ઉપર જાઉં બલિહાર. ૧૨
વામભુજાએ વિઠ્ઠલેશ, લટકે ધરીયો ગિરિરાજ;
ઇંદ્રતણોમદમોડીઓ, સાર્યાવ્રજજનનાંકાજ. પ્રાણી. ૧૩
કહેડે સોહે કટીમેખળા, ઘુઘરી ઘમકે બેઉ પાસ;
કંચન વરણી છે કાછની, ચંદ્રપ્રકટચો આકાશ. પ્રાણી. ૧૪
જુગલચરણે પેર્યાં જોડલાં, મોજડીયે મોતીની હાર;
રમકઝમકવાગેરે ઘુઘરી, અણુવટ વીંછુચારસાલ. પ્રા. ૧૫
એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, નવકીધી હૈડામાં હામ;
ભુતલ મધ્યે અવતર્યો, કરવા માતાને ભાર. પ્રાણી ૧૬

વ્રજનીરજમાંલોટ્યોનહીં, નકીધાંશ્રીજમુનાજલપાન,
મોહન મોરલી વગાડતાં; નવ કીધાં સન્મુખ કાન. ૧૭
કાલિંદીને કાંઠડે સુંદર જમુનાનો તિર;
શ્રીગિરિધરગાયોચરાવતા,નજોયાહળધરવીર. પ્રાણી.૧૮
સંકેત વનની શોભા ઘણી, ત્યાં પ્રભુ ખેલે છે રાસ;
એ સુખ અબળાને આપીએ, બલિહારી માધવદાસ.૧૯

શ્રીમથુરેશજીનું ધોળ.

(શ્રીસુરતવાળાં શ્રીજસોદા બેટીજી કૃત.)

ધોળ ૬૧ મું.

સ્વરૂપ રંગીલારે, શ્રીમથુરેશ કહું;
ગુણ સાગર લીલારે, ચરણકમળમાં રહું. ૧
ગાઉં પ્રેમ ધરીનેરે, પ્રેમરસ સીંધુ ભર્યા;
થાઉં અંતર આતુરરે, ઈંદુ અજવાળાં કર્યાં. ૨
તેજ ત્રિભુવન કેરાંરે, વ્રજજનને પ્યારાં
કવિ વર્ણવે માંહેરે લોચનના તારા ૩
ભુજાચાર બિરાજેરે, વર્ણવું શી શોભા;
આયુદ્ધ મહારાજેરે, જોતાં મન થાય લોભા. ૪
પદ્મ પ્રાણપતિનારે, મુખે શ્રીસ્વામિનિજી જાણો;

ગદા કહિએ કુમારીરે, શ્યામાજી મન આણો. ૫
ચક્ર તેજ ચંદ્રાવળીનાંરે, અતિરૂપા સંગે;
સંગેશ્રીજમુના મહારાણીરે શ્યામસુંદર રંગે. ૬
ગુપ્તભાવ અતિ મનમાંરે, કર ચિત ન હરખે;
રસકુંજની લીલારે, પ્રેમ સહીત વરખે. ૭
બીજભાવ પ્રસિદ્ધ છેરે, પદ્મજન તાપ હરે:
ગદા દુષ્ટ સંહારેરે, સુદર્શન રક્ષણ કરે. ૮
મહિમા છે અગણિતરે, શંખે ભક્ત કાજ સરે;
ધ્યાન રાખે હૃદયમાંરે, સહેજે સંસાર તરે. ૯
કાંઇક પ્રાક્રમ જાણવુંરે, ત્યાં પ્રકટ થયા;
મથુરેશ શ્યામળીઆરે, સ્વરૂપ ન જાય કહ્યાં. ૧૦
તેનેસમેશ્રીમહાપ્રભુરે, બિરાજેશ્રીજમુનાતીરે;
ત્યાંતો તુટયો કરેડારે, દીઠા શ્યામ શરીરે. ૧૧
દોડીને પાસે આવ્યારે, કહ્યું મારી સેવા કરો;
શ્રીમહાપ્રભુહસીબોલ્યારે, ન્હાનુંતમેરૂપધરો. ૧૨
સ્વરૂપ તાડ સમોવડરે, સેવા કેમ થાશે;
કળિયુગના જીવથીરે કયાંલગી પહોંચાશે. ૧૩
આવીગોદમાંબેઠારે, ચિબુકલગી આવ્યા ત્યારે;
કૌતક ત્યાં ભુલ્યાં રે, દીઠાંએવાંસ્વરૂપજયારે. ૧૪

પદ્મનાભદાસ કેરારે, મનોરથ પુર્ણ કર્યા;
ચમત્કાર દેખાડયારે, ત્યારે એવાં રૂપ ધર્યા. ૧૫
બીજું ચિન્હ શ્રીઅંગમાંરે, ભાગ્યહોય તે જાણે;
પુષ્ટિ ભકિતની લીલારે, દૈવીજન જાણે. ૧૬
જે કોઈ પ્રાકટ ગાશેરે, શ્રીમથુરેશ તણું;
તેના સકલ મનોરથરે, સર્વે પુર્ણ થાશે. ૧૭

શ્રીનવનીતપ્રિયજીનું ધોળ.

ધોળ ૬૨ મું

સાખી.

નંદાલય નિજ ધામનાને, કરીયે દર્શન ચાલ
બાલવિનોદ સોહાવનો, શ્રીનવનીત પ્રિયલાલ.

વલણ.

મુખ છબી લાગે મને પ્યારી શ્રીનવનીતલાલ. (૨)
મારા લાડીલા લાલની બલિહારી. શ્રીનવનીતલાલ. ૧
ઘુઘરાવાળા કેસ ઘુસર સીસપર સોહે,
અલકાવલી તિલક મન મોહે. શ્રીનવનીતલાલ. ૨
અરૂણ કમળ નેત્રમાં અંજન ફેલ્યાં;
રૂદન કરી બહાર્યા છે રેલ્યાં, શ્રીનવનીતલાલ. ૩
પ્રમાણમાં તે ઝુમખી તાસ જેમ ઝ ઝકે;

નાસા બેસર મોતી લરકે. શ્રીનવનીતલાલ. ૪
નવનીત આરોગો મુખ કપોલ જલેસી,
યહ છબી મનડામાં પેસી. શ્રીનવનીતલાલ. ૫
દુલરી હાંસ કંઠુલા કંઠ લરકી શોભા ભારી,
કટી કીંકણી ઘુઘરીયાળી શ્રીનવનીતલાલ. ૬

બાજુ કડાં પોંચી ફુમકાંજ ફરકે,
નંદ જસોદાજી જોઇ હરખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૭
ચરણ કમળમાં નેપુર ઝણકારા,
શ્રીનંદજશોદાજી નિરખેવારંવારા. શ્રીનવનીતલાલ. ૮

શ્રીમદનમોહન શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ;
શ્રીનવનીતપ્રિયાજી રમે ખ્યાલ. શ્રીનવનીતલાલ. ૯
રત્ન જડીત ચોકમાં ઘુટુર લીલા ખેલ,
જુગજન સુસન રમે મુખે મેલી. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૦

દુધના દંતુલી બીજ મુખમાંજ દીસે,
કીલકી કીલકીને વ્હાલો હસે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૧
બીંજન પ્રકારે ભોગ આવે મુખ મોડી,
શ્રીહસ્તકમળ વચ્ચે વચ્ચે બોલે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૨

આચમન કરાવતાં ધાર પકડવાને જાય,
મુખ વસ્ત્ર કરી જે સુખ થાય. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૩

એક સ્વરૂપ શ્રીજસોદાજીની પાસ,
એક સ્વરૂપે રમે રાસ. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૪
જગમોહન સીંધપોળ મન મોહે,
કૃષ્ણ ભંડાર પરસતાં ત્યાંસોહે, શ્રીનવનીતલાલ. ૧૫
આઠે દર્શનમાં ભોગ આવે છે સુખે,
સમર્થ શું વરણવી શકું મુખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૬
કૃષ્ણ કમળા બાળલીલા સહુ નિરખે,
જન્મ સફળ કરી હરખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૭

ઘોળ ૬૨ મું.

સહુ સાધન બળભક્તિ શ્રીરાધાનાથની
પદ્મ પુરાણે વ્યાસે કથા વખાણીજો;
પાર્વતી પ્રત્યે શ્રીમહાદેવે કહી,
તેનું વર્ણન કરી દેખાડું વાણીજો. સહુ૦ ૧
પંચ જન્મ લગી ભજે અન્ય અવતારને,
હય ગ્રીવ ભક્તિ પછે થાય ઉદ્દભવજો;
હય ગ્રીવ ભક્તિ દશ જન્મ કર્યા પછે,
નૃસિંહ ભક્તિ ઉદય અસ્ત તવ થાય જો. સહુ૦ ૨
સહસ્ર જન્મ લગી નરહરિ આરાધન કરે,
પ્રકટ થાય શ્રીમહ્નારાયણ ભક્તિજો;

કોટિ જન્મ લગી શ્રીમદ્નારાયણને ભજે,
તબ ઉપજે શ્રીરઘુપતિ આમક્તિજો. સહુ૦ ૩
અનંત જન્મ લગી સેવે શ્રીરામને,
તબ શ્રીકૃષ્ણ ભક્તિ થાયે ઉત્પન્નજો;
તેમની પ્રાણવલ્લભ શ્રીરાણી રાધીકા,
તેમના પદ પંકજ પછે લુબ્ધે મનજો. સહુ૦ ૪
રોમાંચિત હર્ષ થાય પદ સેવતાં,
પ્રેમ લક્ષણા ભક્તિ કહાવે તેનું નામજો:
પણ જીવનું ડહાપણ એમાં નથી કશું ચાલતું,
એ કૃપા કેવળ કરૂણા બળ ઘનશ્યામજો. સહુ૦ ૫
કોટી જન્મલગી ધ્યાન સમાધિ તપ આચરે,
કરતાં કરતાં ક્ષીણ પાપ તબ થાય જો;
શ્રીકૃષ્ણ વિષે તે જનની ભક્તિ ઉપજો,
એક પક્ષ પણ છએ શાસ્ત્ર ગવાયજો. સહુ૦ ૬
અંશ વિભુતિ કળાવેશ શ્રીકૃષ્ણ તણાં,
એ સર્વે અવતાર હરિ કહેવાય જો;
જેમ દ્વિતીયાથી ચઢતિ કળા શશીમાં,
તેસોળ કાષ્ટ શશીમાં સમાયજો. સહુ૦ ૭
જુગે જુગે શ્રીકૃષ્ણ અવતાર પણ થાય છે,

કલ્પ સારસ્વત પુરાણ કૃષ્ણ તે ન્યારા જો;
શ્રીવલ્લભે સેવ્યા શ્રીભાગવત ભણ્યા,
અલ્પમતિ શું જાણે જીવ બિચારા જો. સહુ૦ ૮
શ્રીજી જે ભક્તિ વશ તે ભક્તિ સદા,
આપો દયાને નિજ લહી શ્રીદેવજો;
ભવોભવ મુજને એવો સાચો સંત કરો,
સદા નિરંતર કરૂં ગોપીપતિની સેવા જો સહુ૦ ૯

रासनो गरबो.

धोळ ६४ मुं.

સખી શરદપુનમની રાતરે, સુંદર વેણ વાજે. ૧
મારો વહાલોજી રમીયા રાસરે. સુંદર. ૨
એના ઘુઘરવાળા કેશરે. સુંદર. ૩
મારો વહાલોજી નટવર વેશરે. સુંદર. ૪
ગોપી અતિ ઉતાવળાં આવેરે. સુંદર. ૫
એતો આવીને ચરણે લાગેરે. સુંદર. ૬
શ્રીવલ્લભ પ્રભુની પ્રીતરે. સુંદર. ૭
એમને રાસ રમાડયા રંગ રીતરે. સુંદર. ૮

સાખી.

કેમ આવ્યાં તમે કામની, એમ બોલ્યા નંદકીશોર;

અર્ધ નિશાએ વનમાં, જે વેળાએ ચાલે ચોરરે.

કામિની કેમ આવ્યાં કેમ આવ્યાં,

આ વનમાં તે શું છે કામરે, કામીની કેમ આવ્યાં. ૯

એમ બોલ્યા તે સુંદર શ્યામરે. કામીની. ૧૦

તમે ઘેર જાઓ ગોપીઓ ઘટેછેરે. કામીની. ૧૧

તમે વેગે જાઓ વેળા તો વટેછેરે. કામીની. ૧૨

આ ધર્મ તમારો ભાગેરે. કામીની. ૧૩

સખી લોકમાં તે લાંચ્છન લાગેરે. કામીની. ૧૪

શ્રીવલ્લભ પ્રભુજી એમ કહેછેરે. કામીની. ૧૫

સુણી સ્નેહ નિરધાર વહે છેરે. કામીની. ૧૬

સાખી.

તમે ત્રિભુવન તેડાવીને, તજાવ્યો સંસાર;

તમે તે વનમાં તેડાવીને, હવે કરો છો તિરસ્કારરે.

નંદજીના નંદલાલ નંદલાલા,

તમારી ચાલ દેખી હું તો છકીછું રે નંદજીના. ૧૭

મારે વહાલું નથી તમ પાખેરે. નંદજીના. ૧૮

અમે તજીછે કુળની લાજરે, નંદજીના. ૧૯

મારા વહાલાજી ચતુર સુજાણરે, નંદજીના. ૨૦

આપ્યાં આનંદ રસનાં દાનરે નંદજીના. ૨૧

શ્રીવલ્લભ પ્રભુને બલિહારરે. નંદજીના. ૨૨

અમે આવ્યાં તમારે ચરણેરે. નંદજીના. ૨૩

સાખી.

વચન સુણી વ્રજનારનાં, થેઇ થેઇ રમીયા રાસ;
રૂમ ઝુમ વાગે ઘુઘરા, વ્રજસુંદરીની પુરી આશરે.

ગિરિવર ગિરિધારી ગિરિધારી.

ફરતાં કામીની વચ્ચે વનમા ળીરે. ગિરિવર. ૨૪
સખી અન્યોઅન્ય લેછે તાળીરે. ગિરિવર. ૨૫
ત્યાં જોવાને દેવતા આવ્યારે ગિરિવર. ૨૬
લઇ પુષ્પે પ્રભુને વધાવ્યારે. ગિરિવર. ૨૭
શ્રીજમુનાજી વહેછે ગંભીરરે. ગિરિવર. ૨૮
રહ્યા ચંદ્રમા શરદનો સ્થિરરે. ગિરિવર. ૨૯
મુખે તા થેઇ તા થેઇ બોલે રે. ગિરિવર. ૩૦
સહુ સુંદરીની સંગે ડોલેરે. ગિરિવર. ૩૧
કોઇ સખીનો અધર રસ લુંટેરે. ગિરિવર. ૩૨
વ્રજ વનીતાનો અમૃત રસ લુંટેરે, ગિરિવર. ૩૩
વ્રજ વલ્લભ પ્રભુને જોઇરે. ગિરિવર. ૩૪
મ્હારૂં મનડું રહ્યુંછે મોહીરે. ગિરિવર. ૩૫

સાખી.

ધન્ય ધન્ય વ્રજની ભુમિકા, ધન્ય ધન્ય વ્રજની નાર.
શ્યામ સંગ ક્રીડા કરે, શું વર્ણવું લીલા અપારરે.

ધોળ ૬૫ મું.

ભુલમાં ભુલમાં ભુલમાં રે;
શ્રી વલ્લભ પ્રભુને હવે ભુલમાં;
સદા સ્મરો શ્રીવિઠલેશ્વર સુંદર,
પ્રભુ પ્રકટયા છે બ્રહ્મ કુળમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૧
એઉના સાત કુંવર સુખદાતા.
વૈષ્ણવ સુધા અતુલમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૨
અધિક અધીક પ્રતાપ પ્રભુ પૂરણ,
લીલાપતિ અખંડ અમુલ્યમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૩
સદ શરણે જઇ સમર્પણ કીધું.
પામ્યો રસ અમૃત અધરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૪
કઇ કાલ વિત્યા હમણાં પદ પામ્યો,
હવે રહેને હરિની હજુરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૫
પુષ્ટિમાર્ગ પરમ પુન્ય કરી પામ્યો,
હવે શું મોહ્યો છુ રંગકુંડમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૬
અમૃત રસ તુને અઢળક આપ્યો,
ઢોળે છે શીદ હવે ધુળમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૭
નિત્યપ્રતિ આનંદ સત્સંગ કરીયે,
નમીયે શ્રીનંદ કીશોરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૮

દાસ ગોવર્દ્ધન અધમ તમારો,
રાખો ચરણ રજનીરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૯

ધોળ ૬૬ મું.

મારગડો મેલો માધવજી ઘેર જાવું છે,
મારે માથે મહીનું માટ ખોટી થાવું છે. ૧
વહાલા પીયુ પંથ નિહાળશે, ઘેર જાવું છે,
પાડોશણ પૂછશે વાત ખોટી થાવું છે. ૨
વહાલા પ્રીત હશે તો આવશું ઘેર જાવું છે,
હમણાં તો મેલો હાથ ખોટી થાવું છે. ૩
વલ્લભના સ્વામી શ્યામળા ઘેર જાવું છે;
મારે પૂર્વ જન્મનો સ્નેહ ખોટી થાવું છે. ૪

ધોળ ૬૭ મું.

આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી,
પ્રકટયા શ્રીવલ્લભવર સકુમારજી. ૧
ભુતળ ભાગ્ય તણો નહિ પારજી,
દૈવિતે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨
મંદીર માંહે તે ચોક પુરાયજી,
તોરણ બારણીએ બંધાયજી. ૩
હુંએ કરૂં વીધવીધના શૃંગારજી.

હરખે તેડાવું તે સૈયર સાથજી. ૪
નાચું ગાઉં તાળીને પાડું હાથજી,
કોને કહું કહ્યું તે નવ કહેવાયજી. ૫
છબિપર જન રસીક બલિજાયજી,
આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી. ૬

શ્રીજગન્નાથજીનાશૃંગારનું ધોળ.

ધોળ ૬૮ મું.

શ્રીગુરૂ ગોવીંદને આરાધું પ્રેમે લાગુંજી પાય.
બેઉ કરજોડીને વર્ણવું, દર્શન આપો મહારાજ;
મહારૂં મન મોહ્યું જગન્નાથજી. ટેક. ૧
ઓડીસા ગામ સોહામણું, શ્રીજગન્ન થજીનો વાસ;
ઘેરઘેર ફુલનીવાડીઓ. નાળીએરકેળોનાબાગ. મારૂં. ૨
ચાર દરવાજાજી ચોકમાં મંડપ રચીયાજી થંભ;
રામ દરવાજે લક્ષ્મી વસે, જાણીએ પુનમચંદ. મારૂં. ૩
પહેલીરે પોળમાં પેસતાં પતીત પાવન થાય;
બીજી પોળમાં પેસતાં, બીરાજે રાય હાલ.
નિત્ય નિત્ય કીર્તન ગવાય. મારૂં મન. ૪
ત્રીજરે મંદિરની શોભા ઘણી, દીસે ઝાક ઝમાળ;
ચંદ્રવારે કટારના, લખીઆ દશ અવતાર;

સોહીએ ચિત્રામણ સાર. મ્હારૂં મન. ૫
અખાતે વડરે સોહામણોરે, જગન્નાથજીનો વાસ;
વિસામારે વૈષ્ણવતણા, પોઢયા શ્રીપુરષોત્તમરાયમારૂં. ૬
નૈણાં તમારાં જગન્નાથજી, જાણીએ કમળોની પાંખ,
જોતાંતેશુદ્ધવિસરી બળભદ્ર સૂર્યરાગની ખાંત. મારૂં. ૭
કાને તે કુંડલ ઝગમગે લીલાવટ તિલક જડાવ;
અધર તંબોલ રચી રહ્યાં, મુખપર જાઉં બલીહાર. ૮
ફુલના મુગટને કુંડલ બન્યાં, ફુલના બનીયાજી હાર;
ફુલના બાજુબંધ બેરખા, ફુલને સોળે શણગાર;
ફુલના ચોસેરા હાર. મ્હારૂં મન. ૯
ફુલના જામા ફુલની કાછની, ફુલનાં રમતાં ચાર;
પીળાં પીતાંબર પહેરીયાં, કંઠે તુલસીના હાર. મારૂં. ૧૦
ફુલની તળાઈ ફુલની પીછવાઇ, ફુલનાં ઓસીકાં સાર;
ફુલનાંતે ગાલમસુરીયાંપોઢયાશ્રીપુરૂષોત્તમરાય. મારૂં ૧૧
શિર ઉપર સોહીએ પામરી, ઉપર કસબની કોર;
વદન હિસે હરીનાં રૂડડાં, જોતાં સરીયાંજી કામ મારૂં. ૧૨
વરણા તે વરણી કીધી નહી, કીધું એકાકાર;
નાંતાંમોટાંને ગણ્યાંનહીં, પ્રતાહતરણ્યો ૧જાત. મારૂં. ૧૩
હરખ નિરખીને ભુલી પડું, કોને કહિએજી વાત;

ઘેરથીઆવું હુંનોએકલી, સન્મુખ થયા જગન્નાથ. ૧૪
ચુવાચંદનને કેવડો, મરવો મચકોડ;
અરગજાને અત્તર ઘણાં, ફુલે કીધાં મર્દન. મારૂં. ૧૫
જેઠ માસ અસાડીલો શુદ પુનમચંદ;
એરૂ વીર ન્હાવાને ઉતર્યા, આસન મેલ્યાં આભરણ. ૧૬
જેઠ માસ અસાડીલો, શુદ પુનમચંદ;
વાસો ત્યારે વસી રહ્યાં, ચંદન મેલ્યાંજી છાંય. મારૂં. ૧૭
કંચનના કળસ ભરાવીયા. માંહી નિર્મળ નીર;
સોનાના કળસ ભરાવીયા, વિપ્ર લાવેછે નીર, મારૂં. ૧૮
વિપ્ર તે જળ ભરી લાવીયા, કર લીધાં શ્રીફળ;
વાજીંત્ર વાજાં વાગીયાં, મુખે બાંધ્યાં વસ્ત્ર. મારૂં. ૧૯
ઉજળાં વસ્ત્રના અંગુછા, સોહીએ શ્યામ શરીર;
લાલ પીતાંબર પહેરીયાં, નવલી દક્ષણી ભાત;
કમર કંચનના પાટ. મ્હારૂં મન. ૨૦
નવા તે ફુલજી નવરંગા, તેનું નવ જાણું નામ;
લાલ તે ફુલ સોહામણાં, ધરીયાંહસ્તીનાં રૂપ. મ્હારૂં. ૨૧
છપન્ન ભોગ ત્યાં નીપજે, પહેલી ખીચડી સાર;
શીરોપુરીને લાપસી, કંચન માલપુવા સાર. મ્હારૂં. ૨૨
દુધપુરીને જલેબીઘણી, લાડવે ન આવેજી પાર;

વહેડમી પુડાને ઢોકળાં, પીડા આવેજી સાર. મ્હારૂં. ૨૩
નાળીયેર કેળાં અતી ઘણાં, ભાઠાકેળાનું શાક;
સાકદાળને ભાજીચણી. અટકાદીવસને રાત. મ્હારૂં. ૨૪
મોળાં તે દહીં ઝમાવીયાં, ઘી તાવ્યાં તત્કાળ;
અગરના ધુપ ઉખેડીયા, દીપક કર્યા તત્કાળ. મ્હારૂં. ૨૫
તુલસી દળ સમર્પીયાં, જમીયા જાદવરાય;
સોનાઝારીજમુનાજળેભરી આચમનકરોનેમહારાજ. ૨૬
લવીંગ સોપારીને એલચી, બીડલે બાસડ પાન;
બીડલાંવાળ્યાંરેકપુરનાં,આપ્યાંલક્ષ્મીજીહાથ. મ્હારૂં. ૨૭
જમી કરીને ઉઠીયાં, આવ્યાં વ્રજ મંદિર માંય;
લક્ષ્મીજી સાથે બોલ્યાં નહિ, સાધુને આપ્યાં દર્શન. ૨૮
પંડાએ પટ દેખાડીઆ, ધરીયા દશ અવતાર;
પંદરદિવસગયાદોહિલા,સાધુનેનઆપ્યાંદર્શન મ્હારૂં. ૨૯
અમાવાસ્યા દિનરે સોહામણાં, તેની શીતળ છાંય;
તેડયા તેકોઇના આવે નહીં, એવા જુગલકિશોર. મહારૂં.
જાત્રાળુ હાથ જોડી રહ્યા, પડયા પાડે છે સોર;
શ્યામળાએરથ શૃંગારિયા,લાલધ્વજાજી સાર. મહારૂં. ૩૧
પરિક્રમારે પોતે કરી, પાઉધારીયાં શ્રીનાથ;
ઈંદ્ર દમણુની જાત્રા, ચાલ્યા જાદવરાય. મહારૂં. ૩૨

સહુ કોઇને સાથે તેડીયાં, લક્ષ્મીજી નવ લીધાં સાથ;
પશુ પક્ષીને પાવન કર્યાં, તેનાં સરીયાંજીકાજમહારૂં. ૩૩
મહાકુંડમાં ન્હાઇને, મોરલી સમુદ્ર સાથ;
ઇંદ્ર દમણુમાં ન્હાઇને, ટાળ્યાં પરીઆનાં પાપ. મહારૂં ૩૪
બીજે તે રથ ચલાવીયો, પાંચને આવ્યાજી ત્યાંહ;
સિંધપોળે રથ રાખીયો. વાજાં વાગેજી સાર. મારૂં. ૩૫
દશમે રથ ચલાવીયો, તેરશે આવ્યાજી ઘેર;
સિંધપોળેરથ રાખીયો, લક્ષ્મીજીએ ભીડયાં દ્વાર. મારૂં.
વળતાં તે બળભદ્ર બોલીયા, લક્ષ્મીજી ઉઘાડો દરબાર;
બ રણે ઉભા જગન્નાથજી, ઇંદ્ર વરસેછે ધાર. મારૂં. ૩૭
વળતાં તે લક્ષ્મીજી બોલીયાં, સાંભળો બળભદ્ર જેઠ;
મંદિરપધારો પોતા તણા, ચલાવીશું દરબાર. મહારૂં ૩૮
પ્રસાદ તમથી ચાલે નહીં, ના ચાલે દરબાર;
કાળાએબંધવઅમતણા,કાળાવિનાકોણકરશેરાજ.મહારૂં
વળતાં તે લક્ષ્મીજી બોલીયાં સાંભળો બળભદ્ર જેઠ;
કાળોરેકપટીસધાવીયો,અમનેનવલીધાંસાથ. મહારૂં. ૪૦
વળતાં તે જગન્નાથજી બોલીયા, સાંભળ શ્યામળો દેવ;
મોટાએબંધવઅમતણા,મોટા બળભદ્રવીર. મહારૂં. ૪૧
લજ્યા તે તેમની રાખી નહીં, સાથે સુભદ્રા બહેન;

હરખીનેલક્ષ્મીજીઉઠીયાં,હરખીઉઘાડયાંહરબાર. મ્હારૂં.
રત્નસિંહાસને પધારીયા, હરખી બેઠા જગન્નાથ;
પહેલાંતેઆરતીપોતેકરી, હરખી ઉઠયાજગન્નાથ. મ્હારૂં.
વળતાં તે જગન્નાથજી બોલીયા, સાંભળો સાંભળો દેવ;
પતિતપુરાણું તમતણાં, મિથ્યાશીદકરો વાર. મ્હારૂં. ૪૪
મોહોરો આપું હું તો રોકડી, ઉઠો કરો શૃંગાર:
પ્રદ્યુમન પુત્રજી તમતણા, તેને મોતીનાહાર. મ્હારૂં. ૪૫
વડો શૃંગાર જગન્નાથજી, કઇ પેરે કરૂં રે વખાણ;
કાયરકુડાજીઅતિઘણા,મારે છડીઓના માર. મ્હારૂં ૪૬
જેરે ગાયે ને સાંભળે, તેનો પુરીમાં વાસ;
નવ ગાયે નવ સાંભળે, તેનો પશુનો અવતાર;
ગાય માધવદાસ, મ્હારૂં મન મોહ્યું જગન્નાથજી. ૪૭

रसीयानुं धोळ.

धोळ ६१ मुं.

(૧)

રસીયો રસે ભર્યોરે, વહાલો શ્રીવિઠ્ઠલવર વર્ણાગીરે;
વ્રજ વનિતાએ વર્યો રે, એમનીછબીઉપરલેહલાગીરે. ૧
નાગર નંદતણોરે, નટવર નાચેને ગાયે ગીતરે;;

વહાલો લાગે વણોરે, પ્યારો પ્રેમ ઉપજાવે પ્રીતરે. ૨
સુંદર શ્યામળો રે, હરી મ્હારા હૈડા કેરા હારરે;
પ્રિતમ પાતળોરે, મ્હારા પ્રાણ જીવન આધારરે. ૩
લાગે હરિ મીઠડોરે. રસીયો રાસ રમણનો ભોગીરે;
વલ્લભ પ્રભુ દીઠડારે, તેથી સદા રહીએ સંજોગીરે. ૪

(૨)

લાગી મને નેહજડીરે, એથી અળગા કેમ રહેવાયરે;
નિરખું ઘડી ઘડીરે, સુખડાં કેની આગળ કહેવાયરે. ૧
બીડી મને ગેલમાંરે, વહાલો શ્રીવૃંદાવનના ચંદરે;
સૈયર સાથમાંરે સોહીએ તારામાં જેમ ચંદરે ૨
ઊભો અલબેલડોરે જીવણ શ્રીજમુનાજીને તીરરે;
લાલચ ઘેલડોરે, વેણુ વગાડે હળધર વીરરે. ૩
સખી ટોળે મળીરે, જોય. જસોદાજીના કહાનરે;
મરજાદા ટળીરે, વલ્લભ પ્રભુજી શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

(૩)

ઘેલી થઈ ફરૂં રે, ઘેલા ગિરિધારીની સંગરે;
ધીરજ નવ ધરૂંરે, આતુર કીધું મારૂં મનરે. ૧
જળ ભરવાને મસેરે જાવું શ્રીજમુનાજીને ઘાટે;
હરિ હરખે હસે રે, આડા આવી રોકે વાટરે. ૨
નિરખું નેણાં ભરીરે, સજની શ્યામળીઆનું રૂપરે;

હરખું હૈડાં ભરીરે, સર્વસ કોમળ સ્યામ સ્વરૂપરે. ૩
બીજું મને નવ ગમેરે, મારે સર્વસ્વ નંદકુમારરેઃ
મન ફેરે ભમેરે દાસ વલ્લભ પ્રભુ પ્રાણઆધારરે. ૪

(૪)

પ્રિતમની વાતડીરે, જેહને લાગી હોય તે જાણેરે;
તુજ ઘેર જાતડીરે, નિર્લજ થાય તે એ રસ માણેરે. ૧
પ્રેમ ત્યાં નેમ નહીંરે જ્યાં પડદો ત્યાં શાની પ્રીતરે;
નેમ ત્યાં પ્રેમ નહીંરે, જગતભગતની અવળી રીતરે. ૨
પ્રીત છે માહારેરે, સજની શ્યામળીયાની સાથરે;
એવી નથી તાહારેરે, અમે વેચાણાં એઉને હાથરે. ૩
તનમન સોંપીયુંરે, હવે જે થનાર હોય તે થાયરે;
ભવોભવ અર્પીયું રે, દાસવલ્લભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

(૫)

કારણ શું એ કહું રે, મુજને કહાનુડાના કોડરે;
કોધથી નવ ડરૂં રે, હરખે હૈડું મહોડામહોડરે. ૧
પ્રિત પ્રકટ કરૂંરે, સજની શેને રાખું છાનુંરે;
હરખ હૈયે ધરૂંરે, મારા મનના માન્યા માનુરે ૨
આ ભવ દુઃખ ટળ્યુંરે, હતું જેમ સુળી કેરૂં સાલરે;
દુરીજન દેખી બળે રે, મારે સંર્વસ નંદજીનાલાલરે. ૩
પ્રાણના પ્રાણ સખીરે, જીવણ જસોદાજીના કહાનરે;

રાખું હૈયે લખીરે, વલ્લભ પ્રભુ શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

(૬)

રસ રસીયા તણોરે, મીઠડો લાગ્યો જેને મનરે;
પીતાં પ્રેમ ઘણોરે, સોંપ્યાં તનમન ને વળી ધનરે. ૧
વ્રજમાં વાય છેરે, એ રસ ઉમંગ્યો અંગો અંગરે:
અઢળક ઉર ઢળ્યો રે, રમતાં રસ વાધ્યો બેઉ રંગરે. ૨
છે રસ પ્રીતનોરે, લટકે લેતાં છુટે લાજરે;
અધરરસ લહેરનોરે, સુત પતિ તજીયાં ઘરનાં કાજરે .૩
લલિતા લાલશું રે કરતી અહોનીશ આનંદ ખેલરે;
વિલાસ ગોપાળશું રે, જેને હરિની સાથે હેલરે. ૪
ધન્ય વ્રજવાસીયારે, ધન્ય શ્રીગોકુળ જમુના તીરરે;
ભવોભવ દાસીયોરે, જેને વહાલો હળધર વીરરે. ૫
ખટરસ આંગણેરે, બીજા રસમાં સ્વાદ ન હોયરે;
વલ્લભ પ્રભુ મળ્યારે, મોહન મુખ દીઠે સુખ હોયરે. ૬

(૭)

સુણ સાહેલડીરે, મારે નંદકુંવર શું સ્નેહરે;
ઝાઝું શું કહું રે, મારા પ્રાણજીવન ધન એહરે. ૧
હાર હૈયા તણોરે, મારા ચિત્તડા કેરો ચોરરે;
મસ્તકના મણિરે, મ્હારા કાળજડાની કોરરે. ૨
ઉર લપટાવીયેરે, એ વર આવે એવું વહાલરે;

સખી હું શું કહું રે, મ્હોટું સાસરીયાનું સાલરે. ૩
આજ હું એકલીરે, મને માર્ગે મળીયો કહાનરે;
મુખ બોલ્યા વિનારે, કીધી આંખલડીમાં સાનરે. ૪
હું સમજી રહીરે, મુજને તેડી શ્રીવૃંદાવનરે;
સજની શું કરૂં રે ન સુઝે રજનીને કાંઇ દીનરે. ૫
વહાલે મને ભોળવીરે, ચોરી લીધું મારૂં ચિત્તરે;
વલ્લભના સ્વામિમળ્યારે, મારે પ્રાણજીવન ધન હીતરે. ૬

ધોળ ૭૦ મું.

શ્રીલક્ષ્મણસુતનેરે હેલી,એમને નિરખું સર્વે પહેલી. ૧
એમના ગુણનેરે ગાશે, તેના ભવના પ્રાશ્ચિત જાશે, ૨
સુતગોપીનાથશ્રીવિઠ્ઠલજાયાજાણીએ કલ્પવૃક્ષની છાયા. ૩
પ્રકટયા દૈવી જીવ અધિકારી;
મુખ છબી પર જાઉં બલીહારી, ૪
મારૂંચિતડુંએશુંબાંધ્યુંએમનીચરણકમળ રજમાગું, ૫
ચર્ણે રાખો શ્રીવલ્લભનાથ, મહારે મસ્તક ધરજો હાથ ૬
શ્રીમહાલક્ષ્મીજીમહાવરઆપોમારાભવનાંબંધનકાપો, ૭
પુરવા સેવક જનના કોડ, એમને સાત કુંવરની જોડ, ૮
સાત કુંવર છેરે એવા, સાતને સપ્ત સ્વરૂપથી છાજે. ૯
એ શોભા જોઇ વલ્લભદાસ ગુણ ગાયે;

એ છબી લોચન માંહે સમાયે, શ્રીલક્ષ્મણ સુતને. ૧૦

ધોળ ૭૧ મું.

શુભ અષ્ટમીનો દીન કહીએ સારરે, વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણજીનું પ્રાકટ્ય નિરધાર; મારાવહાલાજી. ૧
શ્રીવ્રજભુષણજી રૂપે રૂડા દીસેરે, વહાલાજી.
અમારૂં મનડું જોવાને ઘણું હીસે; મારાવહાલાજી. ૨
શ્રીપદ્માવતી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે વહાલાજી.
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરનેનારી; મારાવહાલાજી. ૩
શ્રીવ્રજભુષણજી વિઠ્ઠલવરના લાલરે, વહાલાજી.
આઅંતરઅમનેબહુ લાગેછેવાહાલ; મારાવહાલાજી. ૪
શ્રીવ્રજનાથજી જોઇ હરખે મન મોહેરે, વહાલાજી.
શ્રીચારૂમતીમાજીપુલ્યાં અંગોઅંગ; મારાવહાલાજી. ૫
શ્રીગોકુળનાથજી ફુલ્યા અંગે ડોલેરે, વહાલાજી.
આવૈષ્ણવ ઉભા જેજે શબ્દ બોલે; મારાવહાલાજી. ૬
કેસરીયા ધોતી સોહીએ સુંદર નાથરે, વહાલાજી.
ઉપરણો ઓઢયોછે લટકંતે હાથ મારાવહાલાજી. ૭
કેસર કેરાં તિલક બીરાજે ભાલરે, વહાલાજી.
શ્રીકંઠે સોહીએ ગુંજારકેરા હાર; મારાવહાલાજી. ૮
શ્રીવ્રજભુષણ શ્રીગિરિધારીલાલના તાતરે, વહાલાજી.

આ પ્રાતઃસમે ઉઠી કીધા પાઠ; મારાવહાલાજી. ૯
શ્રીદ્વારકાંનાથજી સેવાછો ઘણી રીતેરે, વહાલાજી.
શણગારઆપોનેભોગધરોવણીપ્રીતરે;મારાવહાલાજી. ૧૦
શ્રીવ્રજભુષણજીશ્રીચંદ્રાવલીવહુજીનાકંથરે,વહાલાજી.
નેનકટાક્ષે ભાળે એ ગુણવંતઃ મારાવહાલાજી. ૧૧
શ્રીહરિ અમારે હૈયે હરખ ન માય રે, વહાલાજી.
આધંધુકાના વૈષ્ણવ તમને ગાય; મારાવહાલાજી. ૧૨
શ્રીવ્રજ ભુષણજી દુખડાના છો જાણરે, વહાલાજી.
પ્રીતલડી સાથે બંધાણા પ્રાણ; મારાવહાલાજી. ૧૩
શ્રીવ્રજભુષણજીગિરિધારી મઢનારાજારે, વહાલાજી.
આદાન આપીને લાગે ઝાઝાવહાલા; મારાવહાલાજી. ૧૪
સોળ કળા તો સંપુર્ણ કહેવાય રે, વહાલાજી.
આ મુખડાં જોતાં દુખડાં સર્વે જાય; મારાવહાલાજી. ૧૫
ગાંડો ઘેલો હું કાંઇ નવ જાણું રે, વહાલાજી.
શ્રીવિઠલવરની કૃપા હોયતો માણું; મારાવહાલાજી. ૧૬
કાળો ઘેલો દાસ તમારો જાણીરે, વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણજી વેગે લેજો તાણી; મારાવહાલાજી. ૧૭
એશોભાજોઈ વલ્લભદાસબલીહારીજાયરે; વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણને દીઠેમહાસુખથાય. મારાવહાલાજી. ૧૮

ધોળ ૭૨ મું.

મીઠડા બોલા નાથ, આવો મારા મીઠડા બોલા નાથ;
સમીનેસંધ્યાના સીદરેગયાતા,આવીઉભાપભાત. આ. ૧
ટોડલેટોડલે તોરણ બંધાવું, મોતીડે પુરાવું રૂડાચોક. ૨
ગોખલે ગોખલે દીવલીયા અજવાળું,
મંગળ ગવરાવું સારી રાત. આવો૦ ૩
શેરીએ શેરીએ સાદ પડાવું, વાટલડી જોઉ સારીરાત. ૪
એક ઘડી એકાંત મળેતો, કહું મારા દીલડાંની વાત. ૫
શ્રીવૃંદાવનની કુંજગલનમાં, ફોડી મટુકી ગ્રહી હાથ. ૬
વલ્લભના સ્વામિ પ્રભુ રસીક શીરોમણી,
જનમો જનમ તારે હાથ. આવો૦ ૭

ધોળ ૭૨ મું.

શ્રીગોકળીયું મુકીને કંઇ જઇએ નહીં,
વાસો વસીએ ચરણ કમળની છાંય જો;
શ્રીજમુનાજીના સુંદર તટ રળીયામણા,
ત્યાં મારાવ્હાલાજીનાપરમરમણ સુખધામજો. શ્રી. ૧
જસોદા ઘાટે આનંદ ગાગર ઉલટયો,
સુખ સાગરમાં ઝીલે ભક્ત સમાજ જો;
શ્રીઠકરાણી ઘાટે બેઠક સુંદર શોભિતી,

સદા બીરાજે શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર જો. શ્રીગો. ૨

શ્રીગોકુળીયાની વૃક્ષ લતા સૌ નમી રહિ,
ચરણ સ્પર્શવા ગોકુળપતિ મહારાજ જો;
ગિરિ ગોવર્દ્ધન રત્ન ખચીત સોહે ઘણું,
આધ વૃંદાવન નિત્ય રમણના ઠોર જો. શ્રીગો. ૩

આનંદ મંગળ મહારસ સીંધુ ઉલટયો,
કુંજ કુંજ પ્રતે ખેલે શ્રી નંદ કુમાર જો;
જે નયણે શ્રી ગોકુળીયું નિરખ્યું સહી,
તે નૈણાના ભાગ્ય તણો નહીં પાર જો. શ્રીગો. ૪

શ્રીવલ્લભ ઘાટે પ્રીતમજી બેસે ઘણું,
કુંજ ગલીમાં ભીડ તણો નહીં પારજો;
રંગીલી ગલી શ્રીગોકુળપતિ મંદિર જતાં,
પ્રીતમજી ત્યાં વળી લે છે દાન જો. શ્રીગો. ૫

જગમોહનમાં બેઠક સુંદર શોભતી,
મનોરથ પુરે શ્રી ગોકુળનો નાથ જો;
રમણ રેતીમાં રાસ મંડળ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ કૃતાર્થ થાય જો. શ્રીગો. ૬

ભેટ પહેરામણી ભાવ સહીત ત્યાંહાં સહુ કરે,
તેને વહાલો આપે વ્રજમાં વાસ જો;

ઘહેરાં જળ અતિ દીસે સુંદર શોભીતાં,
એવી રીતે કહે છે શ્રીવલ્લભનો દાસ જો. શ્રીગો. ૭
બેર બેર શ્રીજમુનાજી વિનતી કરૂં,
નિત્ય પ્રીત રાખો ચરણ કમળની છાંય જો;
નિજ ભક્તનકી નિજ દાસી હું તમતણી,
કીંકરી કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજો. શ્રીગો. ૮

ધોળ ૭૪ મું.

શ્રીગોકુળસાસરીયેજાવું, મોહન વરનું આવ્યું છે આણું,
લખ્યુ શ્રીહસ્તતણું આવ્યું, શ્રીગોકુળસાસરીએ જાવું. ૧
જાવું છે લટકેને મટકે, મોહનવર જોઇ જોઈ મન અટકે;
પાયે નેપુરીયાં ઠમકે. શ્રીગોકુળ ૨
અભારણ પહેર્યાછે અંગે, સખી જન શોભે છે સંગે;
મોહનવર જોઇ જોઇ મન રંગે. શ્રીગોકુળ૦ ૩
વાટલડીતો જોવેછે વહાલો, સખી વેગે વેહેલેરાં ચાલો;
નૈણાં ભરી પ્રીતમવર નિહાળો. શ્રીગોકુળ૦ ૪
સાસરીયું મનેવ્હાલેરૂં લાગે,ત્યાંમારીકામવાસનાભાગે;
મોહનવર જોઇ જોઇ રઢ લાગે. શ્રીગોકુળ૦ ૫
સખી મારે આઅવસરરૂડો, અવિચલઅખંડપહેર્યોચુડો;
મારે ગોકુળપતિ વર રૂડો. શ્રીગોકુળ૦ ૬

અદભુતલહેરતોરંગાભારિ, શ્રીયુમનાજળભરવીછેઝારિ;
મોહનવર વારંવાર વારી, શ્રીગોકુળ૦ ૭
શ્રીવલ્લભ નામ સદા રટવું, નિત્ય સુજાતિમાં રહેવું;
સેવા શ્રીચરણ કમળ સેવું. શ્રીગોકુળ૦ ૮

ધોળ ૭૫ મું.

ચાલો સખીશ્રીગોકુળ જઇએ, નીર્મળયમુનાજીન્હાઇયે;
કે અખંડ વ્રજવાસી થઇએ. ચાલો સખી૦ ૧
નિત્યમતિ યસોદાજી ઘાટે, મહાપ્રભુ ઉભા રંગીલી વાટે;
પ્રકટયા તે ભકત રસિક માટે. ચાલો સખી૦ ૨
શ્રીગોકુળપતિદાન દીએ ભારી, અંગીકૃત કીધીછે નારી;
સદા પ્રભુ મહા મંગળકારી. ચાલો સખી૦ ૩
પ્રાણજીવન મંદિરમાં રાજે, ભકતતણાં મહાદુઃખભાંજે;
આનંદ શ્રીગોકુળમાં ગાજે. ચાલો સખી૦ ૪
નેણાં ભરી પ્રીતમજી નિરખું, જન્મ સફળકરીને લેખું;
રમાડા સ્થળ ભાવ કરી પેખું. ચાલો સખી૦ ૫
શ્રીગોકુળ રંગતણી રેલી, લતાદ્રુમ ફુલી રહિ વેલી;
નિરખતાં થઇ રહી ઘેલી. ચાલો સખી૦ ૬
સ્ફટિકમણિ ગોવર્દ્ધનસોહે, શ્રીવૃંદાવનજોતાં મન મોહે;
તે સ્થળ જન્મો જન્મ જોઇએ. ચાલો સખી૦ ૭

શ્રીગોકુળવસીએરહેલી, શ્રીમહારાણી સાહ્ય કરે વહેલી;
ખેલું જઇ સખી સર્વે પહેલી. ચાલો સખી૦ ૮
શ્રીમહારાણી ઘેહેરાં બહુ ભાવે, ભક્ત સહુ દર્શને આવે;
તેનો લઇ પુષ્પે વધાવે,માધવદાસનેમનભાવે. ચાલો૦ ૯

ધોળ ૭૬ મું.

ધન્ય ધન્ય રાણા રાય સંઘ હો લાલ;
હાંરે ધન્ય ધન્યરે મેવાડો દેશ,
કૃપા કરીને શ્રીનાથજી પધારીયા હો લાલ. ૧
વ્રજમાંથી વહાલોજી પધારીયા હો લાલ,
હાંરે આવી વસીયારે મેવાડે દેશ. કૃપા કરીને. ૨
તળાવે તે તંબુ તાણીયા હો લાલ,
હાંરેઆવીઉતર્યોરેમારા વ્રજનોસાથ. કૃપા કરીને. ૩
ડુંગર કોરીને વહાલે મંદિર કર્યાં હો લાલ,
ત્યાં બીરાજેરે શ્રીગોવર્દ્ધન નાથ. કૃપા કરીને. ૪
શ્રીનાથજીને શ્રીદ્વારકાંનાથજીનાં જોડલાં હો લાલ,
હાંરે શ્રીનવનીતપ્રીયાજીરેશ્રીવિઠ્ઠલનાથજીની જોડ. ૫
શ્રીગોકુળનાથને શ્રીમથુરાંનાથનાં જોડલાં હો લાલ,
હાંરેશ્રીગોકુળચંદ્રમાજીરે શ્રીમદનમોહનજીનીજોડ. ૬
ત્યાં મધરાતે ગોવર્દ્ધન ભયો હો લાલ,

ત્યાં તળેટીરે ગોપાળપરૂ ગામ. કૃપા કરીને૦ ૭
ઝરણો તે ગોવીંદ કુંડ ભયો હો લાલ,
હાંરેત્યાંબનાસરે શ્રીમહારાણીજીનાંનીર. કૃપા કરીને. ૮
આસોટીયું વૃંદાવન ભયું હો લાલ,
હાંરે ત્યાં કાંકરોલીરે બંસીબટનો ચોક. કૃપા કરીને. ૯
કુમળ ચોકમાં ઝુલે ઘમર હાથીયા હો લાલ,
હાંરે ત્યાં ટોડલેરે રૂડા ટૈકે છે મોર. કૃપા કરીને. ૧૦
થાળ ભર્યા સગ મોતીએ હો લાલ,
હાંરે વધાવોરે શ્રીવલ્લભ પરિવાર. કૃપા કરીને ૧૧
સાકર કેરા કરા પડયા હો લાલ.
હાંરે ત્યાં દુધડે રૂડા વરસ્યા છે મેઘ. કૃપા કરીને. ૧૨
અજબ કુંવરીની વિનતિ હો લાલ,
તમે સુણજોરે શ્રીગિરિધરજી મહારાજ. કૃપા કરીને. ૧૩
સઘળા વૈષ્ણવની વિનતિ હો લાલ,
અમોને આપોરે શ્રીવ્રજમાં વાસ. કૃપા કરીને. ૧૪

ધોળ ૭૭ મું.

શ્રી વલ્લભ એ પ્રકટયા,
શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટજીને ઘેરરે, થઇ રહિ છે લીલા લ્હેરરે;
વહાલો પુષ્ટિની કરવા પેરરે. શ્રીવલ્લભ. ૧

થયાંઅવનીઉપરઅજવાળાંરે, ત્રૈલોકનાંતિમિરટાળ્યાંરે;
વહાલે વેણ અમારાં પાળ્યાંરે. શ્રીવલ્લભ. ૨
આદરથી આવ્યાં હરિ ઘેરરે, પોતાની કરવા પેરરે;
શિખવી સેવા કીધી મહેરરે. શ્રીવલ્લભ. ૩
માયા મત કીધો ખંડરે, પાખંડીને દીધો દંડરે;
એમનો જશ વાધ્યો નવખંડરે. શ્રીવલ્લભ. ૪
શ્રીલક્ષ્મણ ભટજીના નંદરે, વહાલો પુર્વજન્મનાચંદરે;
વરતાવે છે અતિ આનંદરે. શ્રીવલ્લભ. ૫
શ્રીઇલમાગારૂનાલાલરે, વહાલેવૈષ્ણવ ઉપરકીધોવહાલરે;
દીધાં દાન કીધાં બહુ ન્યાલરે. શ્રીવલ્લભ. ૬
નવખંડમાંનવાનવાદેશરે, એમનાગુણગાયનિગમમહેશરે;
એમનો પાર ન પામે શેષરે. શ્રીવલ્લભ. ૭
સુખડાંની લહેરો જાયરે, અતિ આનંદ ઓછવ થાયરે;
વલ્લભદાસ વલ્લભ જશ ગાયરે. શ્રીવલ્લભ. ૮

શ્રીબસેંબાવન વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૭૯ મું.

દોહરો.

શ્રીમદ વલ્લભ પ્રભુને નમું શ્રીવિઠ્ઠલેશ,
સાત સ્વરૂપ સહિત સઘળો વંશાત્મકવિશેષ. ૧

સેવક શ્રીવિઠ્ઠલેશજીના બસેંનેબાવન,
જેનું નામ ઉચ્ચાર માત્રથી થાય સૌ પાવન.

વલણ.

ગુણ ગોવિંદદાસના ગાઇએરે,
ચીતસ્વામિ પરમચિત્ત લાઇયેરે ૩
નંદદાસ શ્રીકૃષ્ણ આસકતરે,
ચતુર્ભુજદાસ સદા અનુરક્તરે. ૪
નિત્ય નાગરભાઇ ઓચરીએરે,
કૃષ્ણભટજીને મન ધરીએરે. ૫
ચાચાજી નારાયણદાસરે,
વિઠ્ઠલદાસ ભક્ત ઉલ્લાસરે. ૬
કૃષ્ણદાસ મોરારીદાસરે,
બાપા બેટા મન ઉલ્લાસરે. ૭
હરિદાસ જનાર્દનદાસરે,
રૂપ મોરારી રસ રાસરે. ૮
અલ્લીખાન વલીખાન બાદીરે,
જેમલ રજપુત હરી વાદીરે. ૯
માધવદાસ નાહાલચંદરે,
માધવદાસ કાયસ્થ ગુણવંતરે. ૧૦

કાયસ્થ ધણીને ધણીયાણીરે,
રૂપચંદ નંદ શુભ વાણીરે, ૧૧
એક બ્રાહ્મણ રાઘવદાસરે,
ગોપાલદાસ ગુજરાતનો વાસીરે. ૧૨
રાજા લાખાને એક બાઇરે,
હરીદાસ ખવાસ સુખદાઇરે. ૧૩
શેઠ જ્ઞાનચંદ જદુનાથરે
ભાઇલા કોઠારી હરિ હાથરે. ૧૪
માણેકચંદને એની નારીરે,
હરજી કોઠારી ગુણ ભારીરે. ૧૫
ગોપાલદાસ બ્રાહ્મણ લગાળીરે,
વ્યાસ ગણેશ બહુ ભાગ્યશાળીરે. ૧૬
મધુસૂદનદાસ છે હરિ વહાલારે,
એક કણબી માળાવાળા રે. ૧૭
એક વૈષ્ણવની છે કન્યારે;
રામાનંદને પરણાવી કન્યારે. ૧૮
એક વૈષ્ણવની બેટી ટેકીરે,
તે તો પરણી ધર્મ વિવેકીરે. ૧૯
વૈષ્ણવ એક તરૂના સંગીરે,

પાથો ગુજરી હરિરસ રંગીરે. ૨૦
એક વ્રજવાસી સુત નારીરે,
ગોપીનાથદાસ ગૌ ચારીરે. ૨૧
કણબી ગુજરાતી બે ભાઇરે,
દ્વિજ પત્નિ આગરાઇરે ૨૨
એક ગોડીઓ પંડિત શોભેરે,
એક રઘુપતિ દર્શન લોભેરે. ૨૩
એક પંડિતને કહાનબાઇરે,
વૈષ્ણવ ક્ષત્રીય છે આગરાઇરે. ૨૪
મોહા ઢીમરને દ્વિજ રેડું રે.
નારાયણદાસ હરિને તેડું રે. ૨૫
એક વૈષ્ણવ સુતરવાળારે,
રાજા આસકરણ પ્રભુ વહાલારે. ૨૬
બે હતીત પત્તીત તે કણબીરે,
વહુ અજબકુંવરી બેઉ ધર્મીરે. ૨૭
એક પ્રોહિત વેશ્યા કન્યારે,
ગંગાબાઈ છે પુર્ણ ધન્યારે. ૨૮
એક રાજાને એક ધોબીરે,
બે સાચોરા રસ લોભીરે. ૨૯

એક વૈષ્ણવ મહન ગોપાળરે,
બે કણબી પટેલ રસાળરે. ૩૦
સેવક એક વિરકતરે,
દયા ભવૈયા આસકતરે. ૩૧
એક વાણીઆને એક નારીરે,
એઉ પરમ વૈષ્ણુવતા ધારીરે. ૩૨
એક ક્ષત્રાણી વિરકતરે.
વાઘજી રજપુત આસક્તરે. ૩૩
એક ગોપાળદાસ ભીતરીયારે,
બીજા આઠ સેવક અનુસરીયારે. ૩૪
ગોપાલદાસ સીંધલ ભોળા ભાઇરે,
શેઠ પુત્રી દીવાનની જાઇરે. ૩૫
એક કુંઝડી રૂપાબાઇરે.
હરિદાસ સુતા સુખદાઇરે' ૩૬
એક ક્ષત્રી વૈષ્ણવ ખાસરે,
રાજા રણી પુત્રને દાઇરે ૩૭
શાહુકારનો બેટો વિલાસીરે,
એક વૈષ્ણુવ કષ્ણ પ્રકાશીરે. ૩૮
એક વેશ્યા ભાવનની વાસીરે,

તે હરિગુણ માંહિ નિવાસીરે. ૩૯

પુત્રજી વડો વિરક્તરે,
વેણીદાસ છીપા છે ભક્તરે. ૪૦

એક શ્યામળદાસ એક નાઇરે,
પુત્ર પઠણનો સુખદાઇરે. ૪૧

ઓઝા દામોદરદાસ છે ભક્તરે,
બેટી શાહુકારની આસક્તરે. ૪૨

વૈષ્ણવ એક ખડબુચાવાળોરે,
શેઠ આગરાઇને મન ભાળોરે. ૪૩

એક કાપડવાળો શોભેરે,
કણબી આંજણો વૈષ્ણવ લોભેરે. ૪૪

એક શાસ્ત્રી મોરારિદાસરે,
લાછબાઇ ભાટ ગુણરાસરે. ૪૫

રાજા રાણી હરિ મન ભાવેરે,
એક વૈષ્ણવ ડોલ ઝુલાવેરે. ૪૬

દ્વિજ શેઠ સોની પરમાનંદરે,
મહેરા પુરૂષોત્તમ ગુણવંતરે. ૪૭

એક બે ભાઇ ચંદન લાવ્યારે,
ચોપડા ભંડારીને મન ભાવ્યારે. ૪૮

ઠગ એક હસ એક સંગીરે,
માતા બેટી હરિ રસ રંગીરે. ૪૯
એક ગૃહસ્થીને વિરક્તરે,
બીજા બે ભાઇ આસકતરે, ૫૦
જીવા પારેખને જેપાળરે.
દોશી માધવદાસ દલાલરે. ૫૧
બેટા પટેલનો નિત્ય આવેરે,
બેટી પટવારીને મન ભાવેરે. ૫૨
હરિદાસ જમાઇ માણેકચંદરે,
પ્રભુએ ત્યાગ કર્યો મનરે ૫૩
એ ગિરિની પરિક્રમા કરતારે,
એક નીત્ય ઉઠી વ્રજમાં ફરતારે. ૫૪
બે કણબીએ કરી એવીરે,
લઇ કુવામાં નાંખી દેવીરે. ૫૫
કણબણ ગુજરાતની વાસીરે,
બેટી બીરબલની સુખરાસીરે. ૫૬
રાજા જોધસીંગ દક્ષિણનારે,
વળી પ્રોહિત તેના ઘરનારે. ૫૭
સાસુ વહુ સુરતનાં વાસીરે,

રાજા પુર્વના સુખરાશીરે. ૫૮
શેઠ સુત રહેનારો ગુજરાતીરે,
એક બ્રાહ્મણી નાગર જાતીરે. ૫૯
શ્રીવિઠ્ઠલેશ શ્રીજીને રૂપેરે,
દીધું દર્શન એને અનુપેરે. ૬૦
એક દુઃસંગ મીઠા વિરક્તરે,
બીજો ભાઇ આસક્તરે. ૬૧
વેણીદાસ છીપા છે ભક્તરે
એક રજપુત કાંઠાના આસક્તરે. ૬૨
દ્વિજની પત્ની વૈષ્ણવ સંગથીરે,
ખોયા કોહોડ પોતાના અંગથીરે. ૬૩
એક ન્યુન અધીક બે આવેરે,
એક દ્રવ્ય સામગ્રી લાવેરે. ૬૪
એ કુણબી ગાય ચરાવેરે,
એક રાસની રીત ચિત્ત લાવેરે. ૬૫
જોડ ઠગને એક ગુજરાતીરે,
સીતાબાઇ છે દક્ષણી જાતીરે. ૬૬
એક વૈષ્ણવને એક ભાઇરે,
દામોદરદાસ સુખદાઇરે. ૬૭

વડનગરમાં માધવદાસરે,
એક વૈષ્ણવ મહા વનવાસરે. ૬૮
ગુજરાતના ખાસ મોરારીરે,
ભકત ભીમ અતિ હેતકારીરે. ૬૯
એક દાસ ગોવર્દ્ધનધારીરે,
રામદાસ પરમ આચારીરે. ૭૦
જીયાદાસને નરહરિદાસરે,
રાજા ટોડરમલ સુખરાસરે. ૭૧
નરસીદાસને પીતાંબરદાસરે,
ધર્મરાજા ગોપાળ પ્રકાશરે. ૭૨
એક બ્રાહ્મણ માધવદાસરે,
એક વહેપારી સુખરાસરે. ૭૩
એક બ્રાહ્મણને એક નારીરે,
એક સ્ત્રી છે સુખકારીરે. ૭૪
એક જન ભગવાન બે ભાઈરે,
એક ઢીમલ સુખદાઈરે. ૭૫
દ્વિજ પત્ની મત્ની મોટેલરે,
એક સોદાગર રસ રેલરે. ૭૬
મીઠીદાસ ચતુર્ભુજ ભાવેરે,

ગોપાળદાસ ગોરવા કહાવેરે. ૭૭

એક ક્ષત્રી રઘુનાથરે,
ઓધો તરવાડી હરિ હાથરે. ૭૮

દેવ ઇશ્વરદાસ સાચોરારે,
સંતદાસ ક્ષત્રિ ગુણ ગોરારે. ૭૯

ક્ષત્રિ સુતને સુત બ્રાહ્મણનોરે,
એક વૈષ્ણવ રાજનગરનોરે. ૮૦

વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ સોહાવેરે,
એક દક્ષણી વૈષ્ણવ આવેરે. ૮૧

સ્વામી કૃષ્ણદાસ વિલાસીરે,
એક ક્ષત્રિ મથુરાં વાસીરે. ૮૨

દ્વિજ જોશી રાજા ભીમારે,
શાહુકાર સુત સુખ સીમારે. ૮૩

એક ક્ષત્રિ જાદવદાસરે,
હરિજન મથુરાં વાસરે. ૮૪

શાહુકાર વળી ક્ષત્રાણીરે,
એક વ્રજવાસી શુભ વાણીરે. ૮૫

દાસ પુરૂષોત્તમ પોકરણારે,
વળી દુર્ગાદાસ ગુણ ગણાણારે. ૮૬

ક્ષત્રિ ચોપડા ધ્યાનદાસરે,
લક્ષ્મીદાસ ગુજરાતમાં વાસરે. ૮૭
તારાચંદને ચતુર બિહારીરે,
વૈષ્ણવ ગુજરાતી અતી ભારીરે. ૮૮
હરિદાસ મોહન દાસરે,
માધો સાર સુત ગુણ રાસરે. ૮૯
દ્વિજ બેટી ક્ષત્રિ કન્યારે,
એક ચોર સેવક થયો ધન્યારે. ૯૦
એક ઉત્તમ શ્લોકદાસરે,
ખેડાવાળ ભક્ત રશ રાસરે. ૯૧
સાસુને સસરો જ્ઞાનીરે,
રજપુતની બેટી પરમાણીરે. ૯૨
સાચોરા દ્વિજ આનંદદાસરે,
એક બીઝડી છે સુખરાસરે. ૯૩
સધનદાસ દેવાદાસ કણબીરે,
રાજપુત્ર મોહનદાસ ધરમીરે. ૯૪
નરનારી વસે છે પ્રયાગરે,
માધવદાસ સુરત અનુરાગરે. ૯૫
ભટ્ટ કલ્યાણજી વીરાબાઇરે,

મહારાજ પુરૂષોત્તમ સુખદાઇરે. ૯૬
રૂડા રતનજી અધિકારીરે,
રૂપબાઇ પરમ ગુણ ભારીરે. ૯૭
વૈષ્ણવ ક્ષત્રિ છે આગરાઇરે,
એક મહીધરને પુલબાઇરે. ૯૮

દેવ ભીમ ભંડારીરે,
રાજા માનસિંહ અધિકારીરે. ૯૯
હવે પ્રોહિત સુખ વિખ્યાતરે,
કૃષ્ણદાસ ગોરવા જાતરે. ૧૦૦
વડનગરી માધવદાસરે,
દ્વિજ ઉજ્જેણીના સુખરાસરે. ૧૦૧
નારાયણદાસ સનોડીયા જ્ઞાનીરે,
લક્ષ્મીદાસ રજો ક્ષત્રાણીરે. ૧૦૨
રાજા બીરબલને તાનસેનરે,
આનંદા પરી સુંદર બેનરે. ૧૦૩
વેણીદાસ દામોદરદાસરે,
વીજા નગરીમાં વાસરે. ૧૦૪
એક એક ફળ લખી લીધુંરે,
લખીસ્વરૂપ હૈયામાં લીધુંરે. ૧૦૫

વલણ.

યથામતિએ કહ્યાછે, વળી બીજા છે અપાર;
પરમ તત્વનું તત્વ છે, એ ભક્તનાઆધાર. ૧૦૬
ભક્તરાજ શિરોમણિ, ને એકનો આધાર;
કર્યા જે વળી કરેછે, વળી કરશે નિરધાર. ૧૦૭
તે માટે સર્વે પ્રાતઃઉઠીને, તમે કરો કરાહાર;
કંઠમાં ધારણ કરો તો, હરિ મળે સુખસાર. ૧૦૮
સર્વે ભગવદીને નમન કરીને, એજ માગું નેમ:
શ્રીવિઠ્ઠલશ્વરની સૃષ્ટિ ઉપર, રહો દુર્લભ પ્રેમ. ૧૦૯

ધોળ ૭૧ મું.

સખી આજનો લાવો લીજીએ રે,
કાલ કોણે દીઠી છે. ટેક.
ફુલની ગાદીને ફુલના તકીયા,
ફુલનાં બીછાનાં બીછાવીએરે. કાલ. ૧
સોનાનાં સોગઠાં ને રેશમની ચોપાટ,
રૂપાના પાસા ઢળાવીએરે કાલ. ૨
સોનાનું પારણું ને રેશમની દોરી,
હરખે શ્રીનાથજી ઝુલાવીએરે. કાલ. ૩
વાનીના મેહુલા ને આનંદની હેલી,

સુખને સરવડે ભીંજાઇએરે. કાલ. ૪
વલ્લભના સ્વામિ પ્રભુ રસિક શિરોમણિ,
વળી વળી મુખડાં નિહાળીએરે. કાલ. ૫

ધોળ ૮૦ મું.

ચાલો તો શ્રીજી જઇએરે, શ્રીમુખ સુંદર જોવાને,
આવો તો તત્પર થઇએરે, શ્રીમુખ. ૧
મને ઘરમાં લાગે ઘેલુંરે. શ્રીમુખ.
હું તો કાંઇ ન સમજી પહેલુંરે. શ્રીમુખ. ૨
હું તો ઘરનો ધંધો ભુલીરે. શ્રીમુખ.
હું તો અંગો અંગે ફુલીરે. શ્રીમુખ. ૩
મને ભુખે ભોજન ભાવેરે. શ્રીમુખ.
સેજડીએ નીંદ્રા ન આવેરે. શ્રીમુખ ૪
મારા મનમાં મનમથ વસીયારે. શ્રીમુખ.
મારૂં કામ સકામે ધસીયુંરે. શ્રીમુખ. ૫
મોરલીમાં કામણ કીધાંરે. શ્રીમુખ.
મારાં મન હરીને લીધાં રે. શ્રીમુખ. ૬
કોઇ નંદજીનો લાલ મિલાવોરે. શ્રીમુખ.
જસોદાજીના પ્રાણ આધારરે. શ્રીમુખ. ૭
એવા રસીકરાય ગિરિધારીરે. શ્રીમુખ.

દાસનો દાસ જાય બલિહારીરે. શ્રીમુખ. ૮

ધોળ ૮૧ મું.

શ્રીગોકુળ ગામ સોહામણું રે, રૂડાં જમુનાનાં નીર;
શ્રીગિરિધરગાયોચરાવતાંરે, જોયા હળધરવીર. શ્રીગો. ૧
મોર મુગટ મુસ્તક ધર્યોરે, બાંધી કુસુંબલ પાઘ;
શીષ ફુલે શોભા ઘણીરે, વેણી વાસુકી નાગ. શ્રીગો. ૨
લર લટકન સીર પેચછેરે, કુંડલ ઝળકેછે કાન;
વાંકાંતેનયન સોહામણાંરે,ભ્રકુટીકામનાબાણ. શ્રીગો. ૩
અલક તિલક અલકાવલીરે, ઘુઘરાવાળા છે કેસ;
નંદ જસોદાના લાડીલારે, વહાલો નટવરભેખ. શ્રીગો. ૪
નકવેસર મુક્તામણિરે, માંહી નંગ જડયાં લાલ;
હડપચીએહીરલોઝગમગેરે,અધરબીંબરસાલ. શ્રીગો. ૫
બાંહે બાજુબંધ બેરખારે, ફુમક લટકેછે સાર;
કડાંપહોંચીનેહાથસાંકળાંરે,ઉરગજમોતીનાહાર.શ્રીગો. ૬
કટી મેખલા કટી કાછનીરે, સોહે લાલ ઇજાર;
ચરણે વાગે ઘુઘરારે, વાગે ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રીગો. ૭
કર લકુટી મોરલી ધરીરે, ઉભા જમુનાંને તીર;
સંગેતેસરખાગોવાળીયારે,રાખીરોકી વ્રજનાર. શ્રીગો. ૮
ટોળે મળી સૌ સુંદરીરે, મહી વેચવાને જાય;

મારગમાં રોકી રહ્યારે, રૂડા જાદવરાય. શ્રીગો ૯
મટુકી ફોડીને મહી ઢોળીયાંરે, તોડયો નવસેર હાર;
ફાટીમારીનવરંગચુંદડીરે,હરીએકર્યાંજઈ પોકાર. શ્રી. ૧૦
છેડલો છોડો છેલ કાનજીરે, જાવા દો થાય છે વાર;
ઘેર સાસુજી ખીજશેરે, ગાળ દેશે ભરથાર. શ્રીગો. ૧૧
સર્વ સખી વિનતિ કરેરે, લાગે હરીને પાય;
તમેજીત્યાનેઅમેહારીયાંરે,દાસદેખીગુણગાય. શ્રીગો ૧૨

ધોળ ૮૨ મું.

ધન્ય આજની ઘડી રળીયામણી,
હાંરે મારો વહાલોજી પધાર્યાની વધામણીહોજીરે. ટેક. ૧
હાંરે હું તો કદલીના સ્થંભ રોપાવતી,
હાંરે મારા વહાલાજીના મંડપ રચાવતી હોજીરે. ૨
હાંરે પુરે પુરે સોહાગણ સાથીયો,
હાંરે જેમ મલપતો આવે હરિ હાથીયો હોજીરે. ૩
હાંરે હું તો મોતીડાના ચોક પુરાવતી,
હાંરે મારા વહાલાજીની આરતી ઉતારતી હોજીરે, ૪
હાંરે હું તો ફુલડાના મોટ ગુંથાવતી,
હાંરે મારા વહાલાજીની સેજ બીછાવતી હોજીરે. ૫
હાંરે હું તો જાઉં શ્રીવલ્લભકુંવરને વારણે,

હાંરે મહેતા નરસીયાનો સ્વામી ઉભો બારણે હાજીરે. ૬

ધોળ ૮૨ મું.

મંગાબાઇએ તે ઝગડો માંડીયો,
શ્રીગિરિધરજીના લખ્યા પ્રમાણ;
વારી જાઉં શ્રીનાથને. ૧
પાદશાહે તે પરવાનો મોકલ્યો,
તમે છોડો શ્રીગોકુળ ગામ. વારી જાઉં૦ ૨
વ્રજવાસીએ મનમાં વિચારીયું,
આપણા સામાં બાંધ્યાં હથિયાર. વારીજાઉં૦ ૩
નવખંડ ભુમિ આપણી,
ચોદશ ચોબાજીનું રાજ, વારીજાઉં૦ ૪
બાવાજીએ શ્રીગુસાંઇજીને એમ કહ્યું;
અજબબાઇને આપ્યાં છે વરદાન. વારીજાઉં૦ ૫
પાદશાહનું તે અહીં શું ઉપજે,
મારી ઇચ્છાએ છોડું શ્રી ગોકુળગામ. વારીજાઉં૦ ૬
શિવ શેષ વિરંચિ રટણ કરે,
સુરીનર સરખા પાર પામે નહીં,
અજબબાઇને થયો છું આધીન. વારીજાઉં૦ ૭
વ્રજથકી તે વહાલોજી પધારીયા,

આવી ઉતર્યાં મેવાડે દેશ. વારીજાઉં૦ ૮
આમના રાજાને આવીરે વધામણી,
આપણા નાથજી આવ્યાનજીક. વારીજાઉં૦ ૯
રાણા રાયસંગે મનમાં વિચારીયું,
આપણે શી શી કરીશું ભેટ. વારીજાઉં૦ ૧૦
વહાલે તળાવે તંબુ તાણીયા,
મહિ ઉતર્યો શ્રીગુસાંઇજીનો સાથ. વારીજાઉં૦ ૧૧
વહાલે ડુંગર કોરીને મંદિર કર્યાં,
મહીં પધરાવ્યા શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ, વારીજાઉં૦ ૧૨
વહુ બેટી તે હીંડે મલપતાં,
હીંડે ઝાંઝરને ઝમકાર. વારીજાઉં૦ ૧૩
બનાસ તે જુમનાં જલ ભર્યાં,
વડલો તે બનસીબટ. વારીજાઉં૦ ૧૪
અજબબાઇએ તે વિનતિ એમ કરી,
જે કોઈ ગાય શીખેને સાંભળે,
તેનો લીલામાં થાજો વાસ. વારીજાઉં૦ ૧૫

ધોળ ૮૪ મું

શ્રીગોવીંદરાયજીરે, રસીયા,મારાહૃદયકમળમાંવસીયા. ૧
શ્રીમુખસુંદરરે દીસે, નિજ જનનાં મન જોવા હીસે. ૨

માલા તિલકરેબીરાજે, ભ્રગુટી ધનુષ સમાન બીરાજે. ૩
કાને કુંડલરે ઝળકે, જાણે ચપળા વીજળી ચમકે. ૪
હળવે મધુરૂંરે બોલે, એ વચનામૃત નહિ કો તોલે. ૫
શ્યામળ વરણેરે સોહીયે, નીર્ખંતાભવદુઃખડાં ખોઇએ. ૬
ચંચળ વર તનેરે ચાલે, હસતાં વૈષ્ણવ સામું ભાળે. ૭
સુંદરતાનીરે સીમા, લોચન તરૂપે અમૃત પીવા. ૮
શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજીરે માથે, જુગજુગજોડીબીરાજે સાથે. ૯
વિઠ્ઠલેશરાયજીરેલાલા ગોકુલ ઓચ્છવજી શું ઘણું વાલા.
પુત્રશ્રીગોપેશ્વરછોગાળા, શ્રીલક્ષ્મીનરસીહદીનદયાળ. ૧૧
અનુભવગ્રંથતણાવિસ્તાર શ્રીહરિરાયજીપ્રકટયાબીજીવાર
એસુખનિજજનનેઘણું દેછે, શ્રીભાગવતસદાનિરંતરકહેછે
પ્રકટયાશ્રીપુરૂષોત્તમઅવતાર, એમનીલીલાઅપપાર. ૧૪
એમના ગુણનેરેગાઇયે, ચરણકમળ રજ લેવાજઇયે. ૧૫
એવા સ્વામિશ્રીસમર્થ માથે, પ્રકટયાહૈવી જીવનેકાજે. ૧૬
સકળમનોર્થ રેસીધા, મનવાંછિતફળ માગ્યાં દ્યછે. ૧૭
શ્રીવ્રજભુષણનારેસ્વામિ, ચરણકમળવંદુશિરનામી. ૧૮

શ્રી સુરદાસજી કૃત સેવાફળ.

ધોળ ૮૫ મું.

ભજોગોપાળભુલમનજાઓ, મનુષ્યદેહિમેં એહિઅલ્હાવો.

ગુરૂસેવા કર ભક્ત કમાઇ, જબ તે મનુષ્યા દેહી પાઇ. ૨
જાઇ કુસમરીએ દેવ, નિતપ્રત્ય કરિયે હરિકી સેવ. ૩
સુનો સંત સેવાકી રીત, કરો ક્રિયા મન રાખો પ્રીત. ૪
પ્રાતઃઉઠી શ્રીકૃષ્ણકું આવે, જો ફળ માગે સો ફળ પાવે. ૫
જીને ઠાકોરજીકોદર્શનકીનોજીવનજન્મસફળકરીલીનો. ૬
જે ઠાકોરજીકી આરતી કરે, ત્રણ લોક તાકોં પાયન પરે. ૭
જે ઠાકોરજીકું કરે પ્રણામ. વઇકુંઠ હે તાકો નિજધામ.૮
જેહરિકો સ્મરે નામ, તાકું કુશળ નિત્ય પુરણ કામ. ૯
જોઠાકોરજીકું ધ્યાનમાંલાવે, ધ્રુવપ્રલ્હાદકી પદવીપાવે. ૧૦
જેનેહરિકોચર્ણામૃતલીનો, વૈકુંઠલોકઅપનોકરિલીનો. ૧૧
જોહરિઆગળવાજીંત્રબજાવેત્રણલોકરાજ્યપદાનીપાવે. ૧૨
જોહરિકું સ્નાન કરાવે, ગર્ભયોનિમાં કબહુ નાઆવે ૧૩
જોહરિકું કરે શૃંગાર, તાકોહે પુરણ અંગીકાર. ૧૪
જોઠાકોરજીકુંદર્પણદીખાવેચંદ્ર સુરજતાકુશીરનમાવે. ૧૫
જોઠાકોરજીકુંતુલસીચઢાવે,તાકીમહીમાકંઇના આવે. ૧૬
જોઠાકોરજીકુંકિર્તનસુનાવે, તાકુંઠાકોરનિકટબોલાવે. ૧૭
હરિ મંદિરમેં દીપકરે,અંધકુપ ભવમેં નહિ પરે. ૧૮
જોઠાકોરજીકીસેજબીછાવે, નિજપદપાવેદાસકહાવે. ૧૯
જોઠાકોરજીકુંપારણેઝુલાવે,વઇકુંઠસુખઅપનેઘેરલાવે. ૨૦

જોઠાકોરજીકું ધરાવેભોગતાકું પરમાનંદ નિત્ય એમ. ૨૧
પાવે પદવી જશોદામાત, તાસુખકીકછુક હીન બાત. ૨૨
ગ્વાલમંડલીસું ગોપાળજગાવે,સોઠાકોરકું સખાકહાવે. ૨૩
જોગોકુળગોવર્દ્ધનલીલાગાવે, ચરણકમળરસતબહીપાવે
જોવૈષ્ણવતાદરશીયકહાવેતાકીસંગત નિત્ય પ્રતિહોવે. ૨૫
શ્રીભાગવતસુણે આદરકરી,તાકે હૃદેમેં વસે શ્રીહરિ. ૨૬
જોઠાકોરજીકું ભોગ ધરાવે, સેવાકોફળ તબહી પાવે. ૨૭
જેકરે શ્રીજમુનાજળપાન, સોઠાકોરકેરહેસન્નિધાન. ૨૮
મંદિરમાં જો કરે બુહારી,કબહુનદેખેજમકીબારી. ૨૯
જોનેઠાકોરજીકીગાગરઆણી, વૈકુંઠલોકઅપનેસ્થાનકરાની
જોઠાકોરજીકો મંદિર લીપે,મનુષ્ય જન્મને જનજીતે. ૩૧
જોઠાકોરજીકો સીધોબીને,જીતનોતીર્થતીનને કીને ૩૨
જોઠાકોરજીકો બીને ફુલ, સદા બસે કાલિંદિકે કુલ, ૩૩
જોઠાકોરજીકી માળા પ્રોવે, સોપરમ ભક્ત કહાવે. ૩૪
જોઠાકોરજીકું ચંદનલગાવે, ત્રિવિધીતાપતા કુશથાવે. ૩૫
જોઠાકોરજીકોવાસણ ધોવે, સદા સર્વદા નિર્મળ હોવે ૩૬
જોહરિ કીર્તન મુખે કરે. મુક્તિ ચારતાકે પાએપરે. ૩૭
સેવામાં જો આળસ કરે,કુકુર હોયકે ફીર ફીર રમે. ૩૮
મન સાચે જો સેવા કરે, તબહી સેવા પુરણ કરે. ૩૯

સેવાકે આશરે રહિએ, સુખ દુઃખ સબહી સહીએ. ૪૦
જો સેવામાં સંદેહ લાવે, કોટી જન્મ પ્રેતકું પાવે. ૪૧
વેદપુરાણશાસ્ત્રજો ભાખે, સેવાકોરસ વ્રજ જનચાખે. ૪૨
સેવાકી અદભુત રીત, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ સોરાખે પ્રીત. ૪૩
શ્રીમહાચાર્યજીએપ્રકટ બતાવીકૃપાકરીતાકેમનભાવી. ૪૪
સેવાકો ફળ કહીન આવે, સુરદાસપ્રભુ રૂદયમેં ભાવે. ૪૫

ધોળ ૮૬ મું.

આવો આવોરે સુહાગી, વલ્લભીયાનો સાથ;
સખી મેવાડે પધાર્યા, શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ. ૧
સખી મનક્રમ વચન, તજો ગ્રેહનાં કાજ;
મેલો વેદ મર્યાદાને કુળની લાજ. ૨
છોડો માત પિતા પતિ સુત પરિવાર,
આપણે નયણે નિરખો શ્રીનંદકુમાર. ૩
વહાલો રૂપે છે રૂડલો ને ભીનલે વાન;
ગલ્લસ્થળ મંડીત કુંડલ કાન. ૪
બીરાજે અલક તિલક જાણીએ કંચનરેખ,
નાસા ગજમોતીને નટવર ભેખ. ૫
શિષ પાઘ સોરંગી ઉપર ચંદ્રિકા મોર,
વહાલો મનોહર મુર્તિને ચિત્તડાનો ચોર. ૬

વ્હાલો બંક અવીલોકની ભ્રગુટી કમાન,
એઉના નયણ અણીવાળા મદન શ્યાબાણ. ૭

વ્હાલો ચંચળ ચપળતા વારૂં ખંજન મીન,
શોભા જોઇને મૃગ થયા આધિન. ૮

બીંબાધર છે અતિ અરૂણ પ્રવાલ,
મુખ માધુરી માધુરી વાંસલડી રસાળ. ૯

જીરે કુસમ ઝરે મદ મુસકની હાંસ,
ઝળકે દંત દાડમ જેમ બીજ પ્રકાશ. ૧૦

કંઠે કંઠશ્રી ગળે ગુંજાનો હાર,
બાજુબંધ પોંહોચીને ઝુમકસાર. ૧૧

પાય પોહલ્ન નુપુરનો ઠમકાર,
ચાલે ગજપતિ ચાલ ઘુઘરી ઘમકાર. ૧૨

કટી કાછની કીંકણીનો ઝમકાર,
પાય અણવટ વીંછીઆનો ઠમકાર. ૧૩

જીરે સોળ કળાએ ઉદયો ચંદ,
વ્રજ જુવતી સુંદરીને મન ઉમંગ. ૧૪

એઉની આરતિ ઉતારે શ્રીવલ્લભરાય,
શોભા જોઈ જન વલ્લભ બલિ જાય ૧૫

ચાખડીનું ધોળ.

ધોળ ૮૭ મું.

ચાલો સખી નિરખીયે નંદકુમાર,
લટકંતા આવે હરી દિનદયાળ;
જોજો સખી છેલછબીલા હરિની ચાલ,
પ્રીયેને ચતુરે ઘડી હરિની ચાખડીરે લોલ. ૧
બેસણીયે કાંઈ લખ્યાંરે નાગરવેલ પાન;
ઢાકમાં કાંઇ લખ્યાંરે નાગરવેલનાં પાનઃ
ચરણ સકોમળ કંકુવરણે વાન,
કારીગરે કોરીને ફરતિ મેલી પાંખડીરે લોલ. ૨
ચાનીએ કાંઇ હંસ પોપટને મોર,
મુસ્તક ભમરીને ઉપર બોર;
તેની આગળ શોરે હમારો તોલ,
ઝીણી ઝીણી ઘુઘરી શબ્દ કરે ઘણારે લોલ. ૩
સાંકળીયો કાંઈ ગાંઠીરે સોના કેરે તાર,
હીરા માણેકે ગુંથ્યા હરિના હાર;
ફુલના પીછોરા કીધા વહાલે ભાર,
પીળાંને પચરંગી બીરાજે હરિને ફુમતાંરે લોલ. ૪

લંગરમાં કાંઈ સૂરજ રત્નને ચંદ્ર,
હાથે છે હીરલોને પહોંચીયે નંગ;
તેતો દેખી મ્હારૂં મન થાય ઉછરંગ,
આંગળીયોમાં વીંટીને અંગુઠામાં આરશીરે લોલ. ૫
કાષ્ટના કકડાની કીધિ વહાલે સાર,
એટલે ને શીદ લે અમારી સંભાળ;
પાહુલીઆના પુન્ય તણો નહી પાર,
પહેરીને પધાર્યા ગોવાળીઆની ઘેરમાંરે લોલ. ૬
એક એક સાનમાં સમજી જાય,
જેને જેવા ભાવ હોય તેવા ગુણ ગાય;
પ્રથમ નિરખું ને પછી લાગું પાય,
શ્રી વલ્લભકુળને નાથે તેસૌનેલીધાં લહેરમાંરેલોલ.

ધોળ ૮૮ મું.

હું બલિહારી તૈલંગ કુળ દીપક,
શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ;
તે કુળ પ્રકટયા શ્રીવલ્લભ દેવ.
જગત હિતકારણેરે લોલ. ૧
એમના બેઉ સુત છે પરમ કૃપાળ,
કે ચતુર શિરોમણીરે લોલ;

શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ,
કે અમ શિર એ ધણીરે લોલ. ૨

તે શ્રીવિઠ્ઠલનાથના સાત,
કે કુંવર પ્રકટ્યા સહીરે લોલ;
જાણીએ પોતે સાત સ્વરૂપ.
કે ધરીને પ્રકટ્યા મહીરે લોલ. ૩

શ્રીગિરિધરજી પરમ શુશિલ.
કે શુભટ અતિ શોભતારે લોલ;
શ્રીગોવીંદરાય તણું મુખચંદ,
કે ભક્તજન લોભતારે લોલ. ૪

શ્રી બાલકૃષ્ણજીના અતિશય નીલ,
કે ચરણ ચિત્ત લાવીએરે લોલ;
શ્રીગોકુળનાથજીના ચરણની રેણ,
કે જગતમાં કહાવીયેરે લોલ. ૫

ચતુર શિરોરણી શ્રીરઘુનાથ,
કે તેના ગુણ ગાઇએરે લોલ;
શ્રીજદુનાથજીના ચરણ સરોજ,
કે તેને દુર્લભ ધારીયેરે લોલ. ૬
સમર્થ વેદ તણો અતી વર્ણવ,

કે ગુણ ઘનશ્યામનારે લોલ;
રાખો ચરણ કમળની છાંય,
કે પોંહોચે કામનારે લોલ. ૭
સાત સ્વરૂપ તણો નીજ વંશ,
કે જગતમાં બિરાજજોરે લોલ;
સકળ સ્વરૂપના ચરણની રેણ,
કે અમ શિર ગાજજોરે લોલ. ૮
એ શ્રીવલ્લભનો નિજવંશ,
કે જગત હીતકારણેરે લોલ;
શ્રીવ્રજભુષણ જોઇ મુખચંદ્ર,
કે જાયે વારણેરે લોલ. હું બલિહારી. ૯

ધોળ ૮૧ મું.

હું બલિહારી તૈલંગકુળ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણતાતનેરેલોલ;
જે કુળ પ્રકટયાશ્રીવલ્લભદેવ, જગતહીત કારણેરલોલ. ૧
માધો માસ કૃષ્ણ એકાદશી, ભર વૈશાખનીરે લોલ;
પ્રકટ ધરીયું અગ્નિ મધ્યે કે, અગ્નિરૂપ સહિરે લોલ. ૨
સંવત પંદરસે પાંત્રીસ કે, વાર ગુરૂ ખરોરે લોલ;
સર્વેસર્યાં સેવકનાંકાજકે, વ્રજજનઆવીમળ્યાંરે લોલ. ૩
જીવને આપ્યાંદાન અનેક, કે વાર ન લાગી ઘણીરેલોલ;

પુષ્ટિમાર્ગ ચાલ્યો મરજાદકે, મર્યાદા ક્ષણુ રે લોલ. ૪
જગતને દ્રઢ કરવાને કાજકે શ્રીજી આવી મધ્યારેલોલ;
વાક્ય કહ્યુંશ્રીકૃષ્ણનીપ્રત્યેકે. બેઉએકાંતમધ્યારેલોલ. ૫
જીવ હેત રાખ્યો નિરધાર કે, લઇ ચરણે ધરોરે લોલ;
લાવી સોંપો અમારા ચરણ, કે દ્રઢ રાખશું રે લોલ ૬
એવાં વચન સુણીને હસીયા, કે જીવને દયા કરીરે લોલ;
નીશ્ચે વચન કહ્યું પ્રમાણ કે ત્રણવાર ફરીફરીરે લોલ. ૭
પછી વિચાર્યું દીનદયાળ, કે ત્યાં હરસાણી સહીરેલોલ;
પુછવા લાગ્યા દીનદયાળ,કે કહો કછુકહા સુનીરેલોલ ૮
ત્યારે શિષ નમાવ્યું દાસ, કે હું સમજ્યો નહીં રે લોલ;
કૃપાનાથે કૃપા કરી કહ્યું, કે સાંભળ દ્રઢ કરીરે લોલ. ૯
ભક્તજન ઉપર દયા ઘણેરે, કે હરસાણીયે કહ્યુ રે લોલ;
ભક્તનેઆપ્યાંદાનઅનેક, કેમનઆનંદ ઘણોરે લોલ. ૧૦
વહાલે એ.ધાર્યા અનેક, કે જગ વિસ્તારનેરે લોલ;
પ્રથમેહરિહળધર પ્રકટયા, કે રચના શી કહુંરે લોલ. ૧૧
માયાવાદ ટાળ્યો ભાર કે પ્રભુ સમર્થ સહીરે લોલ;
ત્યાંથીઆગળચાલ્યોવિસ્તાર,કેસાતમધ્યેરત્નમણિરે લોલ,
વ્રજનાજીવનએ વિશ્રામ, કે શ્રીગોકુળ નાથધણીરે લોલ;
જેણેજીત્યાખણ્ડખાખંડ, કે શાહજાહાંગીરસહિરે લોલ. ૧૩

આપી ગજમુક્તાની માળકે, પ્રભુરાખે નહિરે લોલ;
લઇનેસોંપી શ્રીજમુનામધ્યે, કેજમુનાએહાથે ગ્રહીરે લોલ.
જ્યારેકહી જાહાંગીરનેવાત,કેશાહે માની સહિરે લોલ;
માળા દેજો અમારી નાથ, કે બદલે ફરી કરૂંરે લોલ. ૧૫
શાહને લઇ બેઠા પ્રભુ નાવ, કેરૂપજ મુનીએ ધર્યુંરે લોલ;
માળા આપી તનક્ષણહાથ, કેશાહરીઝ્યોવધ્યુંરેલોલ. ૧૬
એ સુખ નિરખે વલ્લભદાસ, કે મન આનંદ ઘણોરેલોલ;
હું બલિહારીતૈલંગકુળદીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ.

ધોળ ૯૦ મું.

સુરજ ઉગી ઉદે થયો;
સર્વે સંસારીને માક રહ્યો.
લાલા લહેરી તું રંગીલો. ટેક૦ ૧
કાને કુંડલ મકરાકૃતિ,
હુ તો શ્રીદ્વારકાંનાથજીના મુખ જોતી. લાલા. ૨
શેરીએ શેરીએ ફુલડાં વેરૂં,
આવતાં જતાં તમને ઘેરૂં. લાલા. ૩
મારે ઘેર આવજો દહાડી દહાડી,
મારે ઘેર ફુલચંપાની વાડી. લાલા. ૪
મારે ઘેર આવો લટકે મટકે,

લવીંગ સોપારી બાંધુબે પટકે લાલા. ૫
મારે ઘેર આવો હરિ રમ ઝુમતા,
તમે મારી સાસુ નણંદને છો ગમતા. લાલા. ૬
ઓરા આવો ચોટી ઓળું,
પલંગપર પોઢો તો હું વા ઢોળું. લાલા. ૭
મારે ઘેર આવો હશે મશે,
દુધ સાકરીયાં પાઉં રસેરસે. લાલા. ૮
મારે ઘેર આવો તો રમાડું,
ઘરમાં પધારો તો રમાડું. લાલા. ૯
મે તો તમ સાથે પ્રિતી બાંધી,
છોડાવી નવ છુટે હીરની ગાંઠી. લાલા. ૧૦
દાસ વલ્લભ કહે ચરણે લાગું,
નેથી મારા જન્મોજન્મના ભયભાગું. લાલા. ૧૧

रासनो गरबो.

धोळ ९१ मुं.

શરદપુનમની રાત, નંદ સુત બંસી બજાવી,
રાસરમણની વાત લાલના મનમાં ભાવી. ૧
યમુના પુલિન પુનીત, શીત સૌરભ મંદાનિલ,

પરસેં વાધી પ્રીત, કામરસ થયું મન પકિલ. ૨
રજની પતિ સુખદાન, કહાન, દેખી મન હરખ્યા,
બંસી બજાવી કહાન, તાન મોહની રસ વરખ્યા. ૩

સાખી.

બંસી ધ્વનિ સુણિ સુંદરી, જન મન વાધ્યો અનંગ,
વિહ્વલતા પરવશ થયાં, ચિત્ત ચાહ્યું શ્યામને સંગ.
કોઇએ જમતા તજ્યા ભરથાર, બહારશિશુ મેલ્યાં રમતાં,
ઉલટા કર્યા શણગાર, નાર તજ્યાં મજ્જન ગમતાં. ૪
કોય ઉલટાં પહેર્યાં વસ્ત્ર, આશ અંતરમાં હરિની,
દોહોતી મેલી ગાય, જાય જાણે કરિ પ્રતિ કરિણી. ૫
ગુરૂજનની તજિ લાજ, કાજ મનમાં સિદ્ધ કરવા,
તોડી મરજાદાની પાજ, સાજ સાજ્યો રસ ભરવા. ૬

સાખી.

સદન તજી સો સુંદરી, ચાલ્યાં હરિની પાસ,
સરીતા જેમ સાગરભણી, મન રાસરમણની આશ. ૨
ચલ કચ કુંચ મણીહાર, અપાર શોભા તે ક્ષણમાં,
શ્રમનો મન વિચાર, સાર વધ્યો ઘણો તનમાં. ૭
કાલિંદીને કુલ, ફુલ તરૂ ફુલ્યાં સુંદર,
કમળ કુમુદ અનુકુળ, થયો તે સ્થળ સૌરભ ભર. ૮

ચંદ્ર ચંદ્રિકા માંય, ચંદ્રમુખિ ચપલા જેવી,
નંદ નંદન ઘનછાય, બની એ શોભા કેવી. ૯

સાખી.

કાલિંદી તટ નિકટમાં નટવર ગોકુલચંદ,
દેખી મન ટાઢું થયું, પડ્યાં પ્રેમ કામને ફંદ. ૩
કરજોડી કહે સૌ બાલ. હાલ તમ શરણે આવ્યા,
શાંત કરો સ્મરજાલ, લાલ અમને મન ભાવ્યા. ૧૦
મદન કોટિ અભિરામ, શ્યામ તમ સાથે રમવા,
મન વાંચ્યો બહુ કામ, ધામ રતિ લાગી નમવા. ૧૧
અધરામૃતનું પાન, કહાન જ્યારે કરશું મુખથી,
રહેશે ત્યારે નિદાન, પ્રાણ આ તનમાં સુખથી. ૧૨

સાખી.

મોર મુગટને કાછની, સુંથન ગુંજા માલ,
પીતાંબર છબિમન વસી દેખીલોચન થયાંનિહાલ. ૪
રસિક શિરોમણિ લાલ, દયાલ તમે છો મનના,
જાણીને અબલા બાલ, વાહાલ સુખ આપો તનનાં. ૧૩
દેખીતારે એવા દિન, મીનધ્વજ પરવસ મનના,
બોલ્યા તે વચન પ્રવીણ, નદીનદયા નિજજનના. ૧૪
સુખ દેવા પરમ અપાર, સાર એના મનનો લેવા,

ચિત્તના અતિ સુકુમાર, ભાર મોહન રસ રહેવા. ૧૫

સાખી.

વધુ જન સારાં વંશનાં, કરે કેમ વ્યભીચાર,
કંથ તમારા ઘેર છે, તમે ભજશો મને કેમ જાર. ૫
જોયું વિપિન સુખકાર, વાર યમુનાનાં પરસે,
સીત સુગંધ ઉદાર, ભાર મંદાનિલ સરસે. ૧૬
નિર્મળ ચંદ્ર પ્રકાશ, હાસ જાણે રવિજા કેરા,
સ્વચ્છરેણુ જાણે વાસ, કાસસુમ દંતનો ઘેરા. ૧૭
નીર તીર વન ઘોર, સોર જંતુનો જેમાં,
રજની કાલ કઠોર, ફરો કેમ અબળા તેમાં ૧૮

સાખી.

કાજ સર્યા મમ દરશથી, જાઓ ગોકુલ ધામ,
વાટ તમારી પતિ જુવે, તેનાં પુરાં કરો જઇ કામ. ૬
એવાં વચન સુણી વ્રજબાલ, લાલનાં કરકશ જેવાં,
મનમાં થયાં બેહાલ, ચાલ નહિ સૂઝે કહેવા. ૧૯
નેનકુંજથી ધાર, વારીની ચાલી જ્યારે,
અધર બિંબ સુકુમાર, નારનાં સુક્યાં ત્યારે. ૨૦
પદસરસિજ અંગુષ્ટ, દ્રષ્ટિથી ચરસી ધરણી,
મનમાં વાધ્યાં કષ્ટ, નષ્ટ મનની થઇ સરણી. ૨૧

સાખી.

ધીરજ મન માંહે ધરી, કરી નેત્ર જળ દુર,
કરજોડી વિનતી કરે, વ્રજસુંદરી પ્રેમનું પુર. ૭
ચિત્ત ચોરીને લાલ, હાલ અમને કાં કાઢો.
અબળાછીએ અમે બાળ,વહાલ પંથ કીધોકાંટાઢો. ૨૨
છોડીને ચરણ સરોજ, ઓજ નથી જાવા મનમાં,
કરશું તે તમથી મોજ, ફોજ છે સ્મરની તનમાં. ૨૩
તે પતિસુખ ધનધામ, કામ નથી તેનું અમારે,
છો તમે સર્વે શ્યામ, હામછે રાસની ભારે. ૨૪
જગ રૂપી જગદાધાર, સાર સહુના છો સ્વામી,
તનથી શો વ્યભીચાર, માર મોહન નહિ કામી. ૨૫

સાખી.

પ્રેમક મન તનનું હવે, તે તમ પાસે શ્યામ,
લોચન તમ મુખ લાલચુ, હવે કેમ જઇયે અમે ધામ ૮
તમે આનંદ ઘન રસરૂપ, તજે કોણ તમને પ્રાણી,
ભોગ ચતુરના ભુપ, કહે એમ વેદની વાણી. ૨૬
તમ સાથે રસભોગ, જોગ નિશ્ચે જે પામે,
લેશ ન તેને શોક, ઓઘ આનંદનો ધામે. ૨૭
દીન દયાળુ નાથ, હાથ માથે ધરી દીજે,

અભયદાનની આથ સાથ અમ રાસજ કીજે. ૨૮
કાત્યાયની વ્રજ અંત, કંત વચન તમે જે દીધું,
પાળો તેને ધીમંત, સંત જન સ્તુતિ પંથ કીધું. ૨૯

સાખી.

દીન મીન સમ મધુર વચન, સુણીને નંદકિશોર,
રાસ રમણનું પણ કર્યું, વ્રજસુંદરી જનમન ચોર. ૯
નિર્ધનને જેમ ધન, તન જેમ નિર્ધનને મલતાં,
ક્ષુધિતનેજેમભોજન,મન વાધ્યો હરખ તેવલતાં ૩૦
વ્રજ લલના વ્રજચંદ, ફંદમાં લીધા તારે,
શરદપુનમનો ચંદ, મંદ થયો શો ભારે. ૩૧
રસ દિપન ઉપચાર, ચારૂ ચંદન ચંદ્રોજ્જલ,
વિવિધ પુષ્પના હાર. ભાર સૌરભનો તે સ્થળ. ૩૨

સાખી.

એલાકમુક લવંગને નાગવલ્લી ધનસાર,
બીડી વિવિધ સુગંધની, માંય કાથો ચુનો ખેરસાર. ૧૦
શ્વેત સ્વચ્છ મૃદુ સેજ, તેજમાં એ શશિનું ભારી,
દીઠે સ્મર ઉપજેજ, કેજ કવિ મનમાં વિચારી. ૩૩
રત્નજડિત ચોસાર, થાળ સામગ્રીના સુંદર
મુકુર ધર્યા દીન ચાર, વાર પાટલ સુગંધભર. ૩૪

સરસ ગાનની તાન, કાને સુણિ ઉપજે રતી પતી,
વીણામુરજનું માન, દાન કરે સુખનું તે અતિ. ૩૫

સાખી.

પુષ્પબાણના બાણ, તે સમે થયાં સુખ દાન,
વ્રજજીવન મલિયા મળ્યું જ્યારેરસિકરતિનું માન. ૧૧
કોએ રતિસુખ પરવશ ચેત, હેતથી હરિને રીઝાવે,
વિવિધ ભાવ સંકેત, પ્રીતમને કંઠે લગાવે. ૩૬
નેત્ર કમલની સેન, મેનભર મનનો જતાવે,
બોલે મીઠાં વેન, ચેન ઘણું મનમાં લાવે. ૩૭
ખટરસ ભોજન થાળ, લાલને પાસે લાવે;
મુખમાંહે આપે બાલ, રસાલ તે હરિ મન ભાવે ૩૮

સાખી.

નિજકર કરિ બીડી સરસ, રસિકરાય મુખમાંય.
આપે વ્રજલલના લલિત, પોતે તેહેનુંચર્વિતખાય.૧૨
અધરબિંબ થયા લાલ, લલના લોચન જેવા;
દર્પણ લીધું બાલ, વાહાલથી પ્રિયકર દેવા. ૩૯
દર્પણ લઈ નિજ નાથ, હાથમાં નિજમુખ જોયું
ત્યારે રીઝયા અંકમાલ, બાલનેદઇ દુઃખ ખોયું. ૪૦
ચોપટ ખેલ રસાલ, ચાલ જેમાં રસની ભારી;;

બેલે શ્રીનંદલાલ, થઇ રતિસુખ તૈયારી. ૪૧

સાખી.

કુસુમમાલ કરથી કરી, વેણી ભુષણ અંગ;
ધારે એક બીજા મલી, વાધ્યાઆનંદજલધિ તરંગ. ૧૩
ગાએ કેદારોને બિહાગ, સુહાગ જે સુરનો જેમાં;
લયના લાગ્યા બાગ, જાગરૂક તાલ છે તેમાં. ૪૨
તાનના ભેદ અનેક, એક એકને સમજાવે;
રીઝી કરે તન એક, રસિક જન પ્રીતિ વધારે. ૪૩
કુસુમ પ્રચુર પર્યંક, અંક ભરી ભામિની સાથે;
બેઠા શ્રીકૃષ્ણમયંક, શંક તજી સરસિજ હાથે. ૪૪

સાખી

પરસી મૃદુલ કપોલને, લોચન લોલ વિશાળ,
પ્રિયતમવાતો કરે, ભરે પ્રેમથી લલના ને લાલ. ૧૪
અતિરતિસુરત સુજાન, માન તજી સુંદરી સંગે;
સકલબંધ સુખદાન, કાનકીધું શ્રમ થયોઅંગે. ૪૫
શ્રમસીકર તે અમંદ સુગંધયુત એવાશોભે;
ધરણીયે નીરમલચંદ, તારાં આવ્યા તેનાશુંલોભે. ૪૬
શીતલ તારે સમીર, નીર યમુનાનાં પરસે;
કંજપરાગથી ધીર, તીર તરૂ ધાતે સરસે. ૪૭
ત્યારે થયો શ્રમ દુર પુર સુખનો મનમાંયે;

રતિ પતિ કીધો ચુર, શુર એવા એ તે ત્યાંયે.　　　૪૮

સાખી.

જલસ્થલ કુંજનિકુંજમાં, યુવતિ પુંજને સાથ,
એવા વિવિધ વિહાર ભર, કરિ સુખ દે વ્રજનાથ.　૧૫
અચલ અનંત વિહાર, સાર શ્રુતિનો એ કેવલ,
કહેતાં ન આવે પાર, ધાર મનમાં છે એ ફલ.　　૪૯
આનંદમય નંદલાલ, બાલ વ્રજની નિકુંજ થલ,
પશુ પક્ષી દ્રુમજાલ તાલ સરિતા પ્રસૂન ફલ.　　૫૦
એવું મનમાં જ્ઞાન, ધ્યાન એવું સ્થિર માગું,
પ્રેમ ભક્તિ કરો દાન, કાન તમ પદજુગ લાગું.　　૫૧

સાખી.

સ્નેહ સૌખ્ય નિશ્ચલ કરો, જગજીવન નંદનંદ,
રસસિંગાર સંયોગનો એ પુરણ થયો પ્રબંધ.　　૧૬

સાખી.

સંવત શરયુગ નંદ શશિ, અસિત સપ્તમી વાર;
સરગુરૂગુર્જર એ મીતી, ને આશ્વિન માસ છે સાર. ૧૭

ધોળ ૯૨ મું.

પ્રથમ સ્મરૂ શ્રીવલ્લભનો પરિવારરે વહાલાજી,
કાંઇ તમ થકી ઉતરવું મારે પાર　　મારા વહાલાજી. ૧

પ્રથમ પડવે શ્રીગોવર્દ્ધન ગીરીધારીરે વહાલાજી,
જીરેતમદીઠેસુખથાય હૃદેમાં ભારી મારા વહાલાજી. ૨
બીજે શ્રીવનિતપ્રિયાજીને ગાઉ રે વહાલાજી,
જીરેહરખીને હરખીહર્ષ હૈયામાં લાઉં મારા વહાલાજી. ૩
ત્રીજે શ્રીમથુરાનાથ છબિલો બિરાજેરે વહાલાજી,
જીરે પુર્યા મનોર્થ પુર્ણ અમર છાજે મારા વહાલાજી. ૪
ચોથે શ્રીવિઠલેશરાય રસિલાને નિર્ખોરે વહાલાજી,
જીરે જુગલસ્વરૂપ બિરાજે સરખાસરખો મારા વહાલાજી.
પાંચમે શ્રી દ્વારિકાંનાથજી કરો રાજયધાનીરે વહાલાજી,
જીરેશંખચક્રગદાપદ્મ ધર્યા મનમાની મારા વહાલાજી. ૬
છઠે શ્રીગોકુળનાથ ધર્યો ગિરિરાજરે વહાલાજી,
જીરેઇંદ્રદમણમદ મોડયો સરિયાંકાજ મારા વહાલાજી. ૭
સાતમે શ્રીગોકુલચંદ્રમા વેણુધારીરે વહાલાજી,
વહાલેકર્યો છેરાસવિલાસ તેડયાંવ્રજનારીમારા વહાલાજી.
આઠમે શ્રીમદનમોહનજી ગોરે તન સોહેરે વહાલાજી,
જીરેજુગલસોહામણાંસંગેવ્રજવધુમોહે મારાવહાલાજી. ૯
નવમે શ્રીગીરીધરજી છે ગુણ ભંડારરે વહાલાજી;
જીરેશર્ણેજઇરહીયેતો ઉતરીયેપાર મારા વહાલાજી. ૧૦
દશમે શ્રીગોવિંદરાય રસિલાને નિરખુરે વહાલાજી,

વહાલેસેવ્યાશ્રીવિઠલેશરાય હૈયામાંહખું મારા વહાલાજી.
એકાદશી મં શ્રીબાલકૃષ્ણજી દિઠારે વહાલાજી,
કાંઇદર્શનકરતાં લાગોછો ઘણા મીઠા મારાવહાલાજી. ૧૨
દ્વાદશી શ્રીગોકુલનાથજી સુખકારીરે વહાલાજી,
વહાલરાખ્યોમાલાનો ધર્મતેપરવારી મારાવહાલાજી. ૧૩
ત્રયોદશી શ્રીરઘુનાથજીને ગાઉંરે વહાલાજી,
જીરેજાનકીજીવનનાથ ચરણચિત્તલાઉં મારા વહાલાજી.
ચતુર્દશી શ્રીજદુનાથજી જુગ જાણોરે વહાલાજી,
એને નમેછેમ્હોટાભુપનેરાયને રાણા મારા વહાલાજી.૧૫
પુનમે શ્રીઘનશ્યામજી રૂપની રાસરે વહાલાજી,
એશોભાજોઇ બલિજાયે માધવદાસ મારા વહાલાજી. ૧૬

ધોળ ૧૨ મું.

સુંદર શ્રીગોકુલ ગામરે, બિહારી શ્યામ;
બ્રહ્મ સંબંધનું ઠામરે, બિહારી શ્યામ. ૧
શ્રીમહારાણીજીની વાટરે, બિહારી શ્યામ,
સોહે શ્રીગોવિંદ ઘાટરે, બિહારી શ્યામ. ૨
દૈવી જીવને કાજરે, બિહારી શ્યામ;
પ્રકટ્યા શ્રીવલ્લભરાયરે, બિહારી શ્યામ. ૩
શ્રીપુરૂષોત્તમે કરૂણા કરી, બિહારી શ્યામ;

શ્રીવલ્લભ દ્વિજ દેહ ધરી, બિહારી શ્યામ. ૪
પોતાના જે જનરે. બિહારી શ્યામ.
વિછરયા છે બહુ દિનરે, બીહારી શ્યામ; ૫
સમર્પણ આપ્યાં સુખ સારરે, બીહારી શ્યામ;
થયો સેવાનો અધિકારરે, બીહારી શ્યામ. ૬
ઊંચ નીચ સહુ શર્ણે લીધા, બીહારી શ્યામ;
સર્વે તે પોતાના કીધા, બીહારી શ્યામ. ૭
ગ્રહી છે દૃઢ કરી બાંહ્યરે, બિહારી શ્યામ:
રાખો ચરણકમલકેરી છાંયરે, બીહારી શ્યામ. ૮
દયા કરો દીનાનાથરે, બિહારી શ્યામ;
સેવા શ્રીગીરિધરજીને હાથરે, બિહારી શ્યામ. ૯
રાખો ચરણ કમલની છાંયરે, બિહારી શ્યામ;
શોભા જોઇ વલ્લભદાસરે, બિહારી શ્યામ. ૧૦
દેજો ને વ્રજમાં વાસરે, બિહારી સ્યામ;
દોષ કોટિ નિવારી કીધાં કાજરે, બિહારી સ્યામ.૧૧

વધાવાનું ધોળ.

ધોળ ૧૪ મું.

(૧)

જીરે પહેલો વધાવો માહારે આવીયો.

શ્રીગોકુલપતિજીને દ્વાર,
માતા જસોદાજીએ હરખે વધાવીયો;
એમના મુખ ઉપર જાઉં બલીહાર,
ભલે શ્રીગીરીવરધર જનમીયા. ૧
જીરે વ્રજજન સર્વે આનંદીયા,
મળી વંદીયા ચરણ સરોજ;
ગીરીધરણ નવલચંદલાલના,
એમ કરતી હું નીશદીન ખોજ. ભલે શ્રી. ૨
પ્રભુ રૂપ તે નૈણે નીહાળશું,
મળી ટાળશું ભવનાં દુઃખ;
જીરે તનમન ધન સર્વ વારશું,
હવે સુલભ થયાં સર્વે સુખ. ભલે શ્રી. ૩
જીરે દધિ દુધ ઘૃત મધુરસ ભર્યા,
વળી નાચે ગાયે નરને નાર;
દીએ દાન નંદ બહુ રસ ભર્યાં,
વલ્લભદાસ શોભા બલિહાર. ભલે શ્રી. ૪

(૨)

જીરે બીજોને વધાવો મહારે આવીઓ,
શ્રીરાવળ હુવારે આનંદ;
શ્રીવ્રખુમાન કીરતીજી હરખીયાં,

નિરખી કુંવરી મુખચંદ્ર.
ભલે શ્રીરાધાજી વ્રજમાં પ્રકટીયાં. ૧
જીરે વ્રજજન સર્વે ટોળે મળ્યાં,
મળી ગાયે સુમંગળ ચાર;
જીરે જન્મી કુંવરી પ્રભાવતી,
ગુણ રૂપ જગત વીખ્યાત. ભલે શ્રી. ૨
જીરે ગઇ જસોમતીને વધામણી,
રળીયામણી સાંભળ વાત;
હવે નીશદીન નેણે નિહાળશું,
લીલા રસ સિંધુ અપાર. ભલે શ્રીરાધા. ૩
જીરે સઉ મળી કહે શ્રીનંદને,
આપણે કીજીએ વર વેહેવીશાળ;
જીવોને કુંવર નંદ લાડીલો,
એવાં શ્રીભૃખભાન કુમાર. ભલે શ્રીરાધા. ૪
જીરે એ જોડી અવિચળ સદા,
શ્રીવૃંદાવન વીપીન વિલાસ;
જીરે કરજોડીને કરૂં વિનતી,
વલ્લભદાસ શોભા બલિજાય. ભલે શ્રીરાધા. ૫

(૩)

જીરે ત્રીજેને વધાવો માહારે આવીયો,

શ્રીલક્ષ્મણ ભટજીને ઘેર.
શ્રીએલંમાજીને ઉદર ધર્યો:
કલિજીવ ઉદ્ધારણ એહ,
શ્રીવલ્લભ ભુતલ પ્રકટીયા. ૧
નિજ ધામથી પ્રભુજી પધારીયા,
કરવા સેવક જનની સાહ્ય.
દ્વીજ કુળ આ દેખી પ્રકટ કરી,
એવા અઢળક પરમ ઓદ્ધાર. શ્રીવલ્લભ. ૨
જીરે તીમીર હર્યો ત્રૈલોકનો,
ઉદયો છે તૈલંગ કુળ સૂર;
જીરે માર્ગ પુષ્ટિ દેખાડીયો,
વહાલે સોંપી સેવા રસ પુર. શ્રીવલ્લભ. ૩
જીરે શેષ સહસ્ત્ર મુખ સ્તુતિ કરે,
નવ લહે એમના ગુણોનો પાર;
જીરે કરજોડીને કરૂં વિનતિ.
વલ્લભદાસ શોભા બલિજાય. શ્રીવલ્લભ. ૪

(૪)

જીરે ચોથોને વધાવો માહારે આવીયો.
ભલે પ્રકટયા શ્રી વિઠ્ઠલેશ,
જીરે ભક્ત સકળ મન હરખીયા;

ટાળ્યો અનેક જન્મનો ક્લેશ,
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી પધારીયા. ૧
જીરે વદન કમળ અવલોકતા,
જીરે જગત સકળ વિખ્યાત;
જીરે ગોદ લઇને હુલરાવતાં,
ધન્ય ધન્યશ્રીઅંકાજી માત. શ્રીવિઠ્ઠલ. ૨
જીરે સુરીનર મુનીજન હરખીયા,
વળી હરખીયા કુસુમ અપાર;
શ્રીવલ્લભજીને આંગણે,
ત્યાં તો આનંદ મંગળ ચાર. શ્રીવિઠ્ઠલ. ૩
જીરે કળીમાં કારણ જાણજો,
વખાણજો દ્વીજ કુળ રાય;
વલ્લભદાસ શોભા નિર્ખે સદા,
એનો આનંદ મંગળ ગાય. શ્રીવિઠ્ઠલ. ૪

ધોળ ૧૫ મું.

આવોને પરમ સોહામણી, મળી મંગળ ગાઇએ;
આજ આનંદ મારે અતિ ઘણો સર્વે વાજીંત્ર વાઇરે. ૧
પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, જન્મનોરે દહાડો;
મોતી તે કેરા સાથીયા, મંદીર માંહે કઢાડો. ૨

મણિ મુક્તાફળ કેવડો, વચ્ચે ચોક પુરાવો;
શ્રીવલ્લભજી દાન આપે ઘણાં: કહેતાં ન આવે પાર. ૩
ભાટ યાચકો મળી ઘણા, બોલે જય જયકાર;
ભગવદી મન આનંદ ઘણો. ફુલ્યા અંગ ન સમાય. ૪
માધવદાસના પ્રભુના યશ સહુ કોઇ ગાય;
આજ્ઞાને પરમ સોહામણી, મળી મંગળ ગાએ ૫

ધોળ ૧૬ મું.

પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીગુરૂ વલ્લભનાં લેઉ નામ,
પુરૂષોત્તમ પૂર્ણ કામ શ્રીમહાલક્ષ્મી પતિજી. ૧
શ્રીલક્ષ્મણ રાજકુમાર શ્રીએલંમાજી પુત્ર ઉદાર,
શ્રીવલ્લભ પ્રાણ આધાર, ચરણચિત્ત લાવીએજી. ૨
વ્યાપક સઘળે વિશ્વાધાર સુખદાયક નંદકુમાર,
એ અક્ષર બ્રહ્મ અવતાર તે કહાં થકી સોહલાજી. ૩
શ્રીગોપીનાથ અભિધાન એ પૂર્ણ પુરૂષ પુરાણ,
એ જોગી જનને ધ્યાન ધરે ઘણાં દોહલાંજી. ૪
શ્રીરૂક્મણીજી રમણ પદ્માવતી પ્રાણજીવન,
શ્રીવિઠલ તન મન ધન કરીને જાણીએજી. ૫
એ પુષ્ટિ પદાર્થ સાર શ્રીવૃંદાવન શૃંગાર,
એમનાં નખ શીખ રૂપ હરનીશ ઉરમાં આણીયેજી. ૬

તુર્ય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણા યમુના મહારાણીજી નામ,
એ સર્વે સુખનું ધામ શ્રીકાલિંદીજી કહીએજી. ૭
શ્રીનવનીત પ્રિયાલાલ શ્રીમથુરાંનાથ કૃપાળુ,
શ્રીવિઠલનાથ દયાળ દયા સમુદ્ર લહીએજી. ૮
શ્રીદ્વારકાંનાથજીને ગાવો શ્રી ગોકુલપતી ગુણ છાયો,
એ અનાથના નાથ શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી. ૯
બિરાજે શ્રીમદનમોહન નટવર જનમથ મનસોધન્ય,
શ્રીબાલકૃષ્ણજીના વદનતણી શી ઉપમાજી. ૧૦
શ્રીગીરીધરજી ગુણવંત એહુના પાર ન પામે અનંત,
શ્રીભામની વહુજીના ચિત્ત વિષે ભલા ભાવિયાજી. ૧૧
જય જય શ્રીગોવિંદ એતો પૂર્ણ પરમાનંદ,
શ્રીરાણીવહુજીના આનંદદાયક કહાવીએજી. ૧૨
શ્રીબાલકૃષ્ણ રસરૂપ એમના સ્વરૂપતણા જશરૂપ,
શ્રીકમલા કંથ અનૂપમ ઉપમા શી કહુંજી. ૧૩
શ્રીગોકુલેશ શુભ નામ જીત્યા માયિક રાખી સુખધામ,
શ્રીપાર્વતી પતી કામના પુરણ એ સહીજી. ૧૪
શ્રીરઘુપતિ તેજ ભંડાર એઉના ગુણ યશનો નહીં પાર,
શ્રીજાનકી જીવનસાર ભક્ત ચિંતામણીજી. ૧૫
શ્રીજદુપતી જગજીવન એમનાં પ્રફુલીત પ્રસન્ન વદન,

શ્રીમહારાણી વહુજી ધન્ય કે જે શિર એ મણિજી. ૧૬
શ્રીઘનસ્યામજીને ભાવો એ પુષ્ટિ પદાર્થ પાવો,
શ્રીકૃષ્ણ તીના નાથ હૃદેમાં ધરૂજી. ૧૭
શ્રીલક્ષ્મીજી સતભામા શોભા યમુના કમલાદેવકાં,
એ બેટીજ સહિત નિત્ય સંભારજોજી. ૧૮
શ્રીદામોદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુ પદપંકજ પોસ;
એ પ્રકાશ સુરદાસ પરમાનંદદાસ છે જી. ૧૯
અતી આનંદ કુંભનદાસ હૃદે કૃષ્ણદાસ રસ રાસ,
એ ચારે ભ્રાત શ્રીવલ્લભ ચરણ નિવાસ છે જી. ૨૦
નંદદાસ ચત્રભુજદાસ ગોવિંદસ્વામિ ચિત્ત સ્વામિ,
એઉના પ્રભુ શ્રીવિઠલ અકળીત અંતરજામીજી. ૨૧
એ સંભારે સુખ થાય ધ્યાને પ્રસન્ન શ્રીવલ્લભરાય;
એ અષ્ટ સખા પદરજ પરસે રહે શી ખામીજી. ૨૨
ચોરાશી સંભારે વૈષ્ણવ બસેંબાવન ધારો
શ્રીવલ્લભી સૃષ્ટિ વિચારો નીત્યપ્રતિ ક્ષણક્ષણજી. ૨૩
શ્રીગોવર્દ્ધન ધરણ શ્રીરાધિકારમણ,
એ વ્રજવનીતા સુખ કરણ સેવી સુખ માનિયેજી. ૨૪
શ્રીગોવર્દ્ધન ગોકુળ ધન્ય શ્રીમથુરાંજી મન આણો,
શ્રીવૃંદાવન વખાણો સહુ વ્રજદેશનેજી. ૨૫

શ્રીગીરીવરધારી લો ચારે જુથ વિચારી,
સર્વે વલ્લભી લેજો વિચારી ભક્તિ અશેષ છેજી. ૨૧
શ્રીવલ્લભનો પરિવાર એ છે સૃષ્ટિ શિરોમણિ સાર,
તમો સ્મરો વારંવાર નીત્ય નેમશું જી. ૨૭
હું માગું વ્રજરાજ મુજને સ્મરણ નીત્ય થાય,
જન દયારામ જશ ગાય ધરી ઉર પ્રેમશુંજી. ૨૮

ધોળ ૧૭ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ આજ પ્રકટ હુવારે,
શ્રીકૃષ્ન દ્વીજ વર અવતાર. ૧
તાત શ્રીલક્ષમણ અતિ આનંદ ભર્યારે:
ધન્ય ધન્ય વાત ઇલંમાગારૂ. ૨
માઘો માસ કૃષ્ણ એકાદશીરે,
શુભ દીન શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર. ૩
દૈવી જીવ અનેક ઉદ્ધારવારે,
ભુતલ દ્વીજ કુળ લીયો અવતાર. ૪
રાસરમણ લીલારસ રંગ ભર્યારે,
સદા પ્રસન્ન વદન રસ રૂપ. ૫
શ્રીભાગવત પતિ પદમણિ પરમ સુતા,
રાજત સકલ શ્રૃંગાર અનૂપ. ૬

ચરણુ કમળની શોભા શી કહુ ંરે,
ઝગમગ દશ ચંદ્ર પ્રકાશ, ૭
ચરણકમળ કોમળ અતિ શોભીતારે,
વૈષ્ણવ જન શીદ સદા નિવાસ. ૮
લલીત જુગ જુગ જગ સોહામણીરે,
પુરણ વેદ સકલ શુભ સાર. ૯
નાભી ગંભીર વલીત રોમાવલીરે,
શોભા શી કહું નહીં પાર. ૧૦
વિશાળ ઉરસ્થળ પર મુકતાવલીરે,
જગ્યા પવિત્રની કાન્તી અપાર. ૧૧
તીનરેખા ગ્રીવા સુંદર બનીરે,
સોહીયે તુલસીની માળ સુધાલ. ૧૨
જુગ ભુજ દંડ અજાન અવિલંબીતારે,
આપે ભક્ત અભેપદ દાન. ૧૩
સુંદર હસ્ત કમલ લટકે કરીરે,
કરે ભક્તને ઉપદેશ. ૧૪
ચીબુક નાસા અધર મોહનીરે,
અદભુત ગોળ કપોલ સુભાલ. ૧૫
નેત્ર કમળ ભ્રકુટી રળીયામણીરે.

કૃપા દૃષ્ટિ અવલોક વિચાર. ૧૬
વિશાળ ભાલ બીચ તિલક સોહામણાં રે,
કેશ અંબોડા કચ્યો સુધાલ. ૧૭
કેસરિયા ધોતીને ઉપરણારે,
જય જય શ્રીલક્ષ્મણસુત મહારાજ. ૧૮
છોકર લેહેકે બેહેકે માધુરીરે,
બીરાજે શ્રીગોવીંદ ઘાટ સમાન. ૧૯
વૈષ્ણવનાં મન અતી આનંદ ભર્યાંરે,
કરે વીવીધ મંગળ જશ ગાન, ૨૦
જય જય કરી બોલે સૌ મળીરે,
ઉચ્ચરે શ્રીલક્ષ્મણ સુત ગાન ૨૧
એ લીલા નીત્યપ્રતી મનમાં વસોરે,
જન્મો જન્મ આપો વ્રજવાસ. ૨૨
શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઉં પ્રેમશુંરે,
વૈષ્ણવ જન પદ કીંકરદાસ. ૨૩
શ્રીગોવર્દ્ધનધર નીર્ખું ઘડી ઘડીરે,
વ્રજાધીશ મન સદા હુલ્લાસ. ૨૪

ધોળ ૧૮ મું.

સ્યામળો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમાં,

લાડીલો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમાં;
કુંજમાં ગઇતી મને નાંખી દીધી ફંદમાં,
અંગોઅંગ ભીજી હું તો રસીયાજીના રંગમાં. સ્યામળો

સાખી.

કુંજ મહન સોહામણાં શોભા અપરંપાર,
વ્રજ જુવતીના જુથમાં બીરાજે શ્રીગીરીધરલાલ–૧
સાન કરી કહે છે સખી ચાલો વૃંદાવનમાં. સ્યામળો.

સાખી.

વૃંદાવન ચાલ્યાં સખી પહેરી નવરંગ ચીર,
વાંસલડીની ધુની સુણી નવ રહી ધારણ ધીર–ર
શ્રીજમુનાજીના ઘાટમાં ને સહેલીના સાથમાં,
આવીને ઓચીંતી મને ભીડીઅંગો અંગમાં. સ્યામળો.

સાખી.

વાટ ઘાટ ઉભા રહી કાંકરી મારે કહાન,
સૌ સખીયોના દેખતાં એણે કીધાં અનુચીત કામ–૩
બેઠીતી ઘર કામમાં ને સુણી ધુની કાનમાં,
ચાલી હું તો તાનમાં ને રીઝી એના ધ્યાનમાં. સ્યામળો.

સાખી.

કામ ધામથી પરહરી નીસરી ઘરથી બહાર,
એ વહાલાને કારણે મેં તજ્યાં કુટુંબ પરીવાર–૪

લાલની લટકમાં ને ભૃકુટીની મટકમાં;
ચાલી ચટક મન વસ્યું છે મુગટમાં. સ્યામળો.

સાખી.

લટક મટક રસીયા તણી મદન મનોહર વેશ,
મોર મુગટ સોહામણા એના ધુઘરવાળા કેશ—૫
દાસ કહેછે કોડ પુરો મારા મનના,
આપો વ્રજવાસ થાઉ નીજ જનના. સ્યામળો.

સાખી.

આશા પુરી સઉ મનતણી કીધોરાસ વિલાસ,
દાસ કરીને સ્થાપીયાં, રાખ્યાં ચરણકમળની પાસ—૧
સ્યામળો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમાં,

ધોળ ૧૧ મું.

ચાલને ચાલ ઉતાવળી, લાલને જોવાને જઇએ;
મનડું તે પ્રેમે ભેગીને સહુ સુખીયાં રે થઇએ. ૧
નહાનડીઓ શ્રીદ્વારકેશજી, મારે હૈડે વસીયા;
વહાલોજી નિદ્રા નવ કરે, સેવાના છે રસીયા.
અમીરેભરી હરીની આંખડી, અતી છે અણીયાળી;
સામું જોવાને સુંદરિ, લાલે મીઠડી માંડી. ૩
ચાંચ જાણે પોપટતણી, એમના નાકની દાંડી;

જાણે પરવાળા અધર છે, દીસે એમ રાતલડી. ૪
મુસ્તક નવરંગ મોળીઆં, શોભે કમળને વાને;
બે પાસ શોભીતા લાલને મોતી ઝળકે છે કાને. ૫
ઓઢણુ આછી લોબડી, કોટે કનકની માળા;
એક જીભ્યાએ શું કહું, એમના અંગના ચાળા. ૬
ચિતડું તે મ્હારૂં ચોરીયું, મોરલીને નાદે;
કાળી ધોળી બોલાવતાં, એમને સર્વે સાદે. ૭
એવો કોઈ સાંભળ્યો નથી, નેણે નત્ર દીઠો;
હીડે છે મોડા મોડ તે, અતી લાગેછે મીઠો. ૮
સનકાદિક સેવા સદા, એનો રસ છે રૂડો;
ઘરમાં રહી શું કીજીએ સંસાર છે કુડો. ૯
મનુષ્ય દેહ પામીને રૂડું રત્નજ લીધું;
શ્રીગીરીધરલાલ જીવનશું, મ્હારૂં ચિત્તજ બાંધ્યું. ૧૦
જુગજુગ જીવો મ્હારો વાલમો, સેવક સુખકારી;
નારાયણ ગુણ રૂપને જાઉં બલીહારિ ૧૧

ધોળ ૧૦૦ મું.

આજ સૈયરરે વધામણાં, વ્રજ વાગ્યાં નિશાન;
પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, થયાં કોટિ કલ્યાણ. ૧
ચાલની ચાલ ઉતાવળી, લાલને બેવાને જઈએ;

તન તલપે મન ભેળીને, આપણે આનંદ લઇયે. ૨
અમીરે ભરી હરીની આંખડી, નયણાં છે રે રસાલ;
ચરિત્ર કરે મન ભાવતાં, પારણે પહોઢયા દયાલ. ૩
એ તો નિદ્રા નહી કરે, જોવાના છે રસીયા;
માધવદાસના પ્રભુજી, મહારે વન વસીઆ. ૪

ધોળ ૧૦૧ મું.

ધન્ય દહાડોરે આજનો, ધન્ય શ્રીગોકુળ ગામ;
ધન્ય ધન્ય જશોદામતી, પ્રકટયા સુંદીર સ્યામ. ૧
શ્રાવણ માસ સોહામણો, નવમી તીથીનું રે નામ;
વ્રજમાં ચાલી વધામણી, ખરચવા દશગણા દામ. ૨
વ્રજમાં પ્રેમરસ ઉલટયો, ટાળવા દુનિયાનું દોષ;
જોષીને તેડોરે રાયજી, જુગતે જોવાને જોષ. ૩
આનંદ ઓછવ અતિ ઘણો, ગોપી ગાય છે ગીત;
માણેક મોતીને હિરાના, આપ્યાં હેમને વીત. ૪
ફુલ્યાં ફુલ્યાંરે સહુ ફરે, ફુલ્યાં શ્રીગોપીજન;
ફુલ્યાં શ્રીજમુના જોઇને, ફુલ્યાં શ્રીવૃંદાવન. ૫
સુરીનર સ્વપ્ને દેખે નહી, શીવજી સરખારે સંત;
બ્રહ્મા નિગમ જાણે નહીં, કોઇએ ન પામેરે અંત. ૬
મ્હોટાં ભાગ્ય આહીરનાં, શોભા કહી નવ જાય;

પ્રેમે પ્રકટયા શ્રીનાથજી,ગુણ માધવદાસ ગાય. ધન્ય. ૭

ધોળ ૧૦૨ જું.

શ્રીનાથજી તે છેલ બીરાજતાજો. ટેક૦
સખી ચાલો તો જઇએ શ્રીજી શહેરમાંજો;
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી બીરાજે લીલાલહેરમાંજો. શ્રી. ૧
પહેલાં દર્શન તે મંગળના હરખીયાંજો,
મ્હારા નાથનાં સ્વરૂપ નેણે નિર્ખિયાંજો. શ્રીનાથજી. ૨
બીજાં દર્શનમાં શૃંગાર વહાલે બહુ ધર્યાજો,
મ્હારા નાથને લક્ષ્મીજી વર્યાંજો. શ્રીનાથજી. ૩
ત્રીજાં દર્શન તે ગ્વાલ બાલ ભોગનાંજો,
મુખે મોરલીને છડી લીધી છેલમાંજો. શ્રીનાથજી. ૪
ચોથાં દર્શન તે રૂડા રાજભોગનાંજો,
વિવિધ ભાતની સામગ્રી સંજોગમાંજો. શ્રીનાથજી. ૫
પાંચમાં દર્શન તે ઉત્થાપનના સાંભળ્યાંજો.
શંખ વાગ્યોનેવૈષ્ણવથયા ઉતાવળાજો. શ્રીનાથજી. ૬
છઠ્ઠાં દર્શન તે ભોગ સંજોગનાંજો,
વિવીધ અમૃતમેવા ધર્યા ઉમંગમાં જો. શ્રીનાથજી. ૭
સાતમાં દર્શન તે આરતીમાં મન ઠર્યાં જો,
ભીડ ભારીને વૈષ્ણવ બહુ મળ્યાજો. શ્રીનાથજી. ૮

આઠમાં દર્શન ને શયન કર્યાં શ્રીહરીજે,
દર્શન કરીને વૈષ્ણવ આનંદ ભરીજે. શ્રીનાથજી. ૯
ચંદુલાલ મટ્ટુલાલજીની જોડછે જે.
ગિરિધરલાલજી બિરાજે લીલ લહેરમાંજે. શ્રી. ૧૦
વહુજી ભાભીજીને બેટીજી મહારાજ છે જે,
એમને આઠે દર્શનનો ઘણો ભાવછેજે. શ્રીનાથજી. ૧૧
જે કોઇ ગાય શીખે ને સાંભળે જે,
તેહેનો ચરણ કમળમાં વાસછે જે. શ્રીનાથજી. ૧૨
એમનાં દર્શન થકી સુખ થાય છે જે,
વલ્લભદાસ શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય છેજે. શ્રીનાથજી. ૧૩

ઘોળ ૧૦૨ જું.

અમે આવ્યાં તમારે આશરે અલબેલાજી,
હવે શું કરીએ જઇ સાસરે અલબેલાજી. ૧
ફેરાતણું ફળ એ મળ્યું અલબેલાજી,
મનગમતું મુજને મળ્યું અલબેલાજી ૨
હીરલો વાવ્યો હાથમાં અલબેલાજી,
તમે શોભો સૈયરના સાથમાં અલબેલાજી. ૩
તમારૂં સ્યામળું અંગ અડશોમાં અલબેલાજી,
ગુણવંતીને લાંછન લગાડશોમાં અલબેલાજી. ૪

જો જાણશે મારી માવડી અલબેલાજી,
કાન્હા સાથે પ્રીત શી આવડી અલબેલાજી. ૫
અમે કાજળ આંખમાં આંજશું અલબેલાજી,
તમો નેણાંની ચોટ નાંખોમાં અલબેલાજી. ૬
હું તો દાન નહિ આપું દોકડો અલબેલાજી,
અમો જવાબ આપીશું રોકડો અલબેલા.જી. ૭
હું બીવરાવી બીહીતી નથી અલબેલાજી,
હું ઓશીયાળી કોઇની નથી અલબેલાજી. ૮
હું ઓશીયાળી પ્રભુ તમતણી અલબેલાજી,
શ્રીવલ્લભના સ્વામી માથે છો ધણી અલબેલાજી. ૯

ધોળ ૧૦૪ થું.

વનમાં વાગેરે વાંસળી, મ્હારે મંદિરીએ સંભળાય ટેક.૧
મોહ સૌપામીરેસોહાગણી, જીવડોઆકુળ વ્યાકુળથાય.૨
વેગે ચાલીરે વનીતા,મેંતો ઘરમાં નવરહે વાય. વનમાં.૩
દેહની દશારેવિસરી, અંગે આભુષણ બદલાય. વનમાં.૪
ભુવનભુવનથીરે ભામની,ચાલી કામકરીવરત્યાજ. વ.૫
સાસરૂં સૈઇયરરે મેલીયું,લોપીલોકડીયાંની લાજ. વ .૬
વન સહુ આવીરે ગોપીઓ,નેણે નિરખ્યાં સ્યામ શરીર. ૭
રૂમનાથહરખ્યારેહૈયેઘણું, સુંદીરજમુનાંકેરેતીર.વનમાં.૮

ધોળ ૧૦૫ મું

આજ આનંદ નંદજીને દ્વારરે,
વ્રજમાં થઇ છે લીલા લહેરરે. ૧
ગોપી અતિરે ઉલટ ભરી આવેરે,
થાળ મોતીનો ભરી લાવેરે. ૨
વહાલાને વિવેક વધાવેરે,
વહાલો ત્રિભુવનનાથ કહેવાયરે. ૩
વહાલો હસ્તનાં ધાવણ ધાવેરે.
વહાલો ગોપીઓને લાડ લડાવેરે. ૪
એવાં હેત ગોપીપર કીધારે,
દહી માખણ ચોરીને પીધાંરે. ૫
વહાલા મથુરામાં શું મીઠુંરે,
એવું કુબ્જામાં શું દીઠુંરે, ૬
વહાલે કુબ્જાની સંગે મોહ્યારે,
વહાલો ગોપીઓની સાથે સોહ્યારે. ૭
ગોકુળ આવોને વ્રજના વહાલારે,
તમે નંદ જસોદાના લાલારે. ૮
ગોકુળ આવોને વ્રજના વાસીરે,
તમે માણ્યું શોખ્યા છે માસીરે. ૯

ગોકુળ આવોને ગિરિવરધારી,
તમારી વાટ જુએ છે વ્રજનારીરે. ૧૦
વહાલા જમુનાંજીને ઘાટેરે,
તમે વસ્ત્ર હર્યા શા માટેરે. ૧૧
વહાલે ગીરી ગોવર્દ્ધન ધાર્યોરે,
એવો મદ ઇંદ્રનો ઉતાર્યોરે ૧૨
વહાલા વૃંદાવનની વાટેરે,
તમે મહી લુટયાં સૌ માટેરે. ૧૩
વહાલે જમુનાજીને તીરેરે,
વહાલે મોરલી વગાડી ધીરે ધીરેરે. ૧૪
ધન્ય ધન્ય જમુનાનો આરોરે,
મ્હારો સફળ કર્યો જન્મારોરે. ૧૫
વૃંદાવન રમીયા રાસરે,
પુરી સર્વ ગોપીની આશરે. ૧૬
બલિહારી જાય માધવદાસરે,
માગે ચરણકમળની આશરે. ૧૭

ધોળ ૧૦૬ હું.

નહાના સરખા શ્રીનાથજી, નહાના નહાનારે હાથ;
નહાની લખુટીઓ કરગ્રહિ, સુંદીર દીસો છો પ્રાણનાથ.

નહાના. ટેક. ૧

નહાના સરખા ગોવાળીયા, નહાની સરખી ગાય;
માથે સીંગડીરે શોભતી, ગૌ ધેન ચાનવાને જાય. ૨
નહાની બંસીરે કરગ્રહી, હર્યાં ગોપીનાં મન;
રૂડો નંદજીનો લાડીલો, રૂડુ શ્રીવૃંદાવન. નહાના. ૩
નહાની સરખીરે મોજડી, નહાના સરખા છે પાય;
પાએ રણઝણ ઘુઘરી, અણવટ વીંછુવા સાર. નહાના. ૪
પ્રભુજીના મુખપર મોરલી, વાઇ વેણુ રસાલ;
શબ્દ મોહીરે ગોપીકા, રોતાંમેહેલ્યાંછે બાળ. નહાના. ૫
કાળંદીને કાંઠડે ઉભા વગાડો છો વેણ;
જવાદોને જાદવા, કે વ્રજમાં થાશે પોકાર. નહાના. ૬
આંગળી સાહીને હરી તાણશો, પ્રભુમારૂં ધ્રુજે છે અંગ;
સઘળીગોપીકાઆવશે, તમનેઘેરશે મહારાજ. નહાના. ૭
કે બંસીબટના ચોકમાં, ઉભા વજાડો છો વેણ;
માધવદાસની વિનતી, આપોશ્રીવ્રજમાંવાસ નહ'ના. ૮

ધોળ ૧૦૭ મું.

મ્હારે મંદિર પધારો શ્રીનાથજી,
હુંતો જોઉંરે તમારી વાટ. મારે૦ ૧
હુંતો શેરી વળાવી સજ કરૂં,

હું તો ફુલડાં વેરાવું સારી વાટ. મારે૦ ૨

હું તો ચીરના ચંદરવા બંધાવતી,
હું તો પથરાવું લીલા પીળા પાળ. મારે૦ ૩

હું તો શૃંગાર ધરાવું હરીને ભાવતા,
હું તો દર્પણ દેખાડું મ્હારા નાથ. મારે૦ ૪

હું તો મીઠડા મેવા મંગાવતી,
આરોગો શ્રીવૈકુંઠનાથ. મારે૦ ૫

હું તો શીરો કરાવું સ્નેહ તણો,
જીવણ આરોગો હાથ. મારે૦ ૬

હું તો જમુના જળ ઝારી ભરાવતી,
આચમન કરો શ્રીવૈકુંઠનાથ. મારે૦ ૭

બાસઠ પાનનાં બીડલાં બંધાવતી,
મુખવાસ કરો શ્રીવૈકુંઠનાથ. મારે૦ ૮

હું તો સોનાનાં સોગટડાં મંગાવતી,
રમત રમજો સારી રાત. મારે૦ ૯

હું તો સજ્યા પથરાવું સ્નેહતણી
પોઢણ કરો શ્રીગોકુળનાથ. મારે૦ ૧૦

હું તો ફુલના પંખા ભરાવતી,
વીંજણ કરૂં રે સારી રાત. મારે૦ ૧૧

હું તો ફુલની જાળી ભરાવતી,
માંહે બીરાજે શ્રીગોકુળનાથ. મારે૦ ૧૨

હું તો થાળ ભરૂં સગમોતીએ,
વધાવું શ્રીવલ્લભકુળ પરિવાર. મારે૦ ૧૩

હું તો કરજોડી કરૂં વિનતી,
બલિહારી જાય માધવદાસ. મારે૦ ૧૨

ધોળ ૧૦૮ મું.

શ્રીમદનમોહનલાલ, તમશું લેહ લાગી;
મ્હારે તમ ઉપર ઘણું વ્હાલ, બે ભવની ભાગી. ૧

હું ચરણ કમળની દાસ, ચિત્ત ચર્ણે રાખો;
મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ, સુખ સંપત રાખો. ૨

મ્હારા પ્રાણ તણા આધાર, અળગા રહેશોમાં;
હરી છો હૈયાના હાર; કોઇને કહેશોમાં. ૩

મ્હારા કુટુંબ સહિત દર્શન, તમારાં મેં કીધાં;
વ્હાલા તમે મટાડયા તાપ, દર્શન બહુ દીધાં. ૪

મ્હારી વિનતી સાંભળો નાથ, તો તમને કહિયે;
મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ, તો શર્ણે રહીયે. ૫

નાહીયે શ્રીજમુનાનાં નીર, દર્શન નિત્ય કરીએ;
એમ કહેછે વલ્લભદાસ, ભવોભવ તરીએ. શ્રીમદન૦ ૬

ધોળ ૧૦૬ મું.

ચાલી શ્રીવૃંદાવનને ચોકકે, ચાલી મહી વેચવાને લોલ ૧
માર્ગે મળીયો મ્હારો નાથકે, મુજને આંતરીરે લોલ. ૨
મારાં ફોડયાં મહીનાંમાટકે,ગોરસમ્હારાં ઢોળીયાંરેલોલ. ૩
ચાલ્યાં નંદ તણે દરબારકે, જઈ ઉભાં રહ્યાંરે લોલ. ૪
માતાજી તમારો કહાનકે, અળવીત બહુ કરેરે લોલ. ૫
માતાજીનેચઢી મનમાં રીસકે,મંદિરથકી નિસર્યાંરેલોલ.૬
માતાજીએલીધીહાથમાંસોટીકે,કહાનજીનેશોધવારેલોલ.૭
માતાજીનાહાથમાંદીઠીસોટીકે,કહાનકદમચઢયોરે લોલ. ૮
ઉતરો ઉતરો મારા નાથકે, કહું એક વિનતીરે લોલ. ૯
સાંભળો સાંભળો માતાજી મારી વાતકે,
આજની વિનતીરે લોલ ૧૦
રૂડો બંસીબટનો ચોકકે, ત્યાં હું એકલોરે લોલ. ૧૧
એકે કરી નેણની સાન કે, હું તો ત્યાં ગયો રે લોલ. ૧૨
એકે મરડી મારી પોંહોચી કે અગુઠી ઉતારીરે લોલ. ૧૩
કહાનજી નાનેરૂં છે બાળકે, અળવીતરાંશાં કરેરેલોલ૧૪
ધન્યધન્યગોકુળની વ્રજનારકે,જેહેનેઘેર નહીરે લોલ. ૧૫
મારૂં સોનાકેરૂં બેડું કે, રૂપલા ઉઢાણીરે લોલ ૧૬
માહું જળભરવાકેમજાઉં કે, કાંઠે ઉભા કહાનજીરેલોલ.૧૭

કહાના કાંકરડી મત મારકે, સોના બેડુ નંદાશેરે લોલ.૧૮
ચાલરે જુઠડા બોલી નારકે, તું કીયા ગામનીરે લોલ.૧૯
છોકરા ત્હારે શી પડપુછકે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ. ૨૦
જોયું ગોકળીયું તે ગામ કે આ પાસે રહી ગયુંરે લોલ.૨૧
મળીયા નરસૈયાનો નાથકે, રસ વાધ્યો ઘણોરે લોલ. ૨૨

વૃજ ચોરાશી કોસની વન યાત્રા.

ધોળ ૧૧૦ મું.

જીરે પ્રથમ પ્રણામ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ,
એમના સેવકનો મળીઓ સાથ. ૧
ચાલો ચાલોરે વૈષ્ણવ વ્રજ જઇએ,
શ્રીગિરિધારીજી નિર્ખી ધણિયાતાં થઇએ. ૨
પહેલાં શ્રીજમુનાજી વિશ્રામ ઘાટ નાહીએ.
પરિક્રમા કરતાં હરિના ગુણ ગાઇએ. ૩
સર્વે ભગવદી મળી મધુવન જઇએ,
તાલવન કુમોદ વન જઇ નાહીએ, ૪
સતુવાધ ભૈશરીરને બહુલા વન,
ત્યાંનો શ્રીકુંડ નાહી થઇએ પાવન. ૫
નાહીએ રાધાકૃષ્ણ કુંડ પ્રભુને ભજીએ,
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલની બેઠકે નમીએ. ૬

નારદ કુંડને કુસુ મોખરજે,
શ્રીપ્રભુનું ભજન મનશું કરજે. ૭
જીરે ગ્વાલ પોખર નાહીએ તેહ.
શ્રીગીરીધારીજીની તલેટીમાં લોટીએ દેહ. ૮
ગિરિધરણ ધીરજ મંદિર એવાં
ત્યાંતો જનમ મરણનાં દુઃખ ખોવાં ૯
નાહીએ માનસીગંગા ને બ્રહ્મકુંડનાં સ્થાન,
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે કરીએ પ્રણામ. ૧૦
દાન ઘાટીથી બીલછુ વન જાવું.
ત્યાં તો ચક્ર તીર્થ મોટું નહાવું. ૧૧
પાપમોચન રણમોચન વંદન,
લીલાનાં સ્થળ તે તો નંદ નંદન. ૧૨
ચંદ કુપ સરોવર બટ મુળ,
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે થઇએ અનુકુળ. ૧૩
શંકર્ષણ કુંડ ગાંધર્વ કુંડમાં નાહીએ,
ગોવિંદ કુંડ નાહિ કૃતાર્થ થઇએ. ૧૪
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે ભોગ ધરીએ.
હેતે હળી હરિકીર્તન કરીએ. ૧૫
જીરે અપચ્છરા કુંડને પુંછરીજે,

શિક્ષા ને ગાજતી ગૌ ટેરણી જે. ૧૬

હરી હાથી ગાયોનાં પગલાં,
એક મુગટ શિલાનાં દર્શન કરવાં. ૧૭

શ્યામ ઢાંક બેઠક શ્રીજીની,
એક ગુફા ગોવિંદસ્વામીની. ૧૮

બાંધ બાંધણે સીંદુરી શિલારે ભણી,
હરજી પોખર સુરકુંડ ચરણે રૂદ્રકુંડળી. ૧૯

શિલા દંડવતીને નમાવવા શીશ,
શ્રી ગોવર્દ્ધન સ્થળની શોભા અતિશે. ૨૦

પુજની શિલાને ભોગ ધરવા,
નિત્ય આવે લોક બહુ દર્શન કરવા. ૨૧

ગુલાલકુંડ ગાંઠોલી પરમદરાનાં વરણુન,
જીરે અલકનંદાને બદ્રીનારાયણ. ૨૨

કદમ ખંડીને ઇંદ્રાણી કામવન,
નાહીએ પ્રેમકુંડ વિમળકુંડ નિર્મળવન. ૨૩

બીજા કુંડ ઘણેરા ત્યાં,
આંખ મીચામણીની ગુફા જ્યાં. ૨૪

ચરણ પહાડીને ખીસલાની શીલા,
ભોજન થારીને ભોગ કટોરા ભલા. ૨૫

જીરે ગુફા એક વચ્છાસુરની,
સુરભીકુંડે બેઠક વર વલ્લભની. ૨૬
સુનહરાકી કદમખંડી બડેધામ,
ત્યાં તો ચીત્રામણી શિલાને ચિત્ર સમાન. ૨૭
તે તો દેહે કુંડ નહાવું ઉંચે ગામ,
ત્યાં તો દર્શન કરવાં રેવત્તીને બળરામ. ૨૮
ભાનુક્ષેત્રને બરસાના ગામ,
ત્યાં તો રાજ કરે રૂડા ભૃખુભાન. ૨૯
શ્રીરાધિકાની સંગે અષ્ટ સખીઓ જાણ,
જીરે સાંકડી ખોર ને ચાંટી દાન. ૩૦
જીરે દાનગઢ માનગઢના દ્રઢમન,
જીરે દોહણી કુંડ રત્નકુંડ ઘેબરવન. ૩૧
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે મોર,
જીરે નોબારી ચોબારી ભાનુનું વર. ૩૨
પીરી પોખર સંકેત બટમુલ,
બીચલા કૃષ્ણકુંડ ને ઋષિકુંડ. ૩૩
નંદ ગામને નંદ જસોદા માત,
શ્રીકૃષ્ણની સાથે વલ્લભજી ભ્રાત. ૩૪
સુરજ કુંડ મધુવન નંદ સઘળા,

આવું જોઇને મન થયું વિમળા. ૩૫
ચરણ પહાડી ચરણ અંકુશ શિલ્લા,
દર્શન કરીને ગાવી લીલા. ૩૬
દધિ ગામ દધીકુંડને કોટીયવન,
ક્ષીરસાગર શેષસાઇને ખેલનવન. ૩૭
શ્રીજમુનાજી કીધાં શ્રીબળરામ,
અખેબટ કાત્યાયની વૃત્તમાં ઠામ. ૩૮
ગોપી ઘાટ ચીર હરવાનાં,
જીરે દંડઘાટ ઉતરવાનાં. ૩૯
ભાંડીરવન જોઉં નાવની વાટે,
ભાંડીર કુવોને બટ બીજોરી વાટે. ૪૦
બેલ વનમાં માન સરોવર સુખધામ,
માનિક શિલા પીપરોલીને માટ ગામ. ૪૧
લોહવન રાવલે પ્રકટયાં રાધા,
મહાવન બ્રહ્માંડ ઘાટ માટી ખાતા. ૪૨
શ્રીગોકુળ મંદીર પ્રભુનાં સાત,
ત્હાં તો રમણ સ્થળની શી કહું વાત. ૪૩
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક છે જ્યાં,
જીરે બ્રહ્મ સંબંધની આજ્ઞા ત્યાં. ૪૪

પ્હેલાં છોકર ઠકુરાણી ઘાટ નાહિયે,
ગોપકુવો નાહી બળદેવજી જઇએ. ૪૫
પછે વૃંદાવન બંસીબટ જોહ,
પરિક્રમાના સ્થળ આવ્યાં તેહ. ૪૬
જીરે મથુરા જન્મભુમી વિશ્રામ,
જીરે સ્થળ સઘળાં જોવાની હામ. ૪૭
ચોરાશી કોશની પરિક્રમા કરી,
સર્વે ભગવદી મળી ગુણ ગાઓ હરિ. ૪૮
જે કોઈ પાઠ કરે નિત્ય ગાય,
તેહને વનયાત્રા ફળ અધીકજ થાય. ૪૯
જે કોઇ પાઠ ભણે ને નિત્યે નેમ,
તેને હરિશું બાઢે અતિશે પ્રેમ, ૫૦
જીરે વન ઉપવન કીધો કરી જોડ,
શ્રીવ્રજભુષણજીએ પુર્યા કોડ. ૫૧
જીરે હરિગુણ ગાએ વલ્લભદાસ,
ત્હેના મન તણીતો પુરજો આશ. ૫૨

ધોળ ૧૧૧ મું.

હું શું જાણું જે વ્હાલે મુજમાં શું દીઠું.
વારે વારે સામું ભાળે મુખ લાગે મીઠું. હું૦ ૧

જળ ભરવા જાઉં ત્યારે પુંઠળ પુંઠળ આવે,
વગર બોલાવ્યો વ્હાલો બ્હેડલું ચઢાવે. હું૦ ૨
વઢું ને તરછોડું તોયે રીસ ના લાવે,
કાંઇ મીશે મારે ઘેર આવીને બોલાવે. હું૦ ૩
એકલી જાણીને વ્હાલો પાવલે લાગે,
રંક થઇ વ્હાલો કાંઇ કાંઇ માગે. હું૦ ૪
મને જાતાં જાણી વ્હાલો દોડયો આવે દોટે,
પોતાની માળા લેઇ પહેરાવે મારી કોટે. હું૦ ૫
મને જાતાં જાણી આગળ આવી રોકે,
દયાનો પ્રિતમ બહેની કેડલો ન મુકે. હું૦ ૬

ધોળ ૧૧૨ મું.

પ્રકટયા શ્રીપુરૂષોત્તમ લાલરે, સાંભળ મહારી સાહેલી;
વ્હાલા છે આનંદકારીરે, વાત કરે હશી હરિ, ૧
એવાં વૈષ્ણવજનનાં જુથરે, નિરખું છું નૈણાં ભરી;
એવા પુરૂષોત્તમ પાતળીઆરે, લીધું છે સર્વસ્વ હરિ. ૨
એવા ચતુર શિરોમણી જાણે રે, સાન કરી સમજાવે છે;
રસિઓ છે રસનો ભોગીરે, પ્રેમે પ્રીત ઉપજાવે છે. ૩
પેલા હુરીજનીઆના દીલમાં રે, હાઝ ઘણેરી આવે છે;
તમારૂં શ્રીમુખજોવાઆવતાં રે, વિરહઘણું સંતાપેછે. ૪

ઘરમાં તો નથી ગમતાં રે, આંગણીએ નથી રહેવાતાં;
વહાલા તમવિના મહારાજ રે, ચાળમાં નથી સહેવાતાં.૫
મહારા કામણગારા કહાનરે, વારે વારે શું કહીએ;
મહારૂં અબળાનું શું જોરરે, રૂદન કરી થાકી રહીએ. ૬
મરકલડે મોહ પામીશુ રે, અંગે આતુરતા ઢળી;
મને બીજું નાઆવે નજરેરે, સાંભળ મારી સાહેલી. ૭
સહીઅર સંદેશો કહેજોરે, વિનતી મારા વ્હાલાને;
સમજાવી એમનેકહેજોરે, શ્રી ગોકુળનાથજીના લાલાને ૮
પ્રભુ દયાનીધી મારા દયાળરે, કાંકરોલીના છો વાસી;
પ્રભુ પ્રીત કરી પધારજોરે, ચરણ કમળની છું દાસી. ૯

ધોળ ૧૧૩ મું.

લાલ તમારો લટકો જોઇ,
મને ચટકી લાગી પ્રેમતણી;
શ્રી હરિજી તમારો લટકો જોઇ,
મને ચટકી લાગી પ્રેમતણી. ટેક.
લટપટી પાઘ કેસરીઆ વાઘા,
જડાવ તિલકની શોભા બની. લાલ ૧
રત્નીડ ઝુમર લોલક લટકે,
જડાવ જડ્યાં રે મહીં હીરા મણી. લાલ ૨

બાંહે બાજુબંધ બેરખા સોહીએ,
જડાત્ર પહોંચીની શોભા ઘણી. લાલ ૩
ઇત ગોકુલ ઉત મથુરાં નગરી,
બીચ શ્રીજમુનાજી નીર વહે. લાલ ૪
શ્રીવૃંદાવનમાં રાસ રચ્યોહે,
સહસ્ત્ર ગોપીને વચ્ચે ગિરિધારી. લાલ ૫
શ્રીવૃંદાવનની કુંજગલનમાં,
યુગ યુગ રહીઓ એ જોડી. લાલ ૬
શ્રીયમુનાજીનીરે તીરે ધેન ચરાવે,
બંસી બજાવે વહ લો કદમ ચઢી. લાલ ૭
સૂરદાસ પ્રભુ તીહાં રે મિલનકું,
રંગતણા મ્હારાજ ધણી. લાલ ૮

ધોળ ૧૧૪ મું.

ચાલો ચાલો કાલિંદીને કાંઠડે,
ગિરિધારી ચારે ગાય, શ્રીનાથજીને નીરખીએ. ૧
હરીના શીશ ફુલની શોભા ઘણી,
એમને છોગલડે શૃંગાર. શ્રીના૦ ૨
હરીને ભાલે તીલક સોહીએ કેસરી,
એમના ખીટલીઆળા છે કેશ. શ્રીના૦ ૩

હરીના બોલ સદા રસ મીઠડા,
એમની આંખલડી અમૃત. શ્રીના૦ ૪
હરીને કાને કર્ણ ફુલ શોભીતાં,
એમનાં કુંડળ રત્ન જડાવ. શ્રીના૦ ૫
હરિને હડપચીએ હિરલો ઝગમગે,
એમના તેજતણો નહી પાર. શ્રીના૦ ૬
હરીને કંઠે તે માળા શોભતી,
એમને ઉરગજ મોતીના હાર. શ્રીના૦ ૭
હરિને બાંહે બાજુબંધ બેરખા,
એમની પહોંચી છે રત્ન જડાવ. શ્રીના૦ ૮
હરિને પીળાં પીતાંબર શોભતાં,
વ્હાલે ઓઢયા ઉપરણા સાર. શ્રીના૦ ૯
હરિને કેહેડ સોહિએ કટી મેખળા,
એમને ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રીના૦ ૧૦
હરિને ચરણે ચાખડી શોભતી,
એમની ચતુરાઇની છે ચાલ. શ્રીના૦ ૧૧
હરિને હાથે સોહીએ લાલ લાકડી,
એતો ધેનુ ચરાવાને જાય. શ્રીના૦ ૧૨
હરીને સંગે તે સરખા ગોવાળીયા,

ત્યાં વહાલો મધુરીશી મોરલી વાય. શ્રીના૦ ૧૩
વ્હાલો શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાં,
ત્યાં ખેલે શ્રીનંદકુમાર. શ્રીના૦ ૧૪
એ સ્વરૂપની શોભા જોઇને,
બલિહારી જાય માધવદાસ. શ્રીના૦ ૧૫

ધોળ ૧૧૫ મું.

શ્રીનટવર લાલને વારણેરે,
સુંદીર શ્રીછોટાલાલ બલિહારીરે લાલ;
શ્રીનટવરલાલને વારણેરે. ૧
રાજનગર રળિઆમણું રે,
તેની સુંદર શોભા સારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૨
છપ્પન ભોગ સોહામણોરે,
કીધો બુદ્ધિ બહુ વિચારરે લાલ. શ્રીનડવર. ૩
શેકા સંવત અઢારમાં રે,
ચતુર ચોરાણુવો શુભકારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૪
વેગે વૈશાખ માસમાં રે
સુદની સાતમને સોમવારરે લાલ. શ્રીનટવર. ૫
દેશોદેશથી આવીયાં રે.
સહુકો આવ્યાં નરને નારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૬

ઉત્તરથી હરિ આવીયારે,
શ્રીગોકુળનાથજી ગાદી ભારીરે લાલ. શ્રીનટવર ૭
શ્રીલક્ષ્મણલાલને જોઇનેરે,
સઉકોને પ્રીતિ થઇછે પ્યારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૮
દક્ષિણથી દુઃખ કાપવારે,
આવ્યા શ્રીકલ્યાણરાય હેતકારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૯
પૂર્વથી પ્રભુ પધારીઆરે,
શ્રીત્રિકમજી માધવરાય ગિરિધારીરેલાલ. શ્રીનટવર. ૧૦
પશ્ચિમેથી પ્રભુ પધારીઆરે,
આવ્યાશ્રી મગનલાલજી મહારાજરેલાલ શ્રીનટવર. ૧૧
શ્રી મટ્ટુલાલ મથુરાંનાથજી,
બીજા બાળક જાઉં બલીહારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૨
સેહેજે સાતને તારીયારે,
ત્હેને મહેર કરી મહારાજેરે, શ્રીનટવર. ૧૩
સેહેજે દાસ જમાનાને દયા કરીરે,
હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૪

ધોળ ૧૧૬ મું.

જીરે જીરે પ્રથમ સૂરજપોળ જાણોજી,
રમાવૈકુંઠ વખાણો. જીરે જીરે. ૧

નવ સીડીએ નવધા ભક્તિજી,
શ્રીગોવર્દ્ધન ચોક પ્રેમ આસક્તિ. જીરે જીરે. ૨
કમળચોક મહાસુખ કંદજી,
સાંધપોળ જોઇને આનંદ. જીરે જીરે. ૩
બે હંસ બે હસ્તી બીરાજેજી,
ચારે વેદ મહાધ્રુની ગાજે. જીરે જીરે. ૪
કમળચોક રાસ ક્રીડા રમણજી,
શિવ આવે ગોપીધરી તન. જીરે જીરે. ૫
એક મારે શ્યામનીજીનાં નેનજી,
ત્યાંતો મુર્છા ખાઇ પડયાં મીન. જીરે જીરે. ૬
રત્નચોક શ્યામનીજીનાં તનજી,
સુર આવ્યા ચઢી વૈમાન. જીરે જીરે. ૭
જગમોહનમાં મહારાણીજીનાં મનજી,
મણી કોઠા જુવતી આસન. જીરે જીરે. ૮
ચોક કીર્તનીયા ગલીજી,
દર્શન કરવા આવે સહુ મળી. જીરે જીરે. ૯
વેણું બાજે કીર્તનિઆ ગાયજી,
ત્યાં તો આનંદ ઉર ના સમાય. જીરે જીરે. ૧૦
માનું છડી માંડી મીતેજી,

આસપાસ ચિત્રામણ ભીંતિ. જીરે જીરે. ૧૧
નિજ મંદિર ગોપ સ્વરૂપજી,
પાસે સજયાં મંદીર અનુપ. જીરે જીરે. ૧૨
શ્રીજીની નિચે વસ્ત્ર સુખકારીજી,
માનુ સોહે ચંદ્રાવળી નારી. જીરે જીરે. ૧૩
ચરણ ચોક ગોલોક કહેવાયજી,
ત્યાં તો દૈવી હોય તે જાય. જીરે જીરે. ૧૪
પીછોવઇ ચંદ્રાવળી જાણોજી,
ચંદરવો શ્રીયમુના મન આણો. જીરે જીરે. ૧૫
ગાદી સુંદર મન લાયકજી,
પીઠ તકીયા મહાસુખદાયક. જીરે જીરે. ૧૬
આસપાસ બે તકીયા રાજેજી,
મહાસુખ એકાંતે બીરાજે. જીરે જીરે. ૧૭
એછે શાસ્ત્રતણાં સુખધામજી,
ધરે ચંદ્રાવળીજીનું નામ. જીરે જીરે. ૧૮
ઝારી તે શ્રીસ્વામિજીનાં તનજી,
શ્રમ જળ શ્રીમહારાણીજીનાં નન. જીરે જીરે. ૧૯
એ બીડાં શ્રીમહાપ્રભુ દક્ષણા ભલો,
મુજ વસ્ત્ર મોહન સ્યામ. જીરે જીરે. ૨૦

જુગલ ચરણ શેષજી પધાર્યાંજી.
ગિરિરાજ હરિદાસ કહેવાય. જીરે જીરે. ૨૧
એક કળશ શ્રીગુંસાઇજીનું રૂપજી,
ઉર સાત ધ્વજા અનુપ. જીરે જીરે. ૨૨
સજ્યા ભોગ મહાસુખ કંદજી,
શોભા નૈણે નિર્ખિ મુખચંદ. જીરે જીરે. ૨૩
એવો માર્ગ થયો નહિ થાયજી,
શ્રીમહાપ્રભુની કૃપાથકી પુષ્ટિ કહેવાય. જીરે જીરે. ૨૪
છઠીનું ત્યાં તત્કાળજી.
ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભલાલ જીરે જીરે. ૨૫

ધોળ ૧૧૭ મું.

સખી સરદપુનમની રાત મુજને વહાલીજી,
એવી શ્રીગોકુળવ્રજની નાર રમવા ચાલીજી. ૧
એવાં નાક પ્રમાણે નથનાં નિર્મળ મોતીજી,
એવાં દર્પણ લીધાં હાથ મુખડાં જોતીજી. ૨
એવાં કલ્લાં કાંબી ચાર વીંછવા ચમકેજી.
એવાં ઝાંઝરનો ઝમકાર ઘુઘરી ઘમકેજી. ૩
એવાં ચોળીને પહેર્યાં ચીર પીતાંબર પીળાંજી,
મ્હારા વ્હાલા સાથે રમવો રાસ કરવી લીલાજી. ૪

એવી લીલા તે ગાજે નીત્ય નરને નારીજી,
ત્યાં રમે ગોપીઓને કહાન રમતાં ભારીજી. ૫
એવાં બાહે બાજુબંધ ઓગનીયા ખળકેજી,
એવા હૈડે એકાવળ હાર ઝુમણાં ઝળકેજી. ૬
ત્યાં ફુદડી ફરે ગોપી ચાર વચ્ચે ગિરધારીજી,
એવા માધવદાસના દાસ જાઉં બલિહારીજી. ૭

શ્રી અષ્ટાક્ષરનું ધોળ.

ધોળ ૧૧૮ મું.

આ કળીમાં કારણ એક, અષ્ટાક્ષર ભારી. ટેક
શ્રીવલ્લભ શ્રીમુખથી પ્રકટયા સૃષ્ટિ તારી,
શ્રીવલ્લભ વંશની કૃપા થકી, કરૂં અષ્ટાક્ષર વર્ણનરે
શ્રીમુખથી પ્રકટયાએશ્રીવલ્લભ, એવોળાનેકરૂં પ્રણામ. ૧
આ દૈવી જીવપર દયા વિચારી રસ વર્ષાવી ભારીરે;
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુએ કૃપા કરીને, ગ્રંથ પ્રકટયા જાઉં વારી.૨
અષ્ટાદશ કર્યા સ્લોક, પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાજ કુમારરે;
મહાગુઢ રસ પ્રકટ કર્યા, જાઉં વંશસહિત બલિહારી. ૩
પ્રથમ સ્લોકમાં પ્રકટ બતાવ્યું, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું રૂપરે;
કૃષ્ણકૃષ્ણકૃષ્ણ નેતિ કરીને, સદા જપો રસ રૂપ. ૪
આનંદને વળી પરમાનંદનું, સુખ અષ્ટાક્ષર માંહ્યરે:

નિશ્ચિંતને વળી નિધડક થઇને, ભજે મળી વ્રજરાય. ૫
શ્રીમહાપ્રભુજીએ સાત ભક્તિનાં. દાન કર્યાં આ મંત્રરે:
મહાઅઘોરકલિજીવઉદ્ધારવા. સાતે ભક્તિનોએ જંત્ર. ૬
સાત ભકિતનાં નામ વખાણું, શ્રવણ વળી કીર્તનરે:
સ્મરણને વળી શ્રવણ ભક્તિ, પાંચમી છે અર્ચન. ૭
પાદસેવા વંદન દાસત્વ, એ સર્વે મળીને સાતરે:
મહાપ્રાક્રમી સાતે જણને, એક એક મળી વિખ્યાત. ૮
શુક પરિક્ષીત પ્રહ્લાદ શેષજી, લક્ષ્મીને પૃથુરાજરે:
હનુમાનઆદીસાતેજાણને,એકએકભક્તિએકીધાંકાજ. ૯
એવા મોટાને બહુ પરાકાષ્ટાથી, પ્રાપ્ત થયું રત્નરે;
આ દૈવી જીવપર દયા વિચારી, અષ્ટાક્ષર ધન્ય ધન્ય.૧૦
આ સાતેમાંથી એકે સાધન, આ કલિના જીવ શું કરશેરે.
અષ્ટાક્ષર મહામંત્ર જપ્યાથી, ભવસાગર તે તરશે. ૧૧
જે દિવસથી ગુરૂ કૃપાથી, અષ્ટાક્ષર મળ્યું દાનરે;
તે દિવસથી જીવત પર્યંત, રૂડું રાખ્યું ધ્યાન. ૧૨
શ્વાસોશ્વાસને હરતાં ફરતાં, અષ્ટાક્ષર મુખ ઉચરે:
નિદ્રા જાગ્રણ રસ્તે ચાલતાં, અહોનિશ ચાલ્યાં જાય.૧૩
આનંદને વળી પરમાનંદનું, સુખ મળે સુખ થાયરે;
મહાઅલૌકિક લીલાનો અનુભવ કરી લીલામાં જાય.૧૪

પ્રથમ શ્લોકમાં શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ, કૃપાબહુગુઢકીધિરે;
નિજ સૃષ્ટિને દાન આપીને, સકળ કામના સિદ્ધિ. ૧૫
બીજા શ્લોક સદા સર્વદા, શ્રીકૃષ્ણ સ્મરણ કરવુરે;
જમના દુતનું કાંઇ ન ચાલે, લેશમાત્ર નહિ ડરવું. ૧૬
અગાધ ભક્તિ અષ્ટાક્ષરની, મહાપાતક સહુ નાસેરે;
ગૌબ્રાહ્મણ સ્ત્રી બાળકની, હત્યાને સહુ ત્રાસે નાસે. ૧૭
ત્રીજા શ્લોકમાં મહાત્મા જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્યજ વદોરે;
જમનાદુત પડે નહિદ્રષ્ટે,એવો અષ્ટાક્ષરઓળખવો. ૧૮
કામ કર્મ તેહને નહિ બાધે ઉલટા અનુકુળ થાયરે;
માયા મોહ ના આપે તેને, જે અષ્ટાક્ષર નીત્ય ગાય. ૧૯
જ્ઞાન અજ્ઞાનનેશ્રીકૃષ્ણભજનથી,અગણિતપાપસહુજાયરે,
અજામિલની વાત વિચારો, મહાપાપી પાવન થાય. ૨૦
ચોથામાં "શ્રી"સહિતઅષ્ટાક્ષર, વર્ણવ્યું શ્રીવિઠ્ઠલેશરે;
નિજ સૃષ્ટ ઉપર હેત વિચારી, ગુરૂ રૂપે ઇશનાઇશ. ૨૧
નિષ્પક્ષ વડે નિરાધાર કરીને, પ્રકટ કર્યા મહારાજરે;
પાંચમાં શ્રીમુખ વચનથી, શ્રીવલ્લભે કીધાં કાજ. ૨૨
શ્રીગીરીરાજ ધરણે ચિંતા મટાડવા, મહામંત્ર પ્રકટયોરે;
જેમરૂનોઢગલોચીનગીબાળે, તેમ જીવનાદોષમટાડવા. ૨૩
દ્વાપરમાં પ્રભુ પ્રકટ થઇ, પૃથ્વીનો ભાર ઉતાર્યોરે;

તેમકલિમાંઆ અષ્ટાક્ષરથી, વહાલેસકળસૃષ્ટિનેતાર્યાં.૨૪
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલેશે કૃપા કરીને, પુષ્ટિરસ પ્રકટાવ્યો રે;
માળા તીલક છાપ અષ્ટાક્ષર, પંચાક્ષર ઘણા ભાવ્યારે.૨૫
છઠ્ઠા શ્લોકમાં અષ્ટાક્ષરના, અક્ષર વર્ણવ્યા ત્રણરે;
શ્રીકૃષ્ણનામનેસુભાગ્ય સાથે, દ્રઢ કરી મન તું પરણ.૨૬
'શ્રી'થી અખંડ સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ,મળે અલૌકિક ધન્યરે;
'કૃ'શબ્દપાપતાપનેટાળે, 'ષ્ણ'શબ્દ ફળઅન્ય સાધન. ૨૭
સાતમા શ્લોકમાંશરણ ત્રણએ, અક્ષર વર્ણવ્યા આપરે;
પ્રથમ શબ્દથી લક્ષ ચોરાશી, ટાળીમટાડયા તાપ. ૨૮
'ર'કાર શબ્દથી મહા અલૌકિક, લીલાનુ થાય જ્ઞાનરે;
'ણ'કારથી અન્યઆશ્રયછુટે, દ્રઢ ભકિતમાં રહેધ્યાન.૨૯
આઠમા શ્લોકમાં બે 'મમ'એ કૃપા ગુડ બહુ કીધીરે.
પ્રથમ 'મ'એ દ્રઢ પ્રીત બતાવી,બીજ સૌજનસિદ્ધિ. ૩૦
નવમા શ્લોકમાં મહાત્મ જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાયરે;
શ્રીજી શ્રીવલ્લભના ચરણ, સ્પર્શ સેવે દઢ થાય. ૩૧
દશમા શ્લોકમાં મહામંત્રથી રોગ પાપ સહુ જાયરે;
રિદ્ધિસિદ્ધિ સહુઘરમાં આવે, પરમાનંદ સુખ થાય. ૩૨
એકાદશમો આનંદને વળી પરમાનંદ પૂર્ણરે;
સ્નેહ કરી અષ્ટાક્ષર જપે, તહેને રોગજવરનું ચુર્ણ.૩૩

દ્વાદશમાં વળી પ્રેત ભુત, પિશાચ સર્વને શાધેરે;
ચારે શત્રુનો ડર નહી તેને, અષ્ટાક્ષર રાખો ઢીંગે. ૩૪
ત્રયોદશમાં કુક્રિયા ક્રોધ અષ્ટાક્ષરથી ત્રાસેરે;
આનંદ મુર્તિ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર,નિજ ભકતને રાખે પાસે. ૩૫
ચતુર્દશમાં સર્વે પ્રકારનું, દુઃખ મટે સુખ થાયરે;
અહોરાત્રિ શ્રીકૃષ્ણ ભજનથી, ઉભય લોકસુખગાય.૩૬
પંચદશમાં શ્રીવલ્લભ પ્રભુને શર્ણ થઇ મુખ ગાયરે;
સર્વ મંત્રનોરાજશિરોમણિ, ભજેસ્વર્ગમટેવ્રજથાય.૩૭
ખટ દશમાં અષ્ટાક્ષરનો ગુપ્ત તે જપ થાયજો;
મહાત્મ જાણીશ્રદ્ધાપુર્વક ભજે તાપ કલેશ સહુજાય. ૩૮
સત્તરમાં સહુ સૃષ્ટિના, ઉપર હેત કરીપ્રભુ પ્રકટયારે.
વેદ શાસ્ત્ર પુરાણઆદ્યનો, સાર સહુ મન ભાવે. ૩૯
અષ્ટાદશમો શ્લોક શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુજીએ પુર્ણ કીધોરે;
અષ્ટાક્ષરમાં નિધિ જાણી, સકળ મનોરથ સીધ્યો. ૪૦
એવે વહાલે નિજ સૃષ્ટિપર, દયા વિચારી ભારીરે;
શ્રીગુરૂ કૃપાથી વર્ણવકીધો જાય દાસનો દાસબલિહારી.
અષ્ટાક્ષર ભારી. ૪૧

ધોળ ૧૧૯ મું.

શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ શ્રીજી,

શ્રીયમુના શ્રીનવનિતપ્રિયાજી;
સેવા કરો આનંદમાં ભીજી,
તો રીઝશે શ્રીગોપીપતિજી. ૧

૬૮ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખો,
અષ્ટાક્ષર નિશદિન મુખે ભાખો,
અસમર્પિત વસ્તુ રખે ચાખો,
તો રાખજો ગુરૂ ચરણે મતિજી. ૨

ભગવદીઓનો સતસંગજ કરજો,
દયા સર્વે કોઇ ઉપર ધરજો;
વૈષ્ણવની રીતે અનુસરજો,
તો ધરજો ટેક ધણી એકનોજી. ૩

હરિ ગુરૂ વૈષ્ણવ સરખા લેખો,
ભિન્નભાવ હૃદે નવ દેખો;
દાસપણું ત્રણેનું ગ્રેહજો તો,
તન મન ધન વિવેકશુંજી. ૪

પ્રફુલ્લિત મને હરિના ગુણ ગાજો,
કપટદંભથી અળગા રહેજો;
દુષ્ટ સંગ થકી દુર પળાજેતો,
ન્હાજો પદરજ હરિ ભક્તમાંજી. ૫

દીનતા ભાવ અંતરનો સ્નેહી.
પ્રભુ પ્રસન્નતાનું કારણ એહી;
નિશ્ચે માનજો નહી સંદેહી,
તો દેહ દમો શા કારણેજી. ૬
મનુષ્ય જન્મ મહા દુર્લભ જાણો,
તેથી દુર્લભ હરિના ચરણ વખાણો;
એ બે પામી સેવા રસ માણો,
તો જાણજો જીવ્યા આ જગતમાંજી. ૭
શ્રીવલ્લભ પ્રભુ મહારા સ્વામી,
પ્રાણજીવન ધન્ય અંતરયામી,
અક્ષર બ્રહ્મતણા એ ધામી,
તો દાસ દયો જાય વારણેજી. ૮

ધોળ ૧૨૦ મું.

લટકાળા લાલ, શ્રીવિઠ્ઠલવરને નિરખું તે ધન્ય ધન્ય,
કરૂણાસાગર, દૈવી જીવના તારણ પ્રાણજીવન. ૧
શ્રીમુખની શોભા શી કહિએ,
ચાલો સર્વે જોવાને જઇએ.
શર્ણે જઇએ ધણીયાતાં થઇએ. લટકાળા લાલ. ૨
વહાલો પુરૂષોત્તમ કહીએ,

ત્હેનું ધ્યાન હૃદેમાં રાખી રહિયેઃ
એને મુકી બીજે કયાં જઇએ. લટકાળા લાલ. ૩
એ વ્રજપતિ વહાલો કહાવે છે,
નિજ જનના તાપ સમાવે છે;
નિરખતાં મોહ ઉપજાવે છે. લટકાળા લાલ. ૪
વહાલો કાંકરોલી માંહે રહે છે,
વહાલો ગિરિધર ઘાટમાં રહે છે;
વહાલો નિત્ય નિત્ય દર્શન દેછે. લટકાળા લાલ ૫
કરજોડી વલ્લભદાસ કહે,
વિનતી હૃદીયા માંહે લહે;
તાપ ત્રિવિધના તનમાં સહે. લટકાળા લાલ. ૬

ધોળ ૧૨૧ મું.

છબીલા છબી તારી જોઇરે,
રહ્યું મન મ્હારૂં મોહીરે. ૧
વાંકી વરણી ત્હારીરે,
મનોહર મુખપર જાઉં વારીરે. ૨
મોરલી અધર ધર ઓપીરે,
વગાડી વહાલે ઘેલી કીધી ગોપીરે. ૩
વૃંદાવન વગાડી સુંદર શ્યામરે,

ત્યાગ કરાવ્યાં ઘરનાં કામરે. ૪

જાણું જે વૃંદાવન જાઉં રે,
પાલવ પાતળીયાનો સાહુરે. ૫

જાણું જે હશે શી પેરે થાશેરે,
જોયા વિના જીવડો જાશેરે. ૬

હર્ષ ભર્યા આવે વ્રજનારીરે,
સામુ જોવાને દેવ મુરારીરે. ૭

સ્નેહ શા માટે કીધોરે,
અમારાં ચિત્ત ચોરી લીધાંરે. ૮

ભુખ્યા મને ભોજન નવ ભાવેરે.
સેજલડીએ નિદ્રા નવ આવેરે. ૯

સેજલડીએ નિદ્રા નવ આવેરે,
જાણું જે હરિ આ વેળા આવેરે. ૧૦

વલોણાં વલોવી રહુ રે,
માખણિઆં આવે તો ઉતારૂં રે. ૧૧

સાંજે હું તો ગાવલડી દોહોતીરે,
વહાલાજીની વાટલડી જોતીરે. ૧૨

મારે ઘેર આવોને હેલીરે,
રહિ છું મરજાદા મેલીરે. ૧૩

આજ મારે આનંદની હેલીરે,
ગીરીધર જોવા થઈ ઘેલીરે. ૧૪
આજ મારે દીવાળીનો દીનરે,
ઘેર પધાર્યાં જગજીવનરે. ૧૫
હરિવર આવંતો ફેડારે,
અવિચળ ચાંદલીઓ ચુડારે. ૧૬
વલ્લભના સ્વામી છે રસીયારે;
અમારા હૃદિયામાં વસિયારે છબીલા. ૧૭

ધોળ ૧૨૨ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કમળમુખ નિર્ખવા, ચાલો શ્રીનંદજીને ઘેરરે;
જશોદાએ શ્રીકૃષ્ણ જન્મીયા, હર્ખિયા આનંદ ભેરરે. ૧
ચૌદ ભવન કેરા ભુષણ, નંદસુત શ્રીગોકુળ આવ્યારે;
ફુલીફરેવ્રજસુંદરી, ગોપી ગોવાળને મન ભાવ્યાંરે. ૨
ગોપિકા સર્વે ટોળે મળી, હરિને વધાવાને જાયરે:
અંતરઘટઉતાવળા, હરિને જોવાની અપેક્ષાયરે. ૩
પુન્ય પવિત્ર પ્રભુજીતણાં, ગાય છે નૌતમ ગીતરે;
ગીત ગાએનેસ્વરસોહાએ, થયાંછે એકાગ્રહ ચિત્તરે. ૪
ભેટ લાવ્યાં બહુ ભામની, ચાંદલો લાલાને કીજેરે;
હર્ખતાં નિર્ખતાં પ્રીતશું, મોહનને ઉછરંગે લીજેરે. ૫

ભીડ થઇ ઘર આંગણે, નંદ જસોદાને મન ભાવ્યાંરે;
વ્રજભુમિનાંસુખ શાંકહું શ્રીનાથજીને મોતીડે વધાવ્યારે.
માધવદાસના પ્રભુજી, પરિવાર સ્થિર કરી સ્થાપોરે;
દાસ ઉપર દયા કરી, વાસ વ્રજમાં આપોરે. શ્રીકૃષ્ણ. ૭

શ્રીરણછોડરાયજીનું ધોળ.

ધોળ ૧૨૨ મું.

લાવણી.

ચાલો જઇયે દર્શન કરવા, ડાકોરમાં ઠાકોર બીરાજે છે,
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ટેક.
પહેલું દુઃખ બ્રહ્માનું ભાગ્યું, શંખાસુરને મારીને;
શંખનારાયણ બેટમાં બેઠા, વેદ લાવ્યા ચાર વાળીને.
કચ્છપ રૂપે સાગર મથિયો ચૌદ રત્ન બહાર કાઢીને;
અમૃત તો અમરોને પાયું, વિષ પાયું વિષ ધારીને,
વરાહરૂપે પૃથ્વી લાવ્યા, આદ્ય નિરંજન આજે છે;
દીનોનાથ દયાલ દામોદર દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૧
પ્રલ્હાદની પ્રતિજ્ઞા પાળવા નરહર નરસિંહ રૂપ ધર્યું,
હિરણ્યકસ્યપુ નખે વધેર્યો વિધિનું વાચક સફળ કર્યું;
વામનરૂપે બળિને ચાંપ્યો, ઇંદ્રિરાયનું કાજ કર્યું,

છબીલોજી છડીદારથૈઉભા, બળિરાજાનું ભાગ્ય ભળ્યું;
ફરશી ગ્રહી નક્ષત્રી કીધી, જઇ કોંકણ બીરાજે છે.
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૨

અનેક દુઃખ દેવતાનાં ભાગ્યાં, રાજા રાવણ મારીને;
વિભીષણને લંકા આપી, પત્થર પાળજ તારીને.
કૃષ્ણ સ્વરૂપે કંસને માર્યો, ગોકુળમાં ગૌચારીને;
મોરલીમાં મહા મોહ પમાડયાં, ત્રણ લોક નર નારીને.
બુદ્ધા રૂપે શ્રીજગન્નાથજી, ઝગમગ જ્યોત બીરાજે છે,
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૩

અકળ કળા નવખંડમાંવ્યાપી, ઘટઘટમાં તમોરમીરહ્યા,
ડાકોરમાં ઠાકોર બિરાજ્યા, બોડાણા પર કરી દયા;
ગંગાબાઇના ગુણ વધાર્યા, સવા વાલથી ઓછા થયા,
ભક્તિ જાણી સારંગપાણિ, ગુગળી પાછા ઘેર ગયા;
માંખણિયો આરો છે સારો, લીંબડો મીઠો લાગે છે,
દીનોનાથ દયાલ દામોદર દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૪

ઉંચું દેવળ ઉંચું શિખર ધોળી ધજા ત્યાં ફરફરે;
જે દરવાજે નોબત વાજે, રત્નાગર ત્યાં ગડગડે.
ગોમતી નીરે સંગમ તીરે, સંઘ આવી ત્યાં પડાવ પડે;
આઠે દહાડે શુકરવારે, વહાલ્લમનો વરઘોડો ચઢે.

રણછોડ રસીયો સૌમાં વસિયો, સૌને માથે ગાજે છે;
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૫

ઉત્તર દક્ષિણ પૂર્વ પશ્ચિમના, લોક દર્શને આવે છે;
મ્હોટા મ્હોટા સંઘવી થઇને, સંઘ ડાકોરમાં લાવે છે.
નૈણે નિરખું હૈડે હરખું, રૂપ ઉપર જાઉં બલિહારી.
શંખ ચક્રને પદ્મ બિરાજે, ગદા ધરી છે ગિરિધારી;
સાકર માંખણ તુલસીની માળા, રાયરણછોડને ચઢાવેછે.
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૧

ધોળ ૧૨૪ મું.

શ્રીવલ્લભ વિઠલ શ્રીજીરે રમવાને આવો,
શ્રીનવનિત પ્રિયાજી ન્હાનારે સંગે તેડીને લાવો. ૧
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાળુડારે બેલડીએ આવો,
શ્રીનટવરલાલજી પ્રાણ પ્યારારે એમને તેડી લાવો. ૨
રમવું જમવું રંગેરે વહાલાની સંગે,
કહ્યાં અમારાં માનોરે, શું થાઓ છો ઢંગે. ૩
શ્રીગુસાંઇજી મહારાજ તમને કહું છું રે ગુજરાત પધારો,
ત્યાં સર્વેને દેઇનેરે પુષ્ટિમાર્ગ વધારો. ૪
સહુને સમર્પણ આપ્યાંરે તેવાં અમને આપો,
સહુ વૈષ્ણવને તાર્યાંરે, એવા અમને તારો. ૫

મધ્ય રાતે મંદિરમાંરે વાંસલડી વાગી,
ભર નીદ્રામાં સુતિરે, ઝબકીને જાગી. ૬
ઓચિંતી અજાણીરે બારણે આવી,
પાડોશણને પુછયું રે મોરલી કયાં વાગી. ૭
જો ત્હારા મંદિરમાંરે, વાંસલડી વાગી,
પુરૂષોત્તમજી મહારાજ તમને કહું છું રે શ્રીજી પધારો,
ભામની વહુજીનાં દાસીરે, જમુનાપાન કરવા પધારો. ૯
ચરણ શરણ અમને રાખોરે, એટલું છે કામ,
અહોનિશ દર્શન આપોરે, દેઉં તમારૂં નામ. ૧૦

ધોળ ૧૨૫ મું.

શ્રીદામોદરદાસ હરસાની અતી હરખે ભર્યા,
ઉપર બેઠા જો ા હતા વાટજો;
ભાઈ સર્વે ધન કહાડીરે ઢગલા કર્યા,
તેના સામું જોયું નહીં લગારજો. શ્રીદામો. ૧
એટલામાં તો પ્રભુજી પોતે પધારીયા,
આવતાં નિર્ખ્યા પોતાના નિજ નાથજો;
દોટ મેલીને પાસે આવીયા,
પડયા પાયને જોડયા છે બેઉ હાંથજો. શ્રીદામો. ૨
હાથ સાહીને પ્રભુએ પોતે ઉઠાડીયા;

પુછયું દમલા આવ્યો તેહેની વારજો;
શિષ નમાવી સ્વામી પ્રત્યે બોલીયા,
વાટ કયારની જોતો હતો મહારાજજો. શ્રીદામો. ૩

ત્યાંથી સાથે તેડી પોતે પધારીયા,
આવ્યા શ્રીગોકુળ માંહે શ્રીગોવિંદ ઘાટજો:
બ્રહ્મ સંબંધની આજ્ઞા પ્રભુજીએ કરી,
વચન સુણ્યાં પણ સમજ્યાં નહીં તલમાત્રજો. શ્રીદા. ૪

ત્યાંથી શ્રીગોવર્દ્ધન ઉપર પધારીયા,
આવી પહોંચ્યા છોકર છાયા માંહ્યજો;
પછી પધાર્યા શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી,
હાથ થોભીને રાખ્યા વેગળા ત્યાંયજો. શ્રીદામો. ૫

ત્યારે શ્રીવલ્લભ ખીજીને બોલીયા,
દાસપણું તે જાણીને અપરાધજો;
ત્યારે શ્રીમુખેથી શ્રીજી બોલીયા,
દાસ ધર્મ રાખ્યો માટે નહીં બાધજો. શ્રીદામો. ૬

એક સમે શ્રીવલ્લભ પોતે બોલીયા,
પુષ્ટિ માર્ગ ચલાવ્યો પ્રકાશજો;
તે તો દમલા તારે સારૂ જાણજે,
રહેશે હૃદેમાં રહેશે કરીને વાસજો. શ્રીદામો. ૭

એવી ક્રિયા જાણી શ્રીગુસાંઇજીએ,
પોતે કરાવ્યું પિતાનું ત્યાં શ્રાદ્ધજો;
દક્ષણા માગી ત્યારે પોતે કહ્યું,
સિદ્ધાંત રહસ્યના દોઢ શ્લોકની વાતજો. શ્રીહામો. ૮
એવી ક્રિયા જાણી શ્રીવિઠલનાથજી,
બેસાડતા તે ગાદી અડધો હાથજો;
ચરણામૃત તો પોતાનું આપેજ નહીં,
એવા મ્હોટા જાણી શ્રીવલ્લભદાસજો. શ્રીહામો. ૯
ત્યારે શ્રીવલ્લભ મુખેથી બોલીયા,
મુજમાં ને શ્રીગુસાંઇજીમાં નથી કાંઇ ભેદજો;
માટે ચરણામૃત તો તું લેજે સદા,
શ્રીવલ્લભ વાણી કહી તે જાણી વેદજો. શ્રીહામો. ૧૦
ત્યારે પોતે આવીને વિનંતી કરી,
મને કૃપા કરી પોતે શ્રીમહારાજજો;
ત્યારે પોતે કૃપા કરીને આવીયા,
વલ્લભદાસનાં સરીયાં સઘળાં કાજજો. શ્રીહામો. ૧૧

શ્રીવ્રજરાયજી મહારાજનું ધોળ.

ધોળ ૧૨૬ મું.

શ્રીછોટાજી મહારાજના લાલ મારે મન વસીઆ,

વ્હાલે પુષ્ટિ કરી પ્રકાશ સેવાના રસીઆ.　　　ટેક. ૧

શ્રીનટવરલાલ શ્રીશ્યામલાલની કૃપા છે માથે ભારિરે,
રાત દીવસસેવાનેસ્મર્ણ શ્રીગોવિંદરાય સુખકારી, મારે. ૨
મહાશુદ તેરશે પ્રકટયા નામ ધર્યાં વ્રજરાયરે,
અલૈકિક આનંદી વ્હાલોમુખ દીઠે સુખથાએ. મારે. ૩
શ્રીરાણીવહુજીયે જન્મીયા શ્રીકાકાજી મહારાજના લાલરે,
ભુતલ ઉપર ભલે પધાર્યા દૈવી કીધા ન્યાલ. મારે મન, ૪
શ્રીરઘનાથજી મ્હારાજન, નાતિ કહીએ,
શ્રીછોટાજી મ્હારાજના લાલરે,
શ્રીવ્રજકોરમાજીએ ગોદિખેલાવ્યા વૈષ્ણવને ઘણું વ્હાલ.૫
સેવકના સુખકારી વ્હાલો, શ્રીમહાલક્ષ્મીવહુજીના કંથરે,
શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજીનાદાદાજી શ્રીરૂવનાથલાલજીનાદાજી,
વ્હાલોભણેશ્રીસુબોધીનીજીનાગ્રંથ, મારે મનવસીઆ.૬
શ્રીપદ્માવતી વહુજી શ્રીજાનકી વહુજીના,
સસરા આનંદકારીરે. શ્રીરાજાચંદા બેટીજીના તાતજી;
વૈષ્ણવને ભરૂંસો ભારી.　　　મારે મન વસીઆ. ૭
પ્રાતસમે દંતધાવન કરતા વૈષ્ણવને ચરણસ્પર્શ દીધાંરે;
ઉને જળે સ્નાન કરીને શ્રીમુખે પાઠ કીધા. મારે, ૮
ધોતી પ્હેરી ધોતી ઓઢી તીલક મુદ્રા ધરેરે,

પેડો છુંટાવીને પધારીઆને શ્રીહસ્ત ખાસા કરે. મારે ૯
રસોઈ ઘરમાંપધારીઆનેવહુ બેટીઓને આજ્ઞા દીધીરે,
દાદાજીબેલાલજીવહુબેટીમલીનેરસોઇની સેવા કીધી. ૧૦
પછી મંદિરમાં પધારીઆને સઘળી સેવા કરેરે,
શ્રીનટવરલાલ શ્રીશ્યામલાલ જગાવ્યા;
ઝારી મંગલ ભોગ ધરે. મારે મન વસીઆ. ૧૧
ભોગ ધરાવ્યા બીડાં ધરી મંગલા આરતી કીધીરે,
શીતકાલના રૂઇના વાઘા શૃંગારની થાલ લીધી. ૧૨
સિંહાસનથી ચોકી પધરાવીને સ્નેહથી શૃંગાર કરેરે,
માલાપ્હેરાવીનેવેણુજીધરાવ્યાગોપી વલ્લભભોગધરે. ૧૩
ગોપીવલ્લભ ભોગ સરાવ્યા ઝારી રાજભોગ ધર્યારે,
ધુપદિપ તુલસી સમર્પિ શંખોદિક કરીયા. મારે. ૧૪
સમે અનુસાર ભોગ સરાવ્યાને શ્રીહસ્ત બીડાં લીધાંરે,
સજ્યા મંદિરની સઘળી સેવા બે લાલજીએ કીધી. ૧૫
ઝારી બંટા દોહોરા સજ્યાને ફુલની માલા ધારીરે.
દર્પણદેખાડીનેશ્રીમુખનિરખી રાજભોગઆરત્તી કરી. ૧૬
જયજય કરતા વૈષ્ણવ આવ્યા અલૌકિક દર્શન થાયરે,
આ સુખ જોતાં સઘળું કુડું લૌકિક વાસના જાય. ૧૭
મુખીઆજીએ માલા પ્હેરાવીને ગોદમાં બીડાં દીધારે.

અનુસર કરીને બ્હાર પધાર્યા તાલા મંગળ કીધાં. ૧૮
ઝુમકાં લેઇને ઉપર પધાર્યાને વર્ત્યો જય જયકારરે.
વહુ બેટીઓને પુછાવ્યું ભોજનની કેટલી વાર. ૧૯
મહાપ્રસાદ સખડી અનસખડી ખાટાં ખારાં લીધાંરે.
તીખાં સલુણાં સંધાણાં રાયતાં જોડે ભોજન કીધાં. ૨૦
જલ આરોગીને અચવાવ્યાને શ્રીહસ્ત બીડાં લીધાંરે,
થોડીવાર પોઢીને જાગ્યા શંખવાદની આજ્ઞા કીધી. ૨૧
સ્નાન કરી મંદિરમાં પધારીને,
ઝારી ઉત્થાપન ભોગ ધરીરે;
ભોગઆરતીનાદર્શન ખોલ્યાં શૃંગાર વિજય કીધા. ૨૨
ઝારી ભરી સેનભોગ ધર્યા દુસરા ભોગ આવ્યારે,
ઋતુ પ્રમાણે સૌ સામગ્રી સમે ભોગ સરાવ્યા. મારે. ૨૩
બીડાંઆરોગાવીનેદર્શનખુલ્યાં, તીબારીમાં કીર્તન થાયરે,
વૈષ્ણવ સૌ દર્શન કરેને સેન આરતી થાય. મારે. ૨૪
પોઢાડીને બ્હાર પધારી તાલા મંગલ કીધાંરે,
બંગલે પધારીને કથા વાંચે વૈષ્ણવને સુખ દીધાં. ૨૫
બારશનાં સુખ શાં વખાણું મ્હારે મુખે કહ્યાં ન જાયરે;
ઓછી મતિ કાહાં વર્ણવું રે દેખેહી બની આવે મારે. ૨૬
હું રાંકની યહ વિનતી કૃપા કરી કાન ધરજોરે.

જુગલસ્વરૂપ ચરણ કમળમાંહાસી પોતાની કરજો. ૨૭
ગુરૂ પ્રતાપે વર્ણવું કૃપા કરી ભક્તિ આપોરે,
શ્રીવલ્લભ વલ્લભીનો સદા;
સ્નેહ જોઉં પુષ્ટિ ભક્તિ દઢ સ્થાપો. મારે મનવસીયા.૨૮

भक्ति पोषण.

ધોળ ૧૨૭ મું.

શ્રીગુરૂ શ્રીવલ્લભ દેવને હું, પ્રથમ કરૂં પ્રણામ; શ્રીવીઠલશ્રીકૃષ્ણ શ્રીયમુને, મહા પૂર્ણ કામ; પુર્ણ કામ દામોદરદાસ, અષ્ટ સખા પુરો ઉર વાસ; શુભ મતિ દ્યો અતિ પરમ પવિત્ર, ભક્તિસુપોષણ ગાઉં ચરિત્ર. સેવો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ. ૧ ચાર વેદ ષટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે કર્યો વિચાર; ઉપનિષદના અર્થને, શોધતાં નિકળ્યો સાર; નિકળ્યો સાર શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ, સત સંગમાં કરવી આસક્તિ, પુર્ણ પુરૂષોત્તમ યુગલચરણે, સર્વ સમર્પીને રેહેવું શર્ણે–સેવો. ૨ નહીં કોઇ જેહની સમોવડી, કોઇ ઈશ નહીં જેને શીષ; સર્વે વસ્તુ જે થકી થઇ, એક્કા કહાવે સર્વના અધીશ; સર્વ અધીશ વદે સહુ જેને, નિગમ નેતિ-નેતિ કહે તેને; શેષ મહેશ વિધી શ્રીગમ્ય, તેને

કહિયે પુર્ણ પુરૂષોત્તમ-સેવો. ૩ પુરૂષોત્તમને પરહરી જેનું, અન્ય અવર મન મોહે; કામદુર્ગા મળી મુકીને મહષી પુત્રનું પય દોહે; દોહે ગાય મુકી મુઢ પાડો, તરશ્યો ગંગા તીર ખોદે છે ખાડો; તેમ પૂર્ણ તજી અવર આરાધે, મહેનત માથે પડે કાંઇ ન લાધે-સેવો. ૪ રાખી ભરોંસો અન્યનો, ન કરે આશ્રય અવિનાશ; ઇચ્છિ અખિલ દુઃખ વામવા, વળી શ્રેય થવા મન આશ; આશ કરે તરૂ ઉદધિ પુર, શ્વાનનું હાથ ગ્રહી લંગુર; તે જેવો પામશે સાગર પાર, તરશે તેવો હરિ વિમુખ સંસાર-સેવો. ૫ કોટી ઉપાસન મલીનનું, જન તામ્ર મુદ્રા સમ જાણો; રૂપૈયો સુરસેવવા વ્યુહ, કંચન મોહોર પ્રમાણો; કંચન મોહોર વ્યુહ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજી રહો; સર્વ એ દ્રવ્ય હીરાથી થાએ, હીરો કર્યો કોહોને નવ કહેવાએ સેવો૰ ૬ જગ્ત વૃક્ષ તેહેનું મુળ હરિ, મુળ પોષે વૃક્ષ પોષાએ, પ્રતિ શાખા જળ સીંચીએ તેથી, તૃપ્તિ ન કોઇને થાએ; તૃપ્તિ ન થાએ વૃક્ષા શ્રમ પહોંચે, સમજણ આવે ત્યારે પછી શોચે; મુખદ્વારા સહુ ઇંદ્રી સંતોષે, ભોજન અંગે લેપે કો ન પોષે-સેવો૰

૭ જુઓ સ્વભાવ શ્રીકૃષ્ણનો, અવગુણને ગુણ જાણે; અવળું પડે અન્ય દેવને, સમું દે સુખ શત્રુ પ્રમાણે; પ્રમાણે નહીં ફળ દે તોએ જાએ, હરિનું આપ્યું કદી નાશ ન થાએ; અમર અલ્પ વર અધિક પ્રયત્ન, પ્રભુ કોટી સાટી દે છે રત્ન—સેવો૦ ૮ વેળુ પીલતાં જો તેલ નિકળે, જળ મધ્ય નવનીત હોએ; મૃગ જળથી જો તૃષા ટળે તોએ, ભક્તિ વીના ભદ્ર ન હોએ; ભદ્ર ન હોએ મહત કદાપિ, અભય ન હરિ વિના કો શકે આપી; હું નથી કહેતો પોકારે છે વેદ, સમરો શ્રીકૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ—સેવો૦ ૯ મંત્ર આધીન સહુ દેવતા, યોગે વૈરાટ પણ વશ થાય; જ્ઞાની અક્ષરને જઇ મળે, પુરૂષોત્તમ પ્રેમ ભકિત વશ પુર્ણાનંદ એ ન અડે અન્ય સાધન ફંદ; શ્રીમુખે ભાખ્યું શ્રીગીતા માંહ, ના માનો તો જોજો ત્યાંહ—સેવો૦ ૧૦ શ્રવણ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, સ્મરણ સેવન અર્ચન; વંદનદાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્મનિવેદન; આત્મનિવેદન નવધા કહીયે, પ્રેમ લક્ષણા દશમી લહીયે; એ ભકિત સહુ સાધનતા, જે પામે વશ થાયે વ્રજરાજ—સેવો૦ ૧૧ શ્રવણ પરીક્ષીત શુક કરી, કીર્તન

સ્મર્ણ ભક્તિ પ્રલ્હાદ; શ્રીસેવન પુજન પૃથુ, વંદન અક્રૂર આલ્હાદ; આલ્હાદ માન્યો કપીશ, કિંકરતા. સખ્ય ભક્તિ સુભદ્રા ભર્તા; આત્મનિવેદન બળિયે કીધી, ગોપીજને પ્રેમલક્ષણા લીધી—સેવો૦ ૧૨ નામ કેશવનું કરણમાં પડતાં, સહુ થાએ પવિત્ર, શરદ ઋતુના સંગથી જેમ નિર્મળ નીર વિચિત્ર; વિચિત્ર જળ તેમ જાતિ જાણો, સર્વ સાચી સદ નામે પ્રમાણો; શુદ્ધ સુવર્ણ જેવું અગ્નિએ થાય, માંજે ઓપે તેનો મેલ ન જાય—સેવો. ૧૩ નામ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, કલિમાં સૌ સાધન તાજ; ભવસાગર તરવા તણી, સહુને એ સુખપથ પાજ; પાજ પ્રકટ શ્રમ નહીં ઘણું સ્હેલું, દામ વિના ફળ થાય પળ પ્હેલું; સર્વે રસ્તામાં સહુ ઠાર, અધમ ઉત્તમ સહુને અધિકાર—સેવો૦ ૧૪ સતયુગે જે ફળ ધ્યાનથી, થાતું ત્રેતામાં યજ્ઞથી જેહ; દ્વાપરે પુજને પામતા સહુ, કલિ હરિ કીર્તન તેહ; તે થકી અધિક ફળ ગુણ ગાતાં, તો શું થયું તપ તીર્થ ન્હાતાં; મણિ મળ્યો તે શોધે શઠ કોડી, વણ વિચાર આશે મરે મુઢ દોડી—સેવો૦ ૧૫ કલિરૂપી આ શૌચમાં, કોઈ કર્મનો નહીં અધીકાર; અડે ન સૂતક નામને નિર્ભય નિત્ય કરીએ ઉચ્ચાર

માત્રે અભયપદ આવે, સકળ પાપ સંતાપને કાપે; વેદ શાસ્ત્ર સહુ પુરાણ પોકારે, તો હરિ તું શેના ઉચ્ચારે—સેવા. ૧૬ નામે અજામિલ ઉધાર્યો, નામે તાર્યો, જીવો બહુ પાપી; અવળે નામે વાલ્મીક તાર્યો, અરધે ગુણકાને ગતિ આપી; આપી ગતિ ઇત્યાદીક બહુને જેણે જેણે આશ્રય કર્યો તે સહુને; બે અક્ષરમાં બાંધ્યો સાર; જેણે ગ્રહ્યા તે પામ્યો પાર—સેવા૦ ૧૭ સ્નેહ સહિત શ્રી કૃષ્ણનું, કથા કીર્તન જહાં નિત્ય થાય; ત્યાં કોટી તીર્થ આવિ વસે. જેનું ભાગ્ય હોય તે ન્હાય; ન્હાયો તેમાં તે પવિત્ર પ્રમાણો, તે વિના સર્વને સુતકી જાણો; જીવતાં શબ સરખા સહુ તેહ, ભુતળ ભાર કર્યો ધરી દેહ—સેવા૦ ૧૮ નટવર છબિ નંદલાલની એવું ચિંતન કર ચિત્ત મ્હાંય, મોર મુકુટ શિર તિલક કુંડળ, નકવેસર ચિબુક સોહાય, સોહે કૌસ્તુભ મુક્તા વનમાળ, કંકણ કર ગ્રહે વેણુ રસાળ; પિતાંબર કટી મેખળા સોહે, નૂપુર નખશિખ છબિ મન મોહે—સેવા૦ ૧૯ સોળ ચિન્હ પદ પંકજે, દક્ષણ નવ વામે સાત; સ્વસ્તિક અષ્ટકોણ જંબુફળ, જવપત્રી ધ્વજ ઉર્ધ્વરેખ વિખ્યાત, વિખ્યાત અંકુશ અંબુજ મચ્છ વ્યોમ, કળશ ઇંદ્ર

ધનુષ ને અર્ધસોમ ત્રિકોણ ગોપદ ખટદશ ધ્યાન, નીત્ય કરે નીર્ભય પદ દાન—સેવો૦ ૨ જેમ નટની દૃષ્ટિ દોરમાં, પણિયારીની બેડલા માંહે; ચીત્ત પરસ્પર જારનું વળગ્યું રેહે ત્યાંનું ત્યાંહે; ત્યાં તેમ મન પ્રભુમાં નીત્ય દેવું, સંસારમાં સાક્ષીવત રહેવું; જગત જાણે એ છે જંજાળી, રાખ -હૃદે ત્રીકમ શું તાળી—સેવો૦ ૨૧ કંસ શીશુપાળ પુતનાદીકે, વૈરભાવે સમર્યા શ્યામ; એ વિના નાના ભાવથી સમરે સર્યાં સર્વેનાં કામ; કામ થયાં તુચ્છ ભાવે જ્યારે શું કહેવું સ્નેહે સમરે પછે ત્યારે; ચીત્ત અચાળ જેનું કૃષ્ણમાં લાગ્યું તો સકટ તેનું સહુ ભાગ્યું—સેવો. ૨૨ અન્ય સાધન શ્રેય આપણું, પણ શ્રીહરિને શું સુખ, સેવામાં આનંદ ઉભયને, માટે ભજનાનંદ તે મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રભુ કરવા, લોક વેદના ભય નવ ધરવા પુજા તે ચાલે શ્રુતિ પ્રમાણ, સેવા તે જેમાં સ્નેહ બંધાણ— સેવો૦ ૨૩ એકવાર આખા જન્મમાં શ્રીકૃષ્ણ નામ સમરાય; તો દર્શન યમદુતનુ, કદી સ્વપ્ને પણ નવ થાય, થાયે જો ભાવ સહિત નિત્ય ધ્યાન, તો પછી શું કહુ ભાગ્યનું માન; ઉર હરિ નહીં તો તપે શું થાય, જો છે તો કરે કષ્ટ બલાય—સેવો૦ ૨૪ આપ્યું ઉરસ્થળ

મુકીને રમાચરણ સેવા નવ ચુકે, હ્રદે રહિત કહા હરિ કરે, પદ આશ્રિત નહીં મુકે ના અંધ્રિ છે ભક્તિ નિવાસ માટે અવલંબે સહુ દાસ; એ ભક્તિ છે અતીશે દુર્લભ, પ્રાપ્ત થાયે સર્વ પદ સુલભ–સેવો૦ ૨૫ હરિવ્યાપક લહી સર્વમાં, નવ આણવો કોઇનો દોષ; મન કર્મ વચને જેમ બને, તેમ કરવો સહુને સંતોષ; સંતોષે પ્રાણી પ્રભુ પ્રસન્ન, તેથી સુખી પોખે હરિજન; સર્વળે દયા એ પુજા પ્રભુ કેરી, દેહીને દેખે તે કૃષ્ણનો વેરી—સેવો૦ ૨૧ એક પણ પ્રણામ શ્રીકૃષ્ણને, જન્મ ધરિ જેણે કીધો; અશ્વ-મેધ દશ અવભૃથનાં, ફળ ઉપર પગ તેણે દીધો, દીધો પગ શા માટે કહેવાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો થાય; કૃષ્ણ પ્રણામીને નહિં ફરી દેહ, મુક્તિથી અધિકતા એહમાં એહ–સેવો૦ ૨૭ નમન કર્યું નંદલાલને, સ્નેહે મન કર્મ વચને જેણે, ધર્મ સાધન પુર્ણ સહુ કર્યાં, તે નિશ્ચે જાણજો તેણે; તેણે કર્યું હરીપદ અનુકુળ દુઃખ પાપનું ટાળ્યું મુળ; દીનભાવે કર્યું વંદન હરીને, તે જનુની ગર્ભ ન આવે ફરિને–સેવો૦ ૨૮ દાસપણામાં સૌભાગ્ય છે, પતિ પુરૂષોત્તમ જેને માથે; ધણી છતે વિધવાપણું, બ્રહ્મજ્ઞાનીમાં મન સાથે; મન સાથે માન્યું

મુંજ ભુપ, જગત પુજે જાણી રાણીનું રૂપ; પણ પતિ સુખ સ્વપ્ને નહિં એને, એળે એ અથડાયે છે શેને— સેવો૦ ૨૯ દાસપણે જે આનંદ છે, તે નથી મળે જગદીશ; જ્ઞાનીનું સુખ એવું જાણજો, પાચ આશે છેદાવે શીશ; શીશ છેદ્યા પછી મુગટ ક્યાં ધારે, સહુ મુર્ખકો મનમાં ન વિચારે, જળને શો જળપાનનો સ્વાદ, જંન જુદો રહિ પામે આલ્હાદ—સેવો૦ ૩૦ જીવ બ્રહ્મ થાયે તો બ્રહ્માનંદ કહોને; ભોકતા પણું જો માનશો, તો જીવ ટળ્યો કહો શાને; શાને કહો ત્યારે નથી બ્રહ્મનામી, કયમ બોલો જનક સાયુજ્યતા પામી; બોલે તે બીજો કહેવાય, ઇશ્વર જીવ કદી નવ થાય—સેવો૦ ૩૧ અહો ભાગ્ય ભાગ્ય ધન્ય, વ્રજજન પરમ પવિત્ર; પુરણબ્રહ્મ સનાતન, પરમાનંદ થયા જેના મિત્ર; મિત્ર થઇ સર્વ સુખ દીધું, સર્વ ભાવે કારજ બહુ કીધું; શેષ મહેશ વિધીથી અલભ્ય; તે ફળ શ્રીગોપીજન લભ્ય—સેવો૦ ૩૨ દેહ પ્રાણ ઇંદ્રી અંતઃકરણ, ધર્મદારા ગૃહ ધન; પુત્ર આપ્ત આત્મા સહસર્વ સમર્પી જગજીવન સર્વાત્મા ભાવે, સેવા કરે સદા સહજ સ્વભાવે; તેજ ગમે પ્રભુ જેમ સુખી થાય, આત્મ નિવેદન એ કહેવાય—સેવો૦ ૩૩ સર્વ

વસ્તુ છે શ્રીકૃષ્ણની, જેની છે તેને શે ન સમર્પે; આત્મા સહીત અર્પણ કરી, હરીદાસ થાની શીદ ડરપે; ડરપે છે કાળથી રેહે છે ઉચાટે, તે પરનું માન્યું પોતાનું માટે: જેથી બંધાયો તે વસ્તુ દે મુકી, તારી ન જાણીશ એ રાડ ચુકી—સેવો૦ ૩૪ રૂપ દ્રવ્ય ગુણ ત્રણ એ, કારણ પ્રીતિ થવાનાં કહાવે: એ ત્રણ વીકાર રહીત સહજ, સ્નેહ તે શ્રીકૃષ્ણને ભાવે: ભાવે એ પ્રેમે વ્હાલો વશ થાએ, તેને મુકો ક્ષણ દુર નવ જાએ; તે જને માન્યું મત એહ, જેમ તેમ થાયે સુખી પ્રભુ તેહ—સેવો૦૩૫ પ્રેમ આસક્તિ વ્યસન એ ત્રણે રૂપ સ્નેહનાં લહીયે; તે ઉપર ચોથી તન્મયતા, તે થકી પર કાંઇએ ન કહીયે; કહીએ પ્રેમનું લક્ષણ એહ, જ્યારે મળે ત્યારે તેનો તે સ્નેહ; વિજોગ થાય ત્યારે તપે તન, ત્યાંનું ત્યાં વળગ્યું રહે મન—સેવો૦ ૩૬ એક વાર પણ આખા દિવસમાં, મળ્યા વિના નવ રહેવાએ; જો ન મળે તો વિકળ થાય, આસક્તિ એ તો કહેવાએ; વ્યસન આવું જ્યારે થાયે, સામાસામી હૃદયાં વીંધાએ; તન્મયતા તે મૃત્યુ સમાન, એ ચારે આવે આપે હરિદાન—સેવો૦ ૩૭ પ્રેમલક્ષણા વળી દ્રગ રૂચિ સ્મૃતિ, અભિલાષા ઉદ્વેગ ચાર; વ્યાધિ

પ્રલાપને ઉન્માદ ત્રણે, આશક્તના પ્રકાર; પ્રકાર વ્યસન તણા બે કહીયે જડતાને વળી મુર્છના લહીએ; તન્મય- તાનું લક્ષણ એક, મૃત્યુ સાદર્શ પણ મર્ણું ન છેક— સેવો૦ ૩ જાતી જુઓ તો આહીરની, તેમાં અબળા અધમ અવતાર; વેદાદીક નેતી ભણી, નોતો ઉત્તમ કર્મ અધીકાર; અધીકારવણ એક પ્રેમ પ્રતાપે, કર્યા આધીન શ્રીકૃષ્ણ જે આપે; ગોપીની પદરજ વંદે ઇશ, પ્રેમ લક્ષણા તે સહુને શીષ—સેવો૦ ૩૯ સેવા સંગત હરિ ભક્તની, કરે પ્રેમ ભક્તિ ઉત્પન્ન; તે કરે કૃતારથ એકલી, નવ જોઇએ કોઇ સાધન; જોઇએ નવ અવિદ્યા વીત વર્ણ, રૂપ પરાક્રમ પવિત્રાચર્ણ; કહેશો જોયા નથી કહો ક્રીએ ઠામ, તો સુણો પ્રકટ બતાવું નામ—સેવો૦ ૪૦ ધ્રુવજીને કયાં વય હતું, કયાં હતું સુદામાને ધન; કુબ- જાને રૂપ કયાં હતું, ઉગ્રસેનને પુરૂષાતન; પુરૂષાતન નોતું ઉગ્રાય, ગજને કયાં હુતી વિદ્યાય, પારધિમાં કયાં હતું શુભ આચર્ણ, કેવળ ભક્તિ પામ્યો ગિરિધર્ણ—સેવો૦ ૪૧ દ્વાદશાગુણ સંયુક્ત છે, દ્વિજ પંડિત સરખો કોય; પદ્મનાભપદવી મુખ્ય છે, તેથી શ્વપચ ભલેરો સોય; શ્વપચ ભલો જેને કૃષ્ણ આસક્તિ; મન કર્મ વચને કરે

હરિભક્તિ, કુલ સહિત શ્રેય પામ્યો તેહ, વિપ્ર નરે ન કરી શુચી દેહ—સેવો૦ ૪૨ શ્રીકૃષ્ણભક્તિ અંક છે, બીજાં સાધન સર્વે શુન્ય; અંક વિના સહુ અફળ છે, સહ શુન્ય શુન્ય દશ ગુન્ય; દશ ગણો બીંદુ આદે ગણ એક અંક વિના શું શુન્ય અનેક; ભકિત કરી તેણે સહુ કાંઈ કીધું, ભકિત વિના બીજું કાંઇ સીધું—સેવો૦ ૪૩ નૃગ-ભુપે ગોદાન કર્યા કેટલાં, કંઇ ગણતાં ન આવે પાર; એક અણુ દોષ પડે કૃકલાસ થયો અવતાર; અવતાર અધમ થઇ જગદાંશી, ગોદાન પુન્ય ગયું કહું નાશી, દાન કર્યા તોય પામ્યો દુઃખ શા માટે હતો ભકિત વીમુખ—સેવો૦ ૪૪ પ્રાચીન બર્હીશ ભુપતે, જઓ કીધા યજ્ઞ અપાર; ઉરવી મખાંકીત સહુ કરી, તોય કાંય ન દીઠો સાર; સાર મળ્યો એ જે જે પશુ માર્યા, તે રહ્યા હણવા નારદજી દેખાડયા; ભય દેખી લીધું સુરઋર્ષી શર્ણ, ભકતી કરીને પામ્યો હરી ચર્ણ—સેવો૦ ૪૫ ભકતી તારે ચંડાળને, જેમાં કોય ન શુભ આચર્ણ; શું પછી કહેવું તેહનું, ઉદ્ધારે અધમ અન્ય વર્ણ સર્વ ઉદ્ધારે જગત, નીચ ઊંચ જેની આસકત; એક અંગ ભકતી ભદ્રાય, અચરજ શું પુર્ણ શ્રેય થાય—સેવો૦ ૪૬ ભક્તી નોકા તારે સર્વને, જે કો

શરણે આવે શુચી પાપી; અન્ય સાધન હારૂ તુંબીકા, ગ્રહે શરબત તરે કો કદાપી; તરે કદા બચે કામાદી ગ્રહાથી, સામર્થ નહીં અણું તારવા સાથી; વીબુધ વીચારી જુઓ નીજ મન, ભક્તિ ભલી કે સાધન અન્ય–સેવો૦ ૪૭ ભક્તિ મણિ જ્ઞાન દીપ છે, ટાળે ઉભય ખરા અંધકાર: મણી અભય ઘુતી અચળ છે, દીપકને ભય છે અપાર; અપાર ભય વાયુથી વામે, તેલ પાત્ર બત્તી વણુ લય પામે; જ્ઞાન સમય તો અન્ય ફુળ માત્ર, નીર્ભય ભક્તી સકળ સુખપાત્ર–સેવો૦ ૪૮ ભક્ત તે ભક્તી સ્વરૂપ છે, માટે માયા ના પીડે લેગ; સ્ત્રી થકી સ્ત્રી મ્હોવાય નહીં મોહ પામે પુરૂષવેશ; પુરૂષ જ્ઞાન વૈરાગ્ય ને યોગ્ય, તેને પીડે અજા રૂપીઓ રોગ; કારણ ભ્રષ્ટ થાએ છે તેહ. ભકતને અચળ હરીસું સ્નેહ–સેવો૦ ૪૯ નીરખે નેત્ર નંદલાલને, શ્રુતી કથા રટે મુખ નામ; નાસીકા સુંઘે પ્રેમશું, પ્રસાદી તુળસી પુષ્પ દામ; દામ ગ્રહણ કરે કર હરી સેવા, દોડે ચરણ પ્રભુ દર્શન લેવા; મને ધ્યાન નટવર છબી શ્યામ, સર્વાંગે કરે દંડ પ્રણામ–સેવો૦ ૫૦ ભકતી વીના કેવળ કૃતિ કરે, ફળ પરલોક ન થાય; મણીધર પવન ભક્ષી રહે, જુઓ મચ્છ તીર્થ જળ

ન્હાય; મીન તીર્થ ભીલ મૃગ વનવાસી, અંધ ગૃહે દંડ; કાસદ જાય કાશી. સર્પ દંડવત નટ સીધ વેશ, દર્શ તપોધમ ભાવના લેશ–સેત્રો૦ ૫૨ શ્રીકૃષ્ણ શ્રીગુરૂ ભગવદી, એ ત્રણે એક સ્વરૂપ, ત્રયધારા જ્યમ સુરસારી, તેમાં ભેદ નહીં તદરૂપ; ભેદ નહિ ત્રણ નામજ માત્ર, જોતાં વિચારી એકજ ગાત્ર; સ્નેહ વીવેકે સેવો સરે અર્થ અવસર અમુલ્ય ખુવો શીદ વ્યર્થ–સેવો૦ ૫૨ સતસંગ સર્વનો સાર છે, તેનો મુઢ ન જાણે મર્મ; અદીપ દીપ મળે થયો, દીપ સમતા મળી વણ શ્રમ; શ્રમ વીના શ્રીનાથ મળાવે, કલ્પનું કામ તે પલકે સરાવે; નીચ નીર ગંગા મળતાં ગંગ, એ સમોવડી દીસે સતસંગ–સેવો૦ ૫૩ લવ હરી સંગીની સંગના, સુખની સમતા નહીં કોય; સ્વર્ગ તથા અપવર્ણનું, સુખ પણ સમોવડ નવ હોય; નવ હોય શમતા મોક્ષાનંદ, તો ક્યાંહાં જન ઇચ્છીત સુખ મંદ; અણ અનુભવીને આશ્ચર્ય થાય, અનુભવીને સદેહ નહી જરાય–સેવો૦ ૫૪ શ્રીગંગાજી હરે પાપને, શશી તાપ હરે મયે શર્ણ; દારીદ્ર ટાળે સુરતરૂ, મળી ત્રણ કરે ત્રણ હર્ણ; હરણ કરે ત્રણ તે તત્કાળ, મળતામાં હરિજન દયાળ; જ્ઞાને તાપ હરે દર્શને દોષ,

દૈન્ય ટાળે ઉપજાવી સંતોષ સેવો૦ ૫૫ યોગ યજ્ઞ જપ તપ વ્રતો, બહુ કીધો કાષ્ટા કર્મ: જ્ઞાન ધ્યાન અતિ દાનથી તીર્થ આચરતા ધર્મ; ધર્માધ્યયન વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ, કોટી સાધનથી ન પરમ કલ્યાણ: શ્રેય ન થાય ઉપાય અનેક, વિના મહંત પદરજ અભીષેક—સેવો૦ ૫૬ હરિજન તે હરિરૂપ છે, તેને મુર્ખ નીજ સમ જાણે; જેમ શશી સાગરમાં હતો, માન્યો મીને મીન પ્રમાણે; મીન પ્રમાણે થયો નહીં સોમ, મ ર રહ્યો જળ તે વશ્યો વ્યોમ; તેમ વૈષ્ણવ વૈકુંઠે જાશે, અધમ તે હ્યાંનાહ્યાં અથડાશે–સેવો૦ ૫૭ ચાર વર્ણમાં શ્રેષ્ટ સર્વથી, બ્રાહ્મણ વર્ણ વિખ્યાત; તે સહુના પણ કહાવે શીરોમણી, મ્હોટા મુનીવર સાત; તે સાતે કરે ધ્રુવની પરીક્રમા, ધ્રુવ સુત ક્ષત્રી ને તે સુત બ્રહ્મા: વિબુધ વીચાર કરો તનો એહ, ભકત મોટા કે બ્રાહ્મણ દેહ–સેવો૦ ૫૮ બ્રહ્માદિક વ્રજ ભકતની, પદરજ વંદે ગુણધામ: દુર્વાસા ઋષી દીન થઇ, કર્યો અંબરીષને પ્રણામ; કર્યો પ્રણામ જ્યારે અથ-ડાયા, વળી શબરી પદજળ લીજ ન્હાયા; હરીજનથી મ્હોટું નહી કોય, દુભવે તે દુઃખ પામે સત ખોય–સેવો૦ ૫૯ સંત સેવે નારદ થયા, જુઓ દાસીસુત હરીમન; તે

સુર ઋષીના સંગથી, સમી વાસના ઉરની અગન; અગન મટી સમજાવ્યા મર્મ શ્રીભાગવત રચ્યું છાંડીને કર્મ; કલેશ મટે કરે પ્રભુજન પ્રીત, દુર્લભેથી શાનું સુકરીત–સેવો૦ ૧૦ યોગી તરે કદી એકલો હરીજન તારે સહુ સંગી; સીદ્ધ ઉદાસી રહે સદા, હોય સંત સુંદર રસરંગી; રંગે રસીક સેવે ગુણ ગાય, પોતે પીયે સુધા સામાને પાય; ભક્ત સ્નેહથી સહુનું સરે કામ ધ્યાની સાથે કોઇનો નહિં ઠામ—સેવો૦ ૧૧ સર્વ પ્રાણી ઉપર દયા, આણવો નહિં કોઇનો દોષ; વશ કરવી ઈંદ્રી સહુ, યદ્રેચ્છા લાભ સંતોષ; સંતોષ ધરી વદવી સત્ય વાણી દૃઢ આશ્રય પ્રભુ દીનતા આણી; દુષ્ટસંગથી રહેવું દુર, વસવું સદા હરીજન હજુર–સેવો૦ ૧૨ દુષ્ટ સંગ તેને જાણીયે, જે ભુલાવે ભગવંત; સ્નેહ કરાવે શ્રીકૃષ્ણ શું તેને કહીયે સાચા સંત; સંત સાચા તેની સંગત કરીયે, અસમર્પિત અન્યાશ્રયથી ડરીયે; હું હરિને હરી મહારા નાથ, એ નીશ્ચે કરવું મન સાથ–સેવો૦ ૧૩ અન્યાશ્રય અસ-મર્પિ, એ બે મ્હોટા દુસ્તર રોગ; સર્વ વસ્તુ શ્રીનાથને અરપી. ઉચ્છીષ્ટ કરવો ભોગ; ભોગ કરવો હરીભક્તની સંગે, એકજ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગે, દૃઢ આશ્રય શ્રીગુરૂ-

દેવનો ધરવો; ગોવત્સપદવત ભવદધી તરવો સેવો૦ ૧૪
ગુણની ઉપર ગુણ કરે, એ તો રીત જગતમાં પ્રકાશ;
પણ અવગુણ સામો ગુણ કરે, તે મ્હોટા હરીદાસ: દાસ
દોષ સહુના સંતાડે, હોય અલ્પ તે અધીક દેખાડે, સાગર
લાંછન વિષ શિવ પીધું; શશિધર પ્રગટ લલાટે લીધું–
સેવો૦ ૧૫ વિશ્વંભર વશ તેહને, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ
પાસ; હીત ઇચ્છે સહુ જગતનું, નવ ધરે કોઇની આશ:
આશ ધરે એક શ્રીગોપાળ, વ્યતીત કરે હરી સેવામાં
કાળ, એવા ગુરૂનો લઇએ ઉપદેશ ધરીયે સાચો વૈષ્ણ-
વનો વેશ–સેવો૦ ૧૬ ધ્યાન મુળ રૂપ શ્રીગુરૂ પુજન,
મુળ ગુરૂ પાએ; મંત્ર મુળ ગુરૂ વાકય છે, મુળ મોક્ષનું
ગુરૂ કૃપાએ; ગુરૂ કૃપા વાંછીત ફળ થાય, હરી રૂઠે તો
ગુરૂ કરે સહાય; ગુરૂ કોપે કંઇ નહિં ઠેકાણું, અધીક
આશ્ચર્યથી કો નવ જાણું–સેવો૦ ૧૭ ક્રોધી ગુરૂતો નૃસિં-
હજી, કામી હોય તો શ્રીકૃષ્ણને કહીયે; લોભ દાખે તો
વામનજી, પણ હરિ સાચા એમ લહિયે; લહીયે એ
પારખે દાખેજો દુષ્કૃત, તોપણ માનિયે તે થશે ગત્ય;
જેણે સોંપી આપ્યા જુગદિશ, તેનો ઋણી સદા છે એ
શિષ્ય–સેવો૦ ૧૮ ભોજન વ્યસનનિ ચિંતા કરી વૈષ્ણવે

ના થાવું ઉદાસ વિશ્વંભર પુરે વિશ્વને, તે કેમ ભુલે નિજ દાસ: આશ પુરે સહુ વણુ માગે, વણુ કહ્યે સાહ્ય કરે અનુરાગે; હરી ભજે કાંઇ નવ રહે ખામી, નથી અજાણ્યા અંતરજામી—સેવો૦ ૬૯ અજબ ગુલમ્હેરી જળ વસે પક્ષિણી રટે મુખ હરિનામ, ખાન પાન માટ નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર શ્યામ; શ્યામે વીચારી કર્યું તેહને સુખ, ચરણી ચરવા કર્યાં મોરનાં મુખ; પુંછે વદન કર્યું ઉંટનિ ગ્રીવા, શ્રીહરી યુક્તિ કરી જળ પીવા—સેવો૦ ૭૦ અજગરને અનાયાસે હરિ આપે, આહાર આનનમાં લાવી; શકરખોરને સાકર, સાગર બેટમાં દેછે મીલાવી; મેળવે ચાતકને જળ સ્વાતિ, ગીરીશૃંગ વૃક્ષ પોખે કોઇ ભાતી; સ્ત્રી સ્તને પય કર્યું પોષવા બાળ, તે તુને નહિં ભુલે ભજ ગોપાળ—સેવો૦ ૭૧ ભક્ત મનોરથ સર્વે પુરે પ્રભુ, કઠીણ, સરળ, ગુરૂ નાહાના પુર્યા જેનાં તેહનાં નામ કહું તું પુછેશ કેહાંનાં કેહાંનાં; કહાન થયા કુબજાપતી થાવા, પારથપત્ની થયા જળ પાવા; પુરી થૈ અદીતીની આશા, પાંડવકાર્ય કર્યા થઇ દાસ—સેવો૦ ૭૨ છડીદાર ઉગ્રસેનના થયા, દ્વારપાળ બળી ભુપ નરસૈયાના બાપનું શ્રાધ સાર્યું, સેનામાટે નાપીક રૂપ; રૂપ

મહાર દામાજી સારૂં, નામનું છાપરૂં છાયું ચારૂ; વારી વહ્યું ત્રિલોચન ઘેર, મીરાંબાઇનું પીધું ઝેર—સેવો૦ ૭૩ ઇચ્છે રૂડું પ્રભુ જગતનું, કેમ કરે કુડું નિજ દાસ; જે કરશે હરી તે ભલું તાહારૂં, તું ધર દૃઢ વિશ્વાસ; વિશ્વાસ રાખ કલ્પના મુક, સેવા સ્મરણમાં નવ ચુક; નહી મળે ફરી અવસર આવો. હરિ ભજી લો મનુષાદેહ લ્હાવો—સેવો૦ ૭૪ દુઃખ થાયે હરિ સેવતાં, તે સુધા સમું પરમાણો; વિષય ભોગનું સુખ છે, તે વિષ સરખું સહુ જાણો; જાણો જેમ ખસ ખણતાં મીઠી, ક્ષણ પછી આગ ઉઠે અગીઠી; ઓસડ પીતાં કટુક તર્ત લાગે, રોગ ગયા પછી આનંદ જાગે—સેવો૦ ૭૫ શ્રીગિરિવરધર સેવતાં, ભય રાખવો ભુપતિમાન બાળકસમ વાત્સલ્યતા ધરવો સ્નેહ તે જાર સમાન; જાર સમાન પ્રીય પ્રભુ લાગે, તો દુઃખ જન્મ જન્મનાં ભાગે, પ્રેમ પીયુષ પીધું તે જાણે, નથી સ્વાદ કોઇ એહ પ્રમાણે—સેવો૦ ૭૬ જે પ્રતિકુળ સેવતાં, તેને તજીયે ના વળગીયે વ્યર્થ; જનુની જન પતિ પુત્ર ભ્રાત, ગુરૂ છોડયા જદપિ સમર્થ; સમર્થ તાત તજ્યો પ્રલ્હાદે, ભરતે માત મુકી હરિસ્વાદે; પતિ ઋષિ પત્ની વીભીષણ ભ્રાત, ગુરૂના ગણ્યા બળીએ સાક્ષાત—

સેવો૦ ૭૭ દેવ પિતૃ ને મનુષ ૠણ, ત્યાં લગી માણસને કહેવાય; જ્યાં લગી સર્વાત્મા એવા, શ્રીકૃષ્ણ શર્ણે ન જાય; શરણ ગયે સર્વે ૠણ છુટે ચિત્રગુપ્તનું લેખુ ત્રુટે; કાળકર્મનો ભય ત્હેને, શિશ ધણિ સમર્થ હરિ જ્હેને– સેવો૦ ૭૮ કર્તું અકર્તું અન્યથા કર્તું, સમર્થ શ્રીહરિ રાય; ના થવાનો કરે પદાર્થ, થાનારો મટિ જાય; મટી ગયું જે વશિષ્ટે વિચાર્યું. તે સમે વન જે સમે રાજ ધાર્યું; બ્રહ્માના સુત એ ત્રિકાળના જ્ઞાની, ઇચ્છાયે વર્તે તેનું પણ હાની–સેવો૦ ૭૯ સહસ્ર ભુજા પતી રાખશે, તેને હણશે શું બે ભુજ વાળો; તેજ પુરૂષ જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઇ નથી રખવાળો; રખવાળો રીપુ છે નહિ કોઇ, સઘળી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઇ; કરતા હરતા એક શ્રીવ્રજરાય, એના કર્યા વિના કાંઇ ન થાય સેવો૦ ૮૦ કર્યું થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કોથી ઘટે નહિ લવ લેશ; તેજ પ્રમાણે સુખ દુઃખ, લાભાલાભનો સંશય લેશ; લેશ રહે નહીં તે સમે શુદ્ધિ જેવું હોનાર તેવી થાય બુદ્ધિ; થાનાર તેનો સ્હેજે પણ થાય, કરતા નથી શીદ તું પસ્તાય–સેવો૦ ૮૧ હરી જંત્રી તું જંત્ર છે, તે વાજે વજાડે જેમ; કાષ્ટ પુતળી નૃત્ય કરે. સત્રધાર નચાવે

તેમ; તેમ વિધિ નિષેધ સહુ હરી હાથે, તું મુર્ખ તાણી લે શીદ માથે; વિચાર જો જીવનું કર્યું હોય, તો દુખી જગ્તમાં થાય ન કોય—સેવો૦ ૮૨ જેની રચના જોઇને, ઘણો મોહ ઉપજે છે મન; તે કરતામાં કમી શી હશે, તું જોની વિચારી જન; જન થશે પુર્ણ મનોરથ તારો, ઘાટે શું મોહ્યો તું જો જડનારો તેને મળે પુર્ણાનંદ થાશે, ભવ વૈભવ તૃષ્ણા ઝટ જાશે—સેવો૦ ૮૩ કરવા પ્રસન્ન ચાહ્ય કૃષ્ણને તો અભિમાન અલગું નાખ; શિઘ્ર દયા કેશવ તણી ઇચ્છે તો દીનતા રાખ; રાખ દિનતા એકજ કરીને કરવા કૃપા મન થાશે હરિને; બોતેર લક્ષ કોટીએ ના કર્યું કામ, દીનતાએ બંધાયા દામ—સેવો૦ ૮૪ શીલા બુદ્ધિ શાલિગ્રામમાં, હરિ સ્વરૂપ એ ધાતુ પ્રમાણે; મનુપ લહે ગુરૂદેવને, ભક્તિ ભાવ વૈષ્ણવમાં ન આણે મહા પ્રસાદ પ્રતિ અન્ન, હરિ ચર્ણોદક ન પ્રીછે જન; વર્ણાશ્રમ તજે ન લે હરિ નામ, ઇત્યાદિકનાં નર્કમાં ઠામ—સેવો૦ ૮૫ નીગમ ચાર ષટ શાસ્ત્ર, અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદ વિદ્યાય; વ્યાકરણ નવ બત્રીશે લક્ષણ, ભણે ચોસઠે કળાય; કળા રાગ છત્રિસે ગાય, વીશદ કીતી ચક્રવતી રાય; પણ નથી ભક્તિ જો નંદકુમાર, તો સહુ ધુળ

મળ્યું ધિક્કાર—સેવા૦ ૮૬ શ્રમ કરી સહુ વિદ્યા ભણિયો મહા પંડિત કહાવ્યો જગત; પણ તેનો સાર સમજ્યો નહિં, ન થયો ભગવતનો ભકત; ભકિત વિના શ્રમ એ ફળ સાર, જેમ રાસભ વહે ચંદન ભાર; જેમ અહિ મણિધુતી મેળવે આહાર, તેમ તે ઉદર ભરે ધિક્કાર—સેવા૦ ૮૭ સ્પર્શ મણિના પુર વીશે, રચ્યું ચીંતામણિ મય ધામ; કલ્પવૃક્ષની વાડ ગાય ઘેર કામદુગ્ધા અક્ષેપાત્ર અતુલ, નવનીધિ અષ્ટમા સિદ્ધિ અનુકુળ; પણ નથી વલ્લભ શ્રીવ્રજનાથ, તો એટલું મળે ઘસવા હાથ સેવા. ૮૮ કૃષ્ણ કીર્તન નહિં કર્ણમાં, તે શ્રવણ રાફડા કહીયે; નીરખ્યા ન જેણે નેત્ર ભરી, કીકી પીછ ચાંદલા તે લહિયે, લહિયે દાદુર જીવ્હા હરી નવ બોલે, કર પદ સેવા રહિત શબ તોલે, વૃક્ષ જીવન શ્વાસ ધમણ સમાન, ગ્રામ શુકર સમ છે ખાનપાન—સેવા. ૮૯ જગ દર્પણ જોનાર તું, સામું દીસે જેવું તુજ પાસે; દુષ્ટને દુષ્ટ સાધુને સાધુ, ભવ આ સૃષ્ટિમાં ભાસે, ભાસે તે સહુ નિજમાં છે જાણે, દોષ રહિત દુનિયા પરમાણે; એવે વિવેકે જો રહેવાય, રાગ દ્વેષ નહિં કો થકી થાય—સેવા. ૯૦ જીવ સર્વ હરિઅંશ છે, ત્હેના વિચિત્ર ભાત

સ્વભાવ; સર્વથી હળીમળી ચાલીયે, એ તો છે સંજોગ નદી નાવ; નાવ તરંગ નદી એમ જાણો, કોથી બગાડે બે દિવસનો પરોણો; સહુને સદા એક સ્થળ નથી રહેવું કુટુક વચન માટે કોઇને ન કહેવું—સેવો. ૯૧ કાંઈ પ્રભુ પાસે ન માગીયે, માગે પસ્તાવો થાય; ઉદાસી આવે નાથને, વ્યાપાર સરીખું જણાય; દેખાય એવું માટે રખે જાચો, સેવો શ્રીકૃષ્ણ ધરી સ્નેહ સાચો; વણ માગે સહુ આપે એ સ્વામિ, નથી અજાણ્યા અંતરજામી—સેવો. ૯૨ દાસીના સુતના સહુ પિતા, રાની સુતનો એક સાય; ભક્ત અંશ શ્રીકૃષ્ણ સેવે, ને માયિક સર્વને ધાય; ધાયે તોયે કર સાહે ન કોય કામ પડે ત્યારે અંતે રોય; આવા ગમનમાં ગદા અથડાય, કો કાળે હર વીના ગત્ય ન થાય—સેવો. ૯૩ ન્હાનો પદાર્થ મોટો દેખાડે, ને પાકાને દાખે કાચો ઉગ્ર હોયે તેને શાંત બતાવે ને જુઠો મનાવે સાચો; સાચો ભાસે એજ માયાનું રૂપ, એણે કીધા વશ રંગ ને ભુપ; એને જીત્યાનો છે એક ઉપાય, સાચું શરણ લ્યો શ્રીવ્રજરાય—સેવો. ૯૪ માયા છે ઘંટી ખીલ હરિ, ત્હેમાં જીવ ચરાચર અન્ન; જે પડયું તે પીસાય છે, તું જોની પ્રકટ લોચન; લોચન જો એક

વચ્ચે છે તેહ, ખીલ સમીપ રહે છે જેહ: જે અણું ત્યાંથી ખસ્યો કણુ આઘો. તે તત્કાળ દળાવા લાગ્યો—સેવો. ૯૫ પરવારી સહુ કામથી કોઇ મૃત્યુ ન પામે જંન; આ કીધું આ કરવું છે, એમ કરતાં આવશે અંત; અંત આવ્યો હરિ કયારે ગાશે, ચેત ચેત નહીં તો પસ્તાશે, મર્ણ નહિ આવે કાનમાં કહિને, જશે ઓચિંતુ અંધારૂં થઇને—સેવો૦ ૯૬ ઉત્તર વચન તે માનવું, પુર્વનુ નહિ પરમાણ, છેલ્લુ રચ્યું શ્રીભાગવત, સહુ પ્હેલાં રચ્યાં છે પુરાણ; પુરાણ પ્રથક પ્રથક કર્યાં વ્યાસે, તોયે રહેતું ઉર ભરિયું ઉદાસે; મર્મ બતાવ્યો નારદ મિત્ર, સુખ થાશે રચો ભક્તિ ચરિત્ર—સેવો૦ ૯૭ પુષ્ટિપંથ પ્રભુ શ્રીવલ્લભકુળ, જઇયે ત્હેને શરણ, નામ નિવેદન મર્યાદા ધરી, સેવીયે શ્રીગીરીધરણ; શ્રીગિરિધર ગુરૂ વૈષ્ણવ પ્યાર, ધરી ગતિ કર માર્ગ અનુસાર મનુષ જન્મનો એ છે સાર; જે માને તે પામે પાર—સેવો. ૯૮ મહામંદ મતી જીવ કલિના, સર્વ શાસ્ત્ર કયાં ખોળે; માટે સકળ સિદ્ધાંત સાર, શોધી કીધો છે ટોળે; ટોળે કરાવ્યો પ્રભુ મતિ હિણી નિજ જાણીને કરૂણા કીધી; ભક્તિ પોષણ ધર્યું ગ્રંથનું નામ, કથે સુણે સર્વનું કામ—સેવો૦ ૯૯

એકસોને એક ચંદ્રાવળાં, એ ગ્રંથ તણાં, છે સાર, મત્ત શુભ સિદ્ધાંત ભર્યું છે, વાંચીને કરજો વિચાર; વિચારતાં વલ્લભ હરી થાશે, સર્વે કલેશ સમુળા જાશે; આચરણ કરતાં આનંદની હેલી, ભક્તી શ્રીકૃષ્ણની કરજો વ્હેલી—સેવો. ૧૦૦ મહાનદી શ્રીનર્મદાનટ ચંદીપુરી ધામ; જ્ઞાતી નાગર સાઠોદરો, ભટ્ટ દયાશંકર નામ; નામ વલ્લભી વૈષ્ણવદાસ, ગુરૂ પ્રતાપે ગ્રંથ કર્યો પ્રકાશ; શીખે સાંભળે જે જન ગાય, તેને મનવાંછીત ફળ થાય—સેવો૦ ૧૦૧

શ્રીમદ્ભાગવતનાં ષોડશ ધોળ.

ધોળ ૧૨૮ મું.

શ્રીવલ્લભજી કરૂં વીનતીરે, મારા પ્રાણ આધાર;
દીન જાણી કરૂણા કરો, પ્રભુ કાજીયે સાર શ્રીવલ્લભ. ૧
શ્રીવીઠ્ઠલવરને વારણેરે, જાઉં વારંવાર;
નિજજનને હિત કારણેરે, દ્વિજકુલ અવતાર. ૨
અનુક્રમ કરીને વર્ણવું રે, શ્રીમદભાગવત રૂપ;
દ્વાદશ અંગ પ્રભુજી તણાં, શોભા પરમ અનુપ. ૩
અધિકાર લીલા પ્રથમસ્કંધ છેરે, દક્ષણ ચરણનું ધ્યાન;
વામચરણનું ધ્યાન છેરે દ્વિતીયસ્કંધ લીલા જ્ઞાન. ૪
સર્વલીલા તૃતીય સ્કંધ છેરે, હરિની એક બાહુ જેહ;

વિસર્ગલીલા ચતુર્થ સ્કંધ છેરે, બીજી બાહુ તેહ. ૫
સ્થાનલીલા પંચમ સ્કંધ છેરે, પાછલો ભાગ કટી જાણ;
પોષણલીલા ષષ્ટસ્કંધ છેરે, કરીયે ઉદર વખાણ. ૬
ઊતી લીલા સપ્તમસ્કંધ છેરે, વામહસ્ત કેહેવાય;
એક સ્તન અષ્ટમસ્કંધ છેરે, મન્વંતર લીલા ગાય. ૭
નવમસ્કંધ ઈશાનું કથારે, બીજું સ્તન એહ;
દશમ નિરોધલીલા હૃદય છેરે, સ્મરીએ ધરિ નેહ. ૮
મુક્તિ લીલા એકાદશસ્કંધ છેરે, એતો મસ્તક જાણ;
આશ્રયલીલા દ્વાદશસ્કંધ છેરે દક્ષિણ હસ્ત વખાણ. ૯
વલ્લભદાસ પ્રભુ શોભા નિરખીનેરે, ધરી લીજીયે ચિત્ત
ક્ષણક્ષણ એ ન વિસારીએરે,ગુણગાઇયે નીત્ય. શ્રીવ. ૧૦

પ્રથમસ્કંધનું દ્વિતીય ધોળ.

ધોળ ૧૨૧ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ ચરણે લાગુંજી,
ગુણ ગાઊં વાણી એવી માગુંજી. ૧.
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી પુરોતે આસજી,
જન્મ જન્મની જાણી દાસજી.
અનુક્રમ શ્રીભાગવતનું કહીયેજી,
સ્કંધ તે દ્વાદશ એના લહીયેજી. ૨

અધ્યાય ત્રણુસેને બત્રીસજી,
પ્રાકૃત અધ્યાય મલી ત્રણસેને પાંત્રીસજી. ૪
શ્લોક અઢાર હજાર પ્રમાણજી,
પ્રકરણ ત્રેતાળીસ તે એનાં નિર્માણજી. ૫
ઓગણીસ અધ્યાય પ્રથમ સ્કંધજી,
ત્રણ પ્રકરણ કહ્યાં તે પદ બંધજી ૬
હીન પ્રકરણ ત્રણ અધ્યાય લગીથાએજી,
પેહેલે અધ્યાય શૌનક પ્રશ્ન કહેવાએજી. ૭
બીજે અધ્યાય સૂત પુરાણીક ઉત્તર દીધાજી;
ભક્તિયોગને ઉત્કૃષ્ટ ત્યાં કીધાજી. ૮
ત્રીજે અધ્યાય કથા અવતાર ચોવીસજી,
બીજું પ્રકરણ મધ્યમ કહું નામી શીશજી. ૯
ચોથે ચિંતા વ્યાસજીને થઇ નારદ આવ્યાજી,
ઉપદેશ કરી પાંચમે સમજાગ્યાજી. ૧૦
કીજીયે શ્રીભાગવતનો પ્રકાશજી;
જેણે થાએ તાપ તીમીરનો નાશજી. ૧૧
છઠે પોતાનું વૃત્તાંત કહ્યું નારદ જી,
આગલે જન્મ જે સુખ દુઃખ લહ્યુંજી. ૧૨
ત્રીજું પ્રકરણ ઉત્તમ કહું તે જાણોજી,

તેર અધ્યાય લગી એહ વખાણોજી. ૧૩
સાતમે અધ્યાય બાણ અશ્વાત્થામા કેરાંજી,
રક્ષા કરી સર્વેને રાખ્યા છે નેરાજી. ૧૪
આઠમે ઉત્તરા ગર્ભ રક્ષા કરી લીધીજી,
કુંતાજીએ પ્રભુજીની સ્તુતિ કીધીજી. ૧૫
ભીષ્મ પીતાએ યુધિષ્ઠિરને ઉપદેશ દીધોજી,
તે સર્વે નવમે અધ્યાયે પરી સીધોજી. ૧૬
દશમે અધ્યાયે યુધિષ્ઠિરને રાજ બેસાર્યાંજી,
પછે શ્રીજી પોતે દ્વારકા પધાર્યાજી. ૧૭
એકાદશમે અધ્યાય સગા સહોદર સર્વે મલિયાજી,
માંહે માંહે પરસ્પર ભલિયાજી. ૧૮
ભગવદભક્ત પરીક્ષિત રાએજી,
જન્મ વર્ણન દ્વાદશમે અધ્યાયેજી. ૧૯
ત્રયોદશે વિદુરજી હસ્તિનાપુર આવ્યાજી,
તીરથયાત્રા કરી સર્વ મન ભાવ્યાજી. ૨૦
ધૃતરાષ્ટ્ર ગાંધારીને લઇ સાથજી,
વિદુરજી ચાલ્યા ઉત્તર પાથજી. ૨૧
ચૌદમે દ્વારકાથી અર્જુન આવ્યા ગેહજી,
મુખ જોઇ યુધિષ્ઠિરે પ્રશ્ન પુછયો એહજી, ૨૨

પંદરમે અધ્યાય યાદવ કુળક્ષય કહ્યાજી.
પરીક્ષિતને રાજ્ય આપીને પાંડવ ગયાજી. ૨૩
સોલમે અધ્યાય પરીક્ષિતનો દીગ્વિજય કહ્યોજી,
પૃથ્વી ધર્મ કલિયુગને ત્યાં લહ્યોજી. ૨૪
ધર્મરક્ષા સત્તરમે કીધીજી,
કલીયુગને સ્થાન આપી શિક્ષા દીધીજી. ૨૫
પરીક્ષીતને વીપ્રશ્રાપ થયો તે અઢારેજી,
ઓગણીશમે જઈ બેઠા ગંગા કિનારેજી. ૨૬
સર્વસ્વ રાજને ત્યાગ કીધુંજી,
શુકજીને પુછીને વ્રત લીધુંજી. ૨૭
અધીકાર લીલા તે એહ કેહેવાએજી,
એક રસના કેમ કરીને ગુણ ગાએજી. ૨૮
હરીદાસ પ્રભુ શ્રીગોવર્ધનધારીજી,
શોભા નીરખી નિત્ય પ્રતિ જાઉં વારીજી. ૨૯

દ્વિતીયસ્કંધનું તૃતીય ધોળ.

ધોળ ૧૨૦ મું.

જ્ઞાનલીલા દ્વિતીય સ્કંધ છે, અધ્યાય દશતે માંહે;
પ્રકરણ એનાં ત્રણ છે, તત્વ ધ્યાન પેહેલું ત્યાંહે.
પહેલા અધ્યાય માંહે કહ્યું, સાક્ષાત યોગ જ્ઞાન;

પોતાના જન કારણે, સ્થુલ રૂપનું ધ્યાન. ૨
સુક્ષ્મ સ્વરૂપનું ધ્યાન છે, તેતો અધ્યાય બીજે,
હૃદય પ્રસાદ પ્રકરણ બીજું, તેનું વર્ણન ત્રીજે. ૩
ઉત્પત્તિ દેવતા સર્વની, તેની ભક્તિ સકામી;
સર્વે તજી પ્રભુને ભજો, એ છે અંતરજામી. ૪

મન વાંચ્છિત ફલ પુરશે, પુરણ કામ છે એહ;
મંગલાચરણ શુકજીએ કીધાં, ચોથા અધ્યાયમાં તેહ. ૫
તેમાં શ્રીજીની સ્તુતિ કરી, તેતો કયાં લગી કહીયે;
ત્રીજું મનન પ્રકરણ છે તે છે અધ્યાયમાં લહીયે. ૬

એક ઉત્પત્તિ બીજી ઉત્પત્તિ તેના બેજ પ્રકાર;
પ્રથમ ઉત્પત્તિ પ્રકાર છે, તેનો કીધો ઉચ્ચાર. ૭
નારદજીએ પુછયું બ્રહ્માજીએ કહ્યું, પાંચમે કરી માન;
અધ્યાત્મક જ્ઞાન પંચીકરણ, સ્થુલ સુક્ષ્મનું જ્ઞાન. ૮

આઠ સ્વરૂપ વૈરાટનાં, છઠે અધ્યાયે જાણો;
સર્વ ઉત્પત્તિ પ્રભુથી થઇ, એમ કહી વખાણો. ૯
સાતમે અધ્યાયે શ્રીજીના, વરણવ્યા ચોવીસ અવતાર;
આઠમે અધ્યાયથી જાણીએ, ઉત્પત્તિ પ્રકાર. ૧૦

નારદજીએ બ્રહ્માજીને પુછિયું, તેતો એમાં કહીયે;
પોતાની ઉત્પત્તિ કહી, નવમે અધ્યાયે લહિયે. ૧૧

ચતુઃશ્લોકી શ્રીભાગવતનો, બ્રહ્માએ ઉપદેશ કીધો;
નારદજીએ હૃદયે ધરી, શ્રવણે રસ પીધો. ૧૨
તે ઉપદેશ શુકદેવજીએ, પરીક્ષીતને કહ્યા;
શ્રીભાગવત રસ સાંભળી, કૃતાર્થ થયા. ૧૩
આધિ ભૌતિક અધ્યાત્મિક, આધીદૈવિક સ્વરૂપ:
દશમે અધ્યાયે વર્ણન કર્યું, કહી તેનું રૂપ. ૧૪
શ્રવણે સુધારસ પીજીયે, હૃદયમાં ધારી;
હરિદાસ પ્રભુ શોભા નીરખિયે, શ્રી કુંજવિહારી. ૧૫

તૃતીયસ્કંધનુ ચતુર્થ ધોળ.

ધોળ ૧૨૧ મું.

સ્વર્ગલીલા તે તૃતીયસ્કંધ કહીયે,
અધ્યાય ત્રેત્રીસ પ્રકરણ છે લહિયે. ૧
પેહેલું અધીકાર પ્રકર્ણ કહ્યું અધ્યાય ચારે,
વિદુરજી તીરથયાત્રા કરી આવ્યા ત્યારે. ૨
વીદુર ઉદ્ધવજી યમુનાતટ મીલીયા સહી,
બીજે અધ્યાય બાલ ચરીત્રની લીલા કહી. ૩
ત્રીજે રાજલીલા ચોથે પ્રભાસ લીલા કેહેવાએ,
પછે ઉદ્ધવજી ઉત્તરપંથ જાએ. ૪
બીજું ગુણાતીત પ્રકરણ અધ્યાય પાંચમેથી જે,

વીદુરે મૈત્રેયને પુછયું ભગવત માયા તત્વતે. ૫

છઠે માયાનું નીરૂપણ મૈત્રેયજીએ કીધું,

ત્રીજું સગુણ પ્રકરણ અધ્યાય ત્રણમાં પ્રસિધું. ૬

સાતમે ભગવત અવતાર કથા પ્રશ્ન પુછયા જેહ,

આઠમે મુળપુરૂષથી બ્રહ્માની ઉત્પત્તિ થઇ તેહ. ૭

નવમે અધ્યાયે બ્રહ્માજીએ શ્રીજીની સ્તુતિ કીધીજી,

દર્શન થયા સૃષ્ટિ કરવાની આજ્ઞા દીધીજી. ૮

ચોથું કાલ પ્રકરણ અધ્યાય દશમેથી જાણો,

કાલાત્મક કૈક પ્રકાર પશુ સૃષ્ટિ વખાણો. ૯

પરમાણું કાલગતી અધ્યાય અગ્યારે,

પાંચમું જીવ પ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય બારે. ૧૦

બ્રહ્માજીના અંગથી સૃષ્ટિ થૈ સનકાદિ મરીચ્યાદી જે;

સરસ્વતી સ્વાયંભુ મનુ શતરૂપા તે. ૧૧

તેરમે અધ્યાય વારાહાજીનો જન્મ થયો,

ચૌદમે કશ્યપઅદીતી સંવાદ કહ્યો. ૧૨

પંચદશે જયવિજયને સનકાદીકનો શ્રાપ,

સોલમે સનકાદિકને દર્શન દીધાં વૈકુંઠનાથે આપ. ૧૩

સતરમે હરિણ્યાક્ષ વારાહને યુદ્ધ થાએ,

અઢારમે અધ્યાય પણ એ લીલા કેહેવાએ. ૧૪

ઓગણીસમે હિરણ્યાક્ષ મારીને પૃથ્વી લીધી,
વીસમે યજ્ઞ વારાહની સ્તુતિ કીધી. ૧૫
છઠું તત્વ પ્રકરણ તેના ભેદ છે બે,
તેર અધ્યાય લગી વર્ણન થાએ તે. ૧૬

એકવીસમે સ્વાયંભુ મનુ આવ્યા,
કર્દમ ઋષીની પ્રાર્થના કરી મન ભાવ્યા. ૧૭
કર્દઋષી દેહ હુતીનો વિવાહ કરી,
બાવીસમે સ્વાયંભુ મનુ આવ્યા ફરી. ૧૮

ત્રેવીસમે કર્દમઋષીએ વીમાન રચ્યું,
યોગાભ્યાસ બળે રત્નમય ખચ્યું. ૧૯
વૈભવ સુખ ભોગ દેવહુતીના કહ્યાં,
નવ કન્યાના ત્યાં જન્મ થયા. ૨૦

કપીલદેવજીનો જન્મ ચોવીસમે કહિયે,
નવકન્યાના વીવાહ તે અધ્યાયમાં લહીયે. ૨૧
પછી કર્દમઋષીયે વન જઇ સાધન કીધાં,
પચીસમે કપીલદેવજી માતાને ઉપદેશ દીધાં. ૨૨

છવીસમે તત્વ સંખ્યા વર્ણન જે,
સત્તાવીસ લગી વરણન થાયે તે. ૨૩
યોગ્ય ધ્યાનમાં જેવા સ્વરૂપનું ધ્યાન કરવું,

અઠ્ઠાવીસમે અધ્યાયમાં તે હૃદય ધરવું. ૨૪
ઓગણત્રીસમે ભક્તીયોગ વરણુન કહ્યા,
ત્રીસમે વર્ણન કર્મવીપાક લહ્યા. ૨૫
એકત્રીસમે અધ્યાયે જીવની અવસ્થા કહી,
ગર્ભથી તે મરણ પર્યંત લહિ. ૨૬
જ્ઞાન ભક્તી નિરૂપ અધ્યાય બત્રીસમે,
દેવહુતી સીદ્ધ પદ પામ્યા તેત્રીસમે. ૨૭
માતા જ્ઞાન ભક્તી ઉપદેશ ચીત્ત ધાર્યા,
કપીલદેવજી ઉત્તર પંથ પધાર્યા. ૨૮
તેર અધ્યાયમાં તત્વ પ્રકરણ કહ્યું.
એના બે પ્રકાર છે તે પણ લહ્યું. ૨૯
પહેલા ચાર અધ્યાયમાં પુરૂષ મુક્તી પ્રકાર જાણો,
હરીદાસ પ્રભુ શોભા તે વખાણો. ૩૦

चतुर्थ स्कंधनुं पंचम धोळ.

धोळ १३२ मुं.

ચતુર્થ સ્કંધમાં તે વીસર્ગ લીલા કહીરે.
પ્રકરણ ચાર અધ્યાય એકત્રીસમાં સહિરે. ૧
ધર્મ અર્થ કામ મોક્ષ પ્રકરણ ચાર છેરે.
સાત અધ્યાયમાં ધર્મ પ્રકરણનો વિસ્તાર છેરે. ૨

એના અધીકારી તે દક્ષ પ્રજાપતીરે,
પેહેલા અધ્યાયમાં મનુની કન્યાની સંતતીરે. ૩
તેમાં સોમ દત્તાત્રય દુરવાસા જાણીએરે,
નરનારાયણ ઇત્યાદીક વખાણીએરે, ૪
વીશ્વસ્રવાયગ્નમાં દક્ષ પ્રજાપતી આવીયારે,
બીજા અધ્યાયમાં સર્વે આદર કરી બોલાવીયારે. ૫
શીવજી ઉઠયા નહી તે દક્ષ પ્રજાપતીયે ક્રોધ કીધોરે,
વાકવાદ કરતાં એક બીજાને શ્રાપ દીધોરે. ૬
ત્રીજે દક્ષના યગ્નમાં જાવા સીખ માગી સતીરે,
ત્યારે તે સમય ન આગ્ના દીધી પતિરે. ૭
ચોથે અધય આગ્ના ઉલ્લંઘન કરી સતી ગયાંરે,
દેહ મેલી પર્વતની પુત્રી થયાંરે. ૮
પાંચમે નારદજીએ શિવ આગળ સર્વે વાત કરીરે,
ક્રોધે યગ્નનો કીધો વિધ્વંસ વાત હૃદે ધરીરે. ૯
છઠે બ્રહ્માદિક શીવજીની સ્તુતિ કરી ઇહાં રે,
સાતમે દક્ષનો યગ્ન સંપૂર્ણ કીધો ત્યાંહાં રે. ૧૦
સર્વે મલી શીવજીની સ્તુતિ કરી તે જાણીએરે,
બીજું અર્થ પ્રકરણ અધ્યાય પાંચમાંવખાણીએરે. ૧૧
આઠમે અધ્યાયે ઉત્તાનપાદનો વંશ કહ્યોરે,

ધ્રુવજી અપર માને વચને તપ કરવા ગયારે. ૧૨
નવમે પ્રભુ મલ્યા વરદાન લઇ આવ્યા ઘર ભાગીરે,
સર્વેની ધ્રુવજી સાથે પ્રીત બાંધિ ઘણીરે. ૧૩
દશમે ઉત્તમ પામ્યો મૃત્યુ દુઃખ હૃદય ધર્યાં રે,
ભ્રાતનું વૈર લેવા નિમીત ધ્રુવજીએ યુદ્ધ કર્યોરે. ૧૪
એકાદશમે અધ્યાય સ્વાયંભુ મનુ ત્યાં આવિયારે,
કરી ધ્રુવજીનું સમાધાન ઘેર બોલાવીયાં રે. ૧૫
ધ્રુવજીએ રાજ્ય સંપૂર્ણ કર્યું દ્વાદશમે કહ્યું રે,
પછી પુત્રને સોંપી રાજ્ય અવીચલ પદ લહ્યું રે. ૧૬
ધ્રુવજીની માતા પરમ પદ પામ્યાં તેરમાં રે,
ત્રીજું કામ પ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય અગ્યારમાંરે.૧ ૧૭
એના અધીકારે તે પૃથુરાજા સહીરે,
તેના ચરીત્રની કથા એમાં કહીરે. ૧૮
ધ્રુવજીનો વંશ અધ્યાય તેરમે વર્ણન કર્યોરે,
ચઉદમે રાજા બ્રહ્મશ્રાપે માર્યોરે. ૧૯
પંચદશમે પૃથુની જન્મપત્રી વીચારી છેરે,
મહા પરમ ભગવદ્ભક્ત ચરિત્ર અપાર છેરે. ૨૦
સોલથી પૃથુનાં ચરિત્ર કહ્યાં એકવીસમાં રે,
સનત્કુમારથી આત્મયોગ પામ્યા બાવીસમાં રે. ૨૧

ત્રેવીસમે પૃથુએ દેહ ત્યાગ્યો યોગ સાધીનેરે,
ચોથું મોક્ષ પ્રકરણ કહીયે પ્રભુ આરાધીને રે. ૨૨
એ તો આઠ અધ્યાયમાં છે તે કહ્યું રે,
તેના ભેદ તે બે એમાં લહ્યું રે. ૨૩

બ્રહ્મ તત્વ દશા ત્રણ અધ્યાયમાં થાય છેરે,
શ્રીકૃષ્ણસાયુજય મુક્તી પાંચ અધ્યાયમાં કેહેવાયછેરે.૨૪
અનુક્રમ પૂર્વક ઉત્તર જાણજોરે,
ચોવીસમે પૃથુનો વંશ વખાણજોરે. ૨૫

પ્રચેતાને શ્રીમહાદેવજી મલ્યારે,
રૂદ્રગીત વર્ણન કર્યું એવા ઢળ્યારે. ૨૬
પ્રાચીન બર્હિરાજાને નારદ મલ્યા પચીસમેરે.
પુરંજન આખ્યાન કહ્યુ છત્રીસથી અઠ્ઠાવીસમેરે. ૨૭
પુરંજન આખ્યાનસાંભલી ઓગણત્રીસમેદુઃખત્રામીયારે
કપીલાશ્રમ જઇ પ્રાચીન બર્હિ સીદ્ધિ પામીયારે. ૨૮
પ્રચેતાને ત્રીસમે પ્રભુ પ્રસન્ન થયા કારજ કીધું રે,
કરજો દશ હજાર વર્ષ રાજ એ વરદાન દીધું રે. ૨૯
એકત્રીસમે નારદે પ્રચેતાને ભગવદ વાર્તા કહીરે,
એ કથા સાંભલીહસ્તિનાપુર વિદુરજીઆવ્યા સહીરે.૩૦
વલ્લભદાસ પ્રભુની શોભા ચિત્ત વિચારીએરે,

સદા એઉનાં કીજે ગુણગાન હૃદેમાં ધારીયેરે. ૩૧

पंचम स्कंधनुं षष्ठ धोळ.

धोळ १२२ मुं.

(રાગ કાફી.)

પંચમ સ્કંધ અધ્યાય છવીસ કહેવાએ,
સ્થાન લીલાનો વર્ણન થાએ. ૧
ત્રણ પ્રકરણ દેશ કાલ સ્વપ્ન કહિએ,
પેહેલું દેશ પ્રકરણ અધ્યાય ત્રણમાં લહીએ. ૨
પ્રિયતમનો વંશ પેહેલા અધ્યાય માંહે.
સાત સમુદ્ર દ્વીપ કલ્પ્યા ત્યાંહે. ૩
બીજામાં અગ્નીધ્રને નવ પુત્ર કહ્યા,
નવખંડના રાજા થયા. ૪
નાભીરાજાને પુત્રનું વરદાન દીધું,
ત્રીજા અધ્યાય માંહે પરસીધું. ૫
એકવીસ અધ્યાયનું બીજું કાલ પ્રકરણ જાણો,
ચોથે અધ્યાયે ઋષભ દેવનો જન્મ વખાણો. ૬
ઋષભ દેવને નાભી રાજાએ રાજ દીધુ જ્યારે,
પોતે પરમપદ પામ્યો ત્યારે. ૭
ઋષભ દેવના સો પુત્ર તેમાં બ્રાહ્મણ એકાસી,

નવ યોગેશ્વર દશરાજા સુખરાસી ૮
પાંચમે છઠે ઋષભદેવ ચરિત્ર લહીએ,
સાતમે ભરતને પુત્ર થયા તે કહીએ. ૯

આઠમે ભરત ચરીત્ર કહ્યા પ્રકાશ,
મૃગસંગથી મૃગ થયા તે પામ્યા નાશ. ૧૦
જડભરથ ચરીત્ર નવમેં મુંગા થઇ ચાલ્યા,
દશમે રહુગણે વેઠમાં ઝાલ્યા. ૧૧
ભરતને જ્ઞાન રહુગણે પુછયું અગ્યારે,
તેજ કથા કેહેવાએ છે બારે. ૧૨
તેરમે જડભરથ ચરીત્ર કથા કહી,
રહુગણ આત્મ વિદ્યા પામ્યા ચઉદમે સહી. ૧૩
પંચદશમે સુમતીનો વંશ વખાણો,
તેમાં ગયરાજાનો જન્મ તે જાણો. ૧૪
સોલમે ભુગોલનો વર્ણન તે થાએ,
તેમાં જંબુદ્વિપે નવ વર્ષ મેરૂ પ્રભાએ. ૧૫
સતરમે નવખંડમાં સેવ્યસેવક કેહેવાએ,
તે કથા ઓગણીશ અધ્યાય લગી થાએ. ૧૬
વીસમે સપ્તસમુદ્રના પ્રમાણ,
એકવીસમે જોતીષચક્ર કેરા વખાણ. ૧૭

બાવીસ ત્રેવીસ સુધી એ ચરિત્ર કહીયે,
ચોવીસમે રાહુનું પ્રમાણ તે લહીએ. ૧૮
ત્રીજું સ્વપ્ન પ્રકરણ બે અધ્યાયે ભેદ બેહ,
એક જીવાત્મા બીજો પરમાત્મા તેહ. ૧૯
પચીસમે પાતાલ લોક વર્ણન કહ્યા,
નરક વર્ણન છવીશમે થયા. ૨૦
વલ્લભદાસ પ્રભુ ગુણ ગાન કીજે નીત્ય,
શોભા નિરખિ ધરિ લીજીયે ચિત્ત. ૨૧

षष्ठ स्कंधनुं सप्तम धोळ.

ધોળ ૧૩૪ મું.

(રાગ ધનાશ્રી.)

ષષ્ઠ સ્કંધ અધ્યાય ઓગણીસમાં,
પોષણલીલા વર્ણન કહી,
નામ ધ્યાનને અર્ચન ત્રણ પ્રકરણ એના છે સહી. ૧
અજામેલનું આખ્યાન અધ્યાય પહિલે,
બીજે વિષ્ણુ દુત યમદુત સંવાદ થયો;
મહાદુષ્ટ આચરણ કરતો હતો તે,
પ્રભુનામ પ્રતાપે વૈકુંઠ ગયો. ૨
ત્રીજે ધર્મરાજાએ પોતાના સેવક આગળ,

નામ મહાત્મ્ય કહ્યું હરી;
શ્રવણ કથા કીર્તન નામ સ્મરણ,
કરે ત્યાંહાં રખે જાતા ફરી. ૩

પેહેલું નામપ્રકરણ કહ્યું હવે બીજું,
ધ્યાનપ્રકરણ કેહેવાય છેઃ
ચોથે અધ્યાયથી વર્ણન એહ તેનો.
ચઉદ લગે થાય છે. ૪

પ્રચેતાનો વંશ કહ્યો છે તેપણ,
ચોથા અધ્યાયમાં જાણીએ, દક્ષનો જન્મ થયો તે;
સર્ગ એમાં કહી વખાણિએ. ૫

પ્રભુજી પ્રસન્ન થયા વણું, દક્ષે એવું તપ કીધું;
પ્રસન્ન વદને શ્રીનાથજી,
સંતાન થવાનું વરદાન દીધું. ૬

પાંચમે દક્ષના પુત્ર સર્વે મોક્ષ પામ્યા,
નારદજીએ ઉપદેશ કીધો;
દક્ષને ત્યારે ક્રોધ ચઢયો, નારદજીને શ્રાપ દીધો. ૭

છઠે દક્ષને કન્યા થઈ તે કહ્યું,
પતિસંતતી એમાં વખાણીએ;
સાતમે ઇંદ્ર ગુરૂ બ્રહસ્પતી રિસાણા,

વિશ્વરૂપને ગુરૂ કીધા તે જાણિએ. ૮
આઠમે ઇંદ્રને નારાયણ કવચ દીધું,
નવમે વિશ્વરૂપને માર્યો તે કથા કહી;
વૃત્રાસુરનો જન્મ તેમાં કહ્યો,
દશમે દધિચીના અસ્થિનું વજ્ર કીધું સહી. ૯

એ વજ્ર લઇ ઇંદ્રે યુદ્ધ કીધું, વૃત્રસુર સાથે ઇહાં;
એકાદશમે પરસ્પરે યુદ્ધમાં,
પ્રશંશા વચન કહ્યાં ત્યાંહાં. ૧૦

દ્વાદશમે વૃત્રાસુર મારી ઇંદ્રિ જીત્યા,
ત્રયોદશમે બ્રહ્મહત્યા થઇ, ઇંદ્રે જ્યારે યજ્ઞ કીધો,
ત્યારે બ્રહ્મહત્યા ગઇ. ૧૧

પૂર્વ જન્મે વૃત્રાસુર ચિત્રકેતુ રાજા,
તે કથા ચઉદમે કહી;
નારદજીએ સમાધાન કીધું સહી.
સોલમે પુત્ર વચન સાંભળી વૈરાગ્ય ઉપન્યો
સાધન કીધું પ્રભુ મલ્યા ત્યાંહાં;
સતરમે વીમાને બેસી કૈલાસ ગયા,
પારવતીએ શ્રાપ દીધો ત્યાંહાં. ૧૩
ત્રીજું જે અર્ચન પ્રકરણ તે,

અઢારમે અધ્યાયેથી થાય છે;
દીતીને અદીતીના પુત્રનોવંશ,એમાં કહેવાય છે. ૧૪
મરૂદગણની ઉત્પત્તિ થઇ,
ઓગણીસમે પુંસવન વ્રત કર્યું,
હરીદાસ પ્રભુની નિરખિ શોભા,
ગણ ગાન કરીને હૃદે ધર્યું. ૧૫

सप्तमस्कंधनुं अष्टम धोळ.

ધોળ ૧૨૫ મું.

(રાગ રામકલી.)

સપ્તમ સ્કંધ અધ્યાય પન્નરમાં થાએરે,
એના પ્રકરણ તીન કહેવાએરે. ૧
અસદ્વાસના સદ્વાસના કહીયેરે.
સત્સદ્વાસના પ્રકરણ ત્રીજું લહીયેરે. ૨
પેહેલું અસદ્વાસના પાંચ અધ્યાય લગી જાણોરે,
પેહેલે જયવિજયના શાપનું કારણ વખાણોરે. ૩
બીજા અધ્યાયમાં હિરણ્યાક્ષ વધ થયોરે,
માતાને આખ્યાનમાં સમાધાન જ્ઞાન કહ્યુંરે. ૪
ત્રીજે ભ્રાત વૈર લેવા નિમીત્તરે,
હિરણ્યકશિપુ તપ કીધું ધરી ચિત્તરે. ૫

બ્રહ્માજીએ આવી વરદાન દીધુરે,
જેજે હિરણ્યકસિપુએ માગીને લીધુંરે. ૬
ચોથે હિરણ્યકશાપે રાજ કીધું જ્યારેરે,
દેવતા ભાગી ગયા તે વારેરે, ૭
ભગવદ્ ભક્ત પ્રલ્હાદ પુત્ર થયારે,
પાંચમે અધ્યાયે ભણવાને ગયારે. ૮
ભણે ભગવત નામ તે સારરે,
બીજું કાંઈ ન કરે ઉચ્ચારરે. ૯
સદ્વાસના પ્રકરણ બીજું કહિયેરે,
તે પણ પાંચ અધ્યાયમાં લહિયેરે. ૧૦
છઠે પ્રલ્હાદજીએ ભણાવી નીશાળરે,
શ્રીહરીનામ જપે સર્વ બાલરે. ૧૧
સાતમે પ્રલ્હાદજીને બાલે પૂછ્યું ત્યારેરે,
તે તમે એહ ભણ્યા ક્યારેરે. ૧૨
માતાજીને નારદજીએ ઉપદેશ કહ્યોરે,
મેં ગર્ભમાંથી હૃદે ધરી લહ્યોરે. ૧૩
આઠમે પ્રલ્હાદજીને પીતા ક્રોધ કરી વાર્યોરે,
સ્તંભથી પ્રકટી હિરણ્યકશિપુને માર્યોરે. ૧૪
દેવતાએ પ્રભુની સ્તુતિ કરીરે,

નવમે પ્રલ્હાદજીની સ્તુતિ હૃદે ધરીરે. ૧૫
દશમે ભક્તિ વરદાન સ્તોત્ર દીધું રે,
રાજ બેસાર્યાને સર્વે કારજ સીધું રે. ૧૬
મયનામ દૈત્ય ત્રિપુર લાવ્યા જેહરે,
બાળીને ભસ્મ કર્યાં ત્યાં તેહરે ૧૭
સદસદ્દાસનાનું પ્રકરણ ત્રીજું થાયરે,
એકાદશમે ચાર વરણ કેહેવાએરે. ૧૮
દ્વાદશમે બ્રહ્મચારીના કહ્યા ધર્મ રે,
વાનપ્રસ્થનાં કહ્યાં સર્વ કર્મ રે. ૧૯
તેરમે યતીના ધર્મ કહીયેરે.
અજગર પ્રલ્હાદજીનો સંવાદ લહીયેરે. ૨૦
ચઉદમે ગૃહસ્થાશ્રમ ધર્મ થાયેરે,
પંચદશમે ત્રિગુણ ધર્મ કહેવાયેરે. ૨૧
ઉત્તમ મધ્યમ કનિષ્ટ સર્વ પ્રકારરે,
ઊતી લીલા કહી તે વિસ્તારરે. ૨૨
વલ્લભદાસ પ્રભુની શોભા નીહારરે,
ગુણ ગાઊં તે વારંવારરે.

अष्टमस्कंधनुं नवम धोळ.

धोळ १२६ मुं.

(રાગ ધનાશ્રી.)

અષ્ટમ સ્કંધ મન્વંતર લીલા અધ્યાય છે ચોવીસજી,
ચાર પ્રકરણ રચ્યાં છે એનાં તે કહું નામી શીશજી. ૧
તામસ રાજસ સાત્વિક ભક્તિ ચાર પ્રકરણનાં નામજી,
પેહેલું તામસ પહેલે અધ્યાયથી તે વર્ણવું તજી સર્વ કામજી. ૨
સ્વાયંભુમનુ સ્વારોચીષમનુ ઉત્તમમનુ તામસમનુ કહ્યાજી,
બીજે અધ્યાય તે ગજેંદ્રને જલમાં ગ્રાહે ગ્રહ્યાજી. ૩
ત્રીજે શ્રીહરિની સ્તુતિ કીધી ગ્રાહથી મુકાવ્યો ગજેંદ્રજી,
ભક્ત હેત પ્રભુ પોતે ધાયા છબીપર વારૂં કોટિચંદ્રજી. ૪
ચોથે ગજ ગ્રાહનો પુર્વ જન્મ કહ્યાં મોક્ષ થયા,
હવે સાત્વિક પ્રકરણ કહીએજી;
પાંચમે રૈવતમનુ ચાક્ષુષમનુ થયા તે કથા સર્વે લહીએજી. ૫
દેવતા દૈત્ય ગયા ક્ષીરસાગરે તે સમુદ્ર મથન નીમીત્તજી,
સર્વે મળી પ્રભુજીની સ્તુતિ કીધી નિરમળ કરીને ચિત્તજી. ૬
છઠે પ્રભુ પ્રસન્ન થૈ વરદાન દીધું દેવતા મંદ્રાચળ
ગિરી લેવા આવ્યાજી;
ઉપાડી શક્યા નહિ તે જોઇ પ્રભુ ગરૂડે ધરિ લાવ્યાજી. ૭

સાતમે કુર્મ અવતાર ધરીને સમુદ્ર મથન પછે કીધુંજી,
કરતાં મથન હલાહલ નીસર્યું તે શીવજીને દીધુંજી. ૮
આઠમે રત્ન ચઉદ તે નીસર્યાં દેવ દાનવ યુદ્ધ કર્યુંજી,
દેવતાને પીયુષ પાવાને કાજે મોહની વપુ ધર્યુંજી. ૯
નવમે અમૃત દેવતાને પાયું રાહુનું છેદયું શીશજી,
દૈત્યને અમૃતદેવાને ટાણે અંતરધાન થયાજગદીશજી.૧૦
દશમેદૈત્ય પરસ્પર વઢિયા એકાદશમે દેવાસુર સંગ્રામજી,
દ્વાદશમેમોહનીસ્વરૂપધરિયું મોહ્યાશીવસહિતકોટીકામજી
ત્રયોદશમેવૈવસ્વતમનુજેનારાજમાં શ્રીવામનજી પ્રકટથયા
પછી ભવિષ્ય મન્વંતર આગલથાશેનેપણસર્વે કહ્યાજી.૧૨
સાવર્ણિમનુદક્ષસાવર્ણિબ્રહ્મસાવર્ણિધર્મસાવર્ણિમનુકહી
રૂદ્રસાવર્ણિ દેવસાવર્ણિ ઈંદ્રસાવર્ણિ સાને લહીએજી. ૧૩
ચૌદમેમન્વાદીમનુંના પુત્રઇત્યાદિ સર્વેભગવદંશજાણોજી
હવે નવ લગી પ્રકરણ ત્રીજું રાજસ કરી વખાણોજી.૧૪
પંચદશમે બલિરાજાએ રાજ તે કીધું અશ્વમેધ યજ્ઞ
કીધો જ્યારેજી.
સોલમે વિજ્ઞપ્તિ અદીતીએ કરી પતીની પુત્ર કામના
કાજ ત્યારેજી. ૧૫
પુત્ર થાશે વ્રત કરો કહ્યું પતીએ પયોવ્રત વિધિ કરીજી,

અદીતીએ કર્યું પયોવ્રત ત્યારે સર્વે વિધી હૃદે લહીજી. ૧૬
સપ્તદશે પયોવ્રત કીધે પ્રભુ પ્રસન્ન થયા જાણીજી,
ગર્ભવિષે પ્રભુઆવ્યાત્યારેબ્રહ્માદીક સ્તુતિવખાણીજી.૧૭
અષ્ટાદશે વામનજી પ્રકટી પધાર્યા બલિરાજા પાસજી,
યજ્ઞશાલામાં સનમાન કરીનેઅવીલોકયા અવિનાશજી.૧૮
ઓગણીશમે ત્રણ પદ પૃથ્વી સંકલ્પ કીધા એહજી,
બે પદમાં સ્વર્ગમૃત્યુ સર્વે લીધું વીસમે એક પદની
માગી જગ્યા તેહજી. ૧૯
ત્રીજાપદનું ન રાખ્યું ઠેકાણું પરસ્પરવિવાદવચનથયાંજી,
એકવીસમે બ્રહ્માજી એસ્વર્ગમાંશ્રીજીનાચરણલહ્યાંજી.૨૦
અંગુષ્ટ દેખી અભીષેકકીધોગંગાપ્રવાહથૈપૃથ્વીમાં વહ્યાંજી
બલીરાજાનેવરૂણપાસથીબાંધ્યોનેહપ્રસંગતેમાંકહ્યાંજી.૨૧
બાવીસમે બળી આત્મ નિવેદન સત્યવચન માટે કીધુંજી,
શીશ ધર્યો ચરણ પ્રસન્ન થયા રાજસુતળનું દીધુંજી.૨૨
ત્રેવીસમેબળીનેજીતીનેદીધુ દેવતાનેરાજગયું હતું જેહનુંજી
સર્વમળીસ્તુતીકરીપ્રભુનીપ્રફુલ્લિત મન થયું તેહનુંજી.૨૩
ચોથું ભક્તિ પ્રકરણ તે કહીએ ચોવીસમે અધ્યાયજી,
વૈવસ્વતમનુજેનારાજમાંમચ્છાવતાર થયોતે કહેવાએજી.
વલ્લભદાસ પ્રભુના ગુણ ગાતાં, તનની તપત બુઝાએજી,

નીત્યપ્રતી એહનીશોભા,નીરખીહૈડું ટાહાડુ થાએજી.૨૫

નવમ સ્કંધનું દશામ ધોળ.

ધોળ ૧૨૭ મું.

નવમ સ્કંધ વર્ણન કરૂં અધ્યાય ચોવીસ જાણી,
પ્રભુ કૃપાથી ઇશાનું કથા, પ્રકરણ બે વખાણી. ૧
સૂર્યવંશ મર્યાદા પ્રકરણને પહેલું કહિયે.
ચંદ્રવંશ પુષ્ટિ પ્રકરણ છે તે, સાંભળી સુખ લહીયે. ૨
વૈવસ્વતમનુને પુત્ર દશ થયા, ઇક્ષ્વાકુ આદિ જાણો. ૩
એક કન્યા થઇ તે કહ્યું, હવે બીજે અધ્યાય;
ચાર સુતને સંતાન થયા નહી, તે પણ કહેવાય. ૪
પછી ત્રણ પુત્રનો વંશ થયો, તે એમાં કહીયે,
નભગ નરીષ્યંતને, ધૃષ્ટદ્યુમ્નનો લહીયે. ૫
ત્રીજે સર્યાતીનો વંશ કહ્યો, રેવતી કન્યા જન્મ્યા જેમાં,
ચોથે નભનો વંશ છે, રાજા અંબરીષ તેમાં. ૬
ભક્તને દુર્વાસાએ દુઃખ દીધું, પોતે દુઃખ પામ્યા ત્યારે,
પાંચમેદુર્વાસાસચળેફરી, આવ્યા અંબરીષપાસે જ્યારે. ૭
સુદર્શનનું સમાધાન કરી વાળ્યું, ત્યારે સુખ થયું;
છઠે અંબરીષનો વંશ થયો, તે સર્વ કર્યું. ૮
પછી ઇક્ષ્વાકુનો વંશ કર્યો, જેના વંશમાં માંધાતા,

તેના વંશમ મુચકુંદ થયા, તે કહુ વિખ્યાતા. ૯
સાતમે માંધાતાનો પુત્ર, કુરૂ કુશનો વંશ જાણો,
તેમાં હરીચંદ્ર રાજા થયા, આઠમેએનો વંશ વખાણો.૧૦
તેમાં સગર રાજા થયા, નોમે એનો વંશ તેહ,
તેના વંશમાં ભગીરથ રાજા, ગંગાજી લાવ્યા જેહ. ૧૧
ભગીરથનો વંશ કહ્યો, જેમાં ખટ્વાંગ થયા,
દશમે ખટ્વાંગનોવંશથયો, રામાવતાર ચરીત્ર કહ્યાં. ૧૨
એકાદશમેરામજીનુંરાજવર્ણન દ્વાદશમેકુશનોવંશકહીયે:
મર્યાદાપ્રકરણઅધ્યાયબારમાં, પુષ્ટિતેરમેથી લહીયે. ૧૩
ઇક્ષ્વાકુના નીમીતેના વંશમાં, રાજા જનક થયાતે જાણો,
ચઉદમેચંદ્રમાંથી બુધ થયા, તેનાપુત્રપુરૂરવાવખાણો.૧૪
પંચ દશમે પુરૂરવાના વંશમાં, શ્રીપરશુરામજી થયા,
સોલમે પરશુરામ ચરીત્રને, વીશ્વામીત્ર જન્મ કહ્યા. ૧૫
સપ્તદશમે પુરૂરવાના પુત્ર મ્હોટા, વંશ નહુષનો એમાં,
રાજા યયાતીનો વંશ કહ્યો, અધ્યાય અઢારમો તેમાં.૧૬
ઓગણિસમે યયાતી પરમગતિ પામ્યા,
વીશમેપુરૂષનાવંશકહીયે, એકવીશમે દુષ્યંતનેપુત્ર ભરત
તેનો વંશ લહિયે. ૧૭
રંતીદેવનો જન્મ થયો, ગર્ગાચાર્ય વંશ કહ્યા,

રાજા પાંચાલના કૃપાચાર્યને, દ્રોણાચાર્ય કહી રહ્યા. ૧૮
બાવીસમે દ્રુપદ કહ્યા, પછી અજમીરનો વંશ જાણો.
તેમાં જરાસંધ થયા, પછી શંતનુનો વંશ વખાણો. ૧૯
પાંડવ કૌરવનો વંશ કહિ, પછી જરાસંધ વંશ કહિયે,
ત્રેવિસમે બાકી યયાતીના, ચાર પુત્રનો વંશ લહિયે. ૨૦
તેમાં યદુવંશ થયો, મેધાવિ ઋષિ જેમાં,
ચોવીસમે જાદવનો વંશને, અક્રૂરનો વંશ તેમાં. ૨૧
ઉગ્રસેનને દેવકનો, તે કહયો વંશ,
એમાં એહ વર્ણન થયો, જેમાં જન્મ્યો કંસ. ૨૨
શુરસેનનો વંશ, જેના સુત વસુદેવ,
તેનાસુતપ્રકટ્યા. શ્રીકૃષ્ણચંદ્રજી, નિત્યપ્રીજીયે સેવ. ૨૩
વલ્લભદાસ પ્રભુ ગુણ ગાઇને, ચિત્તમાં ધરી લીજે,
નિત્ય પ્રતિ શોભા નિરખીને, નયને રસ પીજે. ૨૪

दशम स्कंधनुं एकादश धोळ.

धोळ १३८ मुं.

શ્રીલક્ષ્મણ સુત ગુણ ગાઇયે, શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર,
શ્રીવિઠ્ઠલ વરને સમરિયે, દ્વિજકુળ ધર્યો અવતાર. ૧
એહના પદ વંદન કરી, માગું તે વાણી સાર;
દશ સ્કંધ હૃદે ધરી, અનુક્રમ કરૂં ઉચ્ચાર. ૨

અધ્યાય સત્યાસી એહના, ત્રણ મતાંતરના કેહેવાય,
સર્વ મળી કેહેવાય છે, નેવું તે અધ્યાય. ૩
નીરોધલીલા નિરૂપણ છે, પ્રકરણ પાંચ તે જાણી,
જન્મ તામસ રાજસ સાત્વિક,ગુણ પ્રકરણ વખાણી. ૪
જન્મ પ્રકરણ પેહેલું પેહેલે અધ્યાયથી,
ને ચાર અધ્યાય લગી એહ;
રાજાએ પ્રશ્નપુછ્યું જ્યારે, શ્રીશુકદેવજીએઉત્તરદીધાતેહ
શ્રીવસુદેવજીને શ્રીદેવકીજીપરણ્યા, કંસરાયે કરી પ્રીત,
શ્રીસંકર્ષણ ગર્ભમાં પધાર્યા તે કહ્યું,
પછી પ્રભુ પધાર્યા ગર્ભ માંહે;
ત્યારે સર્વ દેવતા મળી, સ્તુતિ કીધી જઇ ત્યાંહે. ૭
ત્રીજે શ્રીકૃષ્ણજી જન્મિયા, મથુરામાં કારાગ્રહે,
શ્રીવસુદેવજીએ શ્રીદેવકીએજીએ સ્તુતિ કરીછે તેહ. ૮
પુત્ર લઇ શ્રીગોકુળ પધરાવ્યા, શ્રીજશોદાજીને અંક;
કન્યા લેઇને આવીયા, મનમાં તે થયો શંક. ૯
ચોથે માયા ઉડી ગઇ આકાશે, કંસને થયો પશ્ચાતાપ,
ત્યારે બ્હેનનું સમાધાન કીધું, જોઇને સંતાપ. ૧૦
દૈત્યને તેડીને એમ કહ્યું, મારોને દુઃખ દઓ એહ,
બીજું તામસ પ્રકરણ છે, અઠાવીસ અધ્યાયમાં તેહ.૧૧

એના તે ભેદ ચાર પ્રકારના, પ્રમાણ પ્રમેય કેહેવાય
સાધન ફળ એ ચાર છે, પ્રમાણ પેહેલું થાય. ૧૨
પાંચમે શ્રીજીનો જન્મ ઉત્સવ, વ્રજ પુરયું અંગતમાય,
પછી કંસને કર દઈ, ઘેર આવિયા નંદરાય. ૧૩
છઠે પૂતના મોક્ષ, સાતમે સંકટ ભજન જાણ,
તૃણાવર્ત મર્દન વિશ્વરૂપ દર્શન, લીલા એહ વખાણ. ૧૪
આઠમે ગર્ગાચાર્યે નામકરણ કીધા.
ચોરી લીલા ને મૃત્તિકા ભક્ષ,
વિશ્વરૂપ દર્શન ફરી દેખાડયું, જનનીને પ્રત્યક્ષ. ૧૫
નવમે ઉલુખલ બંધન દશમે યમલાર્જુન ભંજન,
નવકુબરમણિગ્રીવનો ઉદ્ધાર, એકાદશમે નંદગામ લીલા,
વત્સાસુર બકાસુર વધ તે પ્રકાર. ૧૬
પક્ષાંતર કલ્પ ભેદના, ત્રણ અધ્યાયમાં વિરૂદ્ધવાકય જેહ,
દ્વાદશમે અઘાસુર વધ કર્યો, ત્રયોદગ્વાલમંડળી તેહ. ૧૭
ભોજન શિક્ષામાં બેસી ભોજન કીધાં,
બ્રહ્માજીએ હર્યા વત્સબાલ;
ચૌદમે પ્રભુ લીલા જોઇ,બ્રહ્માએ સ્તુતિ કરી તતકાલ. ૧૮
બીજું પ્રમેય પ્રકરણ છે, તેના તે સાત અધ્યાય,
દ્વાદશો વનક્રીડા કરી, પ્રભુજીએ ચરાવી ગાય. ૧૯

ત્યાં ધેનુકાસુરનો વધ કરી, વિષ જલથી રાખ્યા સર્વ,
ત્રયોદશે કાલી મર્દન કીધું,વિષ દુર કરી નિવાર્યા ગર્વ.૨૦
ચઉદમે કાલી રહ્યો જ્યાં, તેનો તે કહ્યો પ્રકાર,
દાવા નળનું પાન કીધું, સર્વથી કરી સાર. ૨૧

પંચદશે બાળલીલા કરી, પ્રભુ ફીરી ચરાવી ગાય,
ગ્રીષ્મઋતુ વર્ણન કરી, પછી પ્રલંબવધ કેહેવાય. ૨૨
સોલમે દાવાગ્નિ પાન કર્યું વનથી પધાર્યા ગેહ,
સતરમેં વર્ષાઋતુ વર્ણન, શરદઋતુ વર્ણન તેહ. ૨૩

અષ્ટાદશે વેણુ ગીત પછી, ત્રીજું સાધન પ્રકરણ કેહેવાય,
ચિત્તે ધરીને સાંભલો, તેના તે સાત અધ્યાય. ૨૪
ઓગણીસમે હેમંતઋતુ, કર્યું કાત્યાયની વ્રત તે જાણ,
વ્રજભક્તને વરદાન દીધું, લીલા એહ લખાણ. ૨૫

વીસમે ઋષિપત્નીનું અન્ન આરોગ્યા,
એકવીસમે ઇંદ્રનો મેટયો યજ્ઞ;
ભોગધરાવ્યોશ્રીગિરિરાજને,પ્રભુજીએકરી અનુરાગરે.૨૬

અન્યાશ્રય દુર કરાવી, પોતાનો આશ્રય કરાવ્યો નાથ,
બાવીસમે ઇંદ્રકોપ વૃષ્ટિથી, રાખ્યો વ્રજ સર્વ સાથ.૨૭

ત્રેવીસમે એવું પ્રાક્રમ જોઇસર્વને,આશ્ચર્યજ્ઞાનપૂર્વકથાય,
ચોવીસમેઇંદ્રસ્તુતિ અભિષેક,ગોવિંદનામધર્યું કેહેવાય.૨૮

પચીસમે શ્રીનંદરાયજીનેવરૂણપાસથી મુકાવ્યાવ્રજઈશ,
વ્રજભક્તબ્રહ્મહૃદયમાં, નિજધામ દેખાડયું જગદીશ. ૨૯
ફલ પ્રકરણ તે કહ્યું ચોથું, સાત અધ્યાયમાં તેહ,
છવીસમે વેણુનાદ કરી, વ્રજભક્તને તેડાવ્યા એહ. ૩૦
રાસલીલા આરંભ કરી, અંતરધ્યાન થયા વખાણી,
સત્તાવીસમે વ્રજભક્ત લીલા સ્મરણ કરી,
દ્રુમને સુધિ પુછતાં કર્યું જાણિ ૩૧
અઠ્ઠાવિસમે વ્રજભક્ત મલી સર્વે કર્યું ગોપિકા ગીતગાન,
ઓગણતીસમે દીન થઇ રૂદન કીધું;
તતકાલ પધાર્યા ભગવાન. ૩૨
ત્રીસમે રાસ રમણ કરી સુખ દિધું, વ્રજભક્તને નાથ;
એકત્રીસમે નંદરાયને સર્પદંશથી,
મુકાવ્યા તે દીઠું સર્વ સાથ. ૩૩
બલભદ્રજીનોરાસવર્ણવ્યો, તેમાંશંખચુડનોવધકેહેવાએ,
બત્રીસમેદીવસતાપદુર કરવા; વ્રજભકતયુગલગીત ગાએ
ગુણગાન નિશદીન કરૂં, પ્રભુએ સદા મન આસ,
વલ્લભદાસપ્રભુશોભાનિરખી, માગેચરણરજમાંવાસ. ૩૫

दशम स्कंधनुं द्वादश धोळ.

धोळ १२९ मुं.

ત્રીજું પ્રકરણ તેતો રાજસ જાણો,
અધ્યાય અઠ્ઠાવીસ માંહે વખાણો. ૧
તેના પણ ભેદ છે ચાર,
પ્રમાણ પ્રમેય સાધનફલ નિરધાર. ૨
તેમાં પેહેલું પ્રમાણ પ્રકરણ કહેવાયરે,
તેના જાણિયે સાત અધ્યાયરે. ૩
તેત્રીસમે વૃષભાસુર વધ કહિયેરે,
નારદે કંસને ઉપદેશ કર્યો તે લહિયેરે. ૪
ચોત્રીસમે કેશી દૈત્ય વધ જાણીરે;
નારદે નંદઘર ભવિષ્ય વાર્ત્તા વખાણીરે. ૫
તેના પછી વ્યોમાસુર વધ થયો તેહરે,
પાંત્રીસમે વ્રજ અક્રૂર કંસે મોકલ્યા એહરે. ૬
પછી શ્રીકૃષ્ણ કુશાગ્ર પ્રશ્ન પુછયા જ્યારે;
છત્રીસમે શ્રીકૃષ્ણ અક્રૂર સાથે મથુરા પધાર્યા ત્યારે. ૭
સ્નાનસમે મારગમાં દર્શન દીધુ રે,
અક્રૂરે સાડત્રીસમે સ્તુતિ કરી સુખ લીધુંરે. ૮
અડત્રીસમે મથુરામાં કીધું પ્રવેશરે,

રજક માર્યો સુંદર ધર્યો વેષરે. ૯
વાયકને દીધી પ્રભુ મુકિતરે;
દીધી માલી સુદામાને ભક્તીરે. ૧૦
ઓગણચાલીસમે કુબ્જાને દીધું સ્વરૂપરે;
ધનુષ ભંજન સાંભલ્યું કંસ ભુપરે. ૧૧
કંસને દુઃખસ્વપ્ન થાએ છે ભારીરે;
રંગમંડપમાં પધાર્યાં ગિરિધારીરે. ૧૨
સાત અધ્યાયમાં પ્રમેય પ્રકરણ થાએરે;
ચાલીસમે કુવલયાપીડ વધ કેહેવાએરે. ૧૩
રંગમંડપમાં પ્રભુ પધાર્યા જ્યારેરે;
જેને જેવો ભાવ તેવાં દર્શન થયાં ત્યારેરે. ૧૪
પરસ્પર મળી મહાત્મ્ય વખાણેરે;
એકતાલીસમે મલ્લયુદ્ધ થયું તે ટાણેરે. ૧૫
કંસ મામાને મારીને રોળ્યારે;
માતા પિતાના બંધન ખોલ્યારે. ૧૬
માતાપિતાનું સમાધાન બેતાલીસમે કીધુંરે;
ઉગ્રસેનને રાજ તે દીધુંરે. ૧૭
નંદાદિકને વ્રજ મોકલ્યા નાથેરે;
વસુદેવના ગૌદાન દેવરાવ્યા હાથેરે. ૧૮

જન્મસમે સંકલ્પ કીધો હતો જેહરે;
પ્રભુજીએ ગાય દોવરાવી નેહરે. ૧૯

અવંતિકા ગયા વિદ્યા ભણુવા કાજેરે;
ગુરૂપુત્ર આણી આપ્યો મહારાજેરે. ૨૦

ત્રેતાલીસે ઉદ્ધવ શ્રીવ્રજ આવ્યારે;
કુશલ વાર્તા કહી નંદ મન ભાવ્યારે. ૨૧

પ્રીતે વ્રજજનને ઉદ્ધવજી મળ્યા સહીરે;
ચુમાલીસમે જ્ઞાન ઉપદેશ વાર્તા કહીરે. ૨૨

વચન આસક્તિનાં કહ્યાં વ્રજજનરે;
શુદ્ધ સત્વ ઉપન્યુ ઉદ્ધવ મનરે. ૨૩

દૃષ્ટાંત ભ્રમરનું દઈને કહ્યું રે;
તે સર્વે ભ્રમરગીતમાં લહ્યું રે. ૨૪

પીસ્તાલીસમે કુબ્જા ઘેર પધાર્યા હરિરે;
ત્યાંથી ફર્યા મનોરથ પુરો કરીરે. ૨૫

અક્રૂર પાંડવની સુધ લેવા ગયા તેહરે;
છેતાલીસમે હસ્તિનાપુર આવ્યા અક્રૂર એહરે. ૨૬

સર્વને મળ્યાને સુધિ લીધીરે;
કુંતાજીએ દુઃખની વાર્તા કીધીરે. ૨૭

આવી સર્વ પ્રભુજીને કહ્યુંરે;

પૂર્વાર્ધ સંપૂર્ણ ત્યારે થયું રે. ૨૮
વલ્લભદાસ પ્રભુના ગુણ ગાઉં રે;
શોભા નિરખિ ફુલી અંગ ન સમાઉં રે. ૨૯

दशमस्कंधनुं त्रयोदश धोळ.

धोळ १४० मुं.

સાધન પ્રકરણ અધ્યાય સાતનું તે ઉત્તરાર્ધમાં થાય છે,
સડતાલીસમે અધ્યાયે જરાસંધનું યુદ્ધ થયું તે સતરે
વાર કેહેવાય છે. ૧
અઢારમી વાર યુદ્ધને વળી આવ્યો ત્યારે કાલયવન
આવ્યો ઇહાં,
દ્વારકા સમુદ્રમાં પ્રભુ વસાવી સર્વેને મોકલ્યા ત્યાં. ૨
પછી પોતે પધાર્યા ત્યાં થકી મુચકુંદની ગુફામાં હરિ,
અડતાલીસમે કાલયવનને ભસ્મ કીધો મુચકુંદને વર
દીધો એણે સ્તુતિ કરી. ૩
ઓગણપચાસમે મુચકુંદ બદ્રિકાશ્રમ ગયા બલદેવજી
રેવતીજી પરણ્યા તે જાણિયે,
રૂકમણિનો સંદેશો શ્રીકૃષ્ણને પહોંચ્યોપચાસમે રૂકમિણી
હરણ વખાણિયે. ૪
એકાવનમે યુદ્ધમાં શ્રીબલદેવજી જીત્યાહાર્યાતેરાજાસર્વ રે,

રૂકમમિયાની મુછને મસ્તકમુંડયા શ્રીકૃષ્ણેબાંધ્યોનિવારિ
ગર્વ રે. ૫

ત્યાંથીશ્રીપ્રભુજીશ્રીદ્વારકા પધાર્યાવિધિપૂર્વકવિવાહ કર્યા,
બાવનમે પ્રદ્યુમ્નજી પુત્ર પ્રકટયા શંબરદૈત્યે તે હર્યા. ૬

યુદ્ધ કરી શંબર દૈત્યને મારી રાણી રતી લૈ ઘેર આવીયા,
ત્યારે સર્વજન જોવા મળ્યું શ્રીરૂકિમણી મન ભાવિયા.૭
ત્રેપનમે મણિ પ્રસંગમાં જાંબુવતી સતભામા બે વર્યા
ફલપ્રકરણ અધ્યાય સાતમાં, ચોપનથી વર્ણન કર્યા. ૮

પ્રભુ પાંડવની શુદ્ધ લેવા પધાર્યા ત્યાં સાંભળ્યું જે
સત્રાજીત માર્યો અહી,
શતધન્વાને મારીને મણિ તે લીધી સત્યભામાને પુત્રે
સર્વ વાત કહી. ૯

સત્યભામાનેઆગ્રહેશ્રીકૃષ્ણ પધાર્યા શતધન્વાને માર્યો
મણિ મળ્યો નહીં,
અપવાદ થયો અક્રૂરને તેડાવ્યા અપવાદ ગયો મણિ
આવ્યો તહીં. ૧૦

પંચાવનમે ઈંદ્રિપ્રસ્થ પધાર્યા શ્રીકાલિંદિજી પરણ્યા તે કહ્યું
ખાંડવ વનનો દાહ કીધો મિત્રવિંદાને પરણ્યાતે લહ્યું. ૧૧
સત્યાભદ્રાનેલક્ષ્મણાપરણ્યા છપનમે ભોમ માર્યો તે હરી,

સોળ સહસ્ર કન્યા રોકી હતીતેસર્વ શ્રીપ્રભુજીનેવરી. ૧૨
સત્તાવનમે હાસ્યયુક્તનાં વચન તે તો રૂકિમણિને કહ્યાં
પ્રતિઉત્તર ફરિ દીધા તેના તે તો સર્વ એ માંહિ લહ્યા.૧૩
અઠ્ઠાવનમે સર્વસ્ત્રીને પુત્ર દશ દશ થયાછે તે જાણિયે,
પટરાણી જે મુખ્ય આઠ તેના પુત્રનાં નામ વખાણિએ.૧૪
પ્રદ્યુમ્ન પુત્ર શ્રીરૂકિમણીજીના તે ।। સુત અનીરૂદ્ધ છે,
મામાની કન્યા પરણી લાવ્યા ત્યાં તે કીધું યુદ્ધ છે. ૧૫
ઓગણસાઠમે શ્રીઅનિરૂદ્ધને ચીત્રલેખાએ હર્યા,
શોણિતપુરમાં બાણાસુરની કન્યા સ્વપ્નાંતરમાંહે વર્યા.
ત્યાં ઉષા હરણ કારણે પધાર્યા બાંધીયા નાગપાશ છે,
સાઠમેબાણાસુરનોસંગ્રામથયોઅનિરૂદ્ધપરણ્યાપુરીઆશછે
અનિરૂદ્ધજી પરણી પધાર્યા સુસુ ગાન કરી ચીત ધારીએ,
વલ્લભદાસ પ્રભુશોભા નિરખીને તનમનધનસર્વ વારીએ.

દશમ સ્કંધનું ચતુર્દશ ધોળ.

ધોળ ૧૪૧ મું.

ચોથું પ્રકરણ સાત્વિક એકવીસ અધ્યાયજી,
સાત અધ્યાયમાં પ્રમેય પ્રકરણ પેહેલું થાયજી, ૧
એકસઠમે કુપમાંથી કૃકલાસનો ઉદ્ધાર કીધોજી,
તેના પુર્વ જન્મ વૃતાંત પ્રસિદ્ધોજી. ૨

બ્રહ્મ અંશ કઠિણ ઘણું તે લહીએજી,
બાસઠે બલદેવજી વ્રજ પધાર્યાં તે કહિએજી. ૩
સર્વને મલી રાસ રમણ સુખ દીધુંજી,
શ્રીજમુનાજીનું આકર્ષણ કીધુંજી. ૪
ત્રેશઠે પૌંડ્રક કાશીનો રાજા જેહજી,
તેનો પુત્ર સુદક્ષણ વધ થયો તેહજી. ૫
કાશીને ભસ્મ કરી છે જ્યારેજી,
ચોસઠે બલદેવજી કપિ દ્વિવિદ માર્યો ત્યારેજી. ૬
પાંસઠે દુર્યોધનની કન્યા લક્ષ્મણા જાણોજી,
જાંબુવતીના પુત્ર સાંબ પરણ્યા તે વખાણોજી. ૭
બલદેવજી વિવાદ થયો તે કહીએજી,
ત્યારે હસ્તિનાપુર વાંકુ કર્યું તે લહીએજી. ૮
છાસઠે નારદજી પધાર્યા શ્રીકૃષ્ણ ગેહજી,
ગ્રહસ્થાશ્રમ જોતાં થાકયાં તેહજી. ૯
સોલ સહસ્ર ઘર ફરીને જાયજી,
ગૃહ ગૃહ પ્રતિ નૌતમ લીલા થાયજી. ૧૦
સડસઠે પ્રભુજી આન્હિક વિધી કહીજી,
જેમ કરતા તેમ કહ્યું પ્રસિદ્ધ લહીજી. ૧૧
નારદજીએ આવીને કહ્યું એહજી,

પાડવને રાજસુય મનોરથ થયો તેહજી. ૧૨
સાધન પ્રકરણના અધ્યાય સાતજી,
અડસઠ પ્રભુજીને ઉદ્ધવજીએ કીધી વાતજી. ૧૩
દુત અને નારદે કહ્યું તે ચિત્ત ધરીજી,
પાંડવં પાંસે ઇંદ્રપસ્થ પધાર્યા શ્રીહરીજી. ૧૪
ઓગણોતેરે રાજસુય યજ્ઞ નિમીત્ત દિશાઓ જીતીજી,
જરાસંધ મારી પુત્ર રાજ બેસાડયો કરી પ્રીતીજી. ૧૫
બંધથી રાજા સર્વ મુકાવ્યાજી,
સીતેરમે વસ્ત્રભુષણ ભોજન કરાવ્યાજી. ૧૬
અભયદાન દઇ ઈંદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા નાથજી,
ઇકોતેરમે યજ્ઞમાં શિશુપાળ વધ કરી રાખ્યો ચરણ સાથજી. ૧૭
બોહોતેરમે દુરીયોધન માનભંગ કારણ કહ્યુંજી,
ત્રાનેરમે શાલ્વ પ્રદ્યુમ્નજીનું યુદ્ધ દારૂણ થયુંજી. ૧૮
ચુમોતેરમે શાલ્વ માર્યો કરિ ગદા પ્રહારજી,
હવે સાત અધ્યાયમાં ફલ પ્રકરણ પ્રકારજી. ૧૯
પંચોતરમે વીદુરથ અને દંતવક્ર માર્યાજી,
પછી પ્રભુ મહાભારત યુદ્ધમાં પધાર્યાજી. ૨૦
છોતેરમે બલદેવજી તીર્થયાત્રા કરી આવ્યા તે કહ્યુંજી,

મહાભારત યુદ્ધ ત્યારે પૂરણ થયુંજી. ૨૧
સતોતેરમેસુદામાસ્ત્રીનીઆજ્ઞાથીદ્વારકા લા'વોલીધોજી
અઠોતેરમે પ્રભુ પ્રસન્ન થઇ વૈભવ સુદામાને દીધોજી ૨૨
ઓગણ્યાસીએસુર્યગ્રહણજાણીકુરૂક્ષેત્રેપધાર્યાએહજી
વ્રજજનમળ્યાકુશળપુછ્યા સમાધાન કીધા તેહજી. ૨૩
એંશીએ પાંડવને મલી કુશળ વાર્તા કીધીજી,
પટરાણી સર્વેને દ્રુપદીએ પાણી ગ્રહણ વાર્તા પુછી
લીધીજી. ૨૪
એકાશીમે ઋષિ મુની પુજા કરી પ્રભુ મન ભાવ્યાજી,
વસુદેવને નારદ પાસે જ્ઞાન ઉપદેશ કરાવ્યાજી. ૨૫
યજ્ઞ કરાવી વીદાય સર્વેને કરીજી,
પછી પોતે દ્વારકા પધાર્યા શ્રીહરીજી. ૨૬
ગુણ પ્રકરણ પાંચમું અધ્યાયમાં છે એહજી,
બ્યાશીમે દેવકીજીના પુત્ર લાવ્યા તેહજી. ૨૭
કંસે છ પુત્ર માર્યા તે જાણીજી,
પાતાલમાં જઇ બલીરાજા પાસેથી આપ્યા આણીજી. ૨૮
સ્તનપાન કરી પુત્ર સ્વર્ગ પધાર્યા તેહજી,
દેવકીજી માતાના મોહ નિવાર્યા એહજી. ૨૯
ત્યાશીમે સુભદ્રાનું હરણ તે અર્જુને કીધુંજી,

પ્રભુ શ્રુતદેવ જનક ઘેર પધારી સુખ દીધુંજી. ૩૦
ચોરાશીમે સર્વ ઋષિ મળી પરીક્ષા કરીજી,
બ્રહ્મા વીષ્ણુ દેવ તેમાં મ્હોટા શ્રીહરીજી. ૩૧
નિશ્ચે કરી એહ ઠરાવ્યું સહીજી,
વેદ સ્તુતિ કરી તે પણ કહીજી. ૩૨
પંચાશીમે ભજન કેનું શ્રેષ્ટ તે કહિજી,
વૃકાસુરનું આખ્યાન કહ્યું તે લહિજી. ૩૩
લોકાલોક જઇ વિપ્રના પુત્ર મર્યા લાવ્યા તેહજી,
અર્જુનનો ગર્વ નિવાર્યો,
છયાશી અધ્યાય લગી ચરિત્ર કહ્યાં એહજી. ૩૪
સત્યાશીએ રાજનીતી ગ્રહસ્થાશ્રમ પ્રકારજી,
ગણતા થાયે યાદવકુળ બહુ વિસ્તારજી. ૩૫
શ્રીવલ્લભજીના ચરણ કમળની આસજી,
શોભા નિરખિ ગુણ ગાયે વલ્લભદાસજી. ૩૬

एकादशस्कंधनुं पंचदश धोळ.

धोळ १४२ मुं.

સ્કંધ એકાદશ માંહિરે, લીલામુક્તિ કહી;
પ્રકરણ બે છે એનારે, જીવ મુક્તિ બ્રહ્મ મુકિત સહી. ૧
જીવ મુકિત પ્રકરણ પેહેલુંરે, તેના ભેદ બે જાણીએ;

અધ્યાય ઓગણત્રીસ લગીરે, એહ વખાણીએ. ૨
એ તો સર્વ સંપૂર્ણ રે, એકત્રીસ અધ્યાય છે;
બ્રહ્મભાવના અધ્યાયેરે, પાંચ કેહેવાય છે. ૩
પેહેલા અધ્યાય માંહેરે, યાદવ કુલને બ્રહ્મ શાપ થયો;
બીજે વસુદેવજીનેરે, નારદે જ્ઞાન ઉપદેશ કીધો. ૪
નવયોગેશ્વરનોરે, જનક ઘેર સંવાદ થયો જે;
કવિને હરિ બેઉરે, વચન કહ્યાં તે. ૫
ત્રીજે અંતરીક્ષ પ્રબુદ્ધરે, પિપ્પલાયન કહ્યું;
આવિર્હોત્રી મીલી ચારરે, કહ્યું તે એમાં લહ્યું. ૬
ચોથે દ્રમિલ યોગેશ્વર રે, ત્રિગુણ અવતાર કહ્યા;
ચોવીસ અવતારરે, એમાં વર્ણવિ લહ્યા. ૭
પાંચમે ચમસ કરભાજનનોરે, સંવાદ થયો તે જાણિયે;
સાયુજ્ય મુક્તિ અધ્યાય બેમાંરે, કહિ તે વખાણીયે. ૮
છઠ્ઠે દેવતા સર્વ સ્તુતિ કીધીરે, યાદવને આજ્ઞા દીધી હરી
ભાસ જઇ યજ્ઞાદિક કર્યારે, એ વાત સર્વે ચિત્ત ધરી. ૯
ઉદ્ધવજી આવીને પ્રશ્ન કીધારે,
સાતમે અવધુતનો ઇતિહાસ કહ્યો;
ચોવીસ ગુરૂનાગુણ લીધારે, રાજા યદુનો સંવાદ થયો.૧૦
આઠમે નામે ચોવીસ ગુરૂનું કારણરે.

દશામે ઉદ્ધવજીને જ્ઞાન ઉપદેશ તે;
એકાદશામે ભક્તસેવા કરેરે, એને માયા બાંધે નહીરે.૧૧
દ્વાદશે સાધુ સંગતરે, એમાં એવું ભાખે;
ત્રયોદશે તત્વજ્ઞાન કરીરે સર્વવિશે સમાન દૃષ્ટિરાખે. ૧૨
ચતુર્દશાભક્તિયોગઉત્કૃષ્ટકહ્યારે, પછીધ્યાનનું સ્વરૂપકહ્યું;
પંચદશે અષ્ટા દશ સિદ્ધિરે, પ્રાપ્તિ થાયે લહ્યું. ૧૩
વિભુતીનું સ્વરૂપરે, સોલમે અધ્યાય જાણો;
સપ્તદશે અષ્ટાદશેરે, વર્ણાશ્રમના ધર્મ વખાણો. ૧૪
ભક્તિ યોગ યમનીયમરે, અધ્યાય ઓગણીસમે;
જ્ઞાન કર્મ ભક્તિ યોગરે, વધિ લક્ષણ વીસમે. ૧૫
વીધી નીષેધ કર્તવ્યરે, એકવિસ કેહેવાય છે;
તત્વનીશ્ચયાત્મકાદીકરે, બાવિસ અધ્યાયમાં થાય છે.૧૬
ભિક્ષુ ગીતનું વર્ણનરે, અધ્યાયે ત્રેવીસમે;
સંખ્યયોગાદિ લક્ષણારે, વર્ણન અધ્યાય ચોવીસમે. ૧૭
પચીસમે યોગલક્ષણાદીરે, છવિસમે ઇલોપાખ્યાન સહિ;
પુરૂષારાધન વીધીરે, સત્તાવીસમે અધ્યાયે કહી. ૧૮
યોગાચારનું વર્ણનરે, અઠ્ઠાવીસે કેહેવાય છે;
ઓગણત્રીસમેયોગમાર્ગકહેરે, ઉદ્ધવજીબિદા થાય છે.૧૯
બ્રહ્મમુક્તિ પ્રકરણઅધ્યાય બેનુરે, તેનાભેદ બેછેજાણિયે;

ત્રીસમે મમતા ત્યાગરે,
દ્વારકાથી ચાલી ભાસ લીલા કરી તે વખાણિયે. ૨૦
એકત્રીસે અહંતા ત્યાગરે, બ્રહ્માદીકે સ્તુતિ કરી;
વલ્લભદાસપ્રભુશોભા નરખીરે, નીજધામ પધાર્યાહરિ. ૨૧

દ્વાદશસ્કંધનું ષોડશ ધોળ.

ધોળ ૧૪૩ મું.

એની ચાલ—સાહેલીરે શ્રીજીને નિરખીયે.

દ્વાદશ સ્કંધના અધ્યાય તેર છે,
આશ્રયલીલારેપ્રકરણ પાંચતેજાણી, સદા ગુણ ગાઇએ પ્રભુ
એક લોકાશ્રય બીજો વેદાશ્રય ભગવદાશ્રયરે,
ત્રીજું પ્રકરણ વખાણી. સદા ગુણ ગાઇએ. ૧
ચોથું શબ્દાશ્રય પાંચમું અર્થાશ્રય એ પાંચમાં રે,
પેહેલું લોકાશ્રય એહ, સદા ગુણ. ૨
પેહેલા અધ્યાયમાં રાજા થસા તે કહ્યા,
બીજા અધ્યાયમાં રે અગલ થાશે તેહ સદા ગુણ. ૩
બીજું પ્રકરણ વેદાશ્રય અધ્યાય ત્રીજેથી,
તેમાં યુગયુગનારે સર્વ ધર્મ કેહેવાય, સદા ગુણ. ૪
ચોથે યુગયુગનાં લક્ષણ કહ્યાં,
પ્રલયકાળનુ રે એમાં વર્ણન થાય. સદા ગુણ. ૫

ત્રીજું પ્રકરણ ભગવદાશ્રય,
ત્રણ અધ્યાય એમાંપુરણરે ભગવદાશ્રય જાણ. સદા. ૬
પાંચમે પ્રમાણ લક્ષણ પરિક્ષતને સર્પ દંશ કર્યો,
છે પરિક્ષતનેરે મોક્ષ થયો નિર્વાણ. સદા ગુણ. ૭
સર્પયજ્ઞ વેદ સંખ્યા વર્ણન તેહ;
સાતમે પણ વેદસંખ્યા વર્ણન તેહ. સદા ગુણ ૮
ચોથું પ્રકરણ શબ્દાશ્રય અધ્યાય;
ત્રણનું એતો શ્રીભાગવતનુંરે;
આશ્રય કરવો એહ. સદા ગુણ. ૯
ભગવત્સ્વરૂપ શ્રીભાગવત છે;
ભાવે કરીને કીજે નીત ગાન. સદા ગુણ. ૧૦
આઠમે અધ્યાયથી માર્કંડેય આખ્યાન છે,
નવદશ લગીરે માર્કંડેય આખ્યાન. સદા ગુણ. ૧૧
એકાદશમે સૂર્ય દ્વાદશ કહ્યા,
દ્વાદશે પુર્વ કથારે સક્ષેપે કેહેવાય. સદા ગુણ. ૧૨
ત્રયોદશમે પુરાણ સંખ્યા કહી;
ફલસ્તુતિ પણરે એમાંહે થાય. સદા ગુણ. ૧૩
નિબધોક્ત સર્વ આખ્યાન કહ્યાં;
શ્રીમદ્ભાગવતે મહિમા અપરંપાર, સદા ગુણ. ૧૪

વલ્લભદાસ પ્રભુ શોભા નિરખીને;
ગુણ ગાઉં રે જાઉં બલીહારી. સદા ગુણ. ૧૫

ઇતિશ્રીમદ્ભાગવતનાં ષોડશ ધોળ સંપૂર્ણ.

मन प्रबोध.

कक्को.

धोळ १४४ मुं.

કક્કા કોટિ કારજ છાંડીનેરે, ભજી લો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ;
નહિંતોપાછળપસ્તાવોથાશેરે,આવીજાશેઅચાનકકાળ. ૧
ખખ્ખા ખોટું સહુ શ્રીહરિવિનારે,આદીમધ્યેઅંતેદુઃખરૂપ;
અનુભવીવાતકહું છું હું ખરીરે માટેસમરો શ્યામસ્વરૂપ ૨
ગગ્ગાગુરૂહરિહરિજન એક છેરે, રખે રાખો મનમાંભ્રાંત;
સેવાસાચોસ્નેહ વિવેકશું રે,સર્વે શાસ્ત્રનું એજસિદ્ધાંત. ૩
ઘઘ્ઘા ઘડી લાખેણી જાય છેરે, જોતું જાણી શકેતો જાણ;
હરીભજવાનોઅવસરનહિમળેરે,ફરીથાયછેમ્હોટી હાણ.૪
નન્ના નીર્ભય પદ નંદલાલનુ રે, એ થકીસૌ ઓછું જાણ;
પક્ષરાખીનેવચનવદતો નથીરે, મનેમાતપિતાનીઆણ.૫
ચચ્ચા ચતુરતુંને ત્યારેકહુ રે, ચિત્તચરણચતુર્ભુજ રાખ;

નિત્ય સેવા સ્મર્ણ સત્સંગમાંરે, રહીકૃષ્ણ તું ભાખ. ૬
છછ્છા છેલ છબીલા લાલશુંરે, શીઘ્રે જોડે સાચી પ્રીત;
કરતવ્ય કાંઇ પછી ત્હારે નથીરે ત્હારી સર્વે વાતે જીત. ૭
જજ્જા જગજીવન જાણ્યા નથીરે,જાણ્યું સર્વેતોયેતું અજાણ
પ્રેમે પુરૂષોત્તમ પુજ્યા વિનારે,થયે પંડિતનહિકલ્યાણ.૮
ઝઝ્ઝા ઝપટ કરી હરિ ગાઇલેરે ફરી મળવો નથી આદિન;
રંકનેસંકમગીજેમલુંટવારે,તેમ તુને મળ્યું એ ધન્ય. ૯
ટટ્ટા ટોપી તિલકમાળા ધરીરે,તોયેનજ્યાંનહી કપટ કુટેવ;
વૈષ્ણવવેશવરીવાહીવિશ્વનેરેક્ષણું કીધી નહીંહરિસેવ.૧૦
ઠઠ્ઠા ઠાલાં થોથાં સંસારનાં રે કુટે કંઇયે ન આવે પાર;
અમુલખઅવસરએળેજાયછેરેવેહેલોભજીલેનંદકુમાર.૧૧
ડડ્ડા ડાહ્યો ડર્યો સંસારમાંરે, તેણે શું સર્યું તારૂં કામ;
મારખાતાંમ્હોડું ભાંગી જશેરે,આટેભજીલેસુંદરશ્યામ.૧૨
ઢઢ્ઢા સુંદણ શ્રીહરીમાઇલેરે,કયાંહાંલગીઢણકાશેઆડોર;
થાકયા જમકિંકરતુંઝુડતાંરે,તોયે તુંનવથાકયોનઢોર. ૧૩
રેણુંરાજપાટઘણાંભોગવ્યાંરે, ઘણાંભોગવ્યાંનર્કનાંદુઃખ;
જાણેનોબાકીકાંઇરહીનથીરે,હવેતોહરિભજેથાયસુખ ૧૪
તત્તાતું ત્હારૂં ચેત્યો નહીરે, શિખ્યો સર્વ અવસરનેકાજ,
સુબળ જ્ઞાન બતાવે અન્યનેરે,તુમાં અંધારૂં ઝાઝ. ૧૫

યય્યા સ્થાવરજંગમસર્વમાં રે,જાણીલેજેશ્રીહરિનો અંશ;
મનકર્મવચનેદયા સૌ પરધરોરે,રખેકરતાકોઇનોધ્વંશ. ૧૬
દદ્દા દોષ સર્વ નીજમાં લહોરે, જાણો સામા સર્વને શુદ્ધ;
અન્યનોઅંતર ગુણનાણિયેરે,એછેભવતરવાની બુદ્ધ.૧૭
ધદ્ધા ધીક ધીકધનઢંગ જાણજોરે,ધીકવિદ્યાધિકસ્ત્રીધામ,
સ્વરૂપસુઘડતાધીકવૈભવસહુરેત્હારાજેનભજ્યાઘનશ્યામ;
પપ્પા પોથાં ભણી પંડીત થયોરે,ઘણું પુજાયો જગમાંહે;
જગતના પુજ્યનેતેં પુજ્યાનહીંરે અહ્યાતાઠેકાણું કયાંહ.
ફફ્ફા ફેરા પડયો અવતારનોરે, જ્યારે ગાયા નહીં ગોવિંદ;
એળેખોયો દુર્લભદેહમાનવારે,તારૂંઉંધું કર્મ મતિમંદ૨૦
બબ્બાબાપત્હારો ત્રિભુવનપતિરે,જેનેઘેર ત્રિલોકનુંરાજ;
પુત્રપણુંજણાવીજેસેવોપિતારે,વીનાસારેસર્યાંસહુકાજ.૨૧
ભભ્ભાભક્તિકરી ભગવંતનીરે, તેનું ધનભાગ્યભવમાંય;
ઇશ અનંત કોટિ બ્રહ્માંડનારે,સદા રહે તે જન ત્યાંહ. ૨૨
મમ્મા મ્હોટાથી મ્હોટું ટાણુરે, કળીમાંશ્રીકૃષ્ણનું નામ;
સાધનસર્વતણું એશિરોમણીરેશ્રમવિનામળે ઘનશ્યામ૨૩
યય્યા યત્ને પ્રયત્ને નાસજોરે,રહેજો તમે દુષ્ટસંગથીદૂર;
ભાવ ભક્તિ હરિ ભુલાવશેરેક્ષણમાં ચાવી કરશે ચુર.૨૪
રર્રા રસિક શિરોમણી શ્યામસુરે, તુંને લાગે સાચોરંગ;

સ્હેજેસુખ આવી મળેરે, ત્હારૂં દુઃખ સર્વ થાય ભંગ. ૨૫
લહ્યા લોક તથા પરલોકમાંરે.સુખ શ્રીહરિસમરેથી થાય;
કૃષ્ણકૃપા પાખે કાંઇનાબનેરે.બીજા કરીયે કોટિઉપાય.૨૬
વવ્વાવાતસિદ્ધાંતનીસુણીકહુંરે,જાણેસહુથીબડો વિશ્વાસ;
તેહઢજેહનેશ્રીહરીઉપરથયોરે, તેતોશિરોમણી વલ્લભદાસ.
સસ્સા સાર સર્વનો એહછે રે, કરવોસાચોસદા સત્સંગ;
નીચનીરઅતિનગરગલીતણુંરેજુવોગંગમળેથાયગંગ.૨૮
હહ્હા હાથઘસીશ પાછળથીરે નિશ્ચે પળપળમાં પસ્તાઇશ;
પાયલાગીકહું પાલવ પાથરીરે,ભજીલે શ્રીઅવિનાશ. ૨૯
અયાતુંતેઅનેકવાતનીએકકહુંરે, જેથીથાયઅતિઆનંદ;
કોઇપ્રાણી તેકલપાવીશમાંરે, નિશદિનગાજેતુંગોવિંદ.૩૦
કક્કોઅલૌકિકમનપ્રબોધનોરે,જેકોઇશિખેસાંભળે ને ગાય.
કહેદયોદાસશ્રીવલ્લભદેવનોરેત્હેનાંસહુકારજસિદ્ધથાય.૩૧

श्री गोकुलचंद्रमाजीनुं धोळ.

ધોળ ૧૪૫ મું.

શ્રીગોકુલચંદ્ર લાગોછો વહાલા;
મોહીરે જોઇ નેન તણા ચાળા શ્રીગોકુલ. ૧
વહાલારે તમારી નેન કટારી વાંકી;
એતો મારે કાળજડે વાગી, શ્રીગોકુલ. ૨

આપ વિના કરૂણા તે કોણ કરે;
ઠાલા રે પાત્રમાં રસ રે ભરે. શ્રીગોકુલ. ૩
ચરણકમળની છું અભિલાષી;
દીજેમાંહે લલિત ત્રિભંગી ઝાંખી. શ્રીગોકુલ. ૪
ચરણ નખ ચંદ્ર પ્રકાશ જોઇ;
તેનેરે તેજે મદન રહ્યો મોહી. શ્રીગોકુલ. ૫
નેપુર ધુની તાન સહીત બાજે;
તેને રે નાદે કામદેવ લાજે. શ્રીગોકુલ. ૬
ચરણ કટી ગ્રીવા નમીત કીધાં;
કારણ રસ દાન ભક્તને દીધાં શ્રીગોકુલ ૭
ચરણ લગી પરસી છે વનમાળા;
કામણગારા દીસોછો નદલાલા. શ્રીગોકુલ. ૮
ચરણ દક્ષિણ મર્યાદા લોપી;
તેને મન સ્થીર થયાં ગોપી. શ્રીગોકુલ. ૯
પીતાંબર સોહીએ છે સારૂં;
ચોર્યું ચીત્ત પ્રાણવતી મહારૂં. શ્રીગોકુલ. ૧૦
સુથન કટીકાછની છે ભારી;
મુકુટની લટકપર જાઉં વારી. શ્રીગોકુલ. ૧૧
સદા રસ રાસ મધે રમતા;

એતો પ્રભુ નિજજનને ગમતા. શ્રીગોકુલ. ૧૨
વર્ણવ્યું સ્વરૂપ સુક્ષ્મ રીતે;
કૃપા કરો ગાવું પુરણ પ્રીતે. શ્રીગોકુલ. ૧૩

ધોળ ૧૪૬ મું.

મથુરામાં મોહનલાલ નહીં દઉં જાવાને;
તમે શાને વધાર્યાં વહાલ અમને વહાવાને. ૧
કાનુડા કપટી શુ કોલ દોછો અમનેરે;
જુઠા નવ બોલો બોલ વારૂં તમને રે. ૨
માહારા રૂદિયા ઉપર આજ રથ નવ ખેડારે;
રઢીયાળા રસિયા નાથ સાથે તેડારે. ૩
અમો અબળાના શણગાર કઇપેરે ધરીયેરે;
એનુ નથી કોઇ સંસાર જોઇને ઠરીયેરે. ૪
અક્રુરને લાગુ પાય હરીને વારોરે;
કોહો હરિ વિના કેમ જાય અવસર મ્હારો રે. ૫
મામાજીને શું કાજ તેડવા સાથેરે;
હરિ રથમાં બેઠા જાય હળધર સાથેરે. ૬
અક્રૂરનો ભાગ્યો ભેદ જુમના ઘાટેરે;
કુબ્જાના પુર્યા કોડ ચંદન માટેરે ૭
પુતનાના સોષ્યા પ્રાણ ગોકુલ ગામેરે;

મામાને માર્યો ઠાર મલ્લને ઠામેરે. ૮
વાસુદેવના કાપ્યા બંધ વાલ્લમ વલીયારે;
માર્યાં સેવકનાં કાજ ત્રચને પલીયારે. ૯
ધન્ય ધન્ય એ વ્રજની નાર ધન્ય એ વેલીરે;
ઉદ્ધવનાં ઉતર્યાં માન માયા મેલીરે. ૧૦
કૃષ્ણદાસના જીવન પ્રાણ મહા રસ ગાયરે;
તેના જન્મ જન્મનાં પાપ સર્વે જાયરે. ૧૧

ધોળ ૧૪૭ મું.

વ્રજવાલુરે વૈકુંઠ નહિ આવું,મને ન ગમેચતુર્ભુજથાવું;
ત્યાં નંદકુવર ક્યાંહાંથી લાવું. વ્રજ વાહલુરે. ૧
સોહીયે લલિતા ચવેણીમાં રે ગીરધારી;
સંગે સોહિયે જ્યાંહાં રાધે પ્યારી;
તે વિના આંખ ન ઠરે મ્હારી. વ્રજ વહાલુરે. ૨
ત્યાથી શ્રી જમુના ગિરિવર છેએ નહીં;
મુને આસક્તિ છે ઘણી બેહેની;
તેવિના માહારો પ્રાણ પ્રસંનરહે નહીં વ્રજ વહાલુરે. ૩
ત્યાંહાંશ્રીવૃંદાવનરાસનહી. વૃજવનીતાસંગવિલાસનહીં;
વિષ્ણુવેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહીં. વ્રજ વાહલુરે. ૪
વૃક્ષે વૃક્ષે વેણુકાધારી, પત્રે પત્રે હરિભુજ ચારી;

એવાં રજુરજુ શું સંગતી ભારી. વ્રજ વહાલુંરે. ૫
એવાવિશ્વશિવસખીરૂપથયા,એવારજુરજુનેરસનારે રહ્યા;
ઉધવ સરખા તે ત્રણ કૃષ્ણ થયા. વ્રજ વહાલુંરે. ૬
સુખસ્વર્ગનું કૃષ્ણવિનાકડવું,મને ગમેબ્રહ્મસદનઅડવું;
ધીક જન સુખ પામી પાછું પડવું. વ્રજ વહાલુંરે ૭
શું કરૂંશ્રીજીસહુજપામી, તેમાં નહિં આપણોએસ્વામી;
મારેદાસપણામાં હવે શી ખમી. વ્રજ વહાલુંરે. ૮
વ્રજજનવૈકુંઠ સુખ જોઇવળીનગમેનો બ્રહ્માંડમારે મલી;
એવાસ્વરૂપાનંદ અતીશે ગળી. વ્રજ વહાલુંરે. ૯
ગુરૂ બળેગોકુલવાસીથઇશું,શ્રીવલ્લભશરણેનિત્યજઇશું;
દયા પ્રીતમ સેવી રસજશ ગાઇશું. વ્રજ વહાલુંરે ૧૦

ઇતિ શ્રીધોળ સંપૂર્ણ.

अथ वैष्णवके नित्य नियमके
रसिक पद संग्रह.

॥ अथ श्रीगोवर्द्धनवासि ॥

श्रीकृष्णायनमः श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः

श्रीविठ्ठलेशसद्गुरवे नमः

સાખી.

[૧]અંક, [૨]સપ્ત, [૩]રસ, [૪]દ્રષ્ટહેં, [૫]દશન, [૬]મનઅભિલાષ;
[૭]પૂર્ણ [૮]શ્લોક, [૯]મન્મથ, [૧૦]રટણ, [૧૧]કુંજસદન, નિજબાસ;
શ્યામ ગિરિવરધરણ, ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
વ્રજરાજ કુંવર જીયમે બસો, સુંદર નંદ કીશોર.

राग—गोडी पद १ लुं.

શ્રી ગોવર્દ્ધનવાસિસાંવરેલાલતુમબિન રહ્યો ન જાય હો;
વ્રજરાજ લડંતો લાડીલે, ધ્રુ૦
[૧]અંક ચિત્તે મુસિકાયકેં લાલા સુંદર બદન દીખાય,
લોચન તલપે મીનજ્યોંલાલ પલછિન કલ્પ વિહાયહો. ૧
[૨]સપ્ત સ્વર બંધાન સોં લાલ મોહન વેણુ બજાગ

સુરત સુહાઇ બાંધીકે નેંક મધુરેમધુરે સ્વર ગાયહો. ૨
૩રસિક રસીલી બોલની લાલ ગિરિ ચઢિગૈયાં બુલાય,
ગંગ બુલાઇ ધુંમરી નેક ઉંચી ટેર સુનાયહો, શ્રીગો. ૩
૪દ્રષ્ટિપરે જા દીવસતેં લાલ તઅતેં રૂચે નહિ આન,
રજની નીંદ ન આવહી મોહિ વિસર્યોભોજનપાનહો. ૪
૫દર્શનકોં નયનાં તપે લાલ વચન સુનનકોં કાન,
મિલિવેકોં હીયરો તળે મેરે જીયકે જીવન પ્રાણહો. ૫
૬મન અભિલાષા વ્હે રતી લાલ લગત નયન નિમેષ,
એકટક દેખું આવતો પ્યારો નાગર નટવર ભેષહો. ૬
૭પુર્ણ શશી મુખ દેખકે લાલ ચીત્ત ચોંટયો વાહી ઠોર,
રૂપ સુધારસ પાનકે લાલા સાદરચંદ્રકોરહો શ્રીગો. ૭
૮લોક લાજ કુલ વેદકી લાલ છાંડયો સકલ વીવેક,
કમલકલીરવિજ્યોંબઢે લાલક્ષણુંક્ષણું પ્રીતી વિષેહો. ૮
૯મન્મથ કોટિકવારનેલાલદેખી ડગમગી ચાલ,
યુવતિજનમનફંદનાલાલઅંબુજનયન વિશાલહો. ૯
૧૦યહ રઢ લાગી લાડીલે લાલ જેસેં ચાતક મોર,
પ્રેમ નીર બર્ષાયકે લાલ નવઘન નંદકીશોરહો. શ્રી. ૧૦
૧૧કુંજભોવનક્રીડાકરે લાલ સુખ નિધિ મદન ગોપાલ,
હમ શ્રીવૃંદાવન માલતીતુભોગીભ્રમર ભુપાલહો. ૧૧

યુગયુગ અવિચલરાખીયેં લાલ યહ સુખ શૈલ નીવાસ;
શ્રીગોવર્દ્ધનરૂપપેં બલજાયચતુર્ભુજ દાસહો. શ્રીગો. ૭

સાખી.

યહ મેરે અભિલાષહે, પુરો નંદકુમાર;
યહ છબી પરકોટીકવારણે, તનમન પ્રાણઆધાર. ૧
કહા કહુ રસના એકહે, નહી લક્ષ કરોડ;
કૈસે કરકે વર્ણવું, દાસ સદા કરજોડ. ૨

अथ श्रीजमुनाजीकी आरती·

आरती पद २ जुं.

જય જય શ્રીજમુના મા, (૨)
જોતાં જન્મસુધાર્યો. ધન્યધન્યતમોધન્ય; જય જય. ૧
શામલડી સુરતમુરતમાધુરીમા, પ્રેમ સહીત પટરાણી;
પરક્રમે પુરાં મા; જય જય. ૨
ઘેવર વન ચાલ્યાં મા (૨) ગંભીરે ઘેર્યા મા (૨)
ચુંદડીએ ચટકાળાં પહેર્યાં ને લ્હેર્યાં; જય જય ૩
ભુજ કંકણ રૂડાં મા, (૨) ગુજરીયો ચુડીમા (૨)
બાજુબંધને બેરખા, પહોંચી રત્નજડીત; જય જય. ૪
ઝાંઝરને ઝમકેમા, (૨) વિંછીયાને ઠમકે મા, (૨)

નુપુરને નાદે મા, ઘુઘરીતે ઘમકે;　　　　જય જય. ૫
સોળે શણગાર સજ્યા મા, (૨) નક વેસરમોતીમા, (૨)
આભરણુમાં ઓપોછો, દરપણ મુખ જોતાં.જય જય. ૬
તટ અંતર રૂડાં મા, (૨) શોભીત જગ્ગ ભરિયાં મા, (૨)
મનવાંછીત મોરલીધર, સુંદર વર વરીયાં;જય જય. ૭
લાલ કમલ લપટાણા [૨] જોવાને ગયાતાં મા, (૨)
કહેમાધવપરિક્રમા, વ્રજનીકરવાનેગયાતાં;જય જય. ૮

आरति—लावणी पद २ जुं.

દુઃસ્વભાવથી જીતાડો દુરમતી ટાળો માજી;
શ્રીગોપીજન વલ્લભઅતીવલ્લભમુનેકરોશ્રીયમુનાજી. ટેક.
અખંડ અનપાયની આપો મા સુદૃઢ પ્રેમ ભક્તિ,
પ્રપંચ વિસ્મૃતિ પુર્વક દો મા શ્રીકૃષ્ણાસક્તિ;
માનસી સેવા મુખ્ય વ્યસન દો શરણાંગત સાચી,
શ્રીકૃષ્ણ કૃપાએ તું દો દીનતા નહિ કિંચિત કાચી;
દૃઢ આશ્રય શ્રીવલ્લભવરનો અચરીત ગુણ ગાઉં,
સતત રહે શ્રીકૃષ્ણ નામ મુખ દુઃખી નવ થાઉં;
આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ દે ગંગાજી. શ્રીગો ૧
કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દુરા,
શ્રી કૃષ્ણ મીલનમાં અંતરાય જે તે કરીયે ચુરા;

અસુર દુષ્ટ કલીકાલ કર્મ પ્રતિબંધક ભય ટાળો,
કુતર્ક કુભાવ કુવાપના કુકૃતિ ઝટ બાળો;
દુઃસંગ દોષ મને જળ પંકજ પ્રમાણુ નવ વાગે,
બલી વિભીષણુ પ્રલ્હાદની પેરે ભય પામી ભાગે;
કરો કૃપા એવી થૈ મુજપર બીરદ બગ રાજી. શ્રીગો.૨
મારી ચુરણુ કરો સહુ ચિંતા જનમ મરણુ ભય કાપી;
માયા મોહ થકી મુકાવો નિજાનંદ આપી;
સાધન ધર્મ ન કિંચિત છે અનુચિત કૃતિ તનમનની
સેવાને સ્મરણુ તમારૂં કરવા અશક્ય છઉં જનની;
જેવો તેવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો મા એ,
કુપુત્ર તો કદી હોય એ કુમાતા કદાપિ નવ થાએ;
શરણુ પડયો સંતાપ હરો મા વિનતી કરૂં ઝાઝી શ્રીગો.૩
તુર્ય પ્રિય શ્રીકૃષ્ણુ વલ્લભા યમુને જગ માતા;
નર્ક નિવારણુ યમ ભયહરણી ભવ તારણી ક્ષાતા;
સકળ પાપ સંતાપ નિવારણુ અતિ અદભુત કરણી.
શ્રીવલ્લભ શરણાંગત લહિ મારી પુર્ણ કરો તૃષ્ણા;
જુગલ રૂપ મુજ રૂદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા;
દાસ દયો મારો સુત શ્રીમુખ કહો ગાજી. શ્રીગો. ૪

आरति--पद ४ थुं.

જય જય મહારાણી જંમુના, જય જય પટરાણીજમુના.
સુંદર સતવાદી નાર, તપ કરી પ્રભુને આરાધીયા;
પ્રીતે પરણ્યા મોરાર. જય જય. ૨
સૂરજ દેવતાની દીકરી, વેદ પુરાણે વખાણ;
ભાઇને વહાલીરે બેનડી પસલી આપીછે સાર. જય. ૩
રૂપે રૂડાં જળ શામળાં, વેગે ચાલે ગંભીર;
તીરે તોરંગ ઓપતાં વ્રજ વર્ચ્યો વીસ્તાર. જય. ૩
ચરણા ચોળીને ચુંદડી, ઉરપર લટકંતા હાર;
કંકણ કુંડળનેટીલડી સજ્યા માએ સોળે શણગાર. ૪
વૃંદાવન વીંટાઇ રહ્યું, મથુરા જગ સ્થળ આધાર;
ગોકુળ મહાવન પાસે વસ્યાવહાલોમ્હારો નંદકુમાર. ૫
જળ યમુનાનાં ઝીલતાં ત્રુટયોનવસર હાર,
મોતી સર્વે વેરાઇ ગયા, હીરલો લાગ્યોછે હાથ. જય. ૬
રામ ઘાટ શ્યામઘાટ ઠકરાણીઘાટ, બીજા ઘાટ અપાર;
અજાણે અધર્મી નાહી ગયો તેનો માએ કર્યો ઉદ્ધાર. ૭
અઠ્ઠાવીશ કુંડ ઉજવલ થયા,ભાઇનોઆવ્યોભણકાર,
પરાક્રમે ગેલ ચલાવીયાં, વ્રજમાંદીધો વિસ્તાર. જય.૮
નાહ્ય ગાય પયપાન જે કરે,તેને જમનો નહીં ભણકાર;
કરજોડી કહે વલ્લભદાસ નાહાજો વારંવાર. જય જય.૯

राग काफी पद ५ मुं.

શ્રીજમુના નામ સંભારે,જે કોઇ શ્રીજમુના નામ સંભારે;
તાકો દર્શસ્પર્શ કોઇ કરહી, વાકીકાંચે તારે. જે કોઇ. ૧
ભકિતકો મહિમા બર્ણી શકે કોઉ,ચમ હાહા કહિ હારે;
ચત્રુભુજ પ્રભુ ગિરિધરણ લાલકો,
નિત્યપ્રતિ વદન નીહાળે જે કોઇ.૨

राग काफी—पद ६ ठुं.

શ્રી સર્વોત્તમ જપ નિત્ય કરના હો. (૨)
સકલ શાસ્ત્રોકો સાર એહિહે,
ત્રિવીધ તાપ સબ અઘ હરના હો. શ્રીસર્વો. ૧
પુષ્ટિ પદાર્થ યાહી તે પૈયત,
યાહી તે ભવસાગર તરના હો-
રંગીલે ત્રિકમ પ્રિય જાઉં બલિહારી,
કાળદંડસે ના ડરના હો. શ્રીસર્વો. ૨

राग काफी—पद ७ मुं.

કરીએ શ્રીસર્વોત્તમ રસ પાન, (૨)
પ્રશંસા કરી શકે કોન કવિ એસો,
શ્રીમુખ કરત વખાણ. કરીયે શ્રી. ૧

અતીશે કરૂણા કરી આ કલિમે,
દીયો દૈવી જીવનકો દાન:
એક એક અક્ષરહે અધરામૃત,
ગુપ્ત રહસ્ય ગુણ ગાન. કરીયે શ્રી. ૨
અર્ધ નીમેષ વિલંબ ન કરીયે,
રેન દિવસ આઠો જામ:
રસિક પ્રિતમ જાકે રંગ રંગ્યો,
સોહે ભકતનીધાન. કરીયે. ૩

श्रीनाथजी तथा सात स्वरुपके पद.

श्री नाथजीको पद–राग विलावल पद ८ मुं.

દેખ્યોરે મેં સ્યામ સ્વરૂપ, ટેક.
વામભુજાકિંચે કરગીરિધર,દક્ષિણ કર કટિધરતઅનુપ. ૧
મુષ્ટિકા બાંધ અંગુષ્ટ દીખાવત, સન્મુખ દૃષ્ટિ સુહાઇ;
ચરણ કમલ યુગલ સમે ધરકે. કુંજદ્વાદન મન લાઇ. ૨
અતિ રહસ્ય નિકુંજકી લીલા, રૂદય સમર્ણ કીજે;
દ્વારકેશ મન વચન અગોચર, ચર્ણકમલ ચિત્તદીજે. ૩

(૧) श्रीनवनितप्रियाजीको पद ९ मुं.

નંદ આંગન ક્રીડત સુખરૂપ; ટેક.
ગૌરવર્ણ દક્ષિણ કરમાખણ ઘુટરૂન ચલત અનુપ. ૧

વ્રજ યુવતીપ્રતિબંધ નેક નહિં, સબદેખત ઉરલાવે;
દ્વારકેશ પ્રભુકું લે ગોપી, તનકી તાપ નસાવે. ૨

(૨) श्रीमथुरेशजीको पद १० मुं.

સબ વ્રજકો રસરૂપ સ્વરૂપ ટેક.
ચાર ભુજા ચારોંકર આયુધ, કમલ સ્વામિની રૂપ. ૧
ચક્ર તેજ ચંદ્રાવલિજુકો, શંખ શ્રીયમુના જાણો;
ગદાકુમારી સ્યામવર્ણ વપુ, દ્વારકેશ મન આણો ૨

(३) श्री विट्ठलनाथजीको पद ११ मुं.

દેખ્યો અદભુત રૂપ સખીરી, સુર સુતાકે સાથ;
વિવશ ભયેદેખકર સુંદર કટિપર રહીગયેદોઉ હાથ. ૧
તાતેં ગૌર ચિત્રસ્યામલતન, ઉપમા કહેતન આવે ગાથ;
દ્વારકેશ પ્રભુ યહ વિધદેગે, મૈંતોકરલિયો જન્મ સનાથ ૨

(४) श्री द्वारकानाथजीको पद १२ मुं.

આજ હરિ વિહરત કુંજ નિકેત;
કુંભુર આયયુગલદગમીચે, પ્યારી જિયઉપજ્યો હેત. ૧
હસ્ત કમલ તારીદે મોહન, દોઉ ભુજરસ ઉર લેત;
દ્વારકેશપ્રભુશ્યામવર્ણવપુ, અદભુતભલોબન્યોસંકેત. ૨

(५) श्री गोकुलनाथजीको पद १३ मुं.

વ્રજપતિ તુમ બીન કોન કરે, ટેક,

ઉતમધ્વાકોમાન ભંગકર દંત વ્રજગોપિનગોપભરે. ૧
વેણું બજાવત કરપર ગીરીવર, વામ ભુજામેંશંખ ધરે;
દ્વારકેશ પ્રભુગૌરવર્ણવપુ, નિગસેપ્રશંસિત વિપતહરે.૨

(૬) श्रीगोकुलचंद्रमाजीको पद १४ मुं.

અંગ છબિ નિર્ખંત લજ્જ અનંગે ટેક.
ચરણ કટિ ગ્રીવકું નમીતકર,
નંદ સુત દેત રસ દાન લલીત ત્રિભંગે. ૧
પુષ્ટિ પંથ સ્થાપ મર્યાદ ઉલ્લંઘ કર.
ચિન્હ પ્રકટીત વિવિધ અંગ અંગે;
પ્રેમ આસકિત સ્નેહ મુર્છા વિવશ,
વિવિધ પરિ વેષ જીયે સંગે. ૨
શ્યામ સુકુમાર તન ચીતવન લલીત,
અવનિપર લટક જબ ચલત તબ માન ભંગે;
પરમ મોહન દ્વારકેશ મધુર અતી,
ગોકુલાધિશ ઉચ્છલીત તરંગે.

(૭) श्रीमदनमोहनजीको पद १५ मुं.

વેણું બજાવત સુંદર વદન,
સુનતહીં તેં દ્દાર આઇ પુછતહેં, કયોં છાંડયો સદન. ૧
ધર્મછાંડનીજધર્મ કીયોહમ, તુમકયોંગૌરભરે નંદનંદન

દ્વારકીશકેપ્રભુહમસબજાનતન્યાયકહતહોમન્મથકંદન. ૨

ઇતિ શ્રીસાત સ્વરૂપકે પદ સમાપ્ત.

राग जंगलो पद १६ मुं.

શ્રીકૃષ્ણ મથુરાં બસકે ગોકુલકો આવનો છોડ દિયોટેક.

જબતેં વ્રજબાસન ત્યાગ કીયો,
ગઉવનકો ચરાવનકો છોડ દીયો;

જબતેં કુબ્જાકો સંગ કીયો,
પન ઘટકો આવનો છોડ દીયો, ૧

કંસકુમારીભયેમહારાજાગલીયનઅથડાનોછોડદીયો;
લલીત કીશોરીકેરંગભીને ગોપીસેં નેહ છોડ દીયો.૨

राग जंगलो पद १७ मुं.

કબહું સુધ કરત ગોપાલ હમારી, ટેક.

જબતેવ્રજબાસનત્યાગકીયો, ગૌવનનેચારેછોડદીયો ૧

વસુદેવજીકે પુત્ર કહાયે, હમ ઇનહીંકે ધાઇ ભયે;
સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુળ પ્રકટે, ભક્તનકે સુખદાઇ. ૨

राग जंगलो पद १८ मुं.

કછુ દોષ નહીં મન મોહનકો, ટેક.

બન વાંસ બુરે જીનકી બંસરી;

તેરી જાતભાત મેં સબજાણું,તેરે ગાતગાતમેં હેરસરી,
બનઢુંઢકે બાંસ કટાય હઉં.
ઉપજે નહી બાંસ બજે બંસરી. ૧
હમછોડદીયોવ્રજકોવસવો,યામેં તું બસતું બેરનબંસુરી
ચંદ્રસખીભજબાળકૃષ્ણચરણનમેંચિત્તધરેસજની૨

राग कालींगडो पद १९ मुं.

અબતો થકીત ભયો મન મેરો, ટેક.
મેં આધીન તુમારો ગોપી, ભયો સબનકો ચેરો. ૧
મેં આયો તો યોગ શીખાવન, તુમારો પ્રેમ ઘણેરો;
સુરદાસ યા વ્રજકું દેખત, છુટ ગયો છલ મેરો. ૨

राग कालींगडो पद २० मुं.

કાંહીકુઝુકવ્રજનારી,હમપરકાહીકુઝુકતવ્રજનારીટેક.
સાજે ભાગ નહી કાહુકે, હરિકી લીલા ન્યારી. ૧
કુબજા લીખ્યોસંદેશોસબનસું, ઓરકીનીમનુહારી;
મેં તો દાસી કંસ રાજાકી,દેખો હૃદય વીચારી. ૨
સબ ફુળ બીચ કરવીતું બરી, રહતહે ઘોરે ડારી;
અબતો હાથ પરી રસીયાકે, બાજતરાજદુલારિ. ૩
તન ટેડા મેરો સબ કોઉ જાણે, પરસ ભઇ અધીકાઇ;
સુરદાસ સ્વામી કરૂણામય, અપને હાથ સંમારિ. ૪

राग कालींगडो पद २१ मुं.

કુબ્જા કહત પુરાતન કહાંની, ટેક
એકપલંગપરબેઠે દોઉ, બાત કરતહે છાંની. ૧
મેરે આગે નંદ લરકેસે, જશોમતી રાણી;
ઉગ્રસેનકું ગોદ ખેલાયો, તાદીન બડી સયાણી. ૨
કહા કહુ કછુ કહત ન આવે, અબ ભઇ હેપટરાણી;
સુરદાસ પ્રભુસું કહા કહીયે, બડી ઠાઠ યહ ઠાણી. ૩

रासके पद पद २२ मुं.

રાસમેં બીહારી આજ રાસમેં બીહારી,
સોહત સલુણે શ્યામ, રાસમેં બીહારી. ટેક૦
મોર મુગટ કાછની કટી, પીત પટ સમારી;
શ્રવણ કુંડળ ચરણ નુપૂર, મોરલી અધરધારી. ૧
બસી સુણી આય મીલી, સબ વ્રજની નારી;
એક એક પ્રતી રૂપ ધરી, વિલસત વનમાળી. ૨

रासनुं पद. पद २३ मुं.

શરદ રૈન જુ રહી યા બનમે, મુરલી ધરેરે. ટેક૦
કંચ ૧ કંકણનૂપુર બાજે, ગલે મોતીયનકી માળારે;
બાજુબંધ સુરજકી જોતી, કુંડળ મુગટ ધરેરે. ૧

શ્રવણ સુનત વ્રહ તાપ હીય,પતીસુછાંડચલી બનમેં;
હરી દરશનકી પ્યાસી અખીયાં, ચર્ણન જાયડરીરે, ૨
દેખીયત સુંદર રૂપ માધુરી, તનકી શુલ ટરીરે;
સુરદાસ પ્રભુ મન્મથકે, હરનીશ રાસ વરીરે. ૩
વૃંદાવન કુંજલતા રાસ રચ્યો ભારી;
થેઇ થેઇ નાચત હરિ, સંગ રાધા પ્યારી ૩
સુરનર મુનિવર સહિત, નિરખી સુધ વિસારી;
ધન્ય ધન્ય રઘુનાથ પ્રભુ, વ્રજજન સુખકારી, ૩

उधव लीलानुं पद. पद २४ मुं

ઉધો જો કોઇ યહ તન ઠેર બનાવે. ટેક૦
નોઉ નંદનંદનબીનમધુકરઓરચિત્તમેનહીઆવે.૧
યા તનકી કોઉ ત્વચા કાઢકેં, લેકર દુદંભી સાજે;
મધુર ઉતંગસપ્તસુર નીકસે, કાન્હકાન્હકહીબાજે.૨
નીકસે પ્રાણ પરે જ્યાં માટી દ્રુમ લાગે તિહી ઠામ;
સુન અબ સુર પત્ર ફળ શાખા; લેત હઠેહરીનામ.૩

राग गजल पद २५ मुं.

મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે, દ્રગનસેં હોજુ મત ન્યારે. ટેક.
દયા કરી દરસ મોય દીજે, કૃપા કરી આપનો કીજે;

ગલે જામા દદામીકા, કમર પટકા બદામીકા ૧
સુરંગી પાઘ સીર સોહે, લસત બન માલ મનમોહે;
લગી કોઇ કહાંનમે હુતી, તજી મોય સેજમેં સુતી.૨.
મેરા દીલ લે ગયા આલી, લગી તનમે તાલાવેલી;
મત ભુલ દેખી તન ગોરા, જગતમે જીવના થોરા. ૩
કઠીણહે મોહકી જવાળા, વહે જાતાહે સંસાર
સદા વ્રજાધિશજી ગાવે. છબીપર વારણે જાવે. ૪

त्रेहंतु पद २६ मुं.

અબતોપ્રીયઆયમીલોનંદકેદુલારેજસોદાજીકેપ્યારે.ટેક
લાગ્યો મોયે તેરો ધ્યાન, બીસર ગઇ દેહ ભાન;
રૈન દીના ચેન નહીં પ્રાણનકે પ્યારે. અબતો. ૧
જબ દેખો કરણી મેરી તબ તો કયાં પાઉં ઠોર
આપની ઓર કરોનેક,ભવસિંધુકેકીનારે.અબતો.૨
મો સરખી તો અનેક, મેરે પ્રભુ તુમહી એક;
ટેક ધરી નાથ નેક, કરો જુ નીહારે. અબતો. ૩
શીષ નાઇ રઘુરાઇ કહેત શીતળ હોત ગાત;
કૃપાનાથ ધરો હાથ શીષપેં હમારે. અબતો. ૪

राग सोरठ. पद २७ मुं.

મૈયા મેરી કામરી કોને લઇ. ટેક.

ગાય ચરાવન જાત વૃંદાવન, ખરોકમેભાગી ગઇ. ૧
એકકહેતતેરીકારીકામરીયાંશ્રીજમુનાજીમેંજાતવહી;
એક કહે શ્રીવૃંદાવનમેં, સુરભી ખાઇ ગઇ. ૨
એક કહે તુમ નાચો ગાવો, કાંમરી દેહું નઇ;
સુરદાસ પ્રભુ જશોમતી આગે, આંસુનકીધારાવહી.

माननुं पद. पद २८ मुं

સખી નંદલાલ આવન નહિ પાવે. ટેક.
ભીતર ચરનધરનમતિદિજો,ચાહેજીતેકલલચાવે. ૧
એસેનકો વિશ્વાસ કહારી. કપટકી બાત બનાવે;
સુરશ્યામ એક મેરે ભુવન બીના,
અન્ય ચાહે ત્યાં જાવે, સખી નંદલાલ આવન. ૨

राग नट पद २९ मुं.

નાગરી નટ નારાયણ ગાયો. ટેક૦
તાન માન બંધાન સપ્ત સ્વર રાગસો રાગમીલાયો.૧
ચરણ ઘુઘરૂ જંત્ર ભુજનપર નિકોઝમક ઝમાયો;
તતથેઇલેતગતિમેં ગતિપતિ વ્રજરાજ રીઝાયો. ૨
સકલ ત્રિયનમેં સહજ ચાતુરી અંગસુગંધ દીખાયો;
વ્યાસસ્વામીનીધન્યધન્યરાધારાસમેંરંગમચાયો. ૩

राग देवगंधार. पद ३० मुं.

સામરો મંગલ રૂપ નિધાન. ટેક૦
જાદીનતે હરિ ગોકુલ પ્રકટયે દીનદીનહોતકલ્યાણ. ૧
બેઠી રહો શ્યામ ગુણ સુમરો રેન દીના સબ જામ;
શ્રીભટ કહે પ્રભુ નેનભર દેખો પીતાંબર ઘનશ્યામ.૨

राग भैरव पद ३१ मुं.

હે દૈયા મતવાલા જોગી દ્વારેં મેરે આયા હે. ધ્રુ૦
જટા જુટ સીર મુકટ બીરાજતત્રૈલોચનમહાભાયાહે,
વૃષભ ઉપર અસવાર હોય કેં શ્રીગોકુલકોં ધાયા. ૧
વાઘાંબર પાટાંબર સોહે અંગ છાર લપટાયા હે,
કર ત્રિશુલ ડમરૂ લિયે ખપ્પર સિંગીનાદબજાયા હે.
અરૂન નેન રિજયાજુ ચઢાયે આક ધતુરા ખાયા હે,
તિલક ચંદ્રમા ભૃકુટી ઉપર જોગીજુગત બનાયાહે.૩
રૂદ્ર માલ ગલે બીચ બીરાજત શેષનાગ લપટાયા હે,
અદ્ભુત રૂપ ધર્યો જોગીકો મેરા ગોપાલ ડરાયા હે. ૪
દેખો મૈયા તેરા બાલક જિન મોઈ ચટક લગાયા હે,
સુરશ્યામ ચરણરજ વંદી દર્શન મેં સચુ પાયા હે.૫

राग आशावरी. पद १२ मुं.

બાલામેં જોગી જપ ગાયા ટેક૦

ધન્ય જસુમતિ તેરે તનકોં જિન એસા સુત જાયા ૧

ગુનન બડાછોટા નિજજાનેં અલખ પુરષ ઘર આયા,

જાકોંધ્યાનધરતહેં મુનિજનનિગમનખોજ ન પાયા.૨

જો ચાહોસો લીજીયે રાવલ કરો આપની દાયા,

દેહુ અસીસ મેરે યા સુતકો બાઢે અચ્ચીયલ કાયા. ૩

ના લેહોંપાટ પાટંબર ના લેહોં કંચનમાયા,

અપને સુતકે દરસ દીખાવો જો મોય ગુરૂને બતાયા.૪

વીનતી કીયેં કહતી નંદરાની સુની જોગીનકે રાયા,

દેખન ન દેહું તોહિ દીગંબર બાલક જાયા ડિડાયા.૫

જાકી દૃષ્ટિ સકલ જગ ઉપર સો કયોં જાયા ડીડાયા,

અલખ પુરૂષ હે મેરા સ્વામી સો તેનેસવનછીપાયા.૬

બાલકૃષ્ણકોં લાઇ જસોદા કરી અંચલકી છાયા,

દર્શન પાય ચરણ રજવંદીત સીંઘી નાદ બજાયા.૭

નિર્ખી નિર્ખી મુખપંકજ લોચનનેનનનીર વહાયા.

દેખત બને કહત નહીં આવે નાટક ભલા બનાયા.૮

ઠાકુરદાસ મહાપ્રભુ લીલા મહાદેવ લો લાયા,

લીલાલાલલલિતગુનઅટકયોચિત્તનહીંચલતચલાયા૯

राग धनाश्री पद ३३ मुं.

રાણી તેરો ચીરંજીયો ગોપાલ. ટેક૦
બેગિ બઢો બડ હોયવિરધલટમહુરિમનોહરબાલા.૧
ઉપજી પર્યોયહકુખભાગ્યબળસમુદ્રનીસીપજેસેંહાલ;
સબ ગોકુલકે પ્રાણજીવન ધન વેરીનકે ઉર સાલ. ૨
સુરકી તો જીયસુખપાવતહેંઅબદેખતશ્યામતમાલ;
રજઆરજલાગોં મેરીઅખીયનરોગ દોષ જંજાલ. ૩

राग धनाश्री पद ३४ मुं.

જસોદા રાણી જાયો હે સુત નીકો. ટેક૦
આનંદ ભયો સકલ ગોકુલમે ગોપ વધુ લાઇ ટીકો. ૧
અક્ષત દુબ રોચન વંદન નંદે તીલક દહિકો;
અંચલ વારિવારિ મુખ નિરખત કમલયન પ્યારોજીકો.
અપને અપને ભવન તે નિકસી પહેરે ચીર કસુંભીકો;
યાદવેંદ્ર વ્રજ કુલ પ્રતિપાલન કંસ કાલ ભય ભીકો. ૩

राग सारंग पद ३५ मुं.

આજ બધાઇકો દીન નીકો. ટેક૦
નંદ ઘરૂની જસોમતિ જાયોહે લાલ ભામતોજીકો.
પંચ શબ્દ બાજે બાજતહેં ઘર ઘરતે આયો ટીકો;

મંગલ કળસ લીયે વ્રજસુંદરી ગ્વાલ બનાવત છીંકો. ૨
દેત અસીસ સકલ વ્રજસુંદરી ચીરંજીયો કોટિ વરીસો;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર ગોપ ભેખ જગદીશો. ૩

राग सारंग पद २६ मुं.

આજ નંદરાયકે આનંદ ભયો. ટેક૦
નાચત ગોપી કરત કુલાહુલ મંગલ ચારૂ કર્યો. ૧
રાતી પીરી ચોલી પેહેરે નૌતમ ઝુમક સારી;
ચોવા ચંદન અંગ લગાયે સીંદુર માંગ સંભારી. ૨
માખણ દુધ દહ્યો ભરિ ભાજન સકલ ગ્વાલ લે આયે;
બાજત બેન પખાવજ મહુવરિ ગાવત ગીત સુહાયે. ૩
હરદ દુબ અક્ષત દધિ કુંકુમ આંગન બાઢી કીચ;
હસ્ત પરસ્પર પ્રેમમુદીત મન લાગિલાગિભુજ બીચ. ૪
ચહુ વેદ ધ્રૂનિ કરત મહામુની પંચે શબ્દ ઢમઢોલ;
પરમાનંદ બઢયો ગોકુલમેં આનંદ હૃદે કલ્લોલ. ૫

राग सारंग पद २७ मुं.

ઘર ઘર ગ્વાલ દેતહોં હેરી. ટેક૦
બાજત તાલ મૃદંગ બાંસુરી ઢોલ દદામા ભેરી. ૧
લુંટત ઝપટત ખાત મીઠાઇ, કહી ન શકત કોઉ ફેરી,
ઉનમદ ગ્વાલ કરત કોલાહલ વ્રજવનિતા સબ ઘેરી. ૨

ધ્વજા પતાકા તોરણ માલા સબ સીંગારી શેરી;
જય જય કૃષ્ણ કહેત પરમાનંદ પ્રકટયો કંસકો વેરી. ૩

राग कान्हारो पद १८ मुं.

યહ ધન ધર્મહી તે પાયો. ટેક૦
નિકેં રાખી જસોદા મૈયા નારાયણ વ્રજ આયો. ૧
જા ધનકોં મુનિ જપ તપ ખોજત, વેદહું પાર ન પાયો;
સો ધન ધર્યો ક્ષીર સાગરમે, બ્રહ્મા જાય જગાયો. ૨
જા ધન તે ગોકુલ સુખ લઇયત, સગરે કાજ સંવાર્યો;
સો ધન વાર વાર ઉર અંતર, પરમાનંદ વિચાર્યો. ૩

राग विहाग. पद १९ मुं.

રાવલકે કહેં ગોપ આજ વ્રજધુનિ ઓપ. ટેક૦
કાંન દે દે સુનાં બાજે ગોકુલ મંહિંસરાઃ
જશોદાકે પુત્ર ભયો વૃષભાનજુ સો કહ્યો,
ગોપી ગ્વાલ લે લે ધાયે દધિ દુધ ગગરા. ૧
આગેં ગોપ વૃંદા સોહે પીછેં ત્રિયા મન મોહે,
ચલિ ન સકત કોઉ પાવત ન ડગરા;
ચત્રભુજ પ્રભુ ગિરિધારિકો જન્મ સુનિ,
ફુલે ફુલે ફિરત નારદ જેસેં ભમરા. ૨

राग नायकी पद ४० मुं.

આનંદ બધાવનો, નંદ મહરિ જુકે ધામ;　　　　ટેક.
બડભાગીન જસુમતી જાહોહેં કમલ નેંન ઘનશ્યામ. ૧
બજત નિસાંત મૃદંગ ઢોલ રવ મંગલ ગાવત વામ;
દેત દાન કંચન મણિ ભુષણ, ધેનુ તસન લેં લેં નામ. ૨
દેત સકલ ગોપીજન, વ્રજજન મન અભિરામ;
હરિનારાયણ શ્યામદાસકે પ્રભુમાઇ, પ્રકટેહેપુરણ કામ. ૩

राग नायकी. पद ४१ मुं.

જન્મ લીયો શુભ લગ્ન વીચાર.　　　　ટેક૦
કૃષ્ણ પક્ષ ભાદોં નિશ આઠે,નક્ષત્રરોહીણીઅરૂંબુધવાર.૧
શંખચક્રગદાપદ્મ બિરાજત કુંડળ મણિ ઉજીયાર;
મુદિત ભયે વસુદેવ દેવકી, પરમાનંદદાસ બલિહારી. ૨

*प्रभातीयुं पद ४२ मुं.

શ્રીહરિ નરહરિ કૃષ્ણ કરૂણા કરી રાખ્ય રાધાવર,
ચરણ શરણે શોક મોહે ગયા જન્મ સઘળા વૃથા;
દુષ્ટ ચીંતા કરી ઉદર ભરણે.　　　　૧

---

* જુનાગઢના નરસિંહ મહેતાનું ગાયેલું છે. તે ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે પુષ્ટિમાર્ગ–પ્રવર્તાવનાર શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય શ્રીમહાપ્રભુજીનું પ્રાકટ્ય થશે. નરસિંહ મહેતા પુષ્ટિમાર્ગના બધૈયા કહેવાય છે.

દેહ ઈંદ્રીય પ્રાણ અંતઃકરણ દારા ધન સોપીયાં
શરણે તારે; જીવ વિદ્યા ધર્મ સર્વ શ્રીનાથજી તું
તુજ વિના અવર નહિ વસ્તુ મારે ૨
મારે માતતું તાતતું ભ્રાતતું બંધવા તુજ વિના અવર
કોને ન જાણું; દાસ હું નાથ તું એમ જાણી સદા
દ્વાર બેઠો તારા ગુણ વખાણું. ૩
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ પ્રગટીને પુષ્ટિમાર્ગ તે
વીશદ કરશે; હેવિનિજ જન જે શરણ જે આવશે
વિના સાધન ઉદ્ધાર કરશે. ૪
માટે શરણ લો શ્રીહરિ દીન જાણી કરો સર્વથા
દાસને ચરણ રાખો; બેઉ કર જોડીને નરસઈઓ વિનવે
નિત્ય પ્રતિ આવીને ચહત દાખો. ૫

राग सारंग पद ४२ मुं.

કેસરકી ધોતી પહેરે કેસરિ ઉપરના ઓઢે,
તિલક મુદ્રા ધરે બેઠે શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ ધામ;
જન્મ ઘોષ જાન જાન અદ્ભુત રૂચિ સન માન,
નખસિખકી શોભા ઉપર વારોં કોટિકામ. ૧
સુંદરતાઈ નિકાઈ તેજ પ્રતાપ અતુલતાઈ,
આસપાસ યુવતિ જન કરતહૈં ગુણ ગાન;

પદ્મનાભ પ્રભુ વીલોક ગિરિવરધર વાગધીશ,
યહ અવસર જેહે તે મહા ભાગ્યવાન. ૨

राग गोडी पद४४ मुं.

નાતર લીલા હોતી જુની. ટેક૦
જોપેં શ્રીવલ્લભ પ્રકટ ન હોતે, વસુધા રહેતી સૂની. ૧
દિનદિન નઇનઇએ અધીક છબી ઉપજ તજ્યો કુંડલ
મધ્ય ચુની;
સગુણદાસ યા ઘરકો સેવક જસ ગાવત જાકોં મુની. ૨

राग देवगंधार पद ४५ मुं.

બહોરિ કૃષ્ણ શ્રીગોકુલ પ્રગટે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ હમારેઃ
દ્વાપર વસુધા ભાર હર્યો હરિ કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારે. ૧
તબ વસુદેવ ગૃહ પ્રકટ હોયકેં કંસાદિક રિપુ મારે;
અબ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટ હોયકે માયાવાદ નિવારે. ૨
એસો કવિકો હેં જગ મહીમા વરણે ગુનજુ તિહારે;
માણેકચંદ પ્રભુકોં શીવ ખોજત ગાવત વેદ પ્રકારે. ૩

राग देवगंधार पद ४६ मुं.

યહું જુગ વેદ વચન પ્રતિ પાર્યો. ટેક૦
ધર્મ ગ્લાની ભઇ જબહીજબ, તબતબ તુમવપુ ધાર્યો. ૧

સત્યયુગ શ્વેત વારાહ રૂપ ધર હિરણ્યાક્ષ ઊર ફાર્યો;
ત્રેતા રામરૂપ દશરથ ગૃહ રાવણ કુલ સિંઘાયો. ૨
દ્વાપર વ્રજ ડુબતતે રાખ્યો સૂરપતિ પાયન પાર્યો;
કંસાદિક દાનવ સબ મારે, વસુધા ભાર ઉતાર્યો. ૩
કલિયુગ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટે માયાવાદ નિવાર્યો;
માણેકચંદ પ્રભુ શ્રીવિઠ્ઠલ પુરૂષોત્તમ રૂન નિહાર્યો. ૪

राग आसावरी. पद ४७ मुं.

પૌષ કૃષ્ણ નૌમીકો શુભ દિન, પૂત અક્કાજુ જાયે હો;
સુનસુનનીજજનસબઆનંદે, હરખતકરત વધાયે હો. ૧
નારદાદિ બ્રહ્માદિક હરખે, શુક મુનિ અતિ સચુ પાયેહો;
શ્રીભાગવત વિવેચન કરકે, ગુઢ અર્થ પ્રકટાયે હો. ૨
કલિકે જીવ ઉદ્ધારણ કારણ, દ્વિજવપૂધર ભુવઆયે હો;
અતિ ઉદાર શ્રીલક્ષ્મણ નંદન, દેત દાન મનભાયે હો. ૩
કરત વેદ ધ્વનિ વિપ્ર માહામુનિ, શાન્તિ કર્મ કરવાયેહો;
માણેકચંદ શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુકે, વિમલવિમલયશગાયેહો. ૪

राग सारंग पद ४८ मुं.

જયતિ રૂક્મિણી નાથ પદ્માવતી,
પ્રાણપતિ વિપ્રકુળ છત્ર આનંદકારી;
દીપ વલ્લભ વંશ જગત નિસ્તમ કરન,

કોટી ઉડુ રાજ સમ તાપ હારી.
જયતિ ભક્તન પ્રતિ પતિત પાવન કરન,
કામી જન કામના પુરણ ચારી;
મુક્તિ કાંક્ષીય જન ભક્તિ દાયક પ્રભુ,
સકલ સામર્થ ગુણ ગણન ભારી. ૨
જયતિ સકલ તીરથ ફલિત નામ સ્મરણ,
માત્ર વાસ વ્રજ નિત્ય ગોકુલ વિહારી:
નંદદાસનીનાથ પિતા ગિરિધર આદિ.
પ્રકટ અવતાર ગિરિરાજ ધારી. ૩

राग सारंग पद ४१ सुं.

જે વસુદેવ કીએ પુર્ણ તપ,
સો ફળ ફલીત શ્રીવલ્લભદેહ;
જે ગોપાળ હુતે શ્રીગોકુળમે,
તે અબ આન બસે કર ગેહ.
જેસે ગોપ વધુકી બ્રજમેં,
સો અબ વેહજકયા ભઈ જેહ;
છિતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ,
એહુ એઇ એઇ તેઇ કછુ ન સંદેહ. ૨

राग विहाग. पद ५० मुं.

ભજીયે શ્રી વલ્લભવરકે ચરણ. ટેક૦

સકલ પતિત ઉદ્ધારણ કારણ, પ્રકટકિયે અવતરણ. ૧

ગુઢ શ્રીભાગવત પ્રતિ પદ, અર્થ પ્રાકટ કરણઃ

આશરો કરિ રહે જે જન, મિટે જન્મ ને મરણ. ૨

અખિલ લીલા પ્રેમ સંયુત દીખાયે ગીરીધરણ;

રસીક વીનતી કરે માનો, ચરણ કમલ અનુશરણ. ૩

राग बिहाग पद ५१ मुं.

શ્રીવલ્લભ કૃપા કીજે મોહી. ટેક.

જ્ઞાન ભક્તી વીવેક બાળકો, આશરો નહીં કોઇ. ૧

યહ બળહોં ચીત્ત વીચારૂ, છીનક દૃગભર જોઇઃ

દેહો દર્શન કર નીજ, દાસનકે દુઃખ ખોઇ. ૨

राग बिहाग पद ५२ मुं.

શ્રીવલ્લભ ભલે બુરે તોઉ તેરે. ટેક.

તુમહીંહમારી લાજ બઢાઇ, વીનતી સુનો પ્રભુ મેરે. ૧

અન્ય દેવ સબ રંક ભીખારી, દેખે બહુત ઘનેરે;

હરીપ્રતાપ બલગીનતન કાહુ, નીડરભયે સબ ચેરે. ૨

સબ ત્યજ તુમ શરણાગત આયે દઢકર ચરણગહેરે;

સૂરદાસ પ્રભુ તુમારે મીલેતેં, પાયે સુખજુ ઘનેરે. ૩

राग बिहाग पद ५३ मुं.

અરે મન શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય. ટેક.
વૃથાકાલ કાહેં કો ખોવત, વેદ પૂરાણ પડાય. ૧
શ્રીગીરીરાજધરણ પૈંરેકોં, નાહી ન ઓર ઉપાય;
રસીક સદા અનન્ય હોયકે, ચીતઇત ઉતન ડુલાય. ૨

राग बिहाग पद ५४ मुं.

સબતે શ્રીવલ્લભ નામ ભલો. ટેક.
લીજે લીજે લીજે નાતર, કલીયુગ કરત છલો. ૧
સદમદ તીર્થ સદન સ્યામઘન, તીર્થ વૃથા ચલો;
શ્રાવીઠુલ ગીરીધરણ મહાનીધી, રીદ્ધીસીદ્ધી પ્રબલો. ૨

राग बिहाग पद ५५ मुं.

લીજે મોહી બુલાય શ્રીવલ્લભ. ટેક.
બહુત દીવસ દર્શનભએ મોકોં, તાતે મન અકુલાય. ૧
નીશદિન આતીહીક્ષીણ હોત તન, સુદ્ધબુદ્ધ ગઇભુલાય;
ગોવીંદ પ્રભુ તમારે દર્શન વીન, યુગભર કલ્પવીહાય. ૨

राग बिहाग पद ५६ मुं.

જઇ શ્રીવલ્લભ ચરણકમલ શીર નાઇયે. ટેક.
પરમ આનંદ સાકાર શશી શરદમુખ;

મધુરી વાણી ભક્તજનન સંગ ગાઇયે. ૧
રાજ તમ છાંડ મહ સત્વકે સંગ વ્હે,
રાખ વીશ્વાસ પ્રેમ પંથકો ધાઇયે;
કહત વ્રજાધીશ વૃંદા વીપીન દંપતી,
ધ્યાનધર ધરી હીયે દગન સીરાઇયે. ૨

राग केदारो पद ५७ मुं.

નમો શ્રીવલ્લભાધીશ સ્વામી, ટેક.
અખંડ અવતાર જુગધાર લીલા કરી;
આસુરી જીવ સબ મોહ પામી. ૧
નીગમ કર જોરકેં કરત સ્તુતી સદા,
સનક સુખ વ્યાસ નહીં પાર ગામી;
શેષ અજ રૂદ્ર સુર તેતીસ ધ્યાવત સદા,
રટત મુનીજન સકલ દિવસ યામી. ૨
દેખકર દિન વ્હે અતુલ કરૂણા મઇ,
ભાગ્યનિધિ પ્રકટ ભએ ગરૂડ ગામી;
પુષ્ટિ પંથ પ્રકટકર નામ નૌકા કરી,
પાર સંસાર કીએ શરણ આતી. ૩
વેદ દધિ મથિ સિદ્ધાંત નવનિત જે ભજનરસ,
દૈવિજન દુર કીયે હૃદય ખામી;

કપટ કલિદંડ સબ ગ્રંથ ખંડન કિયે,
વ્યાસ નંદન વચન પાર પામી. ૪
કોટિ બ્રહ્માંડ તન રોમહિ રોમપતિ,
જગત આધાર ધર ધીર ધામી;
નંદ ગૃહ પ્રકટ ભુવિ ભક્ત આરતિ હરી,
તેહી તૈલંગ કુલ તિલક છત્ર છામી. ૫
કોઉ કહે વિપ્ર કોઉ વિબુધ પંડિત કહે,
કોઉ કહે અંશ કોઉ આત્મારામી;
સ્વીય જન એક નિરધાર નિશ્ચય કીયો,
વસ્તુતઃકૃષ્ણ એ બંધ દામી. ૬
કોંન ગુણ કહિ શકે અખિલ વ્રજ ઇશકે,
દિન વ્હે ચરણતર શીશ નામી;
શરણ વલ્લભ લિયે ભાગ્યકો પાર નહિ,
ભજ કૃષ્ણદાસ પ્રભુ અંતરયામી. ૭

राग बिलावल. पद ५८ सुं.

યહ માગોં યશોદા નંદ નંદન. ટેક.
વદન કમલ મેરો મન મધુકર,
નિત્ય પ્રતિ છીન છીન પાઉં દર્શન. ૧
ચરણ કમલકી સેવા દીજે,

દોઊજન રાજત વિધુલ્લતા ઘન;
નંદ નંદન વૃષભાન નંદીની,
મેરે સર્વસ્વ પ્રાણજીવન ધન. ૨
વ્રજ વસવો યમુના જલ પીવું,
શ્રીવલ્લભ કુલકો દાસ ચેલી પન;
મહાપ્રસાદ પાઉં હરિગુણ ગાઉં.
પરમાનંદ દાસ દાસી જન. ૩

राग बिलावल पद ५९ मुं.

યહ માગો શંકરષણ વીર. ટેક.
ચરણ કમલ અનુરાગ નિરંતર;
ભાવે મોહે ભક્તનકી ભીર. ૧
સંગ દેહો તો હરિ ભક્તનકો
વાસ દેહો શ્રીયમુનાતીર;
શ્રવણ દેઈ તો હરિ કથા રસ;
ધ્યાન દેહુ તો સ્યામ શરીર. ૨
મન કામના કરો પરિપુરણ,
પાવન મજ્જન સુરસરી નીર;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર,
ત્રિભુવન નાયક ગોકુલપતિ ધીર. ૩

राग बिलावल पद ६० मुं.

યહ માગોં ગોપીજન વલ્લભ, ટેક૦
માનુષ જન્મ ઓર હારસેવા;
વ્રજ વસવો દીજે મોહિ સુલ્લભ. ૧
શ્રીવલ્લભ કુલકો હોંહુ ચેરો,
વૈષ્ણવ જનકો દાસ કહાઉ;
શ્રીયમુનાજલ નીત્યપ્રતિ ન્હાઉં,
મન કર્મ વચન કૃષ્ણ ગુણ ગાઉ ૨
શ્રીભાગવત શ્રવણ સુન નિત્ય.
ઇન ત્યજ ચિત્ત કહુ અનંત ન લાઊં;
પરમાનંદદાસ યહ માંગત,
નિત્ય નિરખો કબહુ ન અઘાઉં. ૩

राग धनाश्री पद ६१ मुं.

શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે રે મન મેરે, ટેક૦
કોટી જન્મ કષ્ટ પાપ છિનમે જાય તેરે. ૧
જગત બાવરેકે સંગ તું બાવરો કયોં હોયે રે,
શ્રીહરિજીકો ચરણાવિંદ બેરબેર ગૃહિરે. ૨
બેર બેર કહતહોં તું સુનત નાહિ બહેરે,
કહેતહેં ગોવિંદ સદા આનંદમેં રહેરે. ૩

राग गोरी पद ६२ मुं.

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ શરણં મમ ઉચ્ચરે, ટેક૦
રૈન દિન નિત્યપ્રતિ સદા પદ પલ છિન ઘડી;
કરત વિધ્વંસ જન અખિલ અઘ પરિહરે. ૧
હોત હરિ રૂપ વ્રજ ભુપ ભાવત સદા,
અગમ ભવસિંધુકો વના સાધન તરે;
રહત નિશ દીવસ આનંદ ઉરમેં ભરે,
પુષ્ટિ લીલા સકલ સાર ઉરમેં ધરે. ૨
રમા અજ શેષ સનકાદિ શુક શારદા.
વ્યાસ નારદ રટેં પલક મુખ ના ટરેં;
લાલ ગિરિધરન મહિમા અતુલ જગમગે,
શરણ કૃષ્ણદાસ નિગમ નેતી નેતી કરેં. ૩

राग गोरी पद ६३ मुं

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ મનમાંહિ ગતિ જાનિયે. ટેક.
દેહ ઈંદ્રિય પ્રાણ દારા ગારાદિ;
વિત્ત આત્મા સકલ શ્રીકૃષ્ણકી માનિયે. ૧
કૃષ્ણ મમ સ્વામી હોં દાસ મન વચન કર્મ,
કૃષ્ણદાસની નાથ વલ્લભદાસ વચ ધર,
ચરણરજ વલ્લભાધિશ મન સાનિયે.

राग बिहाग पद ६४ मुं.

કહો મન શ્રીકૃષ્ણ શરણું.
મમકેમિલેં અધિક અમૃત સુખ ઐસેહે દુઃખહરણું. ૧
કરો નિવેદન સુરત નિપટ કર પરમાનંદ કરણું;
સેવા સાવધાન હોય સાધો અંબર ભોગ આભરણું. ૨
દીસત ઓર કછુ નહિં કબહું ભવસાગર તરણું;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન લાલકીગ્રહો કમલ ચરણું. ૩

राग बिहागरो पद ६५ मुं.

દેખ્યો કલશ એક અપાર. ટેક૦
સકલ વ્રજકો સાર યામે, મૃગ રીપુનકી વાર. ૧
શીવ સનક શુકદેવ નારદ રહે પચ્ચ પચહાર,
ધર્યો ચક્ર સવાર તાપર વ્રજાકી ધાર. ૨
શેષ મહેશ પાર ન પાવે નિગમ ગાવત ચાર,
પીત ધ્વજા ફહરાત તાપર સુર બલિ બલિહાર. ૩

राग बिहाग पद ६६ मुं.

લાગે જો શ્રીવૃંદાવનકો રંગ. ટેક૦
મનકે મેલ સબે છુટ જેહેં, અરૂ વિષયનકો સંગ. ૧
રાધાવર સેવત અરૂ સુમરત, ઉપજત લહેર તરંગ;

સખીભાવ સહજ હોય છિનમેં, પુરૂષભાવ હોય ભંગ ૨
દેહ અભીમાન સબે છુટ જેહેં મનસા હોય અપંગ;
પરમાનંદ નંદ નંદન ભજ, મીટેહે કોટિ અનંગ. ૩

રાગ વિહાગ પદ ૬૭ મું.

જાપર કમલા કથે ઢરેં. ટેક૦
લકરી ઘાસકે ચેચત હારો, તા શીર છત્ર ધરેં. ૧
વિદ્યાનાથ અવિદ્યા સમર્થ, જો કછુ ચાહે સોઇ કરે;
રીતે ભરે ભરે પુનઢેરે, જો ચાહે તો ફેર ભરે. ૨
સિદ્ધ પુરૂષ અવિનાશી સમર્થ કાહુ નેં ન ડરે;
પરમાનંદ સહા ગહ સંપતિ, મન નેં કામ ન કરે. ૩

રાગ વિહાગ પદ ૬૮ મું.

કર્મગતી ટાળી નહીં ટરે ટેક૦
કહાંવે રાહુ કહાંવે રવિ શશી, આન સંજોગ પરે. ૧
ઋષિ વસીષ્ટ મુની પંડીત જ્ઞાતા રચીપચી લગન ધરે;
દશરથ મરણ હરણ સીતાકો, બન બન રામ ફીરે. ૨
પાંડવ કુલકે આપુ સારથી, તીનકુપેં વિપત્તિ પરે;
ચક્રવર્તી રાજા હરિચંદ્ર કહીયે, સો નીચઘર પાણીભરે. ૩
તીન લોક સબ માયાકે વશ, સુરનર મુની અસુરે;
સૂરદાસ વોહેં સોં અબ કહાં સોચ કરેં. ૪

राग बिहाग पद ६९ मुं.

યામેં કહા ઘટેગો તેરો,
નંદ નંદન કર ઘરકો ઠાકુર, આપ હોય રહ્યો ચેરો. ૧
ભલી ભઈ જો સંપતી બાઢી બહુત કીયો ઘરઘેરો;
સુત વનિતા બહુ યુથ સંકેલે, વૈભવ ભયો ઘનેરો. ૨
કહું હરિકથા કહું હરિસેવા, કહું ભક્તનકો ડેરો;
સૂર સમર્પણ કરો શ્યામકો, યહ સાચો મત મેરો. ૩

राग बिहाग पद ७० मुं.

સબ દીન હોત ન એક સમાન. ટેક૦
પ્રકટતહે પુર્વકી કરણી, ત્યજ મન શોચ્ય અજ્ઞાન. ૧
કબહુંક રાજા હરિશ્ચંદ્ર ગૃહ સંપતિ મેરૂ સમાન;
કબહુંક દાસ શ્વપદ ગૃહ વ્હેયકે, અંબર હરત મસાન.૨
કબહુંક યુધિષ્ઠિરરાજસિંહાસન, અનુચર શ્રીભગવાન;
કબહુંક દ્રુપદ સુતા કૌરવ વશ, કેશ દુશાસન તાન. ૩
કબહુંક દુલહે બન્યો બરાતિ, ચહુદિશ મંગલ ગાન
કબહુંક આપ મૃતક વ્હૈ જાતેહેં, કરલંબે પદપાન. ૪
કબહુંક રામ સહિત જાનકી, વીચરત પુષ્પ વીમાન,
કબહુંક રૂદન કરત ફિરતહેં મહાવિપિન ઉદ્યાન. ૫
જનની જઠર જન્યો જાદિનતે, લિખ્યો લાભ અરૂહાન;

સુરદાસ યતન સબ જુઠે, વિધિકે અંક પ્રમાન. ૬

राग बिहाग पद ७१ मुं.

પ્રકટ વ્હે મારગ રીત દેખાઇ, ટેક૦
પરમાનંદ કૃપાનીધી, શ્રીવલ્લભ સુખદાઇ, ૧
કરી શ્રૃંગાર ગિરિધરણ લાલકો જબ કરે વેણું ગ્રહાઇ;
લે દર્પણ સનમુખ ઠાડે વ્હે, નિરખ નિરખ મુસકાઇ. ૨
વિવિધ ભાંત સામગ્રી હરિકો, કરી મનુહાર લેવાઈ;
જલ અચવાઈ સુગંધ સહિતમુખ, બીડીપાન ખવાઇ. ૩
કરી આરતી અનોસર પટદે. બેઠે નીજ ગૃહ આઇ;
ભોજન કરી વીશ્રામ છીનકલે, નીજ મંડલી બોલાઇ. ૪
કરત કૃપા નીજદૈવી જીવનપર, શ્રીમુખવચન સુનાઈ;
વેણુ ગીત પુના યુગલ ગીતકી, રસબરખા બરખાઈ. ૫
સેવા રીત પ્રીત વ્રજ જનકી, જન હીત જગ પ્રકટાઇ;
દાસ શરણ હરીવાગધીશકી ચરણ રેણું નીધી પાઇ. ૬

राग बिलावल पद ७२ मुं.

ગોબલ્લભ શ્રીગોવર્દ્ધન બલ્લભ. શ્રીબલ્લભગુનગનેન જાય;
ભુવકીરેણુ તરૈયા નભકી, ધનકી બુંદ પરત લખાય. ૧
જીનકેચરણકમલરજવંદીત, સંત બહોત સદાસુખપાય;
છીતસ્વામીગીરીધન શ્રીવીઠુલનંદનંદનકીછબીપરછાય.

राग सारंग पद ७३ मुं.

શ્રીવીઠ્ઠલેશ ચરણકમલ પાવન,
ત્રૈલોક કરન હરસપરપ સુંદરવર વારવાર વદે;
સમર્થ ગીરીરાજ ધરણ, લીલા નીજ પ્રગટ કરણ,
સંતન હીત માનુષ તન વ્રંદ્રાવન ચદે.
ચરણોદીક લેત પ્રેત, તતક્ષણ સબ મુક્તી ભયે,
કરૂણામય નાથ સદા આનંદનીધી કદે:
વારને ભગવાનદાસ વીરહત સદા રસીકરાય,
જય જય જસ બોલ બોલ ગાવત શ્રુની છદે.

राग नट पद ७४ मुं.

હમતો શ્રીવીઠુલનાથ ઉપાસી, ટેક.
સદા સેવું શ્રીવલ્લભનંદન, કહા કરૂં જાય કાશી.
ઇનકું છાંડ ઔરકું ધાવે, સો કહીયે અસુરાસી:
છીતસ્વામી ગીરીધરન શ્રીવીઠુલઆની નીગમપ્રકાશી.

राग बिहाग पद ७५ मुं.

શ્રીવીઠુલનાથ ચંદ્ર ઉગ્યો જુગમેં, ભક્ત ચાંદની છાયરહી
અંધકાર જાકે મનકે મીટ ગયે, સોયાકે મનમાંજ રહી.
નીશદીન નામ જપતયા મુખને, શ્રીવલ્લભવીઠુલેશ કહી

ચીતસ્વામી ગીરીધરન શ્રીવીઠ્ઠલ,
અબ જુ ભઇ સો કબહુ ન ભાઇ.

राग बिहागरो पद ७६ मुं.

શ્રીવીઠ્ઠલેશ ચરણકમલ, મધુકર મન ભજરે;
કલીકે બહુ વીમુખ ધર્મ કર્મ જાલ તજરે. ૧
કોમલ મકરંદ સુખદ, સીતલ અતી રાજે;
નખ સીખ ઉદ્યત વીમલશ્રી, ત્રીવીધ તાપ ભાજે. ૨
મહી મંડલ વીમલ કીરણ, પ્રસરત સુખકારી;
મંડીત તન ભકતી સુદૃઢ, માહામંત્ર હારી. ૩
કરી પ્રમાણ શ્રુતી પુરાણ, મહામંત્ર દીનોઃ
ભવસાગર તરન નાવે, નામ પ્રકટ કીનો. ૪
દીન જાની દયા આની નેક કૃપા કીજે;
માગત ભગવાનદાસ અપનો કરી લીજે. ૫

राग बिहाग पद ७७ मुं.

હમારે શ્રીવીઠલનાથ ધણી; ટેક૦
ભવસાગર સે કાઢ મહાપ્રભુ, રાખીશરણ અપની. ૧
જાકો નામ રટત નીશ વાસર, શેષ સહસ્ત્ર ફણી
છીતસ્વામીગીરીધરમશ્રીવીઠલ ત્રીભુવન મુકટમણી. ૨

राग बिहाग पद ७८ मुं.

શ્રીવીઠલેશચરણ ચારૂ પંકજ મકરંદ, ટેક૦
લુબ્ધ ગોકુલમેં સકલસંત કરત નીત્ય કેલી;
પાવન ચરણોદક જહાં સંતનહીત,
સલીલ વહે ત્રીવીધ તાપ દુર કરત વદન બીંદુમેલી. ૧
ભુતલ કૃષ્ણાવતાર પ્રકટ બ્રહ્મ નરાકાર,
સીંચત હરી ભકતી સુધા ધરણી ધર્મ વેલી;
છીતસ્વામી ગીરીવરધર લીલા સબ ફેર કરન;
ધેનુ દુહત ગ્વાલન સંગ હાથ પાટ સેલી ૨

राग बिहाग पद ७९ मुं.

શ્રીવીઠલનાથ નામરસઅમૃત, પાન સદા તું કરરે રસના;
જેતું અપનો ભલો ચાહેતો, યહ બાતજીય ધરરે રસના.૧
યા રસમે પ્રતીબંધકજે તે, તીનતેંતું અતી ડરરે રસના;
હરીકોવીમલયશગાવતનીરંતર જાતત્રીધ્રસમટરરે રસના.
વારંવાર કહત હુંતોંસોં, યહ માર્ગ અનુસરરે રસના;
છીતસ્વામીગીરીધરનશ્રીવીઠલઆનંદઉરમેભરરેરસના.૩

राग केदारो पद ८० मुं.

શ્રીવીઠલનાથબસતજીયજાકે, તાપ્રીરીતપ્રીતીછબીન્યારી;
પ્રફુલ્લીત વદનકાંતકરૂણામય નયનમેં ઝલકે ગીરીધારી.૧

ઉગ્રસ્વભાવ પરમ પરમાર્થ, સ્વાર્થ લેશ નહી સંસારી;
આનંદરૂપકરતએકછીનમેંહરીજુકીકથાકહતવીસ્તારી. ૨
મન ક્રમ વચન તાંહીકો સંગ કાજે,
પૈયત વ્રજ યુવતીન સુખકારી;
કૃષ્ણદાસપ્રભુરસીકમુકુટમણીગુણનીધાનગોવર્દ્ધનધારી ૩

राग बिहाग पद ८१ मुं.

શરણે આએ તે તારે જે જન, ટેક૦
દીનદયાલ પ્રકટ પુરૂષોત્તમ, શ્રીવીઠલનાથ લલારે. ૧
જીતની રવી છાયાકી કણીકા, તીતનેહી દોષ હમારે;
તુમારેહી ચરણ પ્રતાપ તેજસો, તેઉ તતક્ષણ તારે. ૨
માલા તીલક કંઠ માથે ધરે, શંખ ચક્ર વપુ ધારે;
માણેકચંદ પ્રભુકે ગુણ એસે, મહાપતીતનકું ઉદ્ધારે. ૩

राग बिहागरो पद ८२ मुं.

કૃષ્ણનામ ચીત ધરતો, જો તું શ્રીકૃષ્ણ નામચીત્ત ધરતો;
જમકો ત્રાસ સબે મીટજાતો, ભકતનામ તેરો પડતો. ૧
આગલો જન્મ તેરો પીછલો જન્મ તેરો,
અબકો જન્મહીં સુધરતો;
સૂરદાસ વૈકુંઠમે જાતાં, ફેર ન કોઇ પકડતો. ૨

राग बिहागरो पद ८३ मुं.

બોલો ભૈયા ગોવીંદ કૃષ્ણ હરી. ટેક૦

આ કાયા કાગદકી પુતરી, છીનમેં જાત જરી. ૧

આલ દામ કછુ બૈઠત નહી, છુટત નહી દમડી;

જા મુખ સુરપ્રભુ નાંહી આવત, તા મુખ ધુર પરી. ૨

राग सारंग पद ८४ मुं.

હરી હરી છાંડકે, દુસરી ન કીજેં બાત;

એક એક ઘડી કરોડનકી જાત હે. ૧

ઘડી પલ દીન ખોય, ફેર ન આવે સોય;

ક્ષણભંગુર દેહ તામેં, મરન જેસી વાતહે. ૨

હરીકું સંભાર તું, બકવો બીસાર ડાર;

તજ અમૃત વીષ, કાહેકું તું ખાતહે. ૩

કહેત વલ્લભદાસ શ્વાસકો નહી શ્વાસ;

એક એક પલમે, નીકસ નીકસ જાતહે. ૪

राग बिहाग पद ८५ मुं.

હરી હરી જપો હરીસો મન લાવો.

સુમરી સુમરી શ્રીકૃષ્ણ ગુણ ગાવો;

વસુધા સકલ દાન દે આવે, કોટીક યજ્ઞકરે અરૂ કરાવે,

તીરથ સકલ કરે સ્નાન, નંહીનહીરે હરિનામ સમાન. ૧
કો કાશી કરવત લે મરે, ભવે જાય હીમાલે ગળે
કોટીક ભાંતી કરી દેવે દાન. નહી નહીરે હરી. ૨
અખંડીત પંચાગ્ની તપ કરે,સીદ્ધી સમાધી ટારી નહીટરે;
ગગન ગુફામે સાધે યોગ ધ્યાન. નહી નહીરે હરી. ૩
અનેક ધર્મ મનમે ઉપજાવે, આગલી પાછલીબાતબતાવે;
કંઠ પાઠ કરે વેદ પુરાણ. નહી નહીરે હરી. ૪
જીહી પર સતગુરૂ કૃપા કરે, ભક્તી ભાવ લે ઉરમે ધરે;
કલીયુગમેકીરતન પરમાણ, રામરાયહીતકહે ભગવાન. ૫

राग बिहाग पद ८६ मुं.

મન મેરો એક તાકો આપદા અનેકહે,
રહ્યો ન વીવેક ટેક પર્યો જુ વીપતમે;
અતી ગરે બાંધ્યો એંચ કામ ક્રોધ રહ્યો ખેંચ,
ચીરીયાં ચહું ચહું કરે બાજકી ઝપટસેં. ૧
કેસે કે હરી ભજું ધ્યાન સજું,
કેસે તીહારો નામ લેઉ ત્રીવીધી તાપકી તપતમે;
સુર કહે વારવાર આતુર વ્હે કરો પુકાર;
અબ મોહે બચાય લીજે માયાકી ઝપટતેં. ૨

राग बिहाग पद ८७ मुं.

કલીયુગ તે અધીકાઇ. ટેક૦

યા જુગમેં પ્રકટે જગ સીતલ, શ્રીવલ્લભ સુખદાઇ. ૧

જે કોઇ શરણ આયેહે ઇનકે, તાકો હોય સહાઇ;

દાસ શરણ હરી વાગધીશકી, ચરણ રેન નીધી પાઇ. ૨

राग बिहाग पद ८८ मुं.

કલીયુગ સબ યુગતે અધિકાઇ, ટેક૦

જબ લગ યમુના ગાય ગોવર્દ્ધન,

જબ લગ ગોકુલ ગામ ગોંસાંઇ;

જબ લગ શ્રીભાગવત કથા રસ,

તબ લગ કલીયુગ નાહી. ૧.

જબ લગ સેવા રસ અમૃત,

નંદ નંદનસો પ્રીતિ લગાઇ;

પરમાનંદ તાસોં હરિ ક્રીડત,

શ્રીવલ્લભ ચરણ જિન પાઇ. ૨

राग बिहाग पद ८९ मुं.

મીલો કબ શ્રીવલ્લભકે પ્યારે, ટેક૦

જીનકે હાવ ભાવ પ્રીતી રસ, તીન લોક તે ન્યારે. ૧

કૃપાસમુદ્ર ભરે અંગ અંગમેં, ઉછ્છલીન રસકી ધારે;

ભાલ તિલક બિરાજત અદભુત,કરૂણામય અનુહારે. ૨
કોટી જન્મકે તન દુઃખ ભાજત, રહે કૃત ઉજીયારે
પુલકીત પ્રેમ કંઠભરી આવત, સુખ ઉપજાવત ભારે, ૩
જાપર કૃપા કરત શ્રીગિરિધર, તબ ઇનકે અનુસારે;
રસિકદાસ જનકી વિધિ પાયેએ, દોઉ નયનકે તારે. ૪

राग बिहाग पद १० मुं.

આએ મેરે શ્રીવલ્લભ નામ ઉપાસી. ટેક૦
માલા તિલક ગોપીજન મુદ્રા કોટીક ચંદ્ર પ્રકાસી. ૧
ભગવત કથા શ્રવન પુટ પીવાવત, પૂર્ણપ્રેમ નિવાસી,
દર્શન ભયે લહે સબરી સુખ, તતક્ષણ આનંદ રાસી. ૨
પુષ્ટિભક્તિકો દાન કરત નિત્ય,વીરહસત લોક ઉદાસી;
રસિકદાસ જન સો બડભાગી, ઈનકે સંગ સુવાસી. ૩

राग बिहाग पद ११ मुं.

આએ મેરે શ્રીવલ્લભકે દાસ. ટેક૦
તાકી સરભરા નહીં ત્રિભોવનમેં, સુણોવેદ ઇતિહાસ. ૧
વ્રજ રસનાકે ભાવની ભાવક, સદા પ્રસન્ન હલ્લાસ:
મેઘ ગંભીરગર્જંત વચનામૃત,બર્ષતસુખસુખકીરાસ. ૨
કોટી જન્મ અઘ હરત,કરતશુદ્ધ ભેટત સબવ્રજઆસ;
નામ લેત મન આનંદ ઉપજત, ભજનાનંદ વીકાસ. ૩

તીનકી સંગત કબહુ ભઇ,હરી વસ હોય અનાયાસ
ભાગ્યધીસ પદ કમલ એ સીર,નીરખે કરત વીલાસ. ૪
તા મહીમાકો કવિ બરણુત,શુક સનક સરસ્વતી વ્યાસ;
તીર્થનકો અતિ તીર્થ કરી, અબ પદરજ ગંધ સુવાસ.૫
લક્ષ્મી કરત અપેક્ષા જીનકી, નીશદીન કીયે નીવાસ;
ભક્તિમુક્તિ સંગ લાગી ડોલત, કરત અન્યન ઉપાસ. ૬
કોટી સમુદ્ર કરૂણા નેણુમે, સબગુણ તેજ પ્રકાસ;
રસિકદાસ જનકો તજ દીજે, નિજજન પદરજ આસ. ૭

राग हमीर पद १२ मुं.

આરે મેરે નંદ નદનકે પ્યારે ટેક૦
માલા તીલક મનોહર બાહનો, ત્રિભોવનકે ઉજીયારે.૧
પ્રેમસહિત બસત મોહન. નેકહુ ટરત ન ટારે;
હૃદય કમલકે મધ્ય બીરાજત, શ્રીવૃષભાન દુલારે. ૨
કહા જાનો પુન્ય પ્રકટ ભયો, મેરે ઘરજુ પધારે;
પરમાનંદ કરત નોછાવર, વારિ વારિ હો વારે. ૩

राग बिहाग पद १३ मुं.

કિયો ગોપાલકો સબ હોય. ટેક૦
જો જાતે પુરૂષાર્થ અપનો, અતીકર જુઠો સોય. ૧
દુઃખસુખ લાભ અલાભ સહજ, ગતતાહીન મરિયેરોય;

જોકછુલેખ લિખ્યો નંદનંદન, મેંટ શકે નહીં કોય. ૨
ઉદ્યત સાધન જંત્રમંત્ર, યે સબ ડારો ધોય;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, ચરણકમલ ચિત્ત પ્રોય. ૩

राग बिहाग पद ९४ मुं.

વીના ગોપાલા નહી કોઇ અપનો, ટેક૦
કો ન પિતા માતા સુત ઘરની;
યહ સબ જકત રેંનકો સ્વપ્નો. ૧
ધન કારન નિશદીન જગ ભટકત,
વૃથા જન્મ યોંહિ સબ ખપનો;
અન્ત સહાય કરે નહિ કોઇ,
નિશ્ચેં કાલ અગ્નિ મુખ ઝપની. ૨
સબ ત્યજ હરી ભજ યુગલ કમલ પદ,
મોહની ગઢ ચરણનતે કપનો;
કહેત દાસ શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલ,
શ્રીગિરિધર રસના મુખ જપનોં. ૩

राग बिहाग पद ९५ मुं.

ગયો ન ગોપાલ મન લાયો ન નીવાર લાજ. ટેક.
પાયો ન પ્રસાદ સાધુ મંડલીમે જાયકે;
ધાયો ન ધમક વૃંદા વીપીનકી કુંજનમે,

રહ્યો ન શરણુ જાય શ્રીવિઠલેશરાયકે. ૧
શ્રીનાથજીકો દેખકે છકયો ન છબિલી,
છબી સિંઘપોર પર્યો નાહીં શીશહુ નમાયકે;
કહે વલ્લભદાસ તોહિ લાજહું ન આઇ,
મનુષ્ય જન્મ પાયો કમાયો કહા આયકેં ૨

राग बिहाग पद १६ मुं.

ગાયો ન ગોપાલમન લાયો ન રસાલલીલા, ટેક.
સુની ન સુબોધિની ન સાધુ સંગ પાયોહે;
સેવ્યો ન સ્વાદ કરી ધરી આધિ ધરી હરી.
કબહુ ન કૃષ્ણ નામ રસના રટાયોહે. ૧
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠલેશ પ્રભુકી શરણ જાય,
દીન હોય મતિહીન શીશ ન નમાયોહે;
રસિક કહે વારંવાર લાજહુ ન આવે તોહી,
મનુષ્ય જન્મ પાયો કહાં લે કમાયોહે. ૨

राग बिहागरो पद १७ मुं.

ડગરી ચલી ગોવર્દ્ધનકી વાટ. ટેક.
ખેલત બીચ મીલેસે મોહન ત્યાં ગોધનકે ઠાઠ. ૧
ચલોરી સખી તોહી જાઇએ મીલાવું સુંદરવદન;
સરોજકમલ નેનકે એક રોમપર વારો કોટી મેન. ૨

પાહુની એક અનૂપમ આઇ આંન ગામકી ગ્વારી;
પરમાનંદ સ્વામિકે ઉપર સર્વસું ડારો વારી. ૩

राग बिहाग पद ९८ मुं.

તરેટી શ્રીગોવર્દ્ધનકી રહીયે. ટેક૦
નીત્યપ્રતિ મદનગોપાંલલાલકે, ચરણકમલ ચિત્તલૈયે, ૧
તન પુલકીત વ્રજરજમેં લોટત, ગોવિંદ કુંડમેં ન્હૈયે;
રસિકપ્રીતમહીતચીતકી,બતીયાંગિરિધારીજીમુંકહિયે ૨
એક વર્યો ગોપીજન વલ્લભ, નહીં સ્વામી બીજો.

पद ९९.

નહીં સ્વામી બીજોરે, મ્હારે નહીં સ્વામી બીજો ટેક.
અવર કોઇનું કામ ન મારે, રીઝો કે ખીજો;
કૃષ્ણ કરે પ્રમાણ કારજ, વણસો કે સીઝો;
પ્રાણ જાએ પણ અન્ય કૃતિમાં મનરખે બીજો એક. ૧
સુખી દુઃખી ગમે તેમ રાખે, એના ગુણ ગાઊં;
વિના મુલનો ઘર ગુલામ, વેચે ત્યાં વેચાઊં;
એજ ગમ્યો એથી મન માન્યું, બીજો નવ ચાહું;
એના અતી અવતાર હું કોઇનો દાસ ન કહેવાઊં. એક.૨
કૃષ્ણ વિના શિર અવર નમે, તો દઊં ભારિ દંડ;
નંદકુંવર વિના નામ જપે તો જીવ્હા કરૂં શત ખંડ;

અવર દેવની આશ કરે, અધ ભાજે બ્રહ્માંડ,
અન્ય અવર દર્શને દોડે પગ, તો પાડું પીંડ. એક. ૩
હું ચાતક જળ સ્વાતી શ્રીજી, હું જખ હરિ વારી;
હું હારીલ કાઠી હરી હઠવંત, ધારી તે ધારી;
અનન્ય પતિવ્રત જેને નહીં તે કહીયે વ્યભિચારી;
શ્રીગુરૂદેવને ભજજો કહે, દયો સદા ટેક મારી એક. ૪

राग हमीर पद १००

ગિરિધર સબહી અંગકો વાંકો, ટેક૦
વાંકી ચાલ ચલત ગોકુલમેં છેલ છંપીલો કાંકો. ૧
વાંકી ચરણકમલ ગતિ વંકી, વાંકો હૃદો તાકો;
પરમાનંદદાસરો ઠાકુર કીયો ખોર વ્રજ સાંકો. ૨

राग बिहाग पद १०१

જીવન એસે જો બની આવે. ટેક૦
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠલ પ્રભુકી, શરણાંગતિ જો પાવે. જી.૧
દ્વાદશતિલક સહીત મુદ્રા ધરી, તુલસી કંઠ ધરાવે;
પ્રેમ સહીત જે નંદનંદનકે, જન્મ કર્ણ ગુણ ગાવે. ૨
શ્રીભાગવત શ્રીસુબોધિની ટીકા, અપને શ્રવણ સુનાવે;
ભુષણબ્રસનવિચિત્રબહુવિધિ, સોહરિકો લાડ લડાવે. ૩
વિવિધ ભાંતી સામગ્રી કરીકે, હરિકો ભોગ ધરાવે;

હરિકી ભક્તનસેંહળીમળીકે, વહપ્રસાદ જો પાવે. જી. ૪
શ્યામા શ્યામ સંગકી લીલા, ધ્યાન હૃદયમેં લાવે;
શ્રીજમુનાજીસોઅધિક સ્નેહકરી, મુખજલપાન કરાવે.૫
શ્રીગોકુલ ગોવર્દ્ધન વસીકે, સેવા મન દ્દઢ લાવે;
રસિક કહે પગ બાંધી ઘુઘરા અપનો અંગ નચાવે.જી.૬

राग बिहाग पद १०२

નીર્ધનકે ધન શ્યામ હમારે, ટેક૦
ખાયો ખુટે નહીં ખર્ચ્યો ખુટે નહીં, આવે કાઢે કામ. ૧
ચોર ન લુટે અગ્નિ ન દાહે, એસો હરિકો નામ;
સુરદાસ પ્રભુ તિહારે ભજન વિના, એ સબ જુઠોધામ.૨

राग बिहाग पद १०३

હોં વારી ઇન વલ્લભિયનપર, ટેક.
મેરે તનકો કરોબિછોના, શીષ ધરોં ઇનકે ચરણનતર. ૧
નેહભરીદેખોમરીઅખિયનમંડલમધ્યબીરાજતગિરિધિર;
યહ તો મેરે પ્રાણજીવન ધન દાન દીયે શ્રીવલ્લભવર. ૧
પુષ્ટિ પ્રકાર પ્રકટ કરવેકો, ફિરપ્રકટે શ્રીવીઠલ વપુ ધર;
રીસેકસદાઆધશઇનકીકરવલ્લભિયનકીચર્ણરજઅનુસર

राग बिहाग पद १०४

શ્રીપતિ દુઃખિત ભક્ત અપરાધેં. ટેક૦
સંતન દ્વેષ દોહિતા કરકેઆરતસહીતજોમોહીઆરાધેં; ૧

સુનો સકલ વૈકુંઠનિવાસી, સાચી કહું જિનમાતોંખેદં;
તિનપર કૃપા કરૂંકૈસી વીધ, પુજત પાઉ કંઠકું છેદે. ૨
જનસોંવૈર પ્રીત મોસોં કર, મેરો નામ નીરંતર લેહે;
સુરદાસ ભગવંતવ્રતયોંમોહીભજે પણયમપુરીજેહે. ૩

राग बिहाग पद १०५

હુંસેવુંગિરિધરનછૈબલો.મોહનલાલરંગીલોશ્યામ. ટેક૦
ઓર અનેક અવતાર ધરેહે,વાસુંનહી મેરે કછું કામ.૧
જાકીજનુની જસોદા પીતાનંદબડે ભઈઆજાકે બલરામ;
જાકોત્રિયાવૃષાભનનંદીની, શ્રીરાધા પ્યારી વાકો નામ.૨
જાકેગિરીગોવર્દ્ધનમથુરાંનગરીવ્રજ વૃંદાવન ગોકુલગામ;
માણેકચંદપ્રભુદાસબીરાજેનીત્યપ્રતિદર્શતવ્રજમેંઠામ. ૩

राग ठुमरी पद १०६

સુદામાજીકો દેખત શ્યામ હસે, ટેક૦
હમ તુમ મિંત્રહે બાલાપનાકે, અબ તુમ દુર બસે. ૧
ફાટી ધોતી તુટી પગડીયા, ચલત પાંવ ઘસે;
ભોજાઇજીને જો ભેટ પઠાઇ, પાવે તીન પસે,
સૂરદાસપ્રભુ તુમ્હારે મિલનસે, કંચન મહેલ બસે. ૨

राग बिहाग. पद १०७

હું હરિજનકો દાસ ભવોભવ, ટેક૦

મેરે સકલ શિરોમણી, યાકે ચરણુ રેનકી આસ. ૧
ન કાહુકી કરત બવગ્યા, ન કાહુકી આસ;
પરઉપકારી જગ હેતકારી, શીલ દયાકી રાશ. ૨
સબ ગુણ આગળ ભક્તિ ઉજાગર ભવસાગરકી નાવ;
તાકી સેવા અધિક હરિ માનત હર્ષજુ હૃદયે ભાવ. ૩

राग सारंग पद १०८

દેખો દેખો હરિજુકો એક સ્વભાવ. ટેક૦
અતિગંભીરઉદારઉદધી, પ્રભુજાની શીરોમણી રાય. ૧
રાઇ જીતની સેવાકો ફલ, માનત મેરૂ સમાન;
સમજી દાસ અપરાધ સીંધુસમ, બુંદન એકો જાન, ૨
બદન પ્રસંન કમલ પદ, સનસુખ દેખતહીએ એસે;
વિમુખ ભયે કૃપા મુખકોં, જબ દેખો તબ તેસે. ૩
ભક્ત વિહર કાતર કરૂણામય, ડોલત પાછે લાગે;
સુરદાસ એસે પ્રભુકોં, કોન દીજે પીઠ અભાગે. ૪

राग बिहागरो पद १०९

હરીજનકું હરિ નામ બડો ધન, ટેક૦
બીન રખવારે ચોર નહીં લુંટત, સોવતહે સુખ ધામ. ૧
દિન દિન હોત સવાઇ દેઢી, ઘટત નહીં કછું દામ. ૨
સુરદાસપ્રભુ સેવા જાકી પારસસું કહા કામ. ૩

राग बिहागरो पद ११० मुं.

મન તેં કાહેકોં દેહ ધરી, ટેક૦

ભુખે ભોજન દાન ન દીનો, તીર્થ ડગ ન ભરી. ૧

શ્રીભાગવત સુન્યો નાહી શ્રવનન, ગુરૂ સેવા ન કરી;

લોભ મોહ પ્રપંચ નહીં ભુલ્યો, મિથ્યા જાયગો મરી. ૨

દેહ ધરી ગોવિંદ નહી ગાયા, સાધુ સંગત ન કરી;

સુરદાસ ભગવંત ભજન બીના, જમકે ત્રાસ પરી. ૩

राग बिहागरो पद १११ मुं.

મનકી બાત મનમેં રહી, ટેક૦

આય અચાનક કાલને ઘેર્યો, કછુ ન જાત કહી. ૧

કફ વાયુ શ્વાસ કંઠ રૂંધ્યો, જીભ્યા અટક ગઇ;

અબ કહા રોવત મહા અધમીં, પહેલે કછુ ન ભઇ. ૨

લખ ચોરાશી કે દુઃખ પાયે, અબ નર યોની લઇ;

સોતો હરિકે કામ ન આઇ, પુનઃ પુનઃ ખોઇ એહી. ૩

મોહ જાકે બદ્ધયો ફાંસમે, ભવકી ત્રાસ સહી;

રસિકદાસ જન કહાં લો બરનો, જમકી માર વહી. ૪

સમાપ્ત.